

8 Pielikums 3. Pārskats par izskatītajiem normatīvo aktu grozījumiem

Satura rādītājs

8	Pielikums 3. Pārskats par izskatītajiem normatīvo aktu grozījumiem	28
8.1	Likums "Valsts sociālo pabalstu likums"	29
8.2	Par valsts sociālo apdrošināšanu.....	33
8.3	Par valsts pabalstu izmaksu.....	43
8.4	Par valsts pensijām	55
8.5	Mikrouzņēmuma nodokļa likums.....	97
8.6	Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam	101
8.7	Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums.....	113
8.8	21.10.2008. MK noteikumi Nr.866 "Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība"	121
8.9	Par maternitātes un slimības apdrošināšanu	125
8.10	28.07.1998. MK noteikumi Nr.270 "Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība"	131
8.11	03.04.2001. MK noteikumi Nr.152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība"	138
8.12	Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām.....	140
8.13	23.08.2001. MK noteikumi Nr.378 "Darbā nodarītā kaitējuma atlīdzības aprēķināšanas, finansēšanas un izmaksas kārtība"	154
8.14	16.02.1999. MK noteikumi Nr.50 "Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība"	155
8.15	Valsts fondēto pensiju likums.....	158
8.16	27.05.2003 MK noteikumi Nr.272 "Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību"	166
8.17	29.06.1999 MK noteikumi Nr.237 Kārtība, kādā bijušajiem Latvijas Republikas Augstākās padomes deputātiem piešķiramas, izmaksājamas un pārrēķināmas speciālās valsts pensijas.....	170

8.1 Likums "Valsts sociālo pabalstu likums"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība un detalizēts ietekmes uz budžetu aprēķins (ja attiecināms) (atbilstoši likumprojekta anotācijai)	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
11.09.2014.	01.10.2014.	2014.gada 1.oktobrī stājas spēkā Valsts sociālo pabalstu likuma 7.panta otrās daļas jaunā redakcija, kas nosaka personai vienlaikus tiesības gan uz vecāku pabalstu, gan bērna kopšanas pabalstu par vienu un to pašu bērnu un par vienu un to pašu laikposmu, tādējādi izveidojot jaunu jauktu vecāku pabalsta un bērna kopšanas pabalsta sistēmu. Līdz ar to likuma 2.panta nosacījums "kad nav paredzēta kompensācija no valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas" atsevišķos gadījumos var nonākt pretrunā ar 7.panta otrajā daļā un citos sociālās drošības jomas likumos noteikto.	2014.gada budžetā finansējums ir nodrošināts.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/419F6435E4C0143AC2257D4F00358D5F?OpenDocument			
06.11.2013.	01.10.2014.	Likumprojekta mērķis ir noteikt, ka no 2014.gada 1.oktobra BKP piešķir arī par bērnu līdz pusotra gada vecumam, sakarā ar kura kopšanu ir piešķirts vecāku pabalsts par to pašu laikposmu. Likumprojekts paredz šādus grozījumus Valsts sociālo pabalstu likumā: izteikt 7.panta otro daļu šādā redakcijā: „(2) Bērna kopšanas pabalstu nepiešķir par bērnu, sakarā ar kura piedzimšanu ir piešķirts maternitātes pabalsts par to pašu laikposmu.” (likumprojekta 1.pants); papildināt pārejas noteikumus ar 17.punktu šādā reakcijā: „17.No 2014.gada 1.oktobra bērna kopšanas pabalstu piešķir arī par bērnu līdz pusotra gada vecumam, sakarā ar kura kopšanu ir piešķirts vecāku pabalsts par to pašu laikposmu.”, (likumprojekta 2.pants). Likumprojekts paredz, ka iepriekš minētie grozījumi stāsies spēkā 2014.gada 1.oktobrī un tiks piemēroti visiem pabalsta saņēmējiem. Likumprojekts nodrošinās šīs anotācijas I sadaļas 2.punktā minētā Ministru kabineta 01.10.2013. protokollēmuma Nr.51 50.§ „Par demogrāfijas atbalsta pasākumiem 2014.gadā” 1.punktā noteikto nosacījumu pilnu izpildi attiecībā uz BKP izmaksu vecāku pabalsta saņēmējiem.	Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 2014.g.: 9 914.9 2015.g.: 22748.8 2016.g.: 22301.6
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/FB13038EB76EA0E5C2257C07001DE6EF?OpenDocument#b			
17.10.2013.	20.11.2013.	Grozījums Valsts sociālo pabalstu likumā nosaka, ka bērna kopšanas pabalstu piešķir personai, kura kopj bērnu līdz viena gada vecumam, ja šī persona iepriekš saņēmusi maternitātes pabalstu vai vecāku pabalstu, kura izmaksa ir pārtraukta sakarā ar to, ka persona atsākusi gūt darba ienākumus (ir uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu”). Sobrīd spēkā esošās tiesību normas par bērna kopšanas pabalsta piešķiršanu un izmaksas pārtraukšanu (Valsts sociālo pabalstu likuma 7.pants un 20.pants) nosaka, ka bērna kopšanas pabalstu līdz bērna viena gada vecumam piešķir, ja pabalsta pieprasītājs ir persona, kura kopj bērnu un nav nodarbināta pabalsta piešķiršanas dienā (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu”). Šī pabalsta izmaksa netiek pārtraukta un netiek samazināta, ja bērna kopšanas pabalsta saņēmējs sāk strādāt (kļūst par darba ņēmēju) vai sāk gūt ienākumus kā pašnodarbinātais līdz bērna gada vecumam un nav iestājies neviens no Valsts sociālo pabalstu likuma 20.pantā minētajiem nosacījumiem, uz kura pamata pabalsta izmaksa tiek pārtraukta. Savukārt saskaņā ar 2009.gadā izdarītajiem grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, personas, kuras ir bijušas sociāli apdrošinātas, nesaņem vecāku pabalstu, ja vecāku pabalsta saņēmējs sāk strādāt (kļūst par darba ņēmēju) vai sāk gūt ienākumus kā pašnodarbinātais līdz bērna gada vecumam. Līdz ar to attiecībā uz pabalsta saņemšanu bērna kopšanas periodā pirmajā gadā pēc bērna piedzimšanas ir izveidojusies nevienlīdzīga situācija: persona, kura ir bijusi nodarbināta (ir bijusi uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), dienā, kad tai radās	Paredzama tieša ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem. Vecākam, sākot strādāt (kļūstot par darba ņēmēju) vai sākot gūt ienākumus kā pašnodarbinātajam līdz bērna gada vecumam, pat uz valstī noteikto minimālo algu, kas ir 200Ls, nodokļos tiks samaksāti 85.30Ls, ko veido sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts budžetā 70.18Ls

		<p>tiesības saņemt maternitātes pabalstu vai vecāku pabalstu, vai bērna kopšanas pabalstu, sākot strādāt zaudē tiesības uz jebkuru no šiem pabalstu veidiem, savukārt persona, kura nav bijusi nodarbināta (nav bijusi uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), dienā, kad tai radās tiesības saņemt maternitātes pabalstu vai vecāku pabalstu, vai bērna kopšanas pabalstu, uzsākot strādāt var turpināt saņemt vienu no šiem pabalstu veidiem - bērna kopšanas pabalstu.</p> <p>Par diskrimināciju var runāt, ja līdzīgos gadījumos, izvērtējot noteiktus atšķirīgos elementus, tiek konstatēta atšķirīga attieksme. Atšķirīga attieksme pieļaujama tikai gadījumā, ja šāda attieksme ir objektīvi pamatota ar tiesisku mērķi, kura sasniegšanai izraudzītie līdzekļi ir samērīgi. Šādā pēc būtības salīdzināmā situācijā, kad vecākiem ir piedzimis bērns, neatkarīgi no valsts sociāla pabalsta veida, uz kuru kāds no vecākiem pretendē, un pabalsta saņēmējs sāk strādāt (kļūst par darba ņēmēju) vai sāk gūt ienākumus kā pašnodarbinātais līdz bērna gada vecumam, attieksme pret personu, kas veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas, ir atšķirīga un mazāk labvēlīga, nekā pret personu, kura nav veikusi sociālās apdrošināšanas iemaksas. Līdz ar to šobrīd spēkā esošie normatīvie akti personas, kuras pašas vai kuru darba devēji ir maksājuši nodokļus, nostāda sliktākā stāvoklī par personām, kuras nav maksājušas nodokļus.</p>	<p>apmērā un iedzīvotāju ienākuma nodokļa iemaksas 15.12Ls apmērā, no kurām 12.10Ls nonāks pašvaldību budžetā un 3.02Ls valsts budžetā, pieņemot, ka sociāli apdrošinātajai personai tās apgādībā ir viens ģimenes loceklis. Taņī pat laikā paredzami arī papildus izdevumi no valsts budžeta, ņemot vērā, ka palielināsies bērnu kopšanas pabalstu izmaksu apjoms.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/C8DF254737BAFE09C2257B2F002243B8?OpenDocument			
15.11.2012.	01.01.2013.	<p>Likumprojekta mērķis ir nodrošināt ģimenes valsts pabalsta izmaksu 2013. un 2014.gadā pašreizējā apjomā (8 Ls par katru bērnu vecumā no gada līdz 19 gadiem).</p> <p>Likumprojekts paredz Valsts sociālo pabalstu likuma pārejas noteikumu 16.punktā noteikt, ka laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar Valsts sociālo pabalstu likumu noteiktā ģimenes valsts pabalsta apmēru nosaka atbilstoši likumam "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam".</p> <p>Likumprojekts paredz, ka iepriekš minētais grozījums stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī.</p> <p>Līdz ar to pašreizējais ģimenes valsts pabalsta apmērs un izmaksas kārtība, kādā ir noteikta likuma "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam" 4.pantā (t.i., laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim Valsts sociālo pabalstu likumā noteiktā ģimenes valsts pabalsta apmērs par katru bērnu ir Ls 8 mēnesī) tiks piemērota vēl divus gadus (2013.-2014.gadā).</p> <p>Savukārt, no 2015.gada 1.janvāra stāsies spēkā Valsts sociālo pabalstu likuma 15.panta otrajā un trešajā daļā noteiktais tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru ģimenes valsts pabalsta apmēru par pirmo bērnu ģimenē nosaka Ministru kabinets, par otro bērnu ģimenē ģimenes valsts pabalsts ir divas reizes, bet par trešo bērnu un nākamajiem bērniem – trīs reizes lielāks nekā par pirmo bērnu ģimenē.</p> <p>Šīs anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto problēmu saistībā ar nepieciešamību turpināt ģimenes valsts pabalsta izmaksu pašreizējā apjomā 2013. un 2014.gadā likumprojekts atrisinās pilnībā.</p>	<p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2015.g.: 17 995,2</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/F3480CEE99B2C64BC2257A87003A59AE?OpenDocument			
04.03.2010.	07.04.2010.	<p>Likumprojekts paredz izslēgt Valsts sociālo pabalstu likuma 21.panta pirmās daļas 1.punktu, paredzot, ka ieturējumi no valsts sociālajiem pabalstiem, pamatojoties uz tiesas nolēmumiem un citu institūciju (amatpersonu) nolēmumiem, kurus izpilda normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, nav izdarāmi. Tādējādi ieturējumus no valsts sociālajiem pabalstiem (izņemot bērna piedzimšanas pabalstu un apbedīšanas pabalstu) izdara tikai, pamatojoties uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļas amatpersonas lēmumu, lai piedzītu valsts sociālā pabalsta summas, kas personai pārmaksātas pašas personas vainas dēļ, ja tā sniegusi nepatiesu vai nepilnīgu informāciju vai nav paziņojusi par pārmaiņām, kas varētu ietekmēt tiesības uz pabalstu. Šajā gadījumā katru mēnesi ieturami ne vairāk kā 10 procenti no izmaksājamā pabalsta apmēra un ieturētās summas ieskaitāmas valsts pamatbudžetā.</p> <p>Likumprojekts saskaņos Valsts sociālo pabalstu likuma 21.pantā un Civilprocesa likuma 596.panta 1.punktā noteikto, kā arī veicinās to, lai valsts sociālie pabalsti efektīvāk sasniegtu likumdevēja noteikto mērķi –</p>	<p>Nav attiecināms.</p>

		nodrošināt valsts atbalstu naudas izmaksu veidā pie noteiktām iedzīvotāju grupām piederīgām personām situācijās, kad ir nepieciešami papildu izdevumi vai kad šīs personas nespēj gūt ienākumus un kad nav paredzēta kompensācija no valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas.	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/F6CBB8F42765C559C22576BF0034AAD7?OpenDocument#b			
22.10.2009.	01.01.2010.	<p>Turpinot administratīvās reformas un uzlabojot iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu, likumprojekts paredz, ka no 2010.gada 1.janvāra visus valsts pabalstus piešķirs un administrēs tikai viena valsts institūcija – Valsts sociālā apdrošināšanas aģentūra.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi nepiešķirs adoptētājam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots adoptējamais bērns, ja viņš atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai strādā nepilnu darba laiku, jo atbilstoši Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieredzei šāda nosacījuma izpildi ir neiespējami izkontrolēt, kas pieļauj risku, ka atlīdzība tiek piešķirta personai, kurai to nav pamats saņemt.</p>	Reorganizācija tiks veikta esošo valsts budžeta līdzekļu ietvaros.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/36B2A9AB8CC97204C2257649004DDDB5?OpenDocument#anotacija			
16.06.2009.	01.07.2009.	<p>Likumprojekta „Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā” sagatavošanas mērķis ir ģimenes valsts pabalsta sistēmas saskaņošana ar ekonomiskās krīzes vajadzībām un iespējām, paredzot tsāku minētā pabalsta saņemšanas laiku - pabalstu nepiešķir bērna pirmajā dzīves gadā un to piešķir tikai līdz laikam, kamēr bērns sasniedz 19 gadu vecumu (šādu vecumu bērns parasti sasniedz gadā, kad tiek pabeigta vidusskolas 12. klase).</p> <p>Līdz ar to likumprojekts „Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā” paredz noteikt, ka, sākot ar 2009.gada 1.jūliju, ģimenes valsts pabalstu ģimenei, kura audzina bērnu, piešķir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) par katru bērnu, kas ir vecumā no viena gada līdz 15 gadiem; 2) par bērnu, kurš ir vecāks par 15 gadiem un mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē un nav stājies laulībā. Šajā gadījumā pabalstu piešķir uz laiku, kamēr bērns apmeklē minēto izglītības iestādi, bet ne ilgāk kā līdz dienai, kad viņš sasniedz 19 gadu vecumu vai stājas laulībā. <p>levērojot tiesiskās paļāvības principu, 1.punktā minētā norma stāsies spēkā pēc 306 dienām pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas.</p> <p>Tāpat likumprojekts paredz noteikt, ka tiesības uz piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu personai, kura audzina bērnu invalīdu, ir no bērna invalīda statusa noteikšanas dienas līdz bērns invalīds sasniedz 18 gadu vecumu, neatkarīgi no ģimenes valsts pabalsta izmaksas.</p> <p>Vienlaikus atbilstoši pašreizējai situācijai tiek precizētas Valsts sociālo pabalstu likuma 4.panta normas attiecībā uz tiesību noteikšanu uz valsts sociālo pabalstu, iekļaujot šajā pantā Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts un Šveices Konfederācijas pilsoņus, kā arī definējot, ka šā likuma izpratnē par Latvijas teritorijā pastāvīgi dzīvojošu personu uzskatāma persona, kuras deklarētā dzīvesvieta ir Latvijā un kura, izbraucot ārpus Latvijas teritorijas, citā valstī uzturas ne ilgāk par sešiem mēnešiem pēc kārtas.</p> <p>Tiek precizētas arī Valsts sociālo pabalstu likuma 17.panta trešās daļas normas, nosakot, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu pēc pabalsta saņēmēja pieprasījuma piegādā viņa dzīvesvietā par maksu, ieturot no pabalsta tā piegādes izdevumus gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās maksas par pensijas, pabalsta vai atlīdzības piegādi apmērā. Minētā norma stājas spēkā ar 2009.gada 1.augustu.</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 6.maija rīkojuma Nr.281 „Par Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministriju” 1.punktu, Ministru kabinets atbalstīja Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas reorganizāciju saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 15.panta trešās daļas 4.punktu.</p>	<p>Ģimenes valsts pabalsta izmaksas perioda saīsināšanas rezultātā valsts pamatbudžetā 2009.gadā paredzama ekonomija - 1 223 880 Ls.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 6126,6 2011.g.: 9478 2012.g.: 9445,4</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 403,0 2011.g.: 403,0 2012.g.: 403,0</p>

		Atbilstoši minētā rīkojuma 2.1.1.apakšpunktam, Labklājības ministrijai uzdots pārņemt no Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas valsts politikas izstrādi bērnu tiesību aizsardzības un bērnu un ģimenes tiesību jomā, kā arī tās īstenošanas organizēšanu un koordinēšanu – organizēt un koordinēt normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību bērnu tiesību aizsardzības jomā, veicināt bērniem un ģimenei labvēlīgas vides veidošanu valstī, īstenot bāriņtiesu darba funkcionālo pārraudzību (izņemot uzdevumus, kas noteikti Bāriņtiesu likuma VII un VIII nodaļā), nodrošināt adoptējamo bērnu un adoptētāju uzskaiti adopcijas reģistrā, sniegt informāciju adoptētājiem par adoptējamiem bērniem un izsniegt adoptētājiem norīkojumus, veikt audžuģimeņu uzskaiti, nodrošināt psiholoģisko palīdzību, kā arī informatīvo un metodisko atbalstu audžuģimenēm, nodrošināt audžuģimeņu apmācību, atlīdzības piešķiršanu par bērna adopciju, par adoptējamā bērna aprūpi un par audžuģimenes pienākumu pildīšanu, kā arī minēto atlīdzību izmaksu. Tādējādi likumprojekts paredz, ka pēc Bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrijas reorganizācijas pabeigšanas, atlīdzības par adoptējamā bērna aprūpi, atlīdzības par adopciju un atlīdzības par audžuģimenes pienākumu pildīšanu piešķiršanu un izmaksu saskaņā ar gadskārtējā valsts budžeta likumā paredzētajām apriņķiem nodrošina Labklājības ministrija Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/E971C52C74A0C273C22575C80030DE43?OpenDocument			
08.11.2007.	01.01.2008.	<p>Likumprojekta „Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā” izstrādāšanas mērķis ir, sākot ar 2008.gada 1.janvāri, noteikt:</p> <p>1) jaunu valsts sociālo pabalstu – pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana. Pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, paredzēts piešķirt 18 gadu vecumu pārsniegušam invalīdam ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, pamatojoties uz VDEĀVK slēdzienu, ja tajā ir noteikts, ka invalīdam nepieciešama īpaša kopšana. Paredzētais pabalsta apmērs ir 100 latu mēnesī (pabalsta apmēru un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību noteiks Ministru kabinets). Līdz ar to invalīds, kuram ir smagi organisma sistēmu funkciju traucējumi, saņems gan valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu vai pensiju, gan pabalstu sakarā ar īpašas kopšanas nepieciešamību. Tā rezultātā valsts sociālo pabalstu veidā (vai pensijas un valsts sociālā pabalsta veidā) sniedzamā valsts atbalsta apmērs minētajam invalīdam sasniegs vismaz 150 latus mēnesī (Centrālās statistikas pārvaldes 2007.gada jūlija mēnesī aprēķinātā viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma patēriņa groza vērtība bija 133,58 latī);</p> <p>2) bērna kopšanas pabalsta piešķiršanas nosacījumus atbilstoši izmaiņām valsts sociālo pabalstu jomā (t.i. atbilstoši tam, ka ar 2008.gada 1.janvāri bērna kopšanas pabalsts nodarbinātām personām, kuras kopj bērnu vecumā līdz gadam, tiek aizvietots ar valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu – vecāku pabalstu), nosakot, ka bērna kopšanas pabalstu piešķir personai, kura kopj bērnu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - līdz viena gada vecumam, ja šī persona nav bijusi nodarbināta (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu”); - no viena gada līdz divu gadu vecumam. <p>Vienlaikus paredzot ar 2008.gada 1.janvāri, noteikt tiesības uz piemaksu pie bērna kopšanas pabalsta par dvīņu vai vairāku vienās dzemdībās dzimušo bērnu kopšanu arī personām, kurām piešķirts vecāku pabalsts;</p> <p>3) veikt likuma normu un terminu precizēšanu atbilstoši no jauna pieņemtajiem normatīvajiem aktiem un izmaiņām agrāk pieņemtajos normatīvajos aktos: atbilstoši Bāriņtiesu likumam – grozījumi Valsts sociālo pabalstu likuma 16. un 20.pantā, atbilstoši Administratīvā procesa likumam – grozījumi Valsts sociālo pabalstu likuma 21. un 23.pantā, atbilstoši likumam „Par invalīdu medicīnisko un sociālo aizsardzību” – grozījumi Valsts sociālo pabalstu likuma 12.pantā.</p> <p>Līdz ar likumprojekta pieņemšanu būtiski uzlabosies invalīdu, kuriem nepieciešama īpaša kopšana, dzīves kvalitāte, kā rezultātā palielināsies to invalīdu skaits, kuri tiek aprūpēti dzīvesvietā un saņem kvalificētu aprūpi, kas, savukārt, veicinās šo invalīdu integrāciju sabiedrībā</p>	<p>Pamatbudžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 21 873,7 2009.g.: 28 614,5 2010.g.: 36 183,0</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 36 181,6 2009.g.: 44 111,4 2010.g.: 53 015,2</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/7A3D2065C197082FC225736E0038CDED?OpenDocument			
20.09.2007.	25.10.2007.	Šī likumprojekta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo valsts atbalstu bērna invalīda kopšanai, līdzvērtīgas iespējas visiem bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, kuri pēc pilngadības sasniegšanas turpina	Tekošajā (2007) gadā budžeta (nav norādīts,

	<p>izglītību vispārējās izglītības iestādēs vai augstskolu dienas nodaļās, un samazināt nabadzības risku ģimenēm ar bērniem.</p> <p>Grozījumi likumā paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izmaksāt bērna invalīda kopšanas pabalstu neatkarīgi no bērna kopēja nodarbinātības; 2. Noteikt, ka bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc 18 gadu vecumu sasniegšanas, ja viņš mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstskolā dienas nodaļā (pilna laika klātienē) un nav vecāks par 24 gadiem, un nesāņem apgādnieka zaudējuma pensiju, ir tiesības saņemt valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu; 3. Noteikt, ka ģimenes valsts pabalsts par otro bērnu ir 2 reizes lielāks, par trešo bērnu ir 3 reizes lielāks, bet par ceturto un nākamajiem bērniem – 4 reizes lielāks nekā ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu ģimenē. 	<p>kāda) izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 1502000,0</p> <p>Budžeta (nav norādīts, kāda) izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 15821200,0 2009.g.: 15424700,0 2010.g.: 15024800,0</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/C39CF84F2BC168DDC225722F004732E3?OpenDocument</p>		

8.2 Par valsts sociālo apdrošināšanu

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
13.03.2014.	01.06.2014.	<p>Likumprojekta mērķi ir noteikt, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persona, kura maksās sezonas laukstrādnieka ienākuma nodokli un kuras ienākums pie visiem sezonas laukstrādnieku ienākumu izmaksātājiem mēnesī pārsniegs 70,00 euro kļūs sociāli apdrošināta pensiju apdrošināšanai; - sezonas laukstrādnieka ienākuma izmaksātājam (darba devējam) būs pienākums par saviem līdzekļiem apdrošināt sezonas laukstrādnieku pret nelaimes gadījumiem (apdrošināšanas sabiedrības piedāvā nelaimes gadījumu apdrošināšanu, bet nepiedāvā apdrošināšanu pret invaliditāti, jo invaliditāte var rasties vispārējās saslimšanas rezultātā); - sezonas laukstrādnieku ienākuma maksātājs tiek reģistrēts Valsts ieņēmumu dienestā, tiek iesniegta informācija par sezonas laukstrādnieku ienākuma maksātāja ienākumiem un, ka šo iesniegto informāciju nav tiesību labot; - pārkāpjot likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” noteiktos kritērijus, darba devējs reģistrē sezonas laukstrādnieku ienākumu maksātāju kā darba ņēmēju vispārējā kārtībā un no darba algas vispārējā kārtībā veic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas; - Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objektu. <p>Likumprojekts paredz noteikt, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) darba ņēmējs likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” izpratnē ir persona, kura maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli (likumprojekta 1.pants); 2) persona, kura maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli var brīvprātīgi pievienoties pensiju apdrošināšanai (likumprojekta 2.pants); 3) persona ir pakļauta pensiju apdrošināšanai, ja viņas ienākumi mēnesī pārsniedz 70,00 euro (likumprojekta 3.pants); 	<p>Likumprojekts sagatavots 2013.gadā, paredzot izmaiņas 2014.gada budžetā:</p> <p>Pamatbudžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 0,1 Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 4,1 Pašvaldību budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 0,4</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 44,1</p> <p>Pamatbudžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 2015.g.: 0,9</p>

		<p>4) katra persona, kas maksā sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli tiek reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā un Valsts ieņēmumu dienestā tiek iesniegtas ziņas par sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātāja ienākumiem un aprēķināto nodokli, un, ka iesniegtās ziņas nav tiesības labot (likumprojekta 5., 7. un 8.pants);</p> <p>5) pārsniedzot speciālā nodokļu režīma izmantošanai noteiktos kritērijus, sociālās apdrošināšanas iemaksas veicamas vispārējā kārtībā un tāpat arī darba ņēmējs reģistrējams vispārējā kārtībā (likumprojekta 6.pants);</p> <p>6) sezonas laukstrādnieka ienākuma izmaksātajam (darba devējam) būs pienākums par saviem līdzekļiem apdrošināt sezonas laukstrādnieku pret nelaiemes gadījumiem (likumprojekta 9.pants);</p> <p>7) tiek papildināta informatīvā atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām ar 2011.gada 13.decembra direktīvu Nr.2011/98/ES (likumprojekta 11.pants).</p> <p>Likumprojekts paredz arī likuma „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”” spēkā stāšanās laiku (likumprojekta 10.pants).</p> <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p>	<p>2016.g.: 1,9</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 2015.g.: 39,2 2016.g.: 85,9</p> <p>Pašvaldību budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 2015.g.: 3,5 2016.g.: 7,6</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/0132244CAC596924C2257BD700431AEE?OpenDocument#b			
06.11.2013.	01.01.2014.	<p>Likumprojekta mērķi ir noteikt, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kapitālsabiedrībās, kurās ir valdes loceklis, kurš bez atlīdzības veic pienākumus kapitālsabiedrībā un kapitālsabiedrības apgrozījums iepriekšējā gadā bija lielāks par 7000 euro un kapitālsabiedrībā tā paša gada attiecīgajos mēnešos nebija neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts bija noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru un arī nākamajā gadā kapitālsabiedrībai ir apgrozījums attiecīgajā mēnesī, bet šajā mēnesī nav neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts ir noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru, VSAOI objekts kapitālsabiedrības valdes loceklim ir Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērs; - VSAOI likme vispārējā gadījumā ir 34,09 procenti. <p>Likumprojekts paredz noteikt, ka:</p> <p>1) darba ņēmējs likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” izpratnē ir valdes loceklis, kurš bez atlīdzības veic pienākumus kapitālsabiedrībā un kapitālsabiedrības apgrozījums iepriekšējā gadā bija lielāks par 7000 euro un kapitālsabiedrībā taksācijas gada attiecīgajos mēnešos nebija neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts bija noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru un arī nākamajā gadā kapitālsabiedrībai ir apgrozījums attiecīgajā mēnesī, bet šajā mēnesī nav neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts ir noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru (likumprojekta 1.pants);</p> <p>2) VSAOI objekts valdes loceklim (kurš bez atlīdzības veic pienākumus kapitālsabiedrībā un kapitālsabiedrības apgrozījums iepriekšējā gadā bija lielāks par 7000 euro un kapitālsabiedrībā taksācijas gada attiecīgajos mēnešos nebija neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts bija noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru un arī nākamajā gadā kapitālsabiedrībai ir apgrozījums attiecīgajā mēnesī, bet šajā mēnesī nav neviena darba ņēmēja vai darba ņēmējiem VSAOI objekts ir noteikts mazāks par Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru) ir Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmērs (likumprojekta 2.pants);</p> <p>3) no 2014.gada 1.janvāra tiek samazināta VSAOI likme par darba ņēmēju, kurš ir apdrošināms visiem apdrošināšanas veidiem (likumprojekta 3.pants).</p> <p>Likumprojekts paredz arī likuma „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”” spēkā stāšanās laiku.</p> <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p>	<p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 51 705.4 2015.g.: 79 460.5 2016.g.: 114 660.3</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/F7C2FCEF496CFB02C2257BF70049CF72?OpenDocument			
20.12.2012.	10.01.2013.	<p>Likumprojekta mērķi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noteikt tiesības VID reģistrēt personai (darba ņēmējam) sociāli apdrošinātās personas zaudēšanu; 	<p>Speciālā budžeta ieņēmumu</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - radīt iespēju turpmāk darba ienākumus un obligāto iemaksu apmēru precizēt par iepriekšējo periodu tāpat kā citus nodokļus saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 16.panta 6.punktu, tomēr noteikt, ka darba ienākumu un obligāto ienākumu precizēšana nemainīs personai jau piešķirto īstermiņa sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmēru (piemēram, slimības pabalsts, vecāku pabalsts, u.c.); - paplašināt obligāto iemaksu objektu ar ienākumu, kas gūts, īstenojot darba devēja vai ar darba devēja saistīta uzņēmuma piešķirto akciju pirkuma tiesības, ja darba ņēmējs akciju pirkuma tiesību īstenošanas dienā ir izbeidzis darba attiecības ar darba devēju; - noteikt VSAA statusu; - noteikt pārmaksāto pakalpojumu atgūšanu; - pagarināt periodu, kurā tiek veiktas iemaksas pensiju apdrošināšanai par personām, kuras veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus. <p>Likumprojekts paredz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VID tiesības reģistrēt personai (darba ņēmējam) sociāli apdrošinātās personas statusa zaudēšanu (likumprojekta 1.pants); - noteikt darba devējam iespēju precizēt darba ienākumus un obligātās iemaksas (likumprojekta 2.pants); - noteikt akciju pirkuma tiesību īstenošanas ienākumu kā obligāto iemaksu objektu (likumprojekta 3.pants); - izslēgt nosacījumu par norēķinu starp speciālajiem budžetiem iekļaušanu budžeta ieņēmumu īpatsvarā, izstrādājot gadskārtējo valsts budžeta likumu (likumprojekta 4.pants); - devējam precizēt un iesniegt ziņojumus pēc noteiktā termiņa attiecīgo pārskata mēnesi precizējot vienu reizi (likumprojekta 5.pants); - VSAA darbības turpināšanu valsts pārvaldes iestādes statusā no 2013.gada 1.janvāra (likumprojekta 6.pants); - VSAA pārmaksāto pakalpojumu efektīvāku atgūšanu (likumprojekta 7.pants); - pagarināt līdz 2014.gada 30.jūnijam no valsts pamatbudžeta paredzētās obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par personām, kuras veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus, izdarīt no Eiropas Savienības politiku instrumentu līdzekļiem (likumprojekta 8.pants); - precizēt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām – izslēgt atsauci uz direktīvu 86/613/EEK un papildināt ar atsauci uz direktīvu 2010/41/ES (likumprojekta 9.pants); - likuma 1.-7.panta spēkā stāšanās laiku 2013.gada 1.janvārī. <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p>	<p>samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 465,7</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 465,7</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/24E96D4B6082FF4FC2257A85002EBC97?OpenDocument#b</p>			
<p>15.12.2011.</p>	<p>01.01.2012.</p>	<p>Likumprojekta mērķis ir noteikt, ka personas, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija, ir sociāli apdrošināma tāpat kā persona, kas sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.</p> <p>Likumprojekts paredz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gadījumos, kad mikrouzņēmumi sniedz darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumus, tiktu samaksātas arī sociālās apdrošināšanas iemaksas (likumprojekta 1.pants un 2.panta trešā daļa); - valsts sociālajai apdrošināšanai ir pakļautas personas, kuras veic APSD (likumprojekta 2.panta pirmā daļa); - noteikt, ka personas, kurām ir piešķirta valsts vecuma pensija (priekšlaicīgi) ir sociāli apdrošināmas pensiju apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai un darba negadījumu apdrošināšanai (likumprojekta 2.panta otrā daļa un 3.pants); - noteikt, ka fiziskās personas, kuras veic saimniecisko darbību un par to maksā patentmaksu, ir pakļautas pensiju apdrošināšanai un invaliditātes apdrošināšanai. Savukārt patentmaksātāji, kuri ir sasnieguši vecuma pensijas piešķiršanai noteikto vecumu vai kuriem vecuma pensija piešķirta, ir pakļauti tikai pensiju apdrošināšanai (likumprojekta 4.panta pirmā daļa); - APSD iesaistītās personas ir pakļautas pensiju apdrošināšanai (likumprojekta 4.panta otrā daļa); - precizēt darba devēju atbildību par normatīvos aktos noteikto prasību neievērošanu (likumprojekta 5.pants); 	<p>Pamatbudžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2012.g.: 845,5 2013.g.: 331,8</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2012.g.: 2583,5 2013.g.: 2069,8 2014.g.: 2069,8</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p>

		<p>- ka no valsts pamatbudžeta tiek veiktas obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par personām, kuras iesaistītas APSD (likumprojekta 6.pants);</p> <p>- laika periodā no 2012.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim no valsts pamatbudžeta paredzētās obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai par personām, kuras veic APSD, tiks veiktas no Eiropas Savienības politiku instrumentu līdzekļiem (likumprojekta 7.pants);</p> <p>- likuma spēkā stāšanās laiku.</p> <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p>	<p>2012.g.: 845,5</p> <p>2013.g.: 331,8</p> <p>2014.g.: 331,8</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/A99585958341E183C225795A00507166?OpenDocument			
08.07.2011.	01.10.2011.	<p>Grozījumi paredz deleģējumu Ministru kabinetam noteikt obligāto iemaksu par personām, kurām atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumam atlīdzināti darba ienākumi, aprēķināšanas un veikšanas kārtību un ziņojumu par obligātajām iemaksām iesniegšanas kārtību. Ar risinājumu tiek novērsta iepriekš aprakstītā problēma.</p>	<p>Aprēķinus nav iespējams veikt, jo obligāto iemaksu apjoms ir atkarīgs no piešķirtās zaudējumu atlīdzības summas, kuru šobrīd nav iespējams prognozēt.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/15EB1006AA5C7BD1C2257865004CAFB5?OpenDocument#b			
20.12.2010.	01.01.2011.	<p>Likumprojekta mērķis ir nodrošināt papildu finanšu līdzekļus valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas deficīta segšanai 2011. un 2012.gadā, veicināt sociālās apdrošināšanas sistēmas darbību ilgtermiņā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu personām, vienlaikus nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Likumprojekta mērķis ir arī veicināt neregistrētās nodarbinātības izskaušanu, noteikt termiņus VSAA pārmaksāto pakalpojumu summu atgūšanai, papildināt VSAA kompetenci ar uzdevumiem izdienes pensiju administrēšanā, kā arī veikt atsevišķus tehniska rakstura precizējumus likumā.</p> <p>Likumprojekts paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saskaņot Likuma normas ar Direktīvas prasībām, pagarinot periodu līdz 3 mēnešiem, par kuru tiek piedzītas iemaksas par neregistrēti nodarbinātiem darbiniekiem; 2) precizēt darba devēja definīciju, ka citas dalībvalsts komersanta filiālei Latvijā – pastāvīgajai pārstāvniecībai – ir tiesības reģistrēt VID citas dalībvalsts komersanta darbiniekus, kas veic darbu Latvijas teritorijā, kā savus darbiniekus un veikt par viņiem iemaksas darba devējam noteiktajā kārtībā; 3) noteikt, ka saimnieciskās darbības veicējs iemaksas veic Latvijā gadījumā, ja tā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta; 4) Likuma tekstā attiecīgi aizstāt Regulu Nr.1408/71 ar Regulu Nr.883/2004; 5) precizēt terminu "nestrādājošs invalīds"; 6) papildināt darba ņēmēju kategoriju ar nomāto personālu; 7) precizēt darba ņēmēju, kas strādā uz uzņēmuma, graudniecības vai pārvadājuma līguma pamata, terminu ; 8) precizēt pašnodarbināto personu, kuras veic nekustamā īpašuma apsaimniekošanu, terminu; 9) svītrot Likuma pārejas noteikumu 47.punktu, kas zaudējis savu aktualitāti; 10) noteikt, ka VSAA atgūst pārmaksātās pakalpojumu summas par pagājušo laiku, ja tās izveidojušās ne agrāk kā trīs gadus pirms to konstatēšanas dienas; 11) noteikt, ka VSAA noraksta parādu summas, ja parāda piedziņai iestājies trīs vai 10 gadu noilgums atkarībā no administratīvi tiesisko vai civiltiesisko attiecību esamības; 12) noteikt persona ir sociāli apdrošināta apdrošināšanai pret bezdarbu, darba negadījumu apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai neatkarīgi no iemaksu nomaksas fakta, bet persona ir sociāli apdrošināta pensiju apdrošināšanai, ja faktiski ir veiktas iemaksas; 13) izmaiņas attiecībā uz personas kā sociāli apdrošinātas statusu pensiju apdrošināšanai atkarībā no faktiski veiktajām iemaksām piemērojami iemaksām, kas veiktas par periodu no 2011.gada 1.janvāra; 	<p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 69 632,0</p> <p>2012.g.: 69 632,0</p> <p>2013.g.: 69 632,0</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 4 489,1</p> <p>2012.g.: 6 876,4</p> <p>2013.g.: 16 626,3</p>

	<p>14) noteikt, ka VSAA administrēs izdienas pensijas un atgūs izdienas pensiju pārmaksātās summas; 15) noteikt, ka ar 2011.gada 1.janvāro iemaksu likme darba ņēmējam vispārīgajā gadījumā ir 35,09%, kur darba devējs maksā 24,09%, bet darba ņēmējs – 11%.</p> <p>Lai nodrošinātu 2011.gada valsts budžeta fiskālo konsolidāciju, Ministru kabinets 2010.gada 19.novembra sēdē (Ministru kabineta sēdes protokols Nr.65, 2.§) un 20.novembra sēdē (Ministru kabineta sēdes protokols Nr.66, 1.§) nolēma veikt visaptverošus fiskālās konsolidācijas pasākumus. Speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanai 2011. un turpmākajos gados, kā arī valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības ilgtermiņā nodrošināšanai ir paredzēts veikt šādus pasākumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) iemaksu likmes paaugstināšana darba ņēmējam no 9% uz 11%; 2) iemaksu fondēto pensiju shēmā 2011.-2012.gadā noteikšana 2% apmērā; 3) faktisko iemaksu principa noteikšana attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu. <p>Augstāk minētie pasākumi ir noteikti kā personu tiesībām un interesēm vismazāk nelabvēlīgākie, rūpīgi izvērtējot iespējamās alternatīvas nepieciešamo papildu līdzekļu iegūšanai valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanai 2011.gadā un sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības ilgtermiņā nodrošināšanai.</p> <p>Tā kā speciālais budžets veidojas no sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad papildu finanšu līdzekļus tajā var radīt, vai nu paaugstinot iemaksu likmi vai samazinot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus vai to apmēru, vai veicot aizņēmumu no Valsts kases, maksājot par to procentus, un atgriežot aizņēmuma summu brīdī, kad speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.</p> <p>Pabalstu vai pensiju samazināšanai būtu tūlītējs nelabvēlīgs iespaids uz personām, kuras ir saskārušās ar vienu vai otru sociālo risku un saņem kādu sociālās apdrošināšanas pakalpojumu. Bez tam šāda risinājuma gadījumā, lai iegūtu ievērojamu finanšu līdzekļu ietaupījumu, būtu nepieciešama salīdzinoši būtiska pensiju un pabalstu apmēru samazināšana. Līdz ar to Ministru kabinets pieņēma lēmumu veikt kompleksus pasākumus papildu līdzekļu iegūšanai speciālajā budžetā, lai būtu iespējams nodrošināt pakalpojumu izmaksu esošajiem to saņēmējiem.</p> <p>Šis likumprojekts paredz veikt divus no augstāk minētajiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem – iemaksu likmes paaugstināšanu darba ņēmējam no 9% uz 11% un faktisko iemaksu principa noteikšanu attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu.</p> <p>Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 13.novembra sēdē apstiprinātajai (prot.Nr.62, 1.§.). Konceptijai par sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti ilgtermiņā, ja netiek pārskatīti speciālā budžeta izdevumi, sociālās apdrošināšanas pakalpojumu nodrošināšanai 2011.gadā iemaksu likmi būtu nepieciešams paaugstināt līdz aptuveni 45,5% (pašreizējo 33,09% vietā). Tik būtiski paaugstinot iemaksu likmi, Latvija riskētu ar ilgu tautsaimniecības stagnāciju ar visām no tā izrietošajām sekām: pieaugošu bezdarbu un ēnu ekonomiku, krītošu iekasēto nodokļu apjomu, cenu pieaugumu, zemākus ienākumus un lielāku ārējo parādu. Pasliktinātos arī grūtos lēmumos atgūtā uzņēmumu un tautsaimniecības konkurētspēja. Taču saglabāt iemaksu likmi esošajā apmērā arī nav iespējams, jo ar citu fiskālās konsolidācijas pasākumu palīdzību netiek nodrošināts nepieciešamais finanšu līdzekļu apjoms speciālajā budžetā vai arī būtu jāveic tādi pasākumi, kas personu tiesībām un interesēm ir nelabvēlīgāki (piemēram, pabalstu, pensiju samazināšana).</p> <p>Tā kā iemaksu likmes paaugstināšana ir saistīta ar darba ņēmēju ienākumu samazināšanos, tad vienlaikus citos normatīvajos aktos tiek noteikti kompensējoši pasākumi, lai mazinātu likmes palielināšanas negatīvo ietekmi uz strādājošajiem. Tā ir paredzēts veikt izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa politikā, samazinot tā likmi par 1% un palielinot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu par personu un par apgādībā esošajām personām. Šie kompensējošie pasākumi ir noteikti, ņemot vērā nepieciešamību pirmām kārtām kompensēt ienākumu samazinājumu personām ar salīdzinoši mazu darba samaksu, kā arī personām, kurām ir apgādībā esošas personas.</p>	
--	--	--

	<p>Faktisko iemaksu principa noteikšana attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu ir saistīta ar personām Satversmes 109.pantā noteikto tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežošanu, jo gadījumos, kad darba devējs par darba ņēmēju nebūs veicis vai nebūs veicis pilnā apmērā sociālās apdrošināšanas iemaksas, personai piešķirtās valsts vecuma pensijas apmērs var samazināties. Taču Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam (skatīt Satversmes tiesas 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 26. punktu).</p> <p>Faktisko iemaksu princips attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu tiks noteikts ar likumu. Tas ir pamatots ar mērķi nodrošināt papildu finanšu līdzekļus valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas deficīta segšanai 2011.gadā un veicināt sociālās apdrošināšanas sistēmas darbību ilgtermiņā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu personām, vienlaikus nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Satversmes tiesa jau iepriekš par leģitīmu ir atzinusi mērķi sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu daļas, ievērojot speciālā budžeta pamatprincipu – pašfinansēšanos. Proti, sociālās apdrošināšanas jomā tiesiskais regulējums noteic ciešu saikni starp veiktajām iemaksām un izmaksām. Valsts pensiju speciālā budžeta līdzekļus galvenokārt veido obligātās un brīvprātīgās iemaksas pensiju apdrošināšanai. Turklāt būtiski ir izvairīties no deficīta veidošanās valsts pensiju speciālajā budžetā. Pie tam nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamās arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu). Satversmes tiesa arī ir atzinusi, ka "sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzsvarošana uzskatāma par pamatu šā budžeta ilgtspējas garantēšanai un attiecīgi paļāvībai uz to, ka arī nākamo paaudžu tiesības uz sociālo nodrošinājumu tiks realizētas. Līdz ar to mērķis garantēt citiem cilvēkiem Satversmē noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu ir atzīstams par leģitīmu" (sk. Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 18.1. punktu). Līdz ar to Faktisko iemaksu principa noteikšanai attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu ir leģitīms mērķis.</p> <p>Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2011.gadā – par 4,5 milj. latu, 2012.gadā – par 6,9 milj. latu, bet 2013.gadā – par 16,6 milj. latu); 2) citas alternatīvas (būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas; 3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka ar šī un citu fiskālās konsolidācijas pasākumu palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, vecums, bērna kopšana) situācijā. <p>Papildu augstāk minētajam salīdzinājumā ar laiku, kad Satversmes tiesa ar spriedumu lietā Nr.2000-08-0109 atzina, ka persona ir sociāli apdrošināta, sākot ar dienu, kad tā ieguvusi darba ņēmēja statusu, neatkarīgi no tā, vai faktiski ir veiktas iemaksas, darba ņēmējiem normatīvajos aktos ir noteikts būtisks papildu viņu tiesības un intereses aizsargājošs mehānisms. Tā kā situācijas, kad darba devējs neveic iemaksas par darba devēju, pārsvarā ir saistītas ar darba devēja maksātnespēju, likumdevējs ar 2001.gada 20.decembra likumu "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" (stājās spēkā 2003.gada 1.janvārī) ir izveidojis darbinieku prasījumu garantiju fondu, no kura darba devēja maksātnespējas gadījumā tā darbiniekiem tiek izmaksāta darba samaksa un tiek veiktas iemaksas. Kaut arī izmaksām no šī fonda likumā ir noteikti ierobežojumi, tās tomēr veicina darbinieku tiesību uz valsts vecuma pensiju nodrošināšanu.</p> <p>Valsts aģentūras "Maksātnespējas administrācija" sniegtā informācija liecina, ka vidēji 13 mēnešu laikā no brīža, kad uzņēmums kļūst maksātnespējīgs, no aģentūras apsaimniekotā Darbinieku prasījumu garantiju fonda tiek izmaksāts darba devēja parāds par iemaksām (dati par 2010.gadu). 2007.gadā no fonda</p>	
--	---	--

	<p>iemaksas tika izmaksātas 928 personām (vidēji Ls 155,37 uz vienu personu), 2008.gadā – 1029 personām (vidēji Ls 329,69 uz vienu personu), 2009.gadā – 2015 personām (vidēji Ls 245,16 uz vienu personu), no 2010.gada janvāra līdz oktobrim – 4398 personām (vidēji Ls 84,18 uz vienu personu).</p> <p>Diemžēl līdzšinējā prakse liecina, ka iemaksu "deklarētā" principa ieviešana ir radījusi problēmu, kad personas ļaunprātīgi mēģina izkrāpt speciālā budžeta līdzekļus. VSAA, piešķirot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus (piemēram, slimības, maternitātes, bezdarbnieka, vecāku pabalstus), ir konstatējusi, ka nereti pabalsta apmēra aprēķināšanai (vidējās sociālās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanai) nepieciešamajos mēnešos aprēķināti augsti darba ienākumi, salīdzinot ar darba ienākumiem iepriekšējā periodā, kā arī nereti pabalsta pieprasītājam darba attiecības uzsāktas neilgi pirms tiesību rašanās uz pakalpojumiem. Turklāt ir gadījumi, kad iemaksas šajā periodā faktiski nav veiktas. Tāpat ir gadījumi, ka darba ņēmēja darba ienākumi reģistrēti pie darba devēja, kurš neveic saimniecisko darbību vai tas ir ar fiktīva uzņēmuma pazīmēm u.c.</p> <p>Ja, piešķirot pakalpojumu, VSAA rodas šaubas par darba ienākumu pamatotību, VSAA vērsas pēc papildus informācijas VID Finanšu policijas pārvaldē. 2010.gada 1.pusgadā VSAA VID Finanšu policijas pārvaldei nosūtījusi informāciju par 114 personām un 114 uzņēmumiem, kuru sakarā VSAA radušās šaubas par personas ienākumu pamatotību vai darba ņēmēju statusu. Šā gada 1.pusgadā saņemta informācija no VID Finanšu policijas pārvaldes par pārbaudes rezultātiem par 81 personu, kur ienākumi atzīstami par pamatotiem tikai 38% gadījumu no pārbaudītajiem, bet 9 gadījumos ir uzsākts kriminālprocess, 3 gadījumos ir anulēts darba līgums, 2 gadījumos personas pašas atteikušās no pakalpojuma, pēc darba devēja iesnieguma 29% gadījumu ienākumi atzīti par kļūdainiem un darba ienākumi ir samazināti, bet 10 gadījumos pārbaudi veikt nav iespējams (uzņēmums atrodas fiktīvo uzņēmumu sarakstā u.c.) un 2 gadījumos nav gūta pārliecība, ka darbs ir padarīts.</p> <p>Līdz ar to jāuzsver, ka, lai gan darba ņēmēji tiek reģistrēti VID un iemaksas par darba ņēmēju no viņa darba ienākumiem tiek veiktas ar darba devēju starpniecību, nereti paši darba ņēmēji ļaunprātīgi izmanto normatīvo aktu normas, kas paredzētas viņu pašu aizsardzībai.</p> <p>Lai nodrošinātu, ka iemaksu faktiskas nomaksas principa attiecībā uz pensiju apdrošināšanu nelabvēlīgi neietekmētu darba ņēmējus, būtiska loma ir efektīvai nodokļu administrācijas (VID) darbībai. Lai nodokļu administrācijas procesā varētu vērst uzmanību uz nodokļu nemaksāšanas riskiem, kas raksturīgi konkrētas nozares uzņēmumiem, VID aktīvi sadarbojas ar dažādu nozaru asociācijām. 2010.gada jūlijā VID 64 dažādu nozaru uzņēmēju asociācijām nosūtīja vēstules un aicināja tās, kā savas nozares profesionāļus, iesaistīties "ēnu ekonomikas", t.sk. "aploksņu algu" problēmu risināšanā. Līdz šim brīdim jau ir notikušas tikšanās un sagatavoti vienošanās par sadarbību projekti ar 19 nozaru asociācijām. Minētās kampaņas ietvaros jau ir noslēgtas vienošanās par sadarbību ar četrām nozaru asociācijām un biedrībām □ Latvijas logu un durvju ražotāju asociāciju (31.08.2010.), biedrību "Latvijas Ceļu būvētājs" (09.11.2010.), Latvijas Drošības biznesa asociāciju (30.11.2010.) un Latvijas Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociāciju (02.12.2010.).</p> <p>Lai gan vēl notiek aktīvas vienošanās par sadarbību parakstīšanas sagatavošanas process, jau šobrīd nozaru asociācijas sniedz VID informāciju par konkrētu nodokļu maksātāju pārkāpumiem nodokļu jomā, informē par konkrētās nozares tehnoloģiskā procesa īpatnībām un negodprātīgo komersantu iespējām "slēpt" ar nodokli apliekamo objektu kādā no tā posmiem, sniedz konkrētās nozares atsevišķu komersantu veikto darījumu ekonomisko izvērtējumu no izvairīšanās nodokļa maksāšanas iespēju aspekta, kā arī sniedz ziņas par informācijas avotiem, ko VID var izmantot, novērtējot konkrētas nozares komersantu deklarēto ar nodokli apliekamo objektu.</p> <p>Saspringtās ekonomiskās situācijas laikā nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas procesā VID pārsvarā tiek izmantotas darbības, kas vērstas uz uzņēmējdarbības saglabāšanu. No visām VID 2010.gadā veiktajām iemaksu piedziņas darbībām lielākā daļa ir preventīvas, šādā veidā dodot iespēju uzņēmējiem risināt finansiālās grūtības, izmantojot likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteikto un VID lūgt nokavēto nodokļu maksājumu samaksas termiņa pagarinājumu, sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku nodokļu maksājumu samaksu, izmantot tiesiskās aizsardzības procesu, ārpusstiesas tiesiskās aizsardzības procesu</p>	
--	--	--

	<p>un veikt citus normatīvajos aktos noteiktos pasākumus, kas vērsti uz uzņēmējdarbības saglabāšanu un atjaunošanu. Ja preventīvu pasākumu rezultātā parāds netiek samaksāts, tad VID uzsāk nokavēto nodokļu maksājumu bezstrīda piedziņu.</p> <p>VID piedziņas darba rezultātā 2010.gada desmit mēnešos valsts sociālās apdrošināšanas obligātajās iemaksās kopā iekasēja 59,6 milj. latu. Uz 2010.gada 1.novembri iemaksu piešķirtie un vēl nesamaksātie termiņa pagarinājumi ir 13,15 milj. latu apmērā.</p> <p>2010.gada 10 mēnešos VID ir veicis 3 132 darba devēju tematiskās pārbaudes, no tām 1 151 tematiskajā pārbaudē konstatēti dažādi pārkāpumi. Darba devēju tematisko pārbažu laikā veikto preventīvo pasākumu rezultātā 808 nodokļu maksātāji paši ir novērsuši konstatētos pārkāpumus.</p> <p>Ieviešot faktisko iemaksu principu attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu, darba ņēmējam būs iespējams saņemt VSAA informāciju par darba devēja veiktajām iemaksām un to neveikšanas gadījumā vērsties tādās valstī izveidotajās kontrolējošajās institūcijās kā Valsts darba inspekcijā (uzrauga un kontrolē darba tiesisko attiecību atbilstību normatīvo aktu nosacījumiem) vai VID (atklāj un novērš noziedzīgus darījumus nodokļu jomā, reģistrē un uzskaita nodokļu maksātājus, iekasē nodokļus).</p> <p>Bez tam VSAA šobrīd strādā pie elektroniskā pakalpojuma ieviešanas, paredzot iespēju personai attālināti pieprasīt un saņemt informāciju, kas par viņu ir uzkrāta VSAA informācijas sistēmā (izmantojot e-pakalpojumu tiešsaistes formas Latvijas valsts portālā www.latvija.lv). Līdz ar to personām tiktu atvieglota informācijas saņemšana no VSAA, tai skaitā arī par to, vai darba devējs ir reģistrējies VID darba ņēmēja darba uzsākšanu un par darba ņēmēja aprēķinātiem ienākumiem. Šobrīd plānots, ka e-pakalpojumi varētu būt pieejami 2011.gada pirmajā pusgadā.</p> <p>Nosakot, ka no 2011.gada 1.janvāra pensiju apdrošināšanai persona ir sociāli apdrošināta tikai tad, ja par viņu ir faktiski veiktas iemaksas, piešķirot vai pārrēķinot valsts pensiju (izņemot invaliditātes pensiju), personas pensijas kapitāls par periodu pēc 2011.gada 1.janvāra tiks aprēķināts, ņemot vērā faktiski veiktās iemaksas. Ja pensiju apdrošināšanai veiktās iemaksas par periodu pirms pensijas piešķiršanas vai pārrēķināšanas tiks papildinātas (piemēram, darba devējs nomaksās parādu vai iemaksas tiks segtas no Maksātnespējas garantijas fonda), tad saskaņā ar likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 23.punktu, pamatojoties uz personas iesniegumu pensija tiks pārrēķināta ar tās piešķiršanas (pārrēķināšanas) dienu, bet ne biežāk kā reizi pusgadā.</p> <p>letaupījums speciālajā budžetā kopā 2011.gadā: 4 473,9 tūkst. lati <u>letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2011.gadā: 4 489,1 tūkst. lati.</u> Plānotās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā (iemaksu likme – 2%): 67 337,2 tūkst. lati. $67\ 337,2 : 12 \times 8 - 90\% \times (67\ 337,2 : 12 \times 8) = 4\ 489,1$, tūkst. lati <u>Papildus izdevumi VSAA speciālajā budžetā 2011.gadā: 15,2 tūkst. lati.</u> Nepieciešamas izmaiņas sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (SAIS) iemaksu datu reģistrēšanas programmās un datu atlasē pakalpojumu aprēķināšanai, kā arī SAIS iemaksu ieguldīšanas valsts fondēto pensiju shēmā programmās. Grozījumiem jāstājas spēkā ar janvāri (nedrīkst stāties spēkā gada vidū). Ja grozījumi stājas spēkā ar 2011.gadu, tad izmaiņām ieguldīšanas programmās jābūt realizētām līdz 2011.gada maijam, jo tad sāk ieguldīt 2011.gada iemaksas. Izmaiņām pensiju piešķiršanas programmās jābūt realizētām līdz 2011.gada 1.februārim. Tiek plānots, ka izmaiņu veikšanai SAIS kopā būs nepieciešamas 70 c/d. Izmaiņas realizācijai ārējiem izstrādātājiem nepieciešams $70 \times 218,8$ (summa ar PVN)=15 246,00 lati.</p> <p>letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2012.gadā: 6 876,4 tūkst. lati Plānotās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā (iemaksu likme – 2%): 68 763,8 tūkst. lati. $68\ 763,8 - 90\% \times 68\ 763,8 = 6\ 876,4$ tūkst. lati</p> <p>letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2013.gadā: 16 626,3 tūkst. lati. Plānotās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā (iemaksu likme – 6%): 166 263,2 tūkst. lati. $166\ 263,2 - 90\% \times 166\ 263,2 = 16\ 626,3$ tūkst. lati</p>	
--	--	--

Saite uz anotāciju: <http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/48F1DFEF440B97E1C22577F200267567?OpenDocument>

09.08.2010.	01.09.2010.	<p>Likumprojekts ir viens no likuma „Par mikrouzņēmumu nodokli” paketē skatāmajiem likumprojektiem, kā mērķis ir radīt nepieciešamos priekšnoteikumus, bez darba palikušos iedzīvotājus mudinot uzsākt uzņēmējdarbību.</p> <p>Likumprojekts nosaka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mikrouzņēmuma darbinieki - tā īpašnieks un uz darba līguma nodarbinātas personas - tiek pakļauti valsts sociālajai apdrošināšanai kā darba ņēmēji saskaņā ar likumu „Par mikrouzņēmumu nodokli”; 2) pašnodarbinātā pirmās pakāpes radniekiem, mikrouzņēmuma īpašnieka laulātajiem vai mikrouzņēmuma pirmās pakāpes radniekiem ir tiesības brīvprātīgi pievienoties valsts sociālajai apdrošināšanai, veicot iemaksas valsts pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai; 3) pašnodarbinātajiem, kuri veic saimniecisko darbību un par to maksā patentmaksu, obligāto iemaksu objektu aprēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra. 	<p>Nav iespējams veikt aprēķinus par fiskālo ietekmi attiecībā uz mikrouzņēmumu darbinieku sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšanu, jo atbilstoši Finanšu ministrijas izstrādātā likumprojekta „Par mikrouzņēmumu nodokli” anotācijā norādītajam mūsu rīcībā nav informācijas par mikrouzņēmumiem, kas atbilst likumprojektā noteiktajiem kritērijiem un kas izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli.</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/58A294CD3F1CD0BBC22576FF00486043?OpenDocument#b</p>			
27.05.2010.	01.09.2010.	<p>Ar brīvības atņemšanu notiesāto resocializācijas koncepcijā (apstiprināta ar MK 2009.gada 9.janvāra rīkojumu Nr. 7) notiesāto nodarbinātībai noteikts jauns saturs – tā ir notiesāto resocializācijas procesa neatņemama sastāvdaļa.</p> <p>Papildus ar 2009.gada 30 aprīļa likumu „Grozījumi Latvijas Soduzpildes kodeksā” ir veikti grozījumi Latvijas Soduzpildes kodeksa 51.pantā nosakot, ka, ja komersants, kas noslēdzis sadarbības līgumu ar brīvības atņemšanas iestādi par notiesāto nodarbinātības organizēšanu, vēlas nodarbināt notiesāto, kas sodu izcieš slēgtā vai daļēji slēgtā cietumā, tad komersants un notiesātais pirms darba uzsākšanas noslēdz vienošanos par darba veikšanu. Ja notiesāto, kas sodu izcieš atklātajā cietumā, komersants vēlas nodarbināt ārpus cietuma teritorijas esošā uzņēmumā, tad komersants un notiesātais pirms darba uzsākšanas noslēdz darba līgumu. Ja notiesāto ir iespējams nodarbināt saimnieciskajā apkalpē, tad pirms darba uzsākšanas ar notiesāto, kas sodu izcieš slēgtā vai daļēji slēgtā cietumā, tiek noslēgta vienošanās, bet ar notiesāto, kas sodu izcieš atklātajā cietumā, — darba līgums.</p> <p>Līdz ar to, ir noteikts jauns notiesāto nodarbinātības faktu apliecinošs dokuments (vienošanās starp darba devēju un notiesāto), kuru nepieciešams atbilstoši integrēt arī likumā, kas regulē valsts sociālo apdrošināšanu, jo notiesātā nodarbinātības faktam ir jārada ietekme uz sociālajām garantijām pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes. Starp komersantu un notiesāto noslēgtā vienošanās ir pamats, lai komersants kā notiesātā nodarbinātājs par notiesāto veiktu normatīvajos aktos noteiktos nodokļu maksājumus (tai skaitā darba devēja sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) un ieturētu notiesātajam noteiktos ieturējumus saskaņā ar izpildrakstiem Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un veiktu citus nepieciešamos maksājumus.</p> <p>Likumprojekts nepieciešams, lai nodrošinātu pēc iespējas veiksmīgāku notiesātā resocializāciju un likumpaklausīgu dzīvi pēc atbrīvošanas. Ņemot vērā minēto, ir nepieciešams grozījums likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”, papildinot 1. pantā ietvertu darba ņēmēja definīciju, lai tajā tiktu ietverti arī nodarbināti notiesātie, kas sodu izcieš slēgtā un daļēji slēgtā cietumā, ja tie noslēguši Latvijas Soduzpildes kodeksā noteikto vienošanos.</p>	<p>Likumprojekts šo jomu neskar.</p>

Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/EC60BA15237F8624C22576DC003F39BA?OpenDocument#a			
03.12.2009.	01.01.2010.	Likumprojekts paredz saskaņot likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” normas atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normām un pēc būtības samazināt darba devēja iemaksām privātajos pensiju fondos un iemaksām dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summām paredzēto valsts obligāto sociālās apdrošināšanas iemaksu atvieglojumu no 20% līdz 10%.	Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu): 2010.g.: 5430,0 2011.g.: 5430,0 2012.g.: 5430,0
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/62BEBA16046373C4C225766200365744?OpenDocument			
01.12.2009.	01.01.2010.	1. Izteikt 14.panta septīto daļu šādā redakcijā: "(7) Šā panta pirmajā daļā noteiktajā obligāto iemaksu objektā netiek ietvertas darba ņēmēja labā veiktās darba devēja iemaksas privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētajiem pensiju plāniem, iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un iemaksātās dzīvības, veselības vai nelaiemes gadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summas saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteikumiem." 2. Aizstāt 19.panta otrajā daļā vārdus "par mēnesi, par kuru" ar vārdiem "par pārskata mēneša dienām, par kurām".	Nav informācijas.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/202361-grozijumi-likuma-par-valsts-socialo-apdrosinasanu-			
16.06.2009.	01.07.2009.	Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”” paredz: 1) ja darba devējs nav iesniedzis ziņojumus par obligātajām iemaksām likumā noteiktajā kārtībā, uz novēloto ziņojumu iesniegšanu tiek attiecinātas likumā noteiktās normas par obligāto iemaksu precizēšanu; 2) noteikt VSAA izdoto administratīvo aktu izdošanas termiņa pagarināšanas kārtību, ja nepieciešama informācijas saņemšanai no ārvalsts; 3) atrunāt noilguma termiņu (atbilstošs Civillikumam), kādā VSAA noraksta speciālajā budžetā izveidojušās parādu summas; 4) precizēt sociāli apdrošināmo personu loku; 5) precizēt jēdzienu "sociālā apdrošināšana"; 6) noteikt maksas ieturēšanas kārtību par dzīvesvietā piegādātajām pensijām, pabalstiem un atlīdzībām; 7) atļaut mainīt speciālo budžetu ieņēmumu īpatsvarus.	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/30CA10C0F059879FC22575C5002C5F71?OpenDocument			
11.12.2008.	01.01.2009.	Tā kā Eiropas Savienības pensiju shēmā sociālās apdrošināšanas iemaksas veiktas atbilstoši šīs sistēmas normatīvajiem aktiem, tad, pārskaitot uzkrāto pensijas kapitālu Latvijas valsts pensiju shēmā, nav iespējams piemērot likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” normas par sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālo apmēru. Līdz ar to grozījums likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” paredz papildināt likumu ar normu, kas nosaka, ka valstī noteiktais sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālais apmērs netiek piemērots personai, uz kuru attiecas Padomes 1968.gada 29.februāra Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr.259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, ja Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrātais pensijas kapitāls tiek ieskaitīts Latvijas valsts pensiju sistēmā.	Likuma īstenošana tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā piešķirto līdzekļu ietvaros.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/09F1122006A48025C22574900049DA03?OpenDocument#b			
19.06.2008.	23.07.2008.	Anotācija ar grozījumu mērķa izklāstu un ietekmi uz budžetu nav publicēta. Grozījumi ietver precizējumus par personām, kuras pakļautas sociālajai apdrošināšanai, kā arī Darba ienākumu un obligāto iemaksu apmēra precizēšanu	Nav pieejama informācija.
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/177914-grozijumi-likuma-par-valsts-socialo-apdrosinasanu-			
08.11.2007.	01.01.2008.	Saskaņā ar Ministru prezidenta šā gada 20.septembra rezolūciju Nr.111-1/152 Labklājības ministrijai kopīgi ar Tieslietu un Finanšu ministriju uzdots sagatavot un iesniegt šā gada 24.septembrī grozījumus attiecīgajos	2008.g., 2009.g., 2010.g. sagaidāmā

		<p>tiesību aktu projektos izskatīšanai Ministru kabineta 25.septembra sēdē par bērna kopšanas pabalsta sistēmas optimizāciju, nosakot jaunu valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu – vecāku pabalstu, kas nodarbinātām personām, kuras kopj bērnu vecumā līdz viena gada vecumam, aizstāj valsts sociālo pabalstu - bērna kopšanas pabalstu. Vecāku pabalsts finansējams no valsts sociālās apdrošināšanas invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta līdzekļiem, saglabājot nemainīgu kopējo sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi, bet veicot savstarpēju likmes pārdali starp apdrošināšanas veidiem. Tā kā vecāku pabalsta noteikšanai sagatavoti grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, paredzot jaunu sociālās apdrošināšanas sistēmas pabalstu, arī likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” nepieciešams veikt grozījumus, lai noteiktu jaunu sociālās apdrošināšanas veidu – vecāku apdrošināšana.</p> <p>Likumprojekts paredz no 2008.gada 1.janvāra ieviest jaunu valsts sociālās apdrošināšanas veidu – vecāku apdrošināšanu. Kopējā sociālās apdrošināšanas iemaksu likme tiek saglabāta 33,09% apmērā un vecāku apdrošināšanas veidam atbilstošais pakalpojums (vecāku pabalsts) tiks finansēts no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta līdzekļiem, mainot savstarpējo speciālo budžetu izdevumu īpatsvaru sadalījumu.</p> <p>Lai gan vecāku pabalsta saņemšanas laikā persona ir tiesīga strādāt, tomēr daļa personu šai laikā var nebūt nodarbinātas, un līdz ar to par šīm personām ir veicamas sociālās apdrošināšanas iemaksas tāpat kā par personām, kuras saņem bērna kopšanas pabalstu – no 50 latiem atbilstoši sociālās apdrošināšanas iemaksu likmei attiecīgajiem apdrošināšanas veidiem. Tā kā vecāku pabalsts tiks izmaksāts no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļiem, arī valsts iemaksas veicamas no šā budžeta līdzekļiem (no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta līdzekļiem).</p>	<p>izdevumu palielināšanās sakarā ar vecāku pabalsta izmaksu no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļiem tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ietvaros, mainot savstarpējo speciālo budžetu izdevumu īpatsvaru sadalījumu.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/50AF595B1AA14AFFC225736E0038D640?OpenDocument			
26.04.2007.	30.05.2007.	<p>Sakarā ar Nacionālo bruņoto spēku profesionalizāciju un atteikšanos no obligātā militārā dienesta likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” ir nepieciešams veikt tehniska rakstura grozījumus, izslēdzot normas, kuras regulē ar obligātā aktīvā militārā dienesta karavīru un alternatīvā dienesta veicēju sociālo apdrošināšanu saistītos jautājumus.</p>	<p>Normatīvā akta projekts šo jomu neskar.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/343B62E555F9B703C2257276002B669C?OpenDocument			

8.3 Par valsts pabalstu izmaksu

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
19.09.2013.	01.01.2014.	<p>Šā projekta mērķis ir pielāgot likumprojektu euro ieviešanai, aizstājot tajā latos ar euro. Likumprojekts paredz aizstāt latos ar euro atbilstoši Euro ieviešana kārtības likuma 6.pantā paredzētajiem principiem.</p> <p>Grozītās tiesību normas euro valūtā nav personām nelabvēlīgākas par sākotnējo tiesību normu latos un nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.</p>	<p>Likumprojekts šo jomu neskar.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/EB6424A9B195678DC2257BD70037F188?OpenDocument			
15.11.2012.	01.01.2013.	<p>Likumprojekta mērķis ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nodrošināt ģimenes valsts pabalsta izmaksu 2013. un 2014.gadā pašreizējā apjomā (Ls 8 par katru bērnu vecumā no gada līdz 19 gadiem); 2) no 2013.gada 1.janvāra samazināt apmēru ierobežojumus maternitātes pabalstam, paternitātes pabalstam un vecāku pabalstam, nosakot, ka pabalstiem, kuru piešķirtais apmērs pārsniedz 23,02 Ls 	<p>Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums</p>

kalendāra dienā, par vienu kalendāra dienu izmaksājamā pabalsta summa ir 23,02 Ls un 50% no piešķirtās summas virs 23,02 Ls.

Likumprojekts paredz:

- 1) noteikt likuma „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” 4.pantā, ka laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 31.decembrim Valsts sociālo pabalstu likumā noteiktā ģimenes valsts pabalsta apmērs par katru bērnu ir astoņi lati mēnesī (likumprojekta 1.pants);
- 2) izteikt likuma „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” 5.panta trešās daļas 1. un 2.punktu jaunā redakcijā, no 2013.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 31.decembrim samazinot apmēra ierobežojumu vecāku pabalstam un nosakot, ka vecāku pabalstiem, kuru piešķirtais apmērs pārsniedz 23,02 Ls kalendāra dienā, par vienu kalendāra dienu izmaksājamā pabalsta summa ir 23,02 Ls un 50% no piešķirtās summas virs 23,02 Ls (likumprojekta 2.pants);
- 3) izslēgt likuma „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” 11.pantu (likumprojekta 3.pants);
- 4) likuma „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” 12.pantā noteikt, ka no 2013.gada 1.janvāra pabalstu apmēru ierobežojums (t.i., ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 Ls, - par vienu kalendāra dienu izmaksā 11,51 Ls un 50 procentus no piešķirtā pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 Ls) tiek piemērots tikai slimības pabalstam (likumprojekta 4.pants);
- 5) papildināt likumu „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” ar jaunu 14.pantu, no 2013.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 31.decembrim samazinot apmēru ierobežojumus maternitātes pabalstam un paternitātes pabalstam, t.i., nosakot, ka maternitātes pabalstam un paternitātes pabalstam, kuru piešķirtais apmērs pārsniedz 23,02 Ls kalendāra dienā, par vienu kalendāra dienu izmaksājamā pabalsta summa ir 23,02 Ls un 50% no piešķirtās summas virs 23,02 Ls (likumprojekta 5.pants);
- 6) papildināt likuma „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” pārejas noteikumus ar 6., 7. un 8.punktu, nosakot labvēlīgus pārejas nosacījumus maternitātes pabalsta, paternitātes pabalsta un vecāku pabalsta saņēmējiem, kuriem apdrošināšanas gadījums iestājies līdz 2012.gada 31.decembrim un nepārtraukti turpinās pēc 2013.gada 1.janvāra, t.i., viņiem tiks veikts piešķirto pabalstu pārrēķins un par laika periodu no 2013.gada 1.janvāra pabalsti tiks izmaksāti atbilstoši jaunajam tiesiskajam regulējumam, t.i., samazinot pabalsta apmēram piemērojamo ierobežojumu (likumprojekta 6.pants).

Likumprojekts paredz, ka iepriekš minētie grozījumi stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī.

Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas likumprojekts atrisinās pilnībā.

Detalizēts aprēķins:

2. Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets

Izdevumu palielinājums Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā:			
	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Plānotie izdevumi kopā, nesamazinot pabalstu apmēru ierobežojumus	50 485,0	52 429,3	63 870,3
Plānotie izdevumi kopā, ja ar 2013.gadu samazina pabalsta apmēru ierobežojumus	56 964,0	59 157,5	63 870,3
Papildu izdevumi saistībā ar pabalsta apmēra ierobežojumu samazināšanu	6 479,0	6 728,2	0

(tūkst. latu):

2015.g.: 17 995,2

Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):

2013g.: 6 479,0

2014.g.: 6 728,2

14.04.2011.	01.07.2011.	<p>ievērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, likumprojekta mērķis ir veicināt valsts sociālās apdrošināšanas budžeta stabilitāti īstermiņā, saskaņojot valsts pabalstu sistēmu ar pašreizējās ekonomiskās situācijas iespējām, paredzot likumā "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam" noteiktos valsts pabalstu (maternitātes pabalsta, paternitātes pabalsta, vecāku pabalsta, slimības pabalsta) izmaksas nosacījumus un likumā noteikto bezdarbnieka pabalsta apmēra ierobežojumu saglabāšanu līdz 2014.gada 31.decembrim.</p> <p>Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka laika periodā līdz 2014.gada 31.decembrim:</p> <p>1) saskaņā ar likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 17.pantu piešķirto slimības pabalstu, saskaņā ar likuma "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaiemes gadījumiem darbā un arodslimībām" 19.pantu piešķirto slimības pabalstu, saskaņā ar likuma "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam" 11.pantu piešķirto maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu, kā arī saskaņā ar likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 10.6pantu par bērna, kurš dzimis pēc 2010.gada 2.novembra, kopšanu piešķirto vecāku pabalstu izmaksā šādā apmērā:</p> <p>a) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā ir līdz 11,51 latam (ieskaitot) - piešķirtajā apmērā;</p> <p>b) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu - par vienu kalendāra dienu izmaksā 11,51 latu un 50 procentus no piešķirtā pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu;</p> <p>2) ja saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 7.pantu noteiktais bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu, tad par vienu kalendāra dienu piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmērs ir summa, ko veido 11,51 lats un 50 procenti no aprēķinātās pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu.</p> <p>Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitātes nodrošināšana, sniedzot personām pilnvērtīgus valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Satversmes tiesa jau iepriekš par leģitīmu ir atzinusi mērķi sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu daļas, ievērojot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta pamatprincipu – pašfinansēšanos. Pie tam nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamās arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu). Satversmes tiesa arī ir atzinusi, ka "sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzsvarošana uzskatāma par pamatu šā budžeta ilgtspējas garantēšanai un attiecīgi pašlīvībai uz to, ka arī nākamo paaudžu tiesības uz sociālo nodrošinājumu tiks realizētas. Līdz ar to mērķis garantēt citiem cilvēkiem Satversmē noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu ir atzīstams par leģitīmu" (sk. Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 18.1. punktu).</p> <p>Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <p>1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2013.gadā – 25,83 milj. latu, 2014.gadā – 26,42 milj. latu). Pastāvot būtiskam speciālā budžeta deficītam (2010.gadā bija deficīts – 335,8 milj. lati, 2011.gadā ir plānots deficīts – 237,4 milj. lati, bet 2012.gadā – 210,9 milj. lati), arī šāds relatīvi neliels ietaupījums ir nozīmīgs. Šie ierobežojumi kopā ar citiem jau normatīvajos aktos noteiktajiem sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta īstermiņa stabilizēšanas pasākumiem (skatīt anotācijas I sadaļas 2.punktu) tuvinās speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvaru;</p> <p>2) likumprojektā noteiktie pasākumi ir noteikti, rūpīgi izvērtējot iespējamās alternatīvas nepieciešamo papildu līdzekļu iegūšanai valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanai, un citas alternatīvas sociālās apdrošināšanas ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai (papildu sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, valsts vecuma pensiju samazināšana) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme jau ir paaugstināta par 2%, sākot ar 2011.gada 1.janvāri. Vēl lielāks šīs likmes paaugstinājums (kaut arī pagaidu) nozīmētu Latvijai riskēt ar ilgu tautsaimniecības stagnāciju ar visām no tā izrietošajām sekām: pieaugošu bezdarbu un ēnu ekonomiku, krītošu iekasēto nodokļu apjomu, cenu pieaugumu, zemākus ienākumus un lielāku ārējo parādu. Pensiju samazināšana, ņemot vērā, ka to saņēmēju sociālais risks (darbspēju zaudēšana vecuma dēļ) ir ilgstošs –</p>	<p>Tekošajā (2011) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2013g.: 27 850,1 2014.g.: 25 319,4</p>
-------------	-------------	---	--

	<p>viss pensionāra atlikušais mūžs pēc pensijas piešķiršanas – un ka visā šajā laikā personu pamatienākumi ir tikai pensija, arī radītu būtisku risku lielas pensionāru daļas pakļaušanai nabadzības riskam, jo saskaņā ar statistikas datiem par 2009.gadu vidējā valsts vecuma pensijas apmēra atšķirība no nabadzības riska sliekšņa ir tikai 20 lati;</p> <p>3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka tiks nodrošināta sociālās apdrošināšanas principu pamatota ieviešana un ar normatīvā regulējuma palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, bērna kopšana) situācijā.</p> <p>Jebkurā gadījumā ar pabalstu izmaksu īslaicīgu ierobežošanu valsts neatsakās no personām Satversmes 109.pantā garantēto tiesību uz sociālo nodrošinājumu nodrošināšanas un 110.pantā noteiktā pienākuma sniegt atbalstu ģimenei īstenošanas, bet tikai paredz šā atbalsta sniegšanu apmērā, kas ir salāgots ar valsts finansiālajām iespējām.</p> <p>Normatīvais regulējums, kas paredz līdz 2014.gada 31.decembrim ierobežot izmaksājamo maternitātes, paternitātes, vecāku un slimības pabalstu un piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmērus nav pretrunā ar no Satversmes 1.panta izrietošo tiesiskās palāvības principu, jo saskaņā ar likumu "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam" minētie ierobežojumi darbojas līdz 2012.gada 31.decembrim, bet jaunais regulējums tiks piemērots ar 2013.gada 1.janvāri. Līdz ar to normatīvais regulējums paredz pietiekami ilgu pārejas periodu, lai personas, kuras būs maternitātes pabalstu, paternitātes pabalstu, vecāku pabalstu, slimības pabalstu un bezdarbnieka pabalstu saņēmēji, laicīgi būtu informētas un varētu rēķināties ar jauno normatīvo regulējumu.</p> <p><u>letaupījums 2013.gadā:</u> Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 22 856,38 tūkst. lati. 2013.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(1192,00 \times 12 \times 1154 + 158,20 \times 12 \times 525 + 321,83 \times 12 \times 12000 + 414,17 \times 12 \times 12144) - (15\ 867\ 041 + 949\ 291 + 55\ 917\ 816 + 57\ 878\ 686) = - 6\ 409\ 672,24$ lati Nodarbinātības speciālajā budžetā: 2 763,27 tūkst. lati. 2013.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(160,08 \times 12 \times 34165) - 87\ 076\ 783 = -21\ 447\ 184,60$ lati Darba negadījumu speciālajā budžetā: 207,14 tūkst. lati 2013.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(813,53 \times 12 \times 142) - 1\ 379\ 413 = + 6\ 842,12$ lati <u>letaupījums 2014.gadā:</u> Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 23 482,12 tūkst. lati. 2014.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(1221,00 \times 12 \times 1154 + 162,10 \times 12 \times 530 + 329,71 \times 12 \times 12000 + 424,31 \times 12 \times 12229) - (15\ 867\ 041 + 949\ 291 + 55\ 917\ 816 + 57\ 878\ 686) = - 2\ 928\ 586,12$ lati Nodarbinātības speciālajā budžetā: 2 718,99 tūkst. lati. 2014.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(164,00 \times 12 \times 32838) - 87\ 076\ 783 = -22\ 451\ 599,00$ lati Darba negadījumu speciālajā budžetā: 215,21 tūkst. lati 2013.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: $(833,46 \times 12 \times 144) - 1\ 379\ 413 = + 60\ 805,88$ lati 1) Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets Maternitātes un paternitātes pabalsti Ja likumprojekts netiktu ieviests, tad ar 2013.gada 1.janvāri vairs nebūtu spēkā izmaksu ierobežojumi: izmaksājamais apmērs dienā = 11,51 lats + 50% no summas virs 11,51 lats.</p>	
--	---	--

Analizējot VSAA informāciju par 2011.gada janvāri (jau ir izmaksu ierobežojumu efekts) salīdzinot ar 2010.gada oktobri (vēl nav izmaksu ierobežojumi), vidēji vienā slimības dienā sakarā ar grūtniecību izmaksājamais pabalsta apmērs 1 dienā 2010.gada oktobrī bija 15,69 lati, bet 2011.gada janvārī – 10,33 lati jeb 65,84% no oktobra apmēra, savukārt paternitātes pabalsta apmērs 1 dienā janvārī bija 60,25% no oktobra apmēra. Pieņēmums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā.

Maternitātes pabalsts

Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, maternitātes pabalsta vidējais apmērs, turpinot izmaksu ierobežojumus un 80%, ir plānots:

2013.gadā: 1192,00 lati;

2014.gadā: 1221,00 lati.

Maternitātes pabalsta saņēmēju skaits 2013. un 2014.gadā plānots 1154 personas vidēji mēnesī.

Maternitātes pabalsta apmērs 100% apmērā 2013.gadā: $1192,00 / 0,6584 = 1810,45$ lati

Maternitātes pabalsta apmērs 100% apmērā 2014.gadā: $1221,00 / 0,6584 = 1854,50$ lati

Maternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2013.gadā: $1810,45 \times 0,8 = 1448,36$ lati

Maternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2014.gadā: $1854,50 \times 0,8 = 1483,60$ lati

letaupījums 2013.gadā:

$1448,36 \times 12 \times 1154 - 1192,00 \times 12 \times 1154 = 3\ 550\ 073,28$ lati

letaupījums 2014.gadā:

$1483,60 \times 12 \times 1154 - 1221,00 \times 12 \times 1154 = 3\ 636\ 484,80$ lati

Paternitātes pabalsts

Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, paternitātes pabalsta vidējais apmērs, turpinot izmaksu ierobežojumus un 80%, ir plānots:

2013.gadā: 158,20 lati;

2014.gadā: 162,10 lati.

Paternitātes pabalsta saņēmēju skaits:

2013.gadā: 525 personas vidēji mēnesī;

2014.gadā: 530 personas vidēji mēnesī.

Paternitātes pabalsta apmērs 100% apmērā 2013.gadā: $158,20 / 0,6025 = 262,57$ lati

Paternitātes pabalsta apmērs 100% apmērā 2014.gadā: $162,10 / 0,6025 = 269,05$ lati

Paternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2013.gadā: $262,57 \times 0,8 = 210,06$ lati

Paternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2014.gadā: $269,05 \times 0,8 = 215,24$ lati

letaupījums 2013.gadā:

$210,06 \times 12 \times 525 - 158,20 \times 12 \times 525 = 326\ 718,00$ lati

letaupījums 2014.gadā:

$215,24 \times 12 \times 530 - 162,10 \times 12 \times 530 = 337\ 970,40$ lati

Vecāku pabalsts

Ņemot vērā VSAA datus par vecāku pabalsta saņēmēju skaita sadalījumu pēc apmēriem 2010.gada decembrī, pieņēmums, ka pensijas apmērs, ņemot vērā izmaksu griestus, varētu būt 82,31% apmērā no iepriekšējā apmēra. Pieņēmums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā.

Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, vecāku pabalsta vidējais apmērs, turpinot izmaksu ierobežojumus, ir plānots:

2013.gadā: 321,83 lati;

2014.gadā: 329,71 lats.

Vecāku pabalsta saņēmēju skaits:

2013.gadā: 12 000 personas vidēji mēnesī;

2014.gadā: 12 000 personas vidēji mēnesī.

	<p>Vecāku pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2013.gadā: $321,83 / 0,8231 = 391,00$ lati Vecāku pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2014.gadā: $329,71 / 0,8231 = 400,57$ lati letaupījums 2013.gadā: $391,00 \times 12 \times 12000 - 321,83 \times 12 \times 12000 = 9\ 960\ 480,00$ lati letaupījums 2014.gadā: $400,57 \times 12 \times 12000 - 329,71 \times 12 \times 12000 = 10\ 203\ 840,00$ lati Slimības pabalsts Pēc VSAA datiem 2009.gada decembrī piešķirtā slimības pabalsta vidējais apmērs vienā dienā bija 12,60 lati, savukārt 2011.gada janvārī – 7,92 lati, jeb 62,86% no iepriekšējā apmēra. Tā kā piešķirtā apmēra samazinājumu ir ietekmējuši arī citi faktori, piem. vidējās algas samazināšanās, tad pieņēmums, ka izmaksu ierobežojumu rezultātā apmērs vārētu būt samazinājies līdz 87% no iepriekšējā apmēra. Pieņēmums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā. Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, slimības pabalsta vidējais apmērs uz gadījumu, turpinot izmaksu ierobežojumus, ir plānots: 2013.gadā: 414,17 lati; 2014.gadā: 424,31 lats. Slimības pabalsta gadījumu skaits: 2013.gadā: 12 144 gadījumi vidēji mēnesī; 2014.gadā: 12 229 gadījumi vidēji mēnesī. Slimības pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2013.gadā: $414,17 / 0,87 = 476,06$ lati Slimības pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2014.gadā: $424,31 / 0,87 = 487,71$ lats letaupījums 2013.gadā: $476,06 \times 12 \times 12144 - 414,17 \times 12 \times 12144 = 9\ 019\ 105,92$ lati letaupījums 2014.gadā: $487,71 \times 12 \times 12229 - 424,31 \times 12 \times 12229 = 9\ 303\ 823,20$ lati 2) Nodarbinātības speciālais budžets Bezdarbnieka pabalsts Atbilstoši Labklājības ministrijas aprēķiniem, izmantojot VSAA datus par 2010.gadu, bezdarbnieka pabalsta apmērs, ņemot vērā izmaksu griestus, varētu būt 95,96% apmērā no iepriekšējā apmēra. Pieņēmums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā. Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, bezdarbnieka pabalsta vidējais apmērs, turpinot izmaksu ierobežojumus, ir plānots: 2013.gadā: 160,08 lati; 2014.gadā: 164,00 lati. Bezdarbnieka pabalsta saņēmēju skaits: 2013.gadā: 34 165 vidēji mēnesī; 2014.gadā: 32 838 vidēji mēnesī. Bezdarbnieka pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2013.gadā: $160,08 / 0,9596 = 166,82$ lats Bezdarbnieka pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2014.gadā: $164,00 / 0,9596 = 170,90$ lats letaupījums 2013.gadā: $166,82 \times 12 \times 34165 - 160,08 \times 12 \times 34165 = 2\ 763\ 265,20$ lati letaupījums 2014.gadā: $170,90 \times 12 \times 32838 - 164,00 \times 12 \times 32838 = 2\ 718\ 986,40$ lati 3) Darba negadījumu speciālais budžets Slimības pabalsts Pēc VSAA datiem 2009.gada decembrī piešķirtā slimības pabalsta vidējais apmērs (nelaiemes gadījumu un arodslimību rezultātā) vienā dienā bija 12,95 lati, savukārt 2011.gada janvārī – 8,13 lati, jeb 62,75% no</p>	
--	--	--

		<p>iepriekšējā apmēra. Tā kā piešķirtā apmēra samazinājumu ir ietekmējuši arī citi faktori, piem. vidējās algas samazināšanās, tad pieņēmums, ka izmaksu ierobežojumu rezultātā apmērs varētu būt samazinājies līdz 87% no iepriekšējā apmēra. Pieņēmums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā.</p> <p>Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, slimības pabalsta vidējais apmērs uz gadījumu, turpinot izmaksu ierobežojumus, ir plānots:</p> <p>2013.gadā: 813,53 lati; 2014.gadā: 833,46 lati.</p> <p>Slimības pabalsta gadījumu skaits: 2013.gadā: 142 gadījumi vidēji mēnesī; 2014.gadā: 144 gadījumi vidēji mēnesī.</p> <p>Slimības pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2013.gadā: 813,53 / 0,87 = 935,09 lats Slimības pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2014.gadā: 833,46 / 0,87 = 958,00 lati</p> <p>letaupījums 2013.gadā: 935,09 x 12 x 142 – 813,53 x 12 x 142 = 207 138,24 lati</p> <p>letaupījums 2014.gadā: 958,00 x 12 x 144 – 833,46 x 12 x 144 = 216 205,12 lati</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/C42E5DF6D20FFB07C2257869001F5D50?OpenDocument			
21.01.2010.	30.01.2010.	<p>Latvijas Republikas Satversmes tiesa ar 2009.gada 21.decembra spriedumu lietā Nr.2009-43-01 (turpmāk-spriedums) atzina likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” (turpmāk likums) 2.panta pirmo daļu un 3.panta pirmo daļu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 109.pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža. Satversmes tiesa arī noteica, ka saskaņā ar likuma 2.panta pirmo daļu un 3.panta pirmo daļu noteiktie ieturējumi no pensijām ir jāizbeidz ne vēlāk kā no 2010.gada 1.marta.</p> <p>Lai nodrošinātu šī sprieduma izpildi un pensiju izmaksu turpmāk veiktu bez ierobežojumiem, ir nepieciešami attiecīgi grozījumi likumā, lai izslēgtu tās tiesību normas, kas reglamentēja likumā noteikto ieturējumu no pensijām veikšanas kārtību.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Papildus nepieciešamie finanšu līdzekļi laika posmā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 31.janvārim veikto valsts pensiju ieturējumu (10% un 70% apmērā) atmaksai: 35,7 + 27,9 + 6,0 + 4,1 = 73,7 milj. lati 2) Atceļot ierobežojumu (10% un 70%) piemērošanu pensijām ar 2009.gada februāri, papildus nepieciešami finanšu līdzekļi 2010.gadā: 66,0 + 44,9 = 110,9 milj. lati 3) Atceļot pensiju ierobežojumus ar februāri un veicot atbilstoši ieturēto pensiju atmaksu jau aprīlī, 2010.gadā papildus nepieciešamie finanšu līdzekļi pensiju izmaksām: 73,7 + 110,9 = 184,6 milj. latu 	<p>Labklājības ministrija, lai nodrošinātu Satversmes tiesas sprieduma izpildi, iesniegs priekšlikumu Finanšu ministrijā apropriācijas palielināšanai valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā 2010.gadam.</p> <p>Papildus nepieciešamie līdzekļi:</p> <p>Tekošajā (2010.) gadā (miljoni. latu): 369,2</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/DE8EF056B86FAAAAC22576AB004DEEED?OpenDocument			
01.12.2009.	01.01.2010.	<p>Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”” (turpmāk – Likumprojekts) paredz šādus nosacījumus valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu izmaksai laika periodā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laika periodā no 2010.gada 3.novembra līdz 2012.gada 31.decembrim likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteikto maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas; 2) laika periodā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 17.pantu piešķirto slimības pabalstu, saskaņā ar likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” 19.pantu 	<p>Tekošajā (2009) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 40993,8 2011.g.: 72655,4</p>

	<p>piešķirto slimības pabalstu un saskaņā ar šā likuma 11.pantu piešķirto maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu izmaksā šādā apmērā:</p> <p>a) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā ir līdz 11,51 latam (ieskaitot) - piešķirtajā apmērā; b) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu - par vienu kalendāra dienu izmaksā 11,51 latu un 50 procentus no piešķirtā pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu;</p> <p>3) līdz 2012.gada 31.decembrim sociāli apdrošinātai personai, kura atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā vai bērna kopšanas dēļ negūst ienākumus kā pašnodarbinātais, par bērna, kurš dzimis pēc 2010.gada 2.novembra, kopšanu saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 10.6pantu piešķirto vecāku pabalstu izmaksā šādā apmērā:</p> <p>a) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā ir līdz 11,51 latam (ieskaitot) - piešķirtajā apmērā; b) ja piešķirtā pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu - par vienu kalendāra dienu izmaksā 11,51 latu un 50 procentus no piešķirtā pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu;</p> <p>4) ja laika periodā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 7.pantu noteiktais bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu, tad par vienu kalendāra dienu piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmērs ir summa, ko veido 11,51 lats un 50 procenti no aprēķinātās pabalsta summas, kas vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka jaunā pabalstu izmaksas sistēma un ierobežotais bezdarbnieka pabalsta apmērs attiecināmi tikai uz jaunpiešķirtajiem pabalstiem:</p> <p>1) personai, kurai pārejoša darba nespēja ir iestājusies līdz 2009.gada 31.decembrim un nepārtraukti turpinās pēc 2010.gada 1.janvāra, slimības pabalstu izmaksā likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 17.pantā noteiktajā apmērā vai likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaiemes gadījumiem darbā un arodslimībām” 19.pantā noteiktajā apmērā;</p> <p>2) bezdarbniekiem, kuriem bezdarbnieka pabalsts piešķirts līdz 2009.gada 31.decembrim un tā izmaksā turpinās pēc 2010.gada 1.janvāra, bezdarbnieka pabalstu izmaksā saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 7. un 9.pantā un pārejas noteikumu 12.punktā noteikto.</p> <p>Tāpat Likumprojekts, ievērojot no Satversmes 1.panta izrietošo tiesiskās paļāvības principu, paredz pārejas periodu attiecībā uz maternitātes pabalsta, paternitātes pabalsta un vecāku pabalsta izmaiņu spēkā stāšanos. Līdz ar to izmaiņas neattieksies uz pašreizējiem minēto pabalstu saņēmējiem un ģimenēm, kuras gaida bērnu, - attiecīgie grozījumi stāsies spēkā 306 dienas pēc likuma spēkā stāšanās dienas. Bez tam, izsakot likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” 5.pantu jaunā redakcijā, tiek precizēta šā panta pirmās un otrās daļas redakcija atbilstoši likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteiktajai terminoloģijai.</p> <p><u>Detalizēts aprēķins:</u></p> <p>Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi:</p> <p>1) maternitātes dienu skaits 2010.g. un turpmākajos gados– 152 805 vidēji mēnesī un paternitātes dienu skaits– 7 241 vidēji mēnesī;</p> <p>2) nosakot maternitātes un paternitātes pabalsta izmaksu 80 % apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, vidējais pabalsta samazinājums 2010.g.un turpmākajos maternitātes gadījumā – 3,94 Ls dienā, paternitātes gadījumā– 4,85 Ls dienā;</p> <p>Šiem pieņēmumiem izmantota 2009.g.augusta statistiskā informācija par maternitātes un paternitātes pabalstiem.</p>	2012.g.: 76762,1
--	---	------------------

Izdevumu samazinājums maternitātes pabalstiem:

2010.gadā: $152\ 805 \times 3,94 \times 2 = -1\ 204,1$ tūkst.Ls
2011.gadā: $152\ 805 \times 3,94 \times 12 = -7\ 224,6$ tūkst.Ls
2012.gadā: $152\ 805 \times 3,94 \times 12 = -7\ 224,6$ tūkst.Ls

Izdevumu samazinājums paternitātes pabalstiem:

2010.gadā: $7\ 241 \times 4,85 \times 2 = -70,2$ tūkst.Ls
2011.gadā: $7\ 241 \times 4,85 \times 12 = -421,4$ tūkst.Ls
2012.gadā: $7\ 241 \times 4,85 \times 12 = -421,4$ tūkst.Ls

3) vecāku pabalstu skaits, kuru pabalsta apmērs būtu virs 350 Ls mēnesī, 2011.g.– 2 164 vidēji mēnesī, 2012.g.– 3 464. Pabalstu skaits 2010.g. netiek plānots, jo grozījumu norma stāsies spēkā ar 2010.g.3.novembri, kad par jaundzimušo vecāks saņems maternitātes pabalstu aptuveni divus mēnešus. Pabalstu skaits noteikts, ņemot Eurostat prognozes par jaundzimušo skaitu turpmākajiem gadiem;

4) 2010.g. un turpmākajos gados personām, kuras saņemtu pabalstu virs 350 Ls mēnesī, vecāku pabalsta vidējais izmaksājams apmērs, no kā neizmaksātu 50%, par 286,59 Ls pārsniegtu noteiktos griestus. Tam par pamatu izmantots vecāku pabalstu sadalījums pēc izmaksājamā apmēra 2009.g.augustā;

Izdevumu samazinājums vecāku pabalstiem:

2011.gadā: $2\ 164 \times 286,59 \times 50\% \times 12 = -3\ 721,1$ tūkst.Ls
2012.gadā: $3\ 464 \times 286,59 \times 50\% \times 12 = -5\ 956,5$ tūkst.Ls

5) maternitātes dienu skaits personām, kuru pabalsta apmērs 1 slimības dienā būtu virs 11,51 Ls ((350Ls x 12mēn.)/365 dienas), 2010.g. un turpmākajos– 67 484,9 vidēji mēnesī;

6) 2010.g. un turpmākajos maternitātes pabalsta vidējais apmērs, no kā neizmaksātu 50%, par 16,37 Ls pārsniegtu noteiktos griestus dienā;

Izdevumu samazinājums paternitātes pabalstiem:

2010.gadā: $67\ 484,9 \times 16,37 \times 50\% \times 2 = -1\ 104,7$ tūkst.Ls
2011.gadā: $67\ 484,9 \times 16,37 \times 50\% \times 12 = -6\ 628,4$ tūkst.Ls
2012.gadā: $67\ 484,9 \times 16,37 \times 50\% \times 12 = -6\ 628,4$ tūkst.Ls

7) paternitātes dienu skaits personām, kuru pabalsta apmērs 1 slimības dienā būtu virs 11,51 Ls ((350Ls x 12mēn.)/365 dienas), 2010.g. un turpmākajos– 3 206,37 vidēji mēnesī;

8) 2010.g. un turpmākajos paternitātes pabalsta vidējais apmērs, no kā neizmaksātu 50%, par 22,83 Ls pārsniegtu noteiktos griestus dienā;

Izdevumu samazinājums paternitātes pabalstiem:

2010.gadā: $3\ 206,37 \times 22,83 \times 50\% \times 2 = -73,2$ tūkst.Ls

		<p>2011.gadā: 3 206,37 x 22,83 x 50% x 12= -439,2 tūkst.Ls 2012.gadā: 3 206,37 x 22,83 x 50% x 12= -439,2 tūkst.Ls</p> <p>9) slimības pabalsta vispārīgā gadījumā slimības dienu skaits personām, kuru pabalsta apmērs 1 slimības dienā būtu virs 11,51 Ls ((350Ls x 12mēn.)/365 dienas), 2010.g. un turpmākajos– 221 729,3 vidēji mēnesī, bet slimības pabalsta nelaimes gadījumā darbā/ arodslimības rezultātā – 3 834,9 dienas vidēji mēnesī. ;</p> <p>10) 2010.g. un turpmākajos slimības pabalsta vidējais apmērs, no kā neizmaksātu 50%, gan <i>vispārīgā</i>, gan <i>nelaimes gadījumā</i> par 10,37 Ls pārsniegtu noteiktos griestus dienā;</p> <p>Maternitātes, paternitātes un slimības pabalstu pieņēmumiem izmantots sociāli apdrošināto personu sadalījums pēc apdrošināšanas algas lieluma 2009.g.jūnijā un statistiskā informācija par pabalstiem 2009.g.augustā.</p> <p>Tā kā ir noteikts ierobežot pabalstu izmaksu virs 350 Ls mēnesī un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) sociālās apdrošināšanas pabalsta apmēru aprēķina vienai kalendāra dienai, tad maternitātes, paternitātes un slimības pabalsta gadījumam detalizētajā aprēķinā izmantots vienas kalendārās dienas apmērs (11,51 Ls). Savukārt vecāku un bezdarbnieka pabalstu detalizētajā aprēķinā izmantota VSAA pieejamā statistiskā informācija par vidējiem pabalstu apmēriem mēnesī.</p> <p><u>Izdevumu samazinājums slimības pabalstiem <i>vispārīgā gadījumā</i> 2010.gadā un turpmākajos:</u> 221 729,3 x 10,37 x 50% x 12= -13 796,0 tūkst.Ls</p> <p><u>Izdevumu samazinājums slimības pabalstiem <i>nelaimes gadījumā darbā/ arodslimības gadījumā</i> 2010.gadā un turpmākajos:</u></p> <p>3 834,9 x 10,37 x 50% x 12= -238,6 tūkst.Ls</p> <p>11) bezdarbnieka pabalstu skaits, kuru pabalsta apmērs būtu virs 350 Ls mēnesī, 2010.g.– 8 460 vidēji mēnesī, 2011.g.– 8 140, 2012.g.– 7 756;</p> <p>12) 2010.g. un turpmākajos gados personām, kuras saņemtu pabalstu virs 350 Ls mēnesī, bezdarbnieka pabalsta vidējais apmērs, no kā neizmaksātu 50%, par 79,00 Ls pārsniegtu noteiktos griestus.</p> <p>Šiem pieņēmumiem izmantota 2009.g.augusta statistiskā informācija par bezdarbnieku pabalstiem.</p> <p><u>Izdevumu samazinājums bezdarbnieku pabalstiem:</u> 2010.gadā: 8 460 x 79,00 x 50% x 12= -4 010,0 tūkst.Ls 2011.gadā: 8 140 x 79,00 x 50% x 12= -3 858,4 tūkst.Ls 2012.gadā: 7 756 x 79,00 x 50% x 12= -3 676,3 tūkst.Ls</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/72036A06A9FE11B8C2257662003443A4?OpenDocument</p>			
17.09.2009.	01.11.2009.	<p>Likumprojekts paredz nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret personām, kuras ir invalīdi uz mūžu un saņem vecuma vai invaliditātes pensiju, nosakot, ka no 2009.gada 1.oktobra likumā noteiktie pensiju apmēra samazinājumi par 10% vai strādājošajiem par 70% netiek attiecināti uz personām, kuras saņem vecuma pensiju un ir invalīdi uz mūžu.</p> <p><u>Detalizēts aprēķins:</u></p>	<p>Tekošajā (2009.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p>

		<p><u>Izdevumu palielinājums valsts pensiju speciālajā budžetā:</u> 2009.gadā: $(5995 \times 181,79 \times 10\% + 1200 \times 181,79 \times 70\%) \times 3 = 785\ 060$ Ls 2010.gadā: $(6354 \times 181,79 \times 10\% + 1200 \times 181,79 \times 70\%) \times 12 = 3\ 218\ 556$ Ls 2011.gadā: $(6732 \times 181,79 \times 10\% + 1200 \times 181,79 \times 70\%) \times 12 = 3\ 301\ 016$ Ls 2012.gadā: $(7129 \times 181,79 \times 10\% + 1200 \times 181,79 \times 70\%) \times 12 = 3\ 387\ 620$ Ls</p>	2010.g.: 3 218,6 2011.g.: 3 301,0 2012.g.: 3 387,6
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/CDFF73564B79BB4E3C225761F004BE61E?OpenDocument#b			
16.06.2009.	01.07.2009.	<p>Likumprojekta 2., 3., 5. un 6.panta normās noteiktie ierobežojumi valsts pensiju un pabalstu izmaksai laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim ir noteikti, ņemot vērā straujo ekonomikas lejupslīdi valstī un Finanšu ministrijas makroekonomiskās prognozes tuvākajiem gadiem, kas apliecina, ka tuvākajā laikā nav paredzama ekonomikas strauja atveseļošanās un ienākumu sociālās apdrošināšanas budžeta pieaugums. Līdz ar to, nepārskatot sociālās apdrošināšanas budžeta izdevumus, valsts speciālā budžeta uzkrājums būs izlietots jau pāris gadu laikā.</p> <p>Minēto normu mērķis ir ne tikai valsts budžeta interešu nodrošināšana ekonomiskās lejupslīdes apstākļos, kad nepieciešams samazināt budžeta izdevumus un sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumus un izdevumus, bet arī citu personu tiesību uz sociālo nodrošinājumu realizācija atbilstoši Satversmes 116.pantam. Tā 2008.gada 24. decembra spriedumā Lietuvas Konstitucionālā tiesa norādījusi, ka „valstī var rasties ārkārtas situācijas (ekonomiskā krīze, dabas katastrofa u.c.), kad objektīvi trūkst līdzekļu pensiju izmaksai. Šādās ārkārtas situācijās pensiju tiesiskais regulējums var tikt grozīts, arī, samazinot pensiju lielumu tādā apmērā, kādā tas ir nepieciešams sabiedrības un valsts vitāli svarīgu interešu nodrošināšanai un citu konstitucionālo vērtību aizsardzībai. Samazinātās pensijas var tikt izmaksātas tikai uz noteiktu laiku. [...] Jāuzsver, ka pat šādās ārkārtas situācijās pensijas nevar tikt samazinātas, pārkāpjot līdzsvaru starp personas un sabiedrības interesēm, proti, pensiju samazinājumam jāatbilst konstitucionālajam proporcionalitātes principam.” Tādējādi ārkārtas situācijā, arī ekonomiskās krīzes apstākļos, ir iespējams noteikt papildu ierobežojumus personas tiesībām uz sociālo nodrošinājumu. Likumprojekta 2., 3., 5. un 6.panta normas ir nepieciešamas sabiedrības un valsts svarīgu interešu nodrošināšanai, proti, lai sabalansētu valsts budžeta izdevumus un ienākumus ekonomiskās krīzes apstākļos, kā arī, lai aizsargātu Satversmes 116.pantā paredzēto konstitucionālo vērtību – citu cilvēku tiesības.</p> <p>Izraudzītie līdzekļi augstāk minēto mērķu sasniegšanai ir „piemēroti”, jo, paredzot šādus valsts pensiju un pabalstu samazinājumus laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim, tiek panākta budžeta līdzekļu ekonomija un tiek sabalansētas visu valsts sociālā nodrošinājuma saņēmēju intereses. Piedāvātās normas ir uzskatāmas par „samērīgām jeb atbilstošām mērķa sasniegšanai, jo labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā kopējo situāciju valstī un citām personu grupām noteiktos ierobežojumus (piemēram, pedagogu, ārstniecības personu, tiesnešu darba samaksas samazināšana, kas paredzēta likumā „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam””). Pamatojoties uz iepriekš minēto 2009.gada 11.maija vienošanos, likumprojekts „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” (turpmāk – Likumprojekts) paredz, šādus nosacījumus pensiju un pabalstu izmaksai laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) personai valsts vecuma pensiju un izdienas pensiju izmaksā 90 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra; 2) valsts vecuma pensijas un izdienas pensiju saņēmējam, kurš gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, izmaksā 30 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra; 3) laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 2.maijam personai, kura bērna kopšanas laikā gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais, likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteikto vecāku pabalstu izmaksā 50 procentu apmērā no piešķirtā pabalsta apmēra; 4) laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim Valsts sociālo pabalstu likumā noteiktā ģimenes valsts pabalsta apmērs par katru bērnu ir astoņi lati mēnesī; 	<p>Tekošajā (2009) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 270 945,1 2011.g.: 240 647,5 2012.g.: 214 646,4</p>

5) sociālās apdrošināšanas pakalpojuma vai valsts sociālā pabalsta pār maksu atgūšanai, kas radušās, piemērojot šā likuma noteikumus, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra veic ieturējumus 10 procentu apmērā no katra piešķirtā sociālās apdrošināšanas pakalpojuma vai valsts sociālā pabalsta;

6) darba devējs katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē pēc darba devēja reģistrācijas vietas trīs darba dienu laikā pēc tam, kad persona ir ieguvusi, mainījusi vai zaudējusi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” noteikto darba ņēmēja statusu, iesniedzot Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē ziņas par darba ņēmējiem;

7) valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra vecuma un izdienas pensiju saņēmējiem un vecāku pabalsta saņēmējiem, kuri gūst ienākumus kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais pensiju un pabalsta izmaksas veic, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta informāciju par periodiem, kuros persona reģistrēta kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātais.

Deatlizēts aprēķins:

Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi:

1) Ņemot vērā esošo pensionāru skaitu, pensionēšanās un demogrāfijas tendences turpmākajos gados, plānotais vecuma un izdienas pensionāru vidējais skaits 2009.gadā – 468,6 tūkst., 2010.gadā – 471,3 tūkst.; 2011.gadā – 474,8 tūkst.; 2012.gadā – 467,4 tūkst. Ņemot vērā FM bezdarba līmeņa prognozes un arvien pasliktinošos situāciju darba tirgū, plānotais strādājošo vecuma un izdienas pensionāru vidējais skaits 2009.gadā – 58,8 tūkst., 2010.gadā – 30 tūkst., 2011.gadā – 20 tūkst., 2012.gadā – 10 tūkst.

Vidējie vecuma un izdienas pensiju apmēri, kā arī to vidējais samazinājums par 10% ir prognozēti, balstoties uz makroekonomisko rādītāju prognozēm un kontingenta attīstību. Vidējais pensiju samazinājums ir plānots 2009.gadā – 17,96 lati, 2010.gadā – 15,79 lati, 2010.gadā – 16,11 lati, 2012.gadā – 16,34 lati. Strādājošo pensionāru prognozētā apmēra un ietaupījuma no apmēra pamatā ir izmantoti faktiskie dati par 2009.gadu. Vidējais pensiju samazinājums strādājošiem pensionāriem 2009. līdz 2012.gadam ir plānots – 107,13 lati.

Izdevumu samazinājums pensijām par 10%:

2009.gadā: $468635 \times 17,96 \times 6 = -50\,500,0$ tūkst. Ls
 2010.gadā: $471187 \times 15,79 \times 12 = -89\,280,6$ tūkst.Ls
 2011.gadā: $474795 \times 16,11 \times 12 = -91787,3$ tūkst.Ls
 2012.gadā: $467365 \times 16,34 \times 12 = -91\,640,9$ tūkst.Ls

Izdevumu samazinājums strādājošiem pensionāriem:

2009.gadā: $58807 \times 107,13 \times 6 = -37800,0$ tūkst. Ls
 2010.gadā: $29999 \times 107,13 \times 12 = -38566,1$ tūkst.Ls
 2011.gadā: $20000 \times 107,13 \times 12 = -25710,7$ tūkst.Ls
 2012.gadā: $10000 \times 107,13 \times 12 = -12855,4$ tūkst.Ls

2) Vecāku pabalstu skaits 2009.g.jūnijs–decembris – 16480 vidēji mēnesī, 2010.g.– 10799 (atņemot pabalstus, kas piešķirti par bērniem, kas dzimuši ar maiju, kad pabalsts strādājošajam vecākam netiks izmaksāts vispār). Tiek pieņemts, ka no tiem strādājošo vecāku īpatsvars 2009.gadā ir 15,73%, 2010.gadā–15,75%.

Vecāku pabalstu vidējais apmērs 2009.gadā – 422,64 Ls, 2010.gadā – 457,80 Ls. No tā strādājošajiem vecākiem izmaksās 50%.

Izdevumu samazinājums vecāku pabalstiem par strādājošajiem pabalstu saņēmējiem:

2009.gadā: $2\,592 \times 211,32 \times 6 = -3\,286,4$ tūkst. Ls

	<p>2010.gadā: 1 701 x 228,90 x 12= - 4 672,3 tūkst. Ls.</p> <p>Ģimenes valsts pabalstu skaits 2009.gadā – 358756 vidēji mēnesī, 2010.gadā– 351625, 2011.gadā– 336400, 2012.gadā– 336545.</p> <p>Vidējais ģimenes valsts pabalsta apmērs – 9,40 Ls.</p> <p><u>Izdevumu samazinājums ģimenes valsts pabalstiem, visiem nosakot vienādu pabalsta apmēru– 8 latus:</u></p> <p>2009.gadā: 358 756 x (9,40-8,00) x 6 = -3 013,6 tūkst. Ls 2010.gadā: 351 625 x (9,40-8,00) x 12 = -5 907,3 tūkst. Ls 2011.gadā: 336 400 x (9,40-8,00) x 12 = -5 651,5 tūkst. Ls 2012.gadā: 336 545 x (9,40-8,00) x 12 = -5 654,0 tūkst. Ls</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/0BEB9E49A7761574C22575D6003F8248?OpenDocument</p>		

8.4 Par valsts pensijām

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
03.04.2014.	16.04.2014.	<p>Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” (turpmāk – likumprojekts) mērķis noteikt valsts pensiju pārskatīšanas kārtību atbilstoši faktisko patēriņu cenu izmaiņām un apdrošināšanas iemaksu algas reālajam pieaugumam.</p> <p>Likumprojekts paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valsts pensijas vai tās daļas apmēru, kas nepārsniedz 50% no iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī (noapaļotu līdz veseliem euro), pārskata reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem (turpmāk – iemaksu algas indekss), ievērojot šādus noteikumus: <ol style="list-style-type: none"> 1) ja kopējais faktisko patēriņa cenu un iemaksu algas indekss ir mazāks par skaitli "1", valsts pensijas nepārskata; 2) ja apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procenti ir lielāki par 15 procentiem, iemaksu algas indeksa noteikšanai piemēro 15 procentus; 3) ja pensijas pārskatīšanai kārtējā gadā aprēķinātais pensijas apmērs ir mazāks par iepriekšējā gadā pārskatīšanai noteikto pensijas apmēru, tad pārskata iepriekšējā gadā noteikto pensijas apmēru. <p>Politiski represētajām personām valsts pensijas neatkarīgi no to apmēra pārskata reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un iemaksu algas indeksu.</p> <p>Ministru kabinets nosaka valsts pensiju pārskatīšanā piemērojamā faktiskā patēriņa cenu un iemaksu algas indeksu noteikšanas un valsts pensiju pārskatīšanas kārtību (likumprojekta 1.pants).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. 2014.gadā valsts pensijas vai tās daļas apmēru, kas nepārsniedz 285 euro, pārskata 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem. Politiski represētajām personām valsts pensijas pārskata neatkarīgi no to apmēra (likumprojekta 2.pants). 3. Ministru kabinets līdz 2014.gada 1.augustam izdod noteikumus iepriekš minētajai valsts pensiju pārskatīšanas kārtības īstenošanai (likumprojekta 2.pants). <p>Indeksācijas kā pensiju pirktspējas nodrošināšanas mehānisma atjaunošana pēc tās „iesaldēšanas” ekonomiskās recesijas laikā no 2009.gada līdz 2012.gadam tiek veikta”, ņemot vērā gan valsts budžeta</p>	<p>Tekošajā (2014.) gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamatbudžeta izdevumu samazinājums (EUR): 13 358,0 - speciālā budžeta izdevumu pieaugums (EUR): 1 724 929,0 <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (EUR):</p> <p>2015.g.: 830 059,0 2016.g.: 1 942 793,0 2017.g.: 3 400 983,0</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (EUR):</p> <p>2015.g.: 50 261 342,0 2016.g.: 104 502 566,0 2017.g.: 160 644 958,0</p>

iespējas, gan nepieciešamību prioritāri garantēt tiesības uz sociālo nodrošinājumu personām ar maziem ienākumiem.

Detalizēts aprēķins

**I Plānotā indeksācija atbilstoši likumam „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam
2014.gads**

Pensijas veids	Pensionāru skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Valsts pensijas no SB	564 453	1,0252	5,88	9 954 336
Apbedīšanas pabalsts	2 000	1,0252	10,71	64 274
Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500	1,0252	12,05	18 069
Pensijas no LM PB programmas „Izdienas pensijas”	7 255	1,0252	8,95	194 712
Kopā 2014.gada indeksācijai				10 231 391

2015.gads

Pensijas veids	Pensionāru skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Valsts pensijas no SB	558 462	1,0252	6,02	10 079 810
Apbedīšanas pabalsts	2 000	1,0252	10,92	65 498
Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500	1,0252	12,28	18 420
Pensijas no LM PB programmas „Izdienas pensijas”	7 874	1,0252	9,26	218 817
Kopā 2015.gada indeksācijai				10 382 545
Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				50 974 678

2016.gads

Pensijas veids	Pensionāru skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Valsts pensijas no SB	553 365	1,0252	6,13	10 172 301
Apbedīšanas pabalsts	2 000	1,0252	11,19	67 141
Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500	1,0252	12,49	18 739
Pensijas no LM PB programmas „Izdienas pensijas”	8 493	1,0252	9,59	244 387

Kopā 2016.gada indeksācijai				10 502 568
Kopā 2014. , 2015 un 2016. gada indeksācijām				91 981 621

II Plānotā indeksācija atbilstoši likumprojektam „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”

Ņemot vērā CSP faktiskos datus par PCI 2013.gada augustā, septembrī, oktobrī, novembrī un FM prognozes par PCI turpmākajiem mēnešiem līdz 2016.gada decembrim (pieņemot, ka 2017.gada PCI pa mēnešiem būs vienāds ar 2016.gada PCI), kā arī FM prognozes par nodarbinātības un t/s nodarbināto bruto darba samaksas pieauguma tendencēm līdz 2016.gadam (*scenārijs:2014.gada budžets*), atbilstoši plānotie pensiju indeksācijās piemērojami indeksi ir:

	PCI+ 25% algas pieauguma
2014.gadā	1,0315
2015.gadā	1,0358
2016.gadā	1,0353
2017.gadā	1,0350

Aprēķina piemērs 2014.gada indeksācijas indeksam:

- $PCI = 1,0150$

Aprēķināts, ņemot vērā CSP faktiskos datus par PCI 2013.gada augustā, septembrī, oktobrī, novembrī un FM prognozes par 2013.gada decembri, 2014.gada janvāri, februāri, martu, aprīli, maiju, jūniju, jūliju

- $25\% \text{ algas pieaugums} = 0,0165$

Tā kā algas indeksu paredzams noteikt, ņemot vērā faktiskās apdrošināšanas iemaksu algu summu izmaiņas valstī (salīdzināmās cenās) divos secīgajos kalendārajos gados, aprēķināts, ņemot vērā FM sniegtās prognozes par t/s nodarbināto bruto algas pieaugumu salīdzināmās cenās 2013.gadā (4.0%) un nodarbinātības pieaugumu (2,5%).

Indekss, kas raksturo algas un nodarbinātības attīstības tendences: $1,04 \times 1,025 = 1,066$ jeb 6,6% pieaugums.

$25\% \text{ no } 6,6\% = 1,65\% \text{ jeb } 0,0165$

- $PCI + 25\% \text{ algas pieauguma} = 1,0315 (1,0150 + 0,0165)$

Ņemot vērā faktisko valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu algu valstī 2012.gadā (397,28 LVL jeb 565.28 EUR) un FM prognozes par t/s nodarbināto bruto darba samaksas pieaugumu turpmākajiem gadiem (*scenārijs: 2014.gada budžets*), šobrīd plānotā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu alga:

	100% apmērā, EUR	50% apmērā, EUR (noapaļota līdz veseliem EUR)
2013.gadā	590,15	295,00
2014.gadā	620,24	310,00
2015.gadā	652,50	326,00
2016.gadā	686,44	343,00

1) Valsts pamatbudžets

a) atbilstoši Aizsardzības ministrijas (AIM) sniegtajai informācijai papildus finansējums 2014.-2016.gadam nav nepieciešams un AIM izdienas pensiju indeksāciju nodrošinās piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros. Vienlaikus norādīts, ka 2017.gadā būs nepieciešams papildus finansējums 395 657 euro.

b) atbilstoši Tieslietu ministrijas sniegtajai informācijai attiecībā uz Satversmes aizsardzības biroja amatpersonām, likumprojektā ietvertajiem grozījumiem nav ietekmes uz Satversmes aizsardzības budžetu. Tieslietu ministrija norāda, ka publiski uzrādāmie Satversmes aizsardzības izdevumi tiek plānoti vienā ciparā, atsevišķi neizdalot izdevumu pozīcijas, savukārt informāciju par 2014.gadā plānoto izdienas pensiju apmēru Satversmes aizsardzības birojam Tieslietu ministrija nevar sniegt, jo tā ir klasificēta informācija.

c) LM pamatbudžeta programma „Izdienas pensijas”

Pensijas veids	Pensionāru skaits	Apmērs, līdz kuram indeksē, EUR	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Pensiju indeksācija 2014.gadā:				
Izdienas	7 255	285,00	8,30	180 650
Pensiju indeksācija 2015.gadā:				
Izdienas	7 874	310,00	10,03	236 929
Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				1 021 179
Pensiju indeksācija 2016.gadā:				
Izdienas	8 493	326,00	10,31	262 688
Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām				2 130 809
Pensiju indeksācija 2017.gadā:				
Izdienas	8 493	343,00	10,65	271 351
Kopā 2014., 2015., 2016. un 2017.gada indeksācijām				3 190 226

$263,57 \times 1,0315 - 263,57 = 8,30 \text{ EUR};$

$279,91 \times 1,0358 - 279,91 = 10,03 \text{ EUR};$

$292,01 \times 1,0353 - 292,01 = 10,31 \text{ EUR};$

$304,32 \times 1,0350 - 304,32 = 10,65 \text{ EUR};$

$7\,874 \times 8,30 \times 12 + 7\,874 \times 10,03 \times 3 = 1\,021\,179 \text{ EUR};$

$8\,493 \times 8,30 \times 12 + 8\,493 \times 10,03 \times 12 + 8\,493 \times 10,31 \times 3 = 2\,130\,809 \text{ EUR};$

$8\,493 \times 8,30 \times 12 + 8\,493 \times 10,03 \times 12 + 8\,493 \times 10,31 \times 12 + 8\,493 \times 10,65 \times 3 =$

$3\,190\,226 \text{ EUR}.$

Aprēķinos sniegti vidējie pensiju apmēri, uz kuriem tieši attiecas pensiju indeksācija, t.i., ņemot vērā bāzes summu, līdz kurai tiek indeksēts.

Papildus izdevumi saistībā ar to, ka represētajām personām pensijas tiks indeksētas pilnā apmērā:

Indeksācija	Papildus izdevumi, EUR
2014.gadā: 2014.gada indeksācijai	704

2015.gadā: Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām	3 592
2016.gadā: Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām	6 696
2017.gadā: Kopā 2014., 2015., 2016. un 2017.gada indeksācijām	9 812

Pensijas veids	Represēto personu-pensionāru skaits	Apmēra vidējais palielinājums, ja indeksē līdz indeksējama apmēram, EUR	Apmēra vidējais palielinājums, ja indeksē visu pensijas apmēru EUR	Apmēra papildus vidējais palielinājums, EUR	Papildus represētajām personām, E
Pensiju indeksācija 2014.gadā:					
Izdienas	36			6,52	704
no tiem:					
ar piešķirto apmēru ≤ 285,00 EUR	7	8,20	8,20	0	0
ar piešķirto apmēru >285,00 EUR	29	8,98	17,07	8,09	704
Pensiju indeksācija 2015.gadā:					
Izdienas	36	10,81	17,99	7,18	775
Kopā papildus 2014. un 2015. gada indeksācijām					3 592
Pensiju indeksācija 2016.gadā:					
Izdienas	36	11,18	18,38	7,20	778
Kopā papildus 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām					6 696
Pensiju indeksācija 2017.gadā:					
Izdienas	36	11,61	18,86	7,25	783
Kopā papildus 2014., 2015., 2016. un 2017. gada indeksācijām					9 812

$260,46 \times 1,0315 - 260,46 = 8,20 \text{ EUR};$
 $285,00 \times 1,0315 - 285,00 = 8,98 \text{ EUR};$
 $541,94 \times 1,0315 - 541,94 = 17,07 \text{ EUR};$

$17,07 - 8,98 = 8,09 \text{ EUR};$
 $8,09 \times 29 \times 3 = 704 \text{ EUR};$
 $704 : 36 : 3 = 6,52 \text{ EUR}$
 $301,96 \times 1,0358 - 301,96 = 10,81 \text{ EUR};$
 $502,55 \times 1,0358 - 502,55 = 17,99 \text{ EUR};$
 $17,99 - 10,81 = 7,18 \text{ EUR};$
 $7,18 \times 36 \times 3 = 775 \text{ EUR};$
 $36 \times 6,52 \times 12 + 36 \times 7,18 \times 3 = 3\ 592 \text{ EUR}$
 $316,66 \times 1,0353 - 316,66 = 11,18 \text{ EUR};$
 $520,55 \times 1,0353 - 520,55 = 18,38 \text{ EUR};$
 $18,38 - 11,18 = 7,20 \text{ EUR}$
 $7,20 \times 36 \times 3 = 778 \text{ EUR};$
 $36 \times 6,52 \times 12 + 36 \times 7,18 \times 12 + 36 \times 7,20 \times 3 = 6\ 696 \text{ EUR}$
 $331,64 \times 1,0350 - 331,64 = 11,61 \text{ EUR};$
 $538,92 \times 1,0350 - 538,92 = 18,86 \text{ EUR};$
 $18,86 - 11,61 = 7,25 \text{ EUR}$
 $36 \times 7,25 \times 3 = 783 \text{ EUR}$
 $36 \times 6,52 \times 12 + 36 \times 7,18 \times 12 + 36 \times 7,20 \times 12 + 36 \times 7,25 \times 3 = 9\ 812 \text{ EUR}$

2) Valsts speciālais budžets

a) Valsts pensiju speciālais budžets

Pensijas/pabalsta veids	Pensionāru skaits	Apmērs, līdz kuram indeksē, EUR	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Pensiju indeksācija 2014.gadā:				
Vecuma	471 933	285,00	7,26	10 278 701
Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	18 997	285,00	4,12	234 803
Izdienas	3 447	285,00	7,25	74 972
Apbedīšanas pabalsts	2 000		13,39	80 340
Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500		15,68	23 520
Kopā				10 692 336
Pensiju indeksācija 2015.gadā:				
Vecuma	466 965	310,00	8,59	12 033 688

	Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	18 530	310,00	4,84	269 056		
	Izdienas	2 940	310,00	8,66	76 381		
	Apbedīšanas pabalsts	2 000		15,70	94 200		
	Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500		18,39	27 585		
	Kopā 2015.gada indeksācijai				12 500 910		
	Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				54 770 244		
	Pensiju indeksācija 2016.gadā:						
	Vecuma	462 428	326,00	8,79	12 194 226		
	Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	18 478	326,00	4,95	274 398		
	Izdienas	2 585	326,00	8,88	68 864		
	Apbedīšanas pabalsts	2 000		16,04	96 240		
	Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500		18,78	28 170		
	Kopā				12 661 899		
	Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām				103 998 567		
	Pensiju indeksācija 2017.gadā						
	Vecuma	462 428	343,00	9,04	12 541 047		
	Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc	18 478	343,00	5,09	282 159		

speciāliem lēmumiem				
Izdienas	2 585	343,00	9,14	70 881
Apbedīšanas pabalsts	2 000		16,46	98 760
Pabalsts laulātā nāves gadījumā	500		19,28	28 920
Kopā				13 021 767
Kopā 2014., 2015., 2016 un 2017. gada indeksācijām				155 006 032

$230,38 \times 1,0315 - 230,38 = 7,26 \text{ EUR};$
 $130,83 \times 1,0315 - 130,83 = 4,12 \text{ EUR};$
 $230,32 \times 1,0315 - 230,32 = 7,25 \text{ EUR};$
 $425,18 \times 1,0315 - 425,18 = 13,39 \text{ EUR};$
 $497,92 \times 1,0315 - 497,92 = 15,68 \text{ EUR};$
 $239,82 \times 1,0358 - 239,82 = 8,59 \text{ EUR};$
 $135,31 \times 1,0358 - 135,31 = 4,84 \text{ EUR};$
 $241,91 \times 1,0358 - 241,91 = 8,66 \text{ EUR};$
 $438,57 \times 1,0358 - 438,57 = 15,70 \text{ EUR};$
 $513,60 \times 1,0358 - 513,60 = 18,39 \text{ EUR}$
 $248,95 \times 1,0353 - 248,95 = 8,79 \text{ EUR};$
 $140,23 \times 1,0353 - 140,23 = 4,95 \text{ EUR};$
 $251,39 \times 1,0353 - 251,39 = 8,88 \text{ EUR};$
 $454,27 \times 1,0353 - 454,27 = 16,04 \text{ EUR};$
 $531,99 \times 1,0353 - 531,99 = 18,78 \text{ EUR};$
 $258,25 \times 1,0350 - 258,25 = 9,04 \text{ EUR};$
 $145,26 \times 1,0350 - 145,26 = 5,09 \text{ EUR};$
 $261,16 \times 1,0350 - 261,16 = 9,14 \text{ EUR};$
 $470,31 \times 1,0350 - 470,31 = 16,46 \text{ EUR};$
 $550,77 \times 1,0350 - 550,77 = 19,28 \text{ EUR};$
 $12\ 500\ 910 + 466\ 965 \times 7,26 \times 12 + 18\ 530 \times 4,12 \times 12 + 2\ 940 \times 7,25 \times 12 + 2\ 000 \times 13,39 \times 12 + 500 \times 15,68 \times 12 = 54\ 770\ 244 \text{ EUR};$
 $12\ 661\ 899 + 462\ 428 \times 7,26 \times 12 + 18\ 478 \times 4,12 \times 12 + 2\ 585 \times 7,25 \times 12 + 2\ 000 \times 13,39 \times 12 + 500 \times 15,68 \times 12 + 462\ 428 \times 8,59 \times 12 + 18\ 478 \times 4,84 \times 12 + 2\ 585 \times 8,66 \times 12 + 2\ 000 \times 15,70 \times 12 + 500 \times 18,39 \times 12 = 103\ 998\ 567 \text{ EUR};$
 $13\ 021\ 767 + 462\ 428 \times 7,26 \times 12 + 18\ 478 \times 4,12 \times 12 + 2\ 585 \times 7,25 \times 12 + 2\ 000 \times 13,39 \times 12 + 500 \times 15,68 \times 12 + 462\ 428 \times 8,59 \times 12 + 18\ 478 \times 4,84 \times 12 + 2\ 585 \times 8,66 \times 12 + 2\ 000 \times 15,70 \times 12 + 500 \times 18,39 \times 12 + 462\ 428 \times 8,79 \times 12 + 18\ 478 \times 4,95 \times 12 + 2\ 585 \times 8,88 \times 12 + 2\ 000 \times 16,04 \times 12 + 500 \times 18,78 \times 12 = 155\ 006\ 032 \text{ EUR}.$

Aprēķinos sniegti vidējie pensiju apmēri, uz kuriem tieši attiecas pensiju indeksācija, t.i., ņemot vērā bāzes summu, līdz kurai tiek indeksēts.

Papildus izdevumi saistībā ar to, ka represētajām personām pensijas tiks indeksētas pilnā apmērā:

Indeksācija	Papildus izdevumi, EUR
2014.gadā: 2014.gada indeksācijai	85 095

2015.gadā: Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām	433 821
2016.gadā: Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām	802 832
2017.gadā: Kopā 2014., 2015., 2016. un 2017.gada indeksācijām	1 173 757

Pensijas veids	Represēto personu-pensionāru skaits	Apmēra vidējais palielināj., ja indeksē līdz indeksējamam apmēram, EUR	Apmēra vidējais palielināj., ja indeksē visu pensijas apmēru EUR	Apmēra papildus vidējais palielināj, EUR	Papildus izdevumi represētajām personām, EUR
Pensiju indeksācija 2014.gadā:					
Vecuma	15 977			1,78	84 989
no tiem:					
ar piešķirto apmēru <= 285,00 EUR	11 101	7,67	7,67	0	0
ar piešķirto apmēru >285,00 EUR	4 876	8,98	14,79	5,81	84 989
Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	53			0,15	25
no tiem:					
ar piešķirto apmēru <= 285,00 EUR	48	5,50	5,50	0	0
ar piešķirto apmēru >285,00 EUR	5	8,98	10,64	1,66	25
Izdienas	14			1,93	81
no tiem:					
ar piešķirto apmēru <=	8	8,02	8,02	0	0

	285,00 EUR					
	ar piešķirto apmēru >285,00 EUR	6	8,98	13,48	4,50	81
	Kopā					85 095
	Pensiju indeksācija 2015.gadā:					
	Vecuma	15 977	9,62	11,54	1,92	92 028
	Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	53	6,88	7,01	0,13	21
	Izdienas	14	10,13	12,15	2,02	85
	Kopā					92 134
	Kopā papildus2 014. un 2015. gada indeksācijām					433 821
	Pensiju indeksācija 2016.gadā:					
	Vecuma	15 977	9,86	11,79	1,93	92 507
	Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	53	7,04	7,16	0,12	19
	Izdienas	14	10,38	12,41	2,03	85
	Kopā					92 611
	Kopā papildus2 014., 2015. un 2016. gada indeksācijām					802 832
	Pensiju indeksācija 2017.gadā:					

Vecuma	15 977	10,16	12,10	1,94	92 986
Apgādnieka zaudējuma gadījumā, iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	53	7,22	7,35	0,13	21
Izdienas	14	10,71	12,73	2,02	85
Kopā					93 092
Kopā papildus2014., 2015., 2016. un 2017. gada indeksācijām					1 173 757

$243,62 \times 1,0315 - 243,62 = 7,67 \text{ EUR};$
 $285,00 \times 1,0315 - 285,00 = 8,98 \text{ EUR};$
 $469,58 \times 1,0315 - 469,58 = 14,79 \text{ EUR};$
 $14,79 - 8,98 = 5,81 \text{ EUR};$
 $5,81 \times 4876 \times 3 = 84\,989 \text{ EUR};$
 $84\,989 : 15\,977 : 3 = 1,78 \text{ EUR}$
 $174,55 \times 1,0315 - 174,55 = 5,50 \text{ EUR};$
 $285,00 \times 1,0315 - 285,00 = 8,98 \text{ EUR};$
 $337,91 \times 1,0315 - 337,91 = 10,64 \text{ EUR};$
 $10,64 - 8,98 = 1,66 \text{ EUR};$
 $1,66 \times 5 \times 3 = 25 \text{ EUR};$
 $25 : 53 : 3 = 0,15 \text{ EUR}$
 $254,67 \times 1,0315 - 254,67 = 8,02 \text{ EUR};$
 $285,00 \times 1,0315 - 285,00 = 8,98 \text{ EUR};$
 $427,94 \times 1,0315 - 427,94 = 13,48 \text{ EUR};$
 $13,48 - 8,98 = 4,50 \text{ EUR};$
 $4,50 \times 6 \times 3 = 81 \text{ EUR};$
 $81 : 14 : 3 = 1,93 \text{ EUR}$
 $84\,989 + 25 + 81 = 85\,095$
 $268,65 \times 1,0358 - 268,65 = 9,62 \text{ EUR};$
 $322,43 \times 1,0358 - 322,43 = 11,54 \text{ EUR};$
 $11,54 - 9,62 = 1,92 \text{ EUR};$
 $1,92 \times 15\,977 \times 3 = 92\,028 \text{ EUR};$
 $15\,977 \times 1,78 \times 12 + 15\,977 \times 1,92 \times 3 = 433\,296 \text{ EUR}$
 $192,21 \times 1,0358 - 192,21 = 6,88 \text{ EUR};$
 $195,94 \times 1,0358 - 195,94 = 7,01 \text{ EUR};$
 $7,01 - 6,88 = 0,13 \text{ EUR};$
 $0,13 \times 53 \times 3 = 21 \text{ EUR};$

$53 \times 0,15 \times 12 + 53 \times 0,13 \times 3 = 116 \text{ EUR}$
 $282,89 \times 1,0358 - 282,89 = 10,13 \text{ EUR};$
 $339,29 \times 1,0358 - 339,29 = 12,15 \text{ EUR};$
 $12,15 - 10,13 = 2,02 \text{ EUR};$
 $2,02 \times 14 \times 3 = 85 \text{ EUR};$
 $14 \times 1,93 \times 12 + 14 \times 2,02 \times 3 = 409 \text{ EUR}$
 $92\ 028 + 21 + 85 = 92\ 134 \text{ EUR}$
 $433\ 296 + 116 + 409 = 433\ 821 \text{ EUR}$
 $279,38 \times 1,0353 - 279,38 = 9,86 \text{ EUR};$
 $333,97 \times 1,0353 - 333,97 = 11,79 \text{ EUR};$
 $11,79 - 9,86 = 1,93 \text{ EUR};$
 $1,93 \times 15\ 977 \times 3 = 92\ 507 \text{ EUR};$
 $15\ 977 \times 1,78 \times 12 + 15\ 977 \times 1,92 \times 12 + 15\ 977 \times 1,93 \times 3 = 801\ 886 \text{ EUR}$
 $199,46 \times 1,0353 - 199,46 = 7,04 \text{ EUR};$
 $202,96 \times 1,0353 - 202,96 = 7,16 \text{ EUR};$
 $7,16 - 7,04 = 0,12 \text{ EUR};$
 $0,12 \times 53 \times 3 = 19 \text{ EUR};$
 $53 \times 0,15 \times 12 + 53 \times 0,13 \times 12 + 53 \times 0,12 \times 3 = 197 \text{ EUR}$
 $293,92 \times 1,0353 - 293,92 = 10,38 \text{ EUR};$
 $351,44 \times 1,0353 - 351,44 = 12,41 \text{ EUR};$
 $12,41 - 10,38 = 2,03 \text{ EUR};$
 $2,03 \times 14 \times 3 = 85 \text{ EUR};$
 $14 \times 1,93 \times 12 + 14 \times 2,02 \times 12 + 14 \times 2,03 \times 3 = 749 \text{ EUR}$
 $92\ 507 + 19 + 85 = 92\ 611 \text{ EUR}$
 $801\ 886 + 197 + 749 = 802\ 832 \text{ EUR}$
 $290,35 \times 1,0350 - 290,35 = 10,16 \text{ EUR};$
 $345,75 \times 1,0350 - 345,75 = 12,10 \text{ EUR};$
 $12,10 - 10,16 = 1,94 \text{ EUR};$
 $1,94 \times 15\ 977 \times 3 = 92\ 986 \text{ EUR};$
 $15\ 977 \times 1,78 \times 12 + 15\ 977 \times 1,92 \times 12 + 15\ 977 \times 1,93 \times 12 + 15\ 977 \times 1,94 \times 3 = 1172\ 392 \text{ EUR}$
 $206,28 \times 1,0350 - 206,28 = 7,22 \text{ EUR};$
 $210,12 \times 1,0350 - 210,12 = 7,35 \text{ EUR};$
 $7,35 - 7,22 = 0,13 \text{ EUR};$
 $0,13 \times 53 \times 3 = 21 \text{ EUR};$
 $53 \times 0,15 \times 12 + 53 \times 0,13 \times 12 + 53 \times 0,12 \times 12 + 53 \times 0,13 \times 3 = 275 \text{ EUR}$
 $305,86 \times 1,0350 - 305,86 = 10,71 \text{ EUR};$
 $363,84 \times 1,0350 - 363,84 = 12,73 \text{ EUR};$
 $12,73 - 10,71 = 2,02 \text{ EUR};$
 $2,02 \times 14 \times 3 = 85 \text{ EUR};$
 $14 \times 1,93 \times 12 + 14 \times 2,02 \times 12 + 14 \times 2,03 \times 12 + 14 \times 2,02 \times 3 = 1\ 090 \text{ EUR}$
 $92\ 986 + 21 + 85 = 93\ 092 \text{ EUR}$
 $1\ 172\ 392 + 275 + 1\ 090 = 1\ 173\ 757 \text{ EUR}$

b) Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālais budžets

Pensijas veids	Pensionāru skaits	Apmērs, līdz kuram indeksē, EUR	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
----------------	-------------------	---------------------------------	----------------------------------	---------------

Pensiju indeksācija 2014.gadā:				
Invalitātes,iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	70 076	285,00	4,68	983 867
Pensiju indeksācija 2015.gadā:				
Invalitātes,iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	70 027	310,00	5,52	1 159 647
Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				5 092 363
Pensiju indeksācija 2016.gadā:				
Invalitātes	69 874	326,00	5,64	1 182 268
Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām				9 734 846
Pensiju indeksācija 2017.gadā:				
Invalitātes,iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	69 874	343,00	5,80	1 215 808
Kopā 2014., 2015.,2016. un 2017. gada indeksācijām				14 497 458

$148,59 \times 1,0315 - 148,59 = 4,68 \text{ EUR};$

$154,16 \times 1,0358 - 154,16 = 5,52 \text{ EUR};$

$159,92 \times 1,0353 - 159,92 = 5,64 \text{ EUR};$

$165,80 \times 1,0350 - 165,80 = 5,80 \text{ EUR};$

$70\,027 \times 4,68 \times 12 + 70\,027 \times 5,52 \times 3 = 5\,092\,363 \text{ EUR};$

$69\,874 \times 4,68 \times 12 + 69\,874 \times 5,52 \times 12 + 69\,874 \times 5,64 \times 3 = 9\,734\,846 \text{ EUR};$

$69\,874 \times 4,68 \times 12 + 69\,874 \times 5,52 \times 12 + 69\,874 \times 5,64 \times 12 + 69\,874 \times 5,80 \times 3 = 14\,497\,458 \text{ EUR}.$

Aprēķinos sniegti vidējie pensiju apmēri, uz kuriem tieši attiecas pensiju indeksācija, t.i., ņemot vērā bāzes summu, līdz kurai tiek indeksēts.

Papildus izdevumi saistībā ar to, ka represētajām personām pensijas tiks indeksētas pilnā apmērā:

Indeksācija	Papildus izdevumi, EUR
2014.gadā: 2014.gada indeksācijai	310
2015.gadā: Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām	1 593

2016.gadā: Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām	3 000
2017.gadā: Kopā 2014., 2015., 2016. un 2017.gada indeksācijām	4 390

Pensijas veids	Represēto personu-pensionāru skaits	Apmēra vidējais palielināj., ja indeksē līdz indeksējamam apmēram, EUR	Apmēra vidējais palielināj., ja indeksē visu pensijas apmēru EUR	Apmēra papildus vidējais palielināj, EUR	Papildus izdevumi represētajām personām, EUR
Pensiju indeksācija 2014.gadā:					
Invaliditātes,iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	295			0,35	310
no tiem:					
ar piešķirto apmēru <= 285,00 EUR	282	5,83	5,83	0	0
ar piešķirto apmēru >285,00 EUR	13	8,98	16,94	7,96	310
Pensiju indeksācija 2015.gadā:					
Invaliditātes,iekļaujot pensijas pēc speciāliem lēmumiem	295	7,01	7,41	0,40	354
Kopā papildus2014. un 2015. gada indeksācijām					1 593
Pensiju indeksācija 2016.gadā:					
Invaliditātes	295	7,17	7,56	0,39	345
Kopā papildus2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām					3 000
Pensiju indeksācija 2017.gadā:					
Izdienas	295	7,36	7,76	0,40	354
Kopā papildus2014., 2015., 2016. un 2017. gada indeksācijām					4 390

189,42 x 1,0315 – 189,42 = 5,97 EUR;

$285,00 \times 1,0315 - 285,00 = 8,98 \text{ EUR};$
 $537,75 \times 1,0315 - 537,75 = 16,94 \text{ EUR};$
 $16,94 - 8,98 = 7,96 \text{ EUR};$
 $7,96 \times 13 \times 3 = 310 \text{ EUR};$
 $310 : 295 : 3 = 0,35 \text{ EUR}$
 $195,91 \times 1,0358 - 195,91 = 7,01 \text{ EUR};$
 $206,87 \times 1,0358 - 206,87 = 7,41 \text{ EUR};$
 $7,41 - 7,01 = 0,40 \text{ EUR};$
 $0,40 \times 295 \times 3 = 354 \text{ EUR};$
 $295 \times 0,35 \times 12 + 295 \times 0,40 \times 3 = 1\ 593 \text{ EUR}$
 $203,03 \times 1,0353 - 203,03 = 7,17 \text{ EUR};$
 $214,28 \times 1,0353 - 214,28 = 7,56 \text{ EUR};$
 $7,56 - 7,17 = 0,39 \text{ EUR}$
 $0,39 \times 295 \times 3 = 345 \text{ EUR};$
 $295 \times 0,35 \times 12 + 295 \times 0,40 \times 12 + 295 \times 0,39 \times 3 = 3\ 000 \text{ EUR}$
 $210,3 \times 1,0350 - 210,3 = 7,36 \text{ EUR};$
 $221,84 \times 1,0350 - 221,84 = 7,76 \text{ EUR};$
 $7,76 - 7,36 = 0,40 \text{ EUR}$
 $295 \times 0,40 \times 3 = 354 \text{ EUR}$
 $295 \times 0,35 \times 12 + 295 \times 0,40 \times 12 + 295 \times 0,39 \times 12 + 295 \times 0,40 \times 3 = 4\ 390 \text{ EUR}$

3) Kopējie izdevumi pensiju indeksācijām

	2014	2015	2016	2017
Izdevumi VSAA administrējamo pensiju indeksācijām, ņemot vērā grozījuma projektu, EUR	11 942 962	61 322 792	116 676 750	174 277 332
no tā:				
SB	11 761 608	60 298 021	114 539 245	170 681 637
PB	181 354	1 024 771	2 137 505	3 595 695
Izdevumi VSAA administrējamo pensiju indeksācijām, atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2014.gadam” un likumam „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam, EUR	10 231 391	50 974 678	91 981 621	-

		no tā:						
		SB	10 036 679	49 910 561	89 881 408	-		
		PB	194 712	1 064 117	2 100 212	-		
		Grozījumu projektam papildus nepieciešamais, salīdzinot ar attiecīgā gada budžeta ietvaru – VSAA administrējamām pensijām	1 711 571	10 348 114	24 695 129	-		
		Grozījumu projekta izdevumi salīdzinot ar 2014.gada budžetā plānotajiem izdevumiem pensiju indeksācijai – VSAA administrējamām + AIM un SAB pensijām	1 711 571	51 091 401	106 445 359	164 045 941		
		no tā:						
		SB	1 724 929	50 261 342	104 502 566	160 644 95		
		PB	-13 358	830 059	1 942 793	3 400 983		
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/B9C2D24485393175C2257C98002AB0DE?OpenDocument								
19.09.2013.	01.01.2014.	Likumprojekta mērķis ir likuma pielāgošana euro ieviešanai. Likumprojekts paredz aizstāt likuma pārejas noteikumu 16.punkta 12.apakšpunktā un 41. un 55.punktā noteikto pensijas un piemaksas pie pensijas apmēru latos ar apmēru euro atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 6.pantā paredzētajiem principiem (t.i., izmantojot oficiālo kursu un noapaļojot konvertācijas rezultātā iegūto summu līdz veseliem centiem). Apmērs latos pārrēķināts euro, izmantojot kursu EUR 1= LVL 0,702804.					Likumprojekts nerada ietekmi uz valsts budžetu	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/8372DB9876735AC9C2257BD70037D25B?OpenDocument								
09.07.2013.	18.07.2013.	Šobrīd likuma „Par valsts pensijām” 26.pants paredz, ka valsts pensijas apmērs pārskatāms reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu. Ja indekss ir mazāks par skaitli “1”, valsts pensijas netiek pārskatītas. Lai sabalansētu valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumus un izdevumus, likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 15.punktā tika noteikts, ka valsts pensijas, no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim, pārskatītas netiek. 2013.gada sākumā Latvijas Pensionāru federācija uzsāka parakstu vākšanu par pensiju indeksācijas atsākšanu jau no šā gada oktobra. Aptuveni trīs mēnešu laikā tika savākti ap 100 tūkst. paraksti, un 2013.gada 10.aprīlī paraksti tika iesniegti Saeimā.					Tekošajā (2013) gadā izdevumu pieaugums speciālā budžeta apakšprogrammā 04.01.00 „Valsts pensiju speciālais budžets”: 9 246,4 tūkst. LVL 2014.g.: 27 111.7 tūkst. LVL	

		<p>2013.gada 27.maijā ar Labklājības ministrijas rīkojumu Nr.36 tika izveidota Senioru lietu padome, kuru vada labklājības ministre. Padomes mērķis ir nodrošināt efektīvu sabiedrisko organizāciju un valsts pārvaldes institūciju sadarbību pensionāru problēmu identifikācijā, izvērtēšanā un to risinājumu piedāvājumu izstrādē. Padomē piedalās Latvijas Pensionāru federācijas, Latvijas Senioru alianses, Rīgas Aktīvo senioru alianses, Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas, Pārresoru koordinācijas centra un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvji.</p> <p>2013.gada 5.jūnijā Senioru lietu padomē tika panākta vienošanās, kas paredz valsts pensiju (t.sk. izdienas pensiju), apdrošināšanas atlīdzību un apdrošināšanas atlīdzību par apgādnieka zaudējumu, kuru apmērs nepārsniedz 200 latus, pārskatīšanu 2013.gada 1.septembrī, ņemot vērā indeksu – 1.04.</p> <p>Indekss (1.04) noteikts, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto iztikas minimuma patēriņa groza vienam iedzīvotājam mēnesī izmaiņas laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam (175.7 Ls/168.17 Ls).</p> <p>Robeža, līdz kurai tiek indeksēta pensija/atlīdzība, noteikta, ņemot vērā, ka 84.7% no visiem valsts pensijas (ieskaitot izdienas pensijas), apdrošināšanas atlīdzības un apdrošināšanas atlīdzības par apgādnieka zaudējumu saņēmējiem saņem pensiju/atlīdzību līdz 200 Ls.</p> <p>Ņemot vērā minēto, ir nepieciešams veikt grozījumus likumā „Par valsts pensijām”, paredzot 2013.gada 1.septembrī pārskatīt valsts pensijas, kuru apmērs nepārsniedz 200 latus (bez piemaksas), piemērojot indeksu 1.04.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Pēc VSAA datiem par 2013.gada aprīli vecuma pensijas (bez piemaksas) ar apmēru līdz 200 LVL ir 83.8%, pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā – 97.5%, izdienas pensijas, kas finansētas no speciālā budžeta – 67.3%, invaliditātes pensijas – 93.2%.</p> <p>2013.gada septembra indeksācijas rezultātā, piemērojot indeksu 1.04, pieaugums pensijām, kuru apmērs nepārsniedz 200 LVL:</p> <ul style="list-style-type: none"> · vecuma pensijām - vidēji par 5.58 LVL; · pensijām apgādnieka zaudējuma gadījumā - vidēji par 3.43 LVL; · izdienas pensijām, kas finansētas no speciālā budžeta – vidēji par 5.50 LVL; · invaliditātes pensijām – vidēji par 3.79 LVL. <p>2013.gada septembra indeksācijas rezultātā apbedīšanas pabalsta apmērs pensionāriem pieaugs vidēji par 11.42 LVL, pabalsts laulātā nāves gadījumā – vidēji par 11.68 LVL.</p>	<p>Tekošajā (2013) gadā izdevumu pieaugums speciālā budžeta apakšprogrammā 04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets”:</p> <p>970.8 tūkst. LVL 2014.g.: 2 981.2 tūkst. LVL</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/A6FF1F5F001D2CD2C2257B88003F02BC?OpenDocument#b</p>			
<p>23.05.2013.</p>	<p>01.01.2014.</p>	<p>Laikā no 2006. gada līdz 2011. gadam likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 41. punkts tika vairākkārt grozīts, izdarot izmaiņas gan attiecībā uz personu grupām, kurām ir tiesības uz piemaksu pie pensijas, gan attiecībā uz termiņu, līdz kuram minētā piemaksa tiek piešķirta. Ar 2010. gada 20. decembra likumu „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” pārejas noteikumu 41. punkts atkal tika grozīts un turpmāk paredzēja, ka minēto piemaksu piešķir tikai līdz 2011. gada 31. decembrim.</p> <p>Pamatojoties uz minētajiem grozījumiem, no 2012.gada 1.janvāra šīs piemaksas netiek maksātas ne tikai personām, kurām valsts vecuma piešķirta pēc 2012.gada 1.janvāra, bet arī tiem invaliditātes pensijas saņēmējiem, kuriem pēc likumā „Par valsts pensijām” noteiktā vecuma sasniegšanas invaliditātes pensijas vietā tiek maksāta vecuma pensija. Kaut arī šajos gadījumos vecuma pensija tiek izmaksāta saglabātajā invaliditātes pensijas apmērā, persona zaudē piemaksu par darbu līdz 1995.gadam, līdz ar ko viņas ienākumi samazinās. Minētais nonāk pretrunā ar minētā likumprojekta anotāciju, kurā tika noteikts, ka personas, kurām piemaksa pie pensijas piešķirta līdz 2011.gada 31.decembrim, turpinās saņemt pensiju un piemaksu līdzšinējā apmērā.</p>	<p>Tekošajā (2013) gadā budžeta (nav norādīts, kāda) izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 299,4 2014.g.: 541,8</p>

	<p>Analizējot likuma „Par pensijām” normas, secināms, ka likumdevējs īpašu aizsardzību paredzējis tām personām, kurām invaliditātes pensijas vietā tiek piešķirta vecuma pensija, nosakot, ka tā nedrīkst būt mazāka par invaliditātes pensiju, kas saņemta līdz vecuma pensijas piešķiršanas brīdim. Šo normu jēga ir aizsargāt invaliditātes pensijas saņēmējus, un no valsts puses būtu taisnīgi saglabāt līdz 2012.gada 1.janvārim noteiktās piemaksas pie pensijas invaliditātes pensijas saņēmējiem, kuriem pensijas netiek piešķirta no jauna, bet tikai nosauktas citā vārdā, neatstājot personai izvēli turpināt saņemt invaliditātes pensiju, kura kopā ar piemaksu bieži vien ir lielāka nekā izmaksājamā vecuma pensija.</p> <p>Vērtējot likuma „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” pārejas noteikumu spēkā esošā 41. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 109.pantam, Satversmes tiesa atzina šīs normas par atbilstošām Latvijas Republikas Satversmei. Spriedumā šī pārejas noteikumu norma netika atsevišķi analizēta attiecībā uz personām, kurām vecuma pensija tiek piešķirta pēc 2012.gada 1.janvāra un invaliditātes pensijas saņēmējiem, kuriem līdz 2011.gada 31.decembrim tika maksāta piemaksa pie pensijas, bet kuriem invaliditātes pensijas vietā tiek maksāta vecuma pensija. Tomēr spriedumā tika ietverts secinājums, ka apstrīdētā norma nesamazina personu jau iegūtās tiesības. Proti, personas, kurām piemaksa piešķirta līdz 2011. gada 31. decembrim, joprojām saņem gan pensiju, gan piemaksu tām noteiktajā apmērā. Tādējādi uz to personu grupu, kurām piemaksa piešķirta līdz 2011. gada 31. decembrim, apstrīdētā norma neattiecas. Turklāt Satversmes tiesa savā spriedumā norādījusi, ka šai grupai piederīgo personu jau iegūtās tiesības ietilpst Satversmes 109. pantā noteikto pamattiesību tvērumā, un iespējamai likumdevēja rīcībai attiecībā uz šo personu tiesībām ir jāatbilst sociāli atbildīgas valsts principam.</p> <p>Jāatzīmē, ka attiecībā uz invaliditātes pensijas saņēmējiem, kuriem pēc noteiktā vecuma sasniegšanas invaliditātes pensijas vietā tiek maksāta vecuma pensija un kuriem piemaksa pie pensijas tika noteikta līdz 2011.gada 31.janvārim, šāda pieeja spēkā esošajā regulējumā netiek piemērota un valsts nav sekojusi sociāli atbildīgas valsts principam.</p> <p>Vienlaicīgi spriedumā tika atzīmēts, ka lēmumiem par sociālo tiesību īstenošanu parasti nozīmīga ir to politiskā dimensija, proti, lēmumi šajā jomā tiek pieņemti, vadoties ne tik daudz no juridiskiem, bet vairāk no politiskiem apsvērumiem. Tie savukārt ir atkarīgi no likumdevēja priekšstata par to, kurai sabiedrības daļai nepieciešama valsts palīdzība vai atbalsts (sk. Satversmes tiesas 2006. gada 8. novembra sprieduma lietā Nr. 2006-04-01 16. punktu). Politisku jautājumu izlemšana primāri ietilpst demokrātiski leģitimētā likumdevēja kompetencē (sk., piemēram, Satversmes tiesas 2003. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr. 2003-05-01 29. punktu un 2005. gada 14. septembra sprieduma lietā Nr. 2005-02-0106 18. punktu).</p> <p>Neapšaubāmi invaliditātes pensijas saņēmējiem, kuriem piemaksa piešķirta līdz 2011. gada 31. decembrim, viennozīmīgi ir nepieciešama valsts palīdzība un atbalsts neatkarīgi no tā, vai viņi šo pensiju saņem līdz noteiktā vecuma sasniegšanai vai pēc tam.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Atbilstoši Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtajiem aprēķiniem personu skaits, kam 2012.gadā invaliditātes pensijas vietā piešķirta valsts vecuma pensija un tās nav mirušas, bija 1948. Šo personu vidējais apdrošināšanas stāžs vecuma pensijas piešķiršanai līdz 1995.gada 31.decembrim bija 22,22 gadi. Vērtējot ietekmi uz budžetu, proti, kāds būtu nepieciešams finansējums, lai minētajām personām varētu atjaunot piemaksu izmaksu, aprēķināts, ka izmaksai par 2012.gadu būtu nepieciešami 197,9 tūkst. Ls un 363,6 tūkst. Ls 2013.gadā.</p> <p>Savukārt 2013.gada janvārī VSAA uzskaitē bija 3122 invaliditātes pensiju saņēmēji, kuri 2013.gadā sasniegs pensionēšanās vecumu (62 gadus). Šo personu vidējais apdrošināšanas stāžs invaliditātes pensijas piešķiršanai līdz 1995.gada 31.decembrim bija 20,66 gadi.</p> <p>Ietekme uz budžetu: lai šīm personām maksātu piemaksas būtu nepieciešami 299,4 tūkst. Ls 2013.gadā un 541,8 tūkst. Ls 2014.gadā.</p>	
--	---	--

		<p>Šo personu skaits var palielināties, jo vecuma pensiju var pieprasīt arī personas, kurām ir tiesības pensionēties ātrāk (piem., priekšlaicīgi, saskaņā ar kaitīgiem apstākļiem, represētie u.c.), kā arī personas, kas 2013.gadā pieprasīs invaliditātes pensiju un būs attiecīgajā vecuma grupā.</p> <p>Uzkrātie izdevumi 2013.gadā varētu sasniegt 860,9 tūkst. Ls un 2014.gadā – 905,4 tūkst. Ls.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/AB339A8B87323638C2257B5100452B8A?OpenDocument#b			
14.06.2012.	18.07.2012.	<p>Ņemot vērā, ka valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta finansiālā bilance jau vairākus gadus ir negatīva, un nākotnē sagaidāmos riskus saistībā ar iedzīvotāju novecošanos, kā rezultātā ir apdraudēta sociālās apdrošināšanas sistēmas finansiālā stabilitāte, ir nepieciešams veikt atsevišķas korekcijas pensiju sistēmā. Likumprojekta mērķis ir pensiju sistēmas ilgtspējas nodrošināšana un atsevišķu tiesību normu sakārtošana un pilnveidošana.</p> <p>1. Risinot ar sabiedrības novecošanos saistītās problēmas, likumprojekts paredz paaugstināt pensionēšanās vecumu līdz 65 gadiem gan vīriešiem, gan sievietēm. Pensionēšanās vecuma paaugstināšana paredzēta pakāpeniski, 2014. un 2015.gada 1.janvārī pensionēšanās vecumu paredzēts paaugstināt par trim mēnešiem, savukārt no 2016.gada ik gadu to paredzēts paaugstināt par pusgadu, līdz 2020.gadā tiks sasniegts 65 gadu vecums (grozījumi likuma 11.pantā, pārejas noteikumu 8., 10., 29.1.punktā, pārejas noteikumi papildināti ar 8.1.punktu).</p> <p>Paaugstinot vispārējo pensionēšanās vecumu, pakāpeniski palielināsies arī pensionēšanās vecums tām personām, kurām pie noteiktiem nosacījumiem saskaņā ar likumu ir tiesības pensionēties pirms vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas, t.i., piecu un vairāk bērnu vecākiem, bērna invalīda vecākiem, ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, politiski represētajām personām u.c. 2. Lai sniegtu atbalstu personām, kuras pirmspensijas vecumā nevar turpināt darbu vai iekļauties darba tirgū, vienlaikus ar pensionēšanās vecuma paaugstināšanu likumprojekts paredz turpmāk noteikt tiesības pieprasīt vecuma pensiju priekšlaicīgi, t.i., divus gadus pirms vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas, bez termiņa ierobežojuma (grozījumi likuma 11. un 32.pantā).</p> <p>3. Vienlaikus ar pensionēšanās vecuma paaugstināšanu likumprojekts paredz arī paaugstināt tiesību uz valsts vecuma pensiju iegūšanai nepieciešamo minimālo apdrošināšanas stāžu no 10 uz 15 gadiem ar 2014.gadu, bet no 2020.gada - uz 20 gadiem (grozījumi likuma 11.pantā, pārejas noteikumi papildināti ar 8.2.punktu).</p> <p>Izvērtējot iepriekš minētā regulējuma atbilstību Satversmes 109.pantam, jāņem vērā Satversmes tiesas paustā atziņa, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam. Pensionēšanās vecuma un minimālā apdrošināšanas stāža paaugstināšana tiks noteikta ar likumu, un tai ir leģitīms mērķis – pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšana. Satversmes tiesa jau iepriekš ir atzinusi, ka nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamas arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu). Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo ar pensionēšanās vecuma un minimālā apdrošināšanas stāža paaugstināšanu tiek palielināts sociālās apdrošināšanās iemaksu veicēju skaits un apdrošināšanas iemaksu veikšanas ilgums, nodrošinot lielāku sociālās apdrošināšanas iemaksu apmēru un vienlaikus samazinot izdevumu apmēru un sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmēju skaitu. Tas kopumā veicina pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšanu gaidāmajā demogrāfiskajā un sociāli ekonomiskajā situācijā. Citas alternatīvas pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšanai (sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, pensiju apmēru samazināšana) ir vai nu personu interesēm vēl nelabvēlīgākas vai arī rada būtisku risku tautsaimniecības attīstības bremsēšanai un jaunu darba vietu radīšanai, kā rezultātā situācija sociālās apdrošināšanas budžetā tikai pasliktinātos. Turklāt no pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitātes viedokļa nav iespējama arī pensionēšanās vecuma un minimālā apdrošināšanas stāža paaugstināšana mazākā (saudzējošākā) apmērā. Jau 90-to gadu vidū, Latvijā ieviešot uz personu individuālajām sociālajām iemaksām balstītu pensiju sistēmu un ņemot vērā iedzīvotāju demogrāfisko novecošanos, lai veicinātu pensiju sistēmas finanšu ilgtspēju un pensiju pietiekamību, bija paredzēta pensionēšanās vecuma</p>	<p>Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 130 224,9 2015.g.: 125 952,5</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 130 224,9 2015.g.: 125 952,5</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 9 336,5 2015.g.: 20 039,7</p>

	<p>paaugstināšana līdz 65 gadiem. Tā kā ar pensionēšanās vecuma un minimālā apdrošināšanas stāža paaugstināšanu tiks sabalansētas valsts saistības sociālo tiesību jomā ar valsts gaidāmajām ekonomiskajām iespējām, nodrošinot pensiju sistēmas ilgtspēju, garantējot, ka tiesības uz sociālo nodrošinājumu būs īstenojamas arī nākamajās paaudzēs, ir uzskatāms, ka labums, ko sabiedrība gūst no šāda normatīvā regulējuma, ir lielāks par personu tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežojumu. Izvērtējot šī normatīvā regulējuma atbilstību no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, secināms, ka tas neskar personu jau iegūtās tiesības. Proti, piedāvātās izmaiņas neskar jau esošos pensijas saņēmējus un, tiesiskais regulējums attieksies uz personām, kuras pensionēsies, sākot ar 2014.gadu. Bez tam jāatzīmē, ka tiesiskās paļāvības princips nenosaka, ka reiz pieņemtie likumi nekad vairs netiks grozīti. Pretējā gadījumā valsts regulēšanas iespējas arvien vairāk samazinātos un zustu iespēja piemēroties pārmaiņām. Likumdevēja kavēšanās reaģēt uz ekonomisko lejupslīdi valstī vai nerēķināšanās ar valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas ilgtspējas problēmām var novest pie valsts nespējas nodrošināt cilvēkiem Satversmē garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu vismaz minimālā līmenī. Šāda bezdarbība būtu prettiesiska. Ņemot vērā, ka plašas diskusijas un iedzīvotāju aptauja par pensionēšanās vecuma palielināšanas nepieciešamību tika uzsākta jau 2010.gadā, kad, izvērtējot situāciju sociālās apdrošināšanas sistēmā, tika izstrādāta un valdībā atbalstīta koncepcija, ir pamats uzskatīt, ka ikviens cilvēks var paredzēt, ka esošajos apstākļos nav iespējams ilgtermiņā nodrošināt nemainīgus pensionēšanās noteikumus un pensionēšanās vecuma paaugstināšana ir neizbēgama. Piedāvātās izmaiņas tika iniciētas laicīgi, dodot sabiedrībai laiku ar tām iepazīties, vispusīgi izvērtēt un sniegt priekšlikumus to pilnveidošanai. Pie tam likuma normas par pensionēšanās vecuma paaugstināšanu nestāsies spēkā nākamajā dienā pēc to pieņemšanas Saeimā. Tām būs noteikts vismaz vienu gadu ilgs pārejas laiks, lai cilvēki varētu pārorientēties atbilstoši jaunajai kārtībai.</p> <p>Vienlaikus jāatzīmē, ka jau 1995.gadā apstiprinātajā Pensiju reformas koncepcijā (pieejama Labklājības ministrijas mājas lapā: http://www.lm.gov.lv/text/61) bija paredzēta pensionēšanās vecuma paaugstināšana līdz 65 gadiem 2015.gadā, kā arī paralēli tam bija paredzēts palielināt iemaksu perioda garumu, kāds nepieciešams pilnas pensijas saņemšanai. Savukārt 1995.gadā, izstrādājot likumu „Par valsts pensijām”, tika atbalstīts 60 gadu vecums, bet 1999.gadā, veicot grozījumus likumā, pensionēšanās vecums tika paaugstināts līdz 62 gadiem.</p> <p>4. Likumprojekts paredz papildināt 9.panta trešo daļu ar 8.punktu, nosakot, ka valsts pensijas piešķiršanai nepieciešamo apdrošināšanas stāžu veido arī periods, kurā persona veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus, jo no 01.01.2012. bezdarbnieki, kuri nodarbināti minētajos darbos, ir pakļauti valsts pensiju apdrošināšanai.</p> <p>5. Lai nodrošinātu vienādu attieksmi pret personām ar invaliditāti, kurām ir piešķirta vecuma pensija, tiek precizēta likuma 14.panta pirmās daļas tiesību norma, saskaņā ar kuru tiesības uz invaliditātes pensiju nav personām, kurām piešķirta vecuma pensija, proti, norādot, ka šī norma attiecas arī uz personām, kuras saņem citas valsts vecuma pensiju, ja regulā Nr.883/2004 vai starptautiskajos līgumos, ko apstiprinājusi Saeima, nav noteikts citādi.</p> <p>6. Lai novērstu anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas saistībā ar vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ko piemēro invaliditātes pensijas aprēķināšanā, noteikšanu, grozījumi likuma 16.panta pirmajā daļā paredz, ka vidējā apdrošināšanas iemaksu alga izvēlētajā 36 mēnešu periodā aprēķināma, dalot šī perioda apdrošināšanas iemaksu algu summu ar 36. Tā kā sociālā apdrošināšana ir pasākumu kopums, ko organizē valsts, lai apdrošinātu personas vai tās apgādībā esošo personu risku zaudēt darba ienākumu sakarā ar dažādiem sociālā riska iestāšanās gadījumiem, tajā skaitā arī invaliditāti, tad sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmērs tiek noteikts ar mērķi aizstāt personas algotā darbā gūtos ienākumus. To apmērs tiek noteikts, aprēķinot personas vidējo sociālās apdrošināšanas iemaksu algu noteiktā laika periodā. Piedāvātais normatīvais regulējums nodrošinās šī principa konsekventu piemērošanu, attiecinot to arī uz invaliditātes pensijas aprēķināšanu, novēršot situāciju, kad atsevišķos gadījumos atbilstoši pašreizējam normatīvajam regulējumam personai varēja tikt aprēķināta vidēji veiktajām iemaksām neatbilstoši augsta invaliditātes pensija. Normatīvais regulējums tādējādi arī novērsīs atšķirīgu attieksmi</p>	
--	--	--

	<p>pret dažādiem sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmējiem. Likumprojekts paredz saudzējošu pāreju no vecā uz jauno tiesisko regulējumu, nosakot, ka grozījumi minētajā pantā stājas spēkā ar 2014.gadu (pārejas noteikumu 60.punkts).</p> <p>7. Lai nodrošinātu elektroniskā paraksta izmantošanas iespēju, pieprasot piešķirt vai pārrēķināt valsts pensiju, likumprojekts nosaka, ka pensijas pieprasījumu var iesniegt arī elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu (grozījumi likuma 27.pantā).</p> <p>8. Lai novērstu anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas saistībā ar atlīdzības par darbību zaudējumu un pabalsta aizbildnim par bērna uzturēšanu pārmaksām, gadījumos, kad persona pieprasa pensiju par iepriekšējo periodu, likumprojekts nosaka, ka, ja vecuma vai izdienas pensiju piešķir par periodu, kurā izmaksāta atlīdzība par darbību zaudējumu, tad par šo periodu izmaksājamo pensijas summu samazina par saņemtās atlīdzības summu un, ja apgādnieka zaudējuma pensiju piešķir par periodu, kurā izmaksāts pabalsts aizbildnim par bērna uzturēšanu, tad izmaksājamās pensijas summu samazina par saņemtā pabalsta summu (grozījumi likuma 32.pantā). Grozījumi likuma 30. un 37.pantā paredz likumā noteikto pakalpojumu pieprasīšanai par iepriekšējo periodu noteikt īsāku termiņu- 6 mēnešus, līdzšinējo 12 mēnešu vietā. Lai nodrošinātu tiesiskās paļāvības principa ievērošanu, ir noteikts pārejas periods šīs normas spēkā stāšanās dienai, proti šī norma stājas spēkā ar 2014.gadu (pārejas noteikumu 60.punkts).</p> <p>9. Lai novērstu situācijas, kad valsts pensija tiek piešķirta par to pašu apdrošināšanas (darba) periodu, par kuru pensiju piešķirusi cita valsts, grozījumi likuma pārejas noteikumu 2.² punktā paredz, ka, nosakot tiesības uz valsts pensiju piešķiršanu vai pārrēķinu, ņem vērā apdrošināšanas (darba) periodus, kas ņemti vērā, piešķirot citas valsts pensiju, un pārejas noteikumi tiek papildināti ar 42.¹ punktu, kas nosaka, ja personai ir piešķirta citas valsts pensija par apdrošināšanas periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot Latvijas pensiju, Latvijas pensija ir pārrēķināma, šos periodus neieskaitot vai izslēdzot.</p> <p>10. Likumprojekts paredz, ka no 2014.gada 1.janvāra piešķirtās piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijas izmaksās no valsts pamatbudžeta līdzekļiem, tādējādi atslogojot valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu no minētajām papildus izmaksām, kas nav balstītas uz sociālās apdrošināšanas iemaksām (grozījumi likuma pārejas noteikumu 41.punktā).</p> <p>11. Juridiskās skaidrības nodrošināšanai likumprojekts paredz precizēt likuma 11.panta ceturto daļu, precīzāk nosakot peronu loku, kurām ir tiesības pieprasīt vecuma pensiju no agrāka vecuma (t.i., bērna vecākiem vai aizbildnim), kā arī nosakot minimālo bērnu aprūpes laiku, proti, iepriekš minētajai personai vismaz 8 gadus līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai ir jābūt aprūpējušai 5 vai vairāk bērnus vai bērnu, kurš normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā šajā laikā vismaz 8 gadus ir bijis atzīts par bērnu ar invaliditāti). Ar bērna (bērnu) aprūpēšanu šā likuma izpratnē saprotot, ka bērnu aprūpējuši vecāki vai aizbildnis, nevis bērns ievietots bērnu aprūpes iestādē un atrodas pilnā valsts apgādībā.</p> <p>12. Redakcionāli precizējumi tiek veikti likuma 12.panta pirmās daļas apzīmējuma „K” skaidrojošajā tekstā, proti, paskaidrojot, ka K – apdrošinātās personas pensijas kapitāls, kas reģistrēts šīs personas personīgajā kontā un aktualizēts, ņemot vērā ikgadējos apdrošināšanas iemaksu algas indeksus. Vienlaikus redakcionāli precizēts arī šā panta otrās daļas teksts.</p> <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>1. Likumprojektā noteiktā pensionēšanās vecuma paaugstināšana</p> <p>1) 2014.gads</p> <p>Pēc spēkā esošās likumdošanas, pie pensionēšanās vecuma – 62 gadi, pensijas vecumu 2014.gadā sasniedz 1952.gadā dzimušās personas. Pēc EUROSTAT 2010.gada prognozēm 2014.gada sākumā to iedzīvotāju skaits, kuri dzimuši 1952.gadā, būs 25 510 personas. Ņemot vērā pensionēšanās vecuma paaugstināšanu par 3 mēnešiem no gada sākuma, ceturtajai daļai no šīm personām 2014.gadā likumā noteiktais pensionēšanās vecums nebūs sasniegts (personām, kas dzimušas no 1.oktobra līdz</p>	
--	--	--

	<p>31.decembrim), savukārt pārējās personas iegūs tiesības pensionēties 3 mēnešus vēlāk, salīdzinot ar spēkā esošo likumdošanu.</p> <p>Pieņemot, ka priekšlaicīgā pensionēšanās būtu saglabājusies 2010.gada līmenī (9 455 personas gadā), tad to 1952.gadā dzimušo personu skaits, kuras varētu pieprasīt vecuma pensiju, sasniedzot likumā noteikto pensionēšanās vecumu, būtu aptuveni 16 055 personas (25 510 – 9 455).</p> <p>Prognozētais jaunpiešķirto vecuma pensiju vidējais apmērs mēnesī 2014.gadā: 179,84 lati (2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksu).</p> <p>a) Prognozētie izdevumi 2014.gadā, nemainot pensionēšanās vecumu: $(16\ 055/12+16\ 055)/2 \times 179,84 \times 12 = 18\ 767,7$ tūkst. lati</p> <p>b) Prognozētie izdevumi 2014.gadā, paaugstinot pensionēšanās vecumu: $(12\ 041/9+12\ 041)/2 \times 179,84 \times 9 = 10\ 827,3$ tūkst. lati</p> <p>1952.gadā dzimušo personu skaits, kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt vecuma pensiju 2014.gadā: $16\ 055 - (0,25 \times 16\ 055) = 12\ 041$ personas</p> <p>letaupījums 2014.gadā saistībā ar pensionēšanās vecuma paaugstināšanu: $7\ 940,4$ tūkst. lati ($18\ 767,7 - 10\ 827,3$)</p> <p>2) 2015.gads</p> <p>Pēc spēkā esošās likumdošanas, pie pensionēšanās vecuma – 62 gadi, pensijas vecumu 2015.gadā sasniedz 1953.gadā dzimušās personas. Pēc EUROSTAT 2010.gada prognozēm 2015.gada sākumā to iedzīvotāju skaits, kuri dzimuši 1953.gadā, būs 26 117 personas. Ņemot vērā pensionēšanās vecuma paaugstināšanu par 3 mēnešiem, sākot no 2014.gada, ar 2015.gada 1.janvāri tas jau būs 62 gadi un 6 mēneši.</p> <p>Saskaņā ar likumprojektu 2015.gadā pensionēšanās vecumu - 62 gadus un 6 mēnešus sasniegs personas, kuras dzimušas no 1952.gada 1.oktobra līdz 1953.gada 30.jūnijam, t.i., ceturtā daļa no 1952.gada kohortas un puse no 1953.gada kohortas. Tie, kuri dzimuši no 1952.gada 1.oktobra, tiesības pensionēties iegūs sākot ar 2015.gada 1.aprīli.</p> <p>Pieņemot, ka priekšlaicīgā pensionēšanās būtu saglabājusies 2010.gada līmenī (9 455 personas gadā), tad to 1953.gadā dzimušo personu skaits, kuras varētu pieprasīt vecuma pensiju 2015.gadā, būtu aptuveni 16 662 personas (26 117 – 9 455).</p> <p>Pieņēmums, ka prognozētais jaunpiešķirto vecuma pensiju vidējais apmērs mēnesī 2015.gadā: 179,84 lati (2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksu).</p> <p>a) Prognozētie izdevumi vecuma pensijām 2015.gadā personām, kuras pensionējās, sākot no 2014.gada, nemainot pensionēšanās vecumu: $16\ 055 \times 179,84 \times 12 + (16\ 662/12+16\ 662)/2 \times 179,84 \times 12 = 54\ 125,2$ tūkst. lati</p> <p>b) Prognozētie izdevumi vecuma pensijām 2015.gadā personām, kuras pensionējās, sākot no 2014.gada, paaugstinot pensionēšanās vecumu: $12\ 041 \times 179,84 \times 12 + (12\ 345/9+12\ 345)/2 \times 179,84 \times 9 = 37\ 086,1$ tūkst. lati</p> <p>1952.gadā dzimušo personu skaits, kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt vecuma pensiju 2015.gadā: $0,25 \times 16\ 055 = 4\ 014$ personas</p> <p>1953.gadā dzimušo personu skaits, kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt vecuma pensiju 2015.gadā: $0,5 \times 16\ 662 = 8\ 331$ persona</p> <p>Kopā personas, kuras varētu pieprasīt vecuma pensiju 2015.gadā: $4\ 014 + 8\ 331 = 12\ 345$</p> <p>letaupījums 2015.gadā saistībā ar pensionēšanās vecuma paaugstināšanu: $17\ 039,1$ tūkst. lati ($54\ 125,2 - 37\ 086,1$)</p> <p>2. Priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšana</p> <p>2011.gada 8.decembra LR Saeimā pieņemtie grozījumi likumā „Par valsts pensijām”, kas paredz priekšlaicīgās pensionēšanās pagarināšanu līdz 2013.gada 31.decembrim, tiks nodrošināti atbilstoši likumā</p>	
--	--	--

	<p>„Par valsts budžetu 2012.gadam” valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžetā piešķirto līdzekļu ietvaros.</p> <p>1) 2014.gads</p> <p>Pēc EUROSTAT 2010.gada prognozēm 2014.gada sākumā to iedzīvotāju skaits, kuri dzimuši 1954.gadā (t.i., 2014.gadā sasniegs 60 gadu vecumu), būs 28 246 personas. Ņemot vērā priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšanu par 3 mēnešiem no 2014.gada sākuma, no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim dzimušās personas iegūs tiesības pensionēties priekšlaicīgi 2014.gadā, sasniedzot 60 gadu un 3 mēnešu vecumu. Savukārt no 1954.gada 1.oktobra līdz 31.decembrim dzimušās personas 2014.gadā priekšlaicīgi pensionēties nevarēs, bet varēs priekšlaicīgi pensionēties, sākot ar 2015.gada 1.aprīli, sasniedzot 60 gadu un 6 mēnešu vecumu.</p> <p>Pieņemot, ka priekšlaicīgā pensionēšanās būtu saglabājusies 2010.gada līmenī (9 455 personas gadā) no 60 gadu vecuma, pieņem, ka to 1954.gadā dzimušo personu skaits, kuras pieprasītu vecuma pensiju priekšlaicīgi 2014.gadā, būtu aptuveni puse, jeb 4 728 personas.</p> <p>Prognozētais jaunpiešķirto priekšlaicīgo vecuma pensiju vidējais apmērs mēnesī 2014.gadā: 99,33 lati (2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksas apmēru).</p> <p>a) Prognozētie izdevumi 2014.gadā, nemainot priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu: $(4\ 728/12 + 4\ 728)/2 \times 99,33 \times 12 = 3\ 052,6$ tūkst. lati</p> <p>b) Prognozētie izdevumi 2014.gadā, paaugstinot priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu: $(3\ 546/9 + 3\ 546)/2 \times 99,33 \times 9 = 1\ 761,1$ tūkst. lati</p> <p>1954.gadā dzimušo personu skaits, kuras sasniegtu priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu un kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt priekšlaicīgo vecuma pensiju 2014.gadā: $4\ 728 - (0,25 \times 4\ 728) = 3\ 546$ personas</p> <p>Ietaupījums 2014.gadā saistībā ar priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšanu: 1 291,5 tūkst. lati $(3\ 052,6 - 1\ 761,1)$</p> <p>Kopējais finansiālais ietaupījums 2014.gadā pret 2012.gada budžetu no pensionēšanās vecuma paaugstināšanas: 9 231,9 tūkst. lati $(7\ 940,4 + 1\ 291,5)$</p> <p>2) 2015.gads</p> <p>Pēc EUROSTAT 2010.gada prognozēm, 2015.gada sākumā to iedzīvotāju skaits, kuri dzimuši 1955.gadā (t.i., 2015.gadā sasniegs 60 gadu vecumu) būs 28 568 personas. Ņemot vērā priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšanu par 3 mēnešiem, sākot no 2014.gada, ar 2015.gada 1.janvāri tas jau būs 60 gadi un 6 mēneši.</p> <p>Saskaņā ar likumprojektu 2015.gadā priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu - 60 gadus un 6 mēnešus sasniegs personas, kas dzimušas no 1954.gada 1.oktobra līdz 1955.gada 30.jūnijam, t.i., ceturtā daļa no 1954.gada kohortas un puse no 1955.gada kohortas. Tie, kas dzimuši no 1954.gada 1.oktobra tiesības priekšlaicīgi pensionēties iegūs, sākot ar 2015.gada 1.aprīli.</p> <p>Pieņemot, ka priekšlaicīgā pensionēšanās būtu saglabājusies 2010.gada līmenī (9 455 personas gadā) no 60 gadu vecuma, pieņem, ka to 1955.gadā dzimušo personu skaits, kuras pieprasītu vecuma pensiju priekšlaicīgi 2015.gadā, būtu aptuveni puse, jeb 4 728 personas.</p> <p>Prognozētais jaunpiešķirto priekšlaicīgo vecuma pensiju vidējais apmērs mēnesī 2015.gadā: 99,33 lati (2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksas apmēru).</p> <p>a) Prognozētie izdevumi vecuma pensijām 2015.gadā personām, kuras pensionējās priekšlaicīgi, sākot no 2014.gada (kurus ietekmētu priekšlaicīgā pensionēšanās vecuma paaugstināšana), saglabājot priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu – 60 gadi: $4\ 728 \times 99,33 \times 12 + (4\ 728/12 + 4\ 728)/2 \times 99,33 \times 12 = 8\ 688,2$ tūkst. lati</p>	
--	--	--

b) Prognozētie izdevumi vecuma pensijām 2015.gadā personām, kuras pensionējās priekšlaicīgi, sākot no 2014.gada (kurus ietekmētu priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšana), paaugstinot priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu:
 $3\,546 \times 99,33 \times 12 + (3\,546/9 + 3\,546)/2 \times 99,33 \times 9 = 5\,987,8$ tūkst. lati
 1954.gadā dzimušo personu skaits, kuras sasniegtu priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu un kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt priekšlaicīgo vecuma pensiju 2015.gadā:
 $0,25 \times 4\,728 = 1\,182$ personas
 1955.gadā dzimušo personu skaits, kuras sasniegtu priekšlaicīgās pensionēšanās vecumu un kuras, paaugstinot pensionēšanās vecumu, varētu pieprasīt priekšlaicīgo vecuma pensiju 2015.gadā:
 $0,5 \times 4\,728 = 2\,364$ persona
 Kopā personas, kuras pieprasītu vecuma pensiju priekšlaicīgi 2015.gadā: $1\,182 + 2\,364 = 3\,546$ personas
 Ietaupījums 2015.gadā saistībā ar priekšlaicīgās pensionēšanās vecuma paaugstināšanu: 2 700,4 tūkst. lati (8 688,2 – 5 987,8)

Kopējais finansiālais ietaupījums 2015.gadā pret 2012.gada budžetu no pensionēšanās vecuma paaugstināšanas: 19 739,5 tūkst. lati (17 039,1 + 2 700,4)

3. Vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā apdrošināšanas stāža paaugstināšana līdz 15 gadiem, sākot ar 2014.gadu, un līdz 20 gadiem, sākot ar 2020.gadu.

Pēc VSAA datiem 2011.gada 1.pusgadā piešķirtas 559 pensijas personām ar stāžu līdz 15 gadiem, jeb 2,7% no jaunpiešķirto vecuma pensiju skaita. Pieņēmums, ka šīm personām vidējais piešķirtais apmērs mēnesī ir garantētā apmērā – 49,50 lati.

1) 2014.gads

Ņemot vērā pensionēšanās vecuma paaugstināšanos ar 2014.gada 1.janvāri, plānotais jaunpiešķirto pensiju skaits 2014.gadā (likumā noteikto pensionēšanās vecumu sasniedzot): 12 041 persona. Pieņem, ka 2,7% būtu piešķirtas personām ar stāžu līdz 15 gadiem un vidējo vecuma pensijas apmēru mēnesī – 49,50 lati.

$12\,041 \times 0,027 = 325$ personas

$(325/12+325)/2 \times 49,50 \times 12 = 104,6$ tūkst. lati

Ietaupījums 2014.gadā no apdrošināšanas stāža paaugstināšanas: 104,6 tūkst. lati

2) 2015.gads

Ņemot vērā pensionēšanās vecuma paaugstināšanos ar 2014.gada 1.janvāri, plānotais jaunpiešķirto pensiju skaits 2015.gadā (likumā noteikto pensionēšanās vecumu sasniedzot): 12 345 personas. Pieņem, ka 2,7% būtu piešķirtas personām ar stāžu līdz 15 gadiem un vidējo vecuma pensijas apmēru mēnesī – 49,50 lati.

$12\,345 \times 0,027 = 333$ personas

$325 \times 49,50 \times 12 + (333/12+333)/2 \times 49,50 \times 12 = 300,2$ tūkst. lati

Ietaupījums 2015.gadā no apdrošināšanas stāža paaugstināšanas, sākot ar 2014.gadu: 300,2 tūkst. lati

4. Piemaksu pie pensijām finansēšanas avota pārstrukturizēšana no valsts speciālā budžeta uz valsts pamatbudžetu no 2014.gada, plānojot valsts pamatbudžeta transfertu uz valsts speciālo budžetu piemaksu izmaksām.

Prognozētie izdevumi piemaksām pie vecuma un invaliditātes pensijas (transferts no LM pamatbudžeta uz valsts speciālo budžetu):

2014.gadā: 130 224,9 tūkst. lati, tai skaitā:

piemaksām pie vecuma pensijām: 122 893,9 tūkst. lati (vidējais saņēmēju skaits: 442,6 tūkst.; piemaksas

vidējais apmērs: 23,14 lati);

		<p>piemaksām pie invaliditātes pensijām: 7 331,0 tūkst. lati (vidējais saņēmēju skaits: 59,2 tūkst.; piemaksas vidējais apmērs: 10,32 lati) 2015.gadā: 125 952,5 tūkst. lati, tai skaitā: piemaksām pie vecuma pensijām: 118 821,3tūkst. lati (vidējais saņēmēju skaits: 430,5 tūkst.; piemaksas vidējais apmērs: 23,00 lati); piemaksām pie invaliditātes pensijām: 7 131,2 tūkst. lati (vidējais saņēmēju skaits: 57,6 tūkst.; piemaksas vidējais apmērs: 10,32 lati)</p> <p>*Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2012.gadam” valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā plānoti izdevumi piemaksām pie vecuma pensijas 130 156,9 tūkst. lati un piemaksām pie invaliditātes pensijām 8 693, 2 tūkst. lati (kopā 138 850,1 tūkst. latu), savukārt saistībā ar kontingenta izmaiņām 2014.gadā plānots izdevumu samazinājums 8 625,2 tūkst. latu apmērā (t.sk. piemaksām pie vecuma pensijas 7 263,0 tūkst. latu un piemaksām pie invaliditātes pensijām 1 362,2 tūkst. latu) un 2015.gadā 12 897,6 tūkst. latu apmērā (t.sk. piemaksām pie vecuma pensijas 11 335,6 tūkst. latu un piemaksām pie invaliditātes pensijām 1 562,0 tūkst. latu). Saistībā ar izdevumu samazinājumu plānotais līdzekļu ietaupījums attiecīgi 2014.gadā un 2015.gadā tiks novirzīts citu sociālās apdrošināšanas pabalstu nodrošināšanai.</p> <p>5. Kopējais finansiālais ietaupījums valsts speciālajā budžetā: 2014.gadā: 9 231,9 + 104,6 = 9 336,5 tūkst. lati</p> <p>2015.gadā: 19 739,5 + 300,2 = 20 039,7 tūkst. lati</p> <p>Ņemot vērā, ka likumprojektā paredzētā norma, kas papildina likuma „Par valsts pensijām” 41.punkta pirmo rindkopu ar otro teikumu, paredz to, ka sākot ar 2014.gadu tiek mainīts finansējuma avots no speciālā budžeta uz pamatbudžetu piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijām nodrošināšanai, plānojot transfertu uz speciālo budžetu, kā rezultātā valsts speciālā budžeta izdevumi nesamazinās, jo valsts speciālā budžetam neraksturīgo izmaksu (piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām) finansēšanai tik saņemti līdzekļi no valsts pamatbudžeta (transferts no valsts pamatbudžeta), uzlabojot speciālā budžeta finansiālo situāciju un valsts speciālā budžeta ilgtspēju.</p> <p>Grozījumiem likuma 16.panta 1.daļā finansiālā ietekme nav aprēķināma, jo statistiskajā informācijā par jaunpiešķirtajām invaliditātes pensijām netiek nodalīta pensijas saņēmēju kategorija, kurai nostrādātais laiks pēdējo piecu gadu periodā (pirms invaliditātes iegūšanas) ir mazāks par 36 mēnešiem. Grozījumi likuma 9.panta trešajā daļā, 11.panta ceturtajā daļā, 12.pantā, 14.panta pirmajā daļā, 17.panta pirmajā daļā, 27.pantā, 30.panta otrajā daļā, 32.pantā, 33.panta pirmajā daļā, pārejas noteikumu 2.², 8., 12., 29.¹, 29.² un 51.punktā nerada ietekmi uz speciālo budžetu, jo tiem ir precizējošs raksturs.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/D6B4D5D5F34DDF15C22579CE00425B46?OpenDocument#b</p>			
<p>08.12.2011.</p>	<p>01.01.2012.</p>	<p>Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo likumu „Par valsts pensijām” (turpmāk – likums) līdz 2011.gada 31.decembrim vīriešiem un sievietēm, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem, ir tiesības vecuma pensiju pieprasīt priekšlaicīgi divus gadus agrāk par priekšlaicīgās pensijas pieprasīšanas brīdī valstī noteikto pensijas vecumu, kā arī personām, kuras līdz 1995.gada 31.decembrim noteiktu laiku ir strādājušas darbos ar sevišķi kaitīgiem un sevišķi smagiem vai kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem, līdz 2011.gada 31.decembrim ir dota iespēja aiziet pensijā agrākā vecumā, nekā tas ir noteikts vispārējā gadījumā.</p> <p>Likumprojekts paredz līdz 2013.gada 31.decembrim -saglabāt tiesības uz pensiju ar atvieglotiem noteikumiem par darbu sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos darba apstākļos vai kaitīgos un smagos darba apstākļos (pārejas noteikumu 9.punkts);</p>	<p>Tekošajā (2011.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums:</p> <p>2012.g.: 7058448,0 LVL 2013.g.: 20089430 LVL</p>

	<p>- pagarināt iespēju pieprasīt vecuma pensiju divus gadus pirms likumā noteiktā pensionēšanās vecuma personām, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem (pārejas noteikumu 29.punkts). 2010.gada 1.maijā spēkā stājusies 2004.gada 29.aprīlī pieņemtā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr.883/2004 par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu (turpmāk – Regula Nr.883/2004), aizstājot līdz tam sociālās drošības shēmas koordinējošo Padomes Regulu (EEK) Nr.1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darba ņēmējiem, pašnodarbinātajiem un viņu ģimenes locekļiem, kuri pārvietojas Kopienas teritorijā (turpmāk – Regula 1408/71). Ņemot vērā minēto ir nepieciešams likumā aizstāt Regulu 1408/71 ar Regulu Nr.883/2004 (26.1, 33.panti, pārejas noteikumu 42.punkts).</p> <p>Precizēta valsts pensijas izmaksāšanas kārtība, tai skaitā nosakot, ka gadījumā, ja pensijas saņēmējs vairs neuzturas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, vai viņa nāves gadījumā, šī iestāde septiņu dienu laikā atmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (VSAA) pensijas saņēmējam neizmaksāto pensijas un piemaksas summu, kā arī pakalpojuma apmaksai neizmanto summu (32.pants).</p> <p>Valsts pensijas saņēmēja nāves gadījumā noteiktas tiesības uz vienreizējo pabalstu mirušā laulātā divu pensiju apmērā arī pārdzīvojušajam laulātajam, kurš ir izdienas pensijas, kas piešķirta saskaņā ar speciālajiem izdienas pensiju likumiem, saņēmējs, tādējādi novēršot atšķirīgu pieeju minētā pabalsta izmaksā, atkarībā no tā, kādas pensijas saņēmējs ir pārdzīvojušais laulātais (37.pants).</p> <p>Ir veiktas izmaiņas likuma pārejas noteikumu 12. un 19.punktā, nosakot, ka minētajos punktos noteiktais attiecībā uz izdienas vai invaliditātes pensijas apmēra saglabāšanu, šo pensiju vietā piešķirot vecuma pensiju, nav jāpiemēro tajos gadījumos, kad tiesības uz vecuma pensiju tiek iegūtas tikai sakarā ar starptautisko līgumu sociālās drošības jomā vai regulas Nr.883/2004 piemērošanu vai apdrošināšanas stāžs, par kuru aprēķināta vecuma pensija, ir mazāks par apdrošināšanas stāžu, par kuru bija aprēķināta izdienas vai invaliditātes pensija.</p> <p>Grozījumi pārejas noteikumu 12.punktā arī paredz, ka personām, kurām izdienas pensija piešķirta saskaņā ar nolikumu "Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)", sasniedzot pensionēšanās vecumu, izdienas pensijas vietā piešķirama vecuma pensija, kā tas jau normatīvajos aktos ir noteikts attiecībā uz izdienas pensijām, kas piešķirtas saskaņā ar nolikumu „Par izdienas pensijām” un speciālajiem izdienas pensiju likumiem.</p> <p>Šobrīd likums nosaka līdz 2011.gada 31.decembrim vecuma pensijas sākuma kapitāla aprēķināšanai apdrošinātajām personām, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem un kurām mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga laikā no laikā no 1996.gada 1.janvāra līdz 1999.gada 31.decembrim, ir mazāka par vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valstī šajā periodā, ir ņemama vērā 48 mēnešu vidējā apdrošināšanas iemaksu alga valstī iepriekš norādītajā periodā. Likumprojekts paredz līdz 2013.gada 31.decembrim pagarināt esošo pensijas sākuma kapitāla aprēķināšanas kārtību minētajām personām (pārejas noteikumu 33.punkts).</p> <p>Ņemot vērā to, ka no 2011.gada 1.janvāra invaliditātes noteikšanu valstī reglamentē Invaliditātes likums, veikti attiecīgi precizējumi likuma 15.pantā un 30.panta otrajā daļā, kā arī noteikts, ka tiesības uz invaliditātes pensiju ir personām, kurām nav piešķirta vecuma pensija (14.pants).</p> <p>Juridiskās skaidrības nodrošināšanai tiek precizēta 36.panta otrā daļa, nosakot, ka invaliditātes pensijas apmērs pēc ieturējumu veikšanas nedrīkst būt mazāks par valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu.</p> <p>Likumprojekts paredz no likuma 13.panta izslēgt tekstu, ka Ministru kabineta izdotie noteikumi par pensijas aprēķināšanai piemērojamo plānoto vecuma pensijas izmaksu laika periodu (gados), par kuru no vecuma</p>	
--	---	--

		<p>pensijas piešķiršanas gada tiek plānota vecuma pensijas izmaksa, ik gadus tiek publicēti laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”. Šo procedūru reglamentē likums „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību ” (2.pants).</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Labklājības ministrija ir iesniegusi šādu informāciju par nepieciešamo papildu finansējumu no valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta.</p> <p>Priekšlaicīgās pensionēšanās pagarināšana līdz 2013.gada 31.decembrim (pārejas noteikumu 29.punkts).</p> <p>2010.gadā piešķirtas 9 455 vecuma pensijas priekšlaicīgi. 2011.gada 3.ceturksnī priekšlaicīgi piešķirto vidējais pensijas apmērs ir 107,46 latī. Pieņem, ka jaunpiešķirto priekšlaicīgo pensiju skaits būs 2010.gada līmenī, bet piešķirtais vidējais pensijas apmērs - 2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksas apmēru, jo ar 2012.gada 1.janvāri piemaksas vairs nepiešķir ($107,46 - 50\% \times 16,25 = 99,33$ latī).</p> <p>Paredzami finanšu līdzekļi valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā: 2012.gadā: $9455 \times 99,33 \times 6,5 = 6\,104\,573$ Ls 2013.gadā: $9455 \times 99,33 \times 12 + 9455 \times 99,33 \times 6,5 = 17\,374\,555$ Ls</p> <p>Pensiju ar atvieglotiem noteikumiem par darbu sevišķi kaitīgos un sevišķi smagos un kaitīgos un smagos darba apstākļos piešķiršanas pagarināšana līdz 2013.gada 31.decembrim (pārejas noteikumu 9.punkts).</p> <p>2010.gadā piešķirtas 1 243 pensijas pēc atvieglotiem noteikumiem personām, kuras strādājušas darbos ar sevišķi kaitīgiem un sevišķi smagiem darba apstākļiem vai darbos ar kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem. 2011.gada 3.ceturksnī šo pensiju vidējais piešķirtais apmērs ir 163 latī (vidējais piemaksas apmērs 16,25 latī, pensijas apmērs – 146,75 latī). Pieņem, ka šo jaunpiešķirto pensiju skaits tuvākos gados varētu būt 1000 personu gadā, bet piešķirtais vidējais pensijas apmērs - 2011.gada 3.ceturkšņa līmenī, atņemot piemaksas apmēru, jo ar 2012.gada 1.janvāri piemaksas vairs nepiešķir ($163 - 16,25 = 146,75$ latī).</p> <p>Paredzami finanšu līdzekļi valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā: 2012.gadā: $1\,000 \times 6,5 \times 146,75 = 953\,875$ Ls 2013.gadā: $1\,000 \times 12 \times 146,75 + 1\,000 \times 6,5 \times 146,75 = 2\,714\,875$ Ls</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/C09CF793E649B6D0C225794A00418CF1?OpenDocument#b</p>			
<p>20.12.2010.</p>	<p>01.01.2011.</p>	<p>Likumprojekta mērķis ir samazināt speciālā budžeta izdevumus, lai nodrošinātu speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanu, un nodrošināt pensiju sistēmas ilgtspēju, ņemot vērā ekonomiskās un demogrāfiskās prognozes.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka valsts pensijas 2011. - 2013.gadā pārskatītas netiek. Proti, uz noteiktu laiku ir iesaldēta pensiju indeksācija. Šis risinājums speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvaršanai ir izvēlēts, rūpīgi izvērtējot iespējamās mērķa sasniegšanas alternatīvas. Tā kā speciālais budžets veidojas no sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad papildu finanšu līdzekļus tajā var radīt, vai nu paaugstinot sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi vai samazinot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus vai to apmēru, vai veicot aizņēmumu no Valsts kases, maksājot par to procentus, un atgriežot aizņēmuma summu brīdī, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.</p> <p>Pabalstu vai pensiju samazināšanai būtu tūlītējs nelabvēlīgs iespaids uz personām, kuras ir saskārušās ar vienu vai otru sociālo risku un saņem kādu sociālās apdrošināšanas pakalpojumu. Bez tam šāda risinājuma gadījumā, lai iegūtu ievērojamu finanšu līdzekļu ietaupījumu, būtu nepieciešama salīdzinoši būtiska pensiju un pabalstu apmēru samazināšana. Sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana par 2% jau ir</p>	<p>Tekošajā (2010.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 1283,2 2012.g.: 12608,1 2013.g.: 36874,1</p>

	<p>paredzēta likumprojektā "Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu", taču arī šāds paaugstinājums nesniedz speciālajam budžetam finanšu līdzekļus nepieciešamajā apmērā. Būtiskāka iemaksu likmes paaugstināšana radītu būtisku risku Latvijas tautsaimniecības stagnēšanai un tās izaugsmes palēnināšanai. Līdz ar to citas iespējas speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošāni ir personu tiesībām un interesēm nelabvēlīgākas salīdzinājumā ar vecuma pensiju pārskatīšanas "iesaldēšanu" vai arī ir jau izsmeltas.</p> <p>Šāds normatīvais regulējums ir saistīts ar personām Satversmes 109.pantā noteikto tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežošanu. Taču Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam (skatīt Satversmes tiesas 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 26. punktu).</p> <p>Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšana, tādējādi īstenojot citu personu tiesības uz sociālo nodrošinājumu. Šādu mērķi par leģitīmu ir atzinusi arī Satversmes tiesa 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 (skatīt sprieduma 18.1. punktu). Normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2011.gadā – 1 283,2 tūkst. latu, 2012.gadā – 8 880,6 tūkst. latu, bet 2013.gadā – 26 332,2 tūkst. latu); 2) citas alternatīvas (būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas; 3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka ar šī un citu fiskālās konsolidācijas pasākumu palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, vecums, bērna kopšana) situācijā. <p>Izvērtējot šāda normatīvā regulējuma atbilstību no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, secināms, ka Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likumā "Par valsts pensijām" ietvertajam pensiju pārskatīšanas regulējumam stabilitāte nekad nav bijusi raksturīga. Pensiju sistēmas būfība nedod pamatu paļāvībai, ka pensiju budžets precīzi un savlaicīgi reaģēs uz inflāciju, - gan tādēļ, ka algu paaugstināšanās parasti tikai seko inflācijai, nevis noris vienlaikus ar to, gan tādēļ, ka valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu relatīvais apmērs ir likumdevēja kompetencē un var tikt grozīts, piemēram, nolūkā mainīt nodokļu nastu. Tādēļ pensiju sistēmas raksturs un principi nedod pamatu paļāvībai, ka pensiju pārskatīšanas regulējums netiks mainīts (skatīt Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 10.2. punktu). Turklāt pašreizējās ekonomiskās lejupslīdes apstākļos un situācijā, kad pasliktinās visas sabiedrības dzīves līmenis, turklāt ekonomiskie rādītāji liecina par nepieciešamību samazināt sociālā nodrošinājuma apmēru, personām nevar būt izveidojusies pamatota un saprātīga paļāvība uz to, ka 2011. gada 1. oktobrī pensijas tiks pārskatītas. Turklāt normatīvais regulējums attiecas nevis uz personām piešķirtajām, bet uz personu sagaidāmajām tiesībām, tiesiskās paļāvības aizsardzības līmenis uz kurām ir zemāks (skatīt Satversmes tiesa 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 24. punktu).</p> <p>Likumprojekts paredz, sākot ar 2012.gada 1.janvāri, pārtraukt piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijas piešķiršanu jaunpiešķirtajām pensijām, kā arī pārtraukt pensiju pēc atvieglotiem noteikumiem par darbu sevišķi kaitīgos, sevišķi smagos vai kaitīgos un smagos darba apstākļos piešķiršanu.</p> <p>Šīs sociālās garantijas sociālās apdrošināšanas reformas laikā jau sākotnēji bija plānotas kā terminēti kompensējoši pasākumi, kuru mērķis bija kompensēt attiecīgi mazas pensijas personām ar lielu darba stāžu un darbu personas veselībai nelabvēlīgos darba apstākļos. To piešķiršana ekonomiskās izaugsmes laikā tika nepamatoti paplašināta un pagarināta, tādējādi radot būtisku papildu slogu uz speciālo budžetu, jo to izmaksāšanai nepieciešamais finanšu līdzekļu apjoms nav iepilānots sociālās apdrošināšanas iemaksu likmē un tiek segts uz citu sociālās apdrošināšanas iemaksu veicēju rēķina. Laikā kopš 2008.gada ir būtiski</p>	
--	--	--

	<p>pasliktinājusies valsts ekonomiskā situācija, tāpēc šobrīd valsts vairs nevar garantēt tādu pašu sociālā nodrošinājuma kopumu, kāds tas bija noteikts ekonomiskās izaugsmes gados. Pretējā gadījumā tiktu apdraudēta valsts iespēja īstenot tiesības uz sociālo nodrošinājumu un garantēt sociālās drošības sistēmas ilgtspēju.</p> <p>Šāds normatīvais regulējums ir saistīts ar personām Satversmes 109.pantā noteikto tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežošanu. Taču Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam (skatīt Satversmes tiesas 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 26. punktu).</p> <p>Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – nodrošināt pensiju sistēmas ilgtspēju. Normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar tā palīdzību speciālais budžets tiek atslogots no tam neraksturīgām un nepiederīgām izmaksām un tiek iegūti papildu līdzekļi (2012.gadā – 2 563,7 tūkst.latu, bet 2013.gadā – 7 204,1tūkst. latu) sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju) izmaksas nodrošināšanai, tādējādi veicinot pensiju sistēmas ilgtspēju; 2) citas alternatīvas (būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas; 3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka ar šī pasākuma palīdzību tiks veicināta pensiju sistēmas ilgtspēja un nodrošināta pensiju izmaksa. <p>Izvērtējot šāda normatīvā regulējuma atbilstību no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, secināms, ka tas neskar personu jau iegūtās tiesības, jo personas, kurām piemaksa pie pensijas vai pensija pēc atvieglotiem noteikumiem piešķirta līdz 2011.gada 31.decembrim, turpinās saņemt pensiju un piemaksu līdzšinējā apmērā. Taču, ņemot vērā, ka Satversmes tiesa ir atzinusi, ka ir aizsargājama personu tiesiskā paļāvība ne tikai uz iegūtām, bet arī uz sagaidāmām tiesībām (skatīt Satversmes tiesa 2009.gada 26.novembra sprieduma lietā Nr.2009-08-01 24.punktu), normatīvais regulējums paredz pietiekami ilgu pārejas periodu (viens gads), lai personas, kuras grasās tuvākajā laikā pensionēties, varētu pārorientēties atbilstoši kārtībai, kas paredzēta jaunajā tiesiskajā regulējumā.</p> <p>Izvērtējot normatīvā regulējuma atbilstību Satversmes 91.pantā noteiktajam tiesiskās vienlīdzības principam, attiecībā par piemaksām pie pensijām secināms, ka pēc normatīvā regulējuma spēkā stāšanās radīsies divas pensiju saņēmēju grupas – tie kuri saņem un tie kuri nesaņem piemaksas pie pensijas. Taču šīs grupas neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos, jo personas, kuras pensionēsies 2012.gadā, jau 16 gadus būs bijušas jaunās sociālās apdrošināšanas sistēmas dalībnieces (līdz 2012.gadam persona būs piedalījies jaunajā pensiju sistēmā jau 16 gadus, t.i., par 6 gadiem vairāk kā likuma 11.pantā noteiktais minimālais apdrošināšanas stāžs vecuma pensijas piešķiršanai). Šāds stāžs nodrošina, ka līdz 1996.gadam uzkrātā apdrošināšanas stāža ietekme pensijas apmēra noteikšanā un līdz ar to arī nepieciešamība pēc piemaksas kompensējošā efekta būs samazinājies.</p> <p>Likumprojekta mērķis ir samazināt speciālā budžeta izdevumus, lai nodrošinātu speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanu un pensiju sistēmas ilgtspēju, ņemot vērā ekonomiskās un demogrāfiskās prognozes.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p>	
--	---	--

1) Piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijām piešķiršanas pārtraukšana jaunpiešķirtajām pensijām, sākot no 2012.gada 1.janvāra.

Piemaksas pie vecuma pensijas apmērs jaunpiešķirtajām pensijām 2010.gada septembrī: 16,32 lati, invaliditātes pensijām: 10,57 lati, t.i., vidējais apdrošināšanas stāžs līdz 1996.gadam vecuma pensionāriem, kuriem piešķirtas vecuma pensijas, – 23,3 gadi, invaliditātes pensionāriem: 15,1 gads.

Pieņēmums, ka pensionāriem, kuriem pensijas piešķirtas nākamajos gados, apdrošināšanas stāžs līdz 1996.gadam samazināsies katru gadu par 1 gadu, t.i. 2012.gadā vecuma pensionāriem tas būs 21,3 gadi, 2013.gadā – 20,3 gadi. Pieņēmums, ka vidējais apdrošināšanas stāžs līdz 1996.gadam invaliditātes pensionāriem, kuriem pensijas piešķirtas turpmākajos gados, saglabāsies 2010.gada septembra līmenī – 15,1 gads, un vidējais piemaksas apmērs turpmākajos gados nemainīsies – 10,57 lati.

Plānotais jaunpiešķirto vecuma pensiju skaits 2012. un 2013.gadā – 20 367, jaunpiešķirto invaliditātes pensiju skaits – 8 585.

Vidējais mēnešu izmaksas laiks ir 6,5 mēneši (tiem, kam piešķirtu piemaksu janvārī, izmaksas laiks būs 12 mēneši, bet tiem, kam piešķirtu novembrī – izmaksas laiks būs 2 mēneši).

letaupījums 2012.gadā:

Valsts pensiju speciālajā budžetā: 1 973, 9 tūkst. lati.

Vidējais piemaksas pie vecuma pensijas apmērs jaunpiešķirtajām pensijām: $0,70 \times 21,3 = 14,91$ lats
 $20\ 367 \times 14,91 \times 6,5 = 1\ 973,9$ tūkst. lati

Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 589,8 tūkst. lati

$8\ 585 \times 10,57 \times 6,5 = 589,8$ tūkst. lati

letaupījums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā kopā: 2 563,7 tūkst. lati.

letaupījums 2013.gadā:

Valsts pensiju speciālajā budžetā: 5 525,3 tūkst. lati.

Vidējais piemaksas pie vecuma pensijas apmērs jaunpiešķirtajām pensijām:

$0,70 \times 20,3 = 14,21$ lats

$20\ 367 \times 14,21 \times 6,5 + 20\ 367 \times 14,91 \times 12 = 5\ 525,3$ tūkst. lati

Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 1 678,8 tūkst. lati.

$8\ 585 \times 10,57 \times 6,5 + 8\ 585 \times 10,57 \times 12 = 1\ 678,8$ tūkst. Lati

letaupījums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā kopā: 7 204,1 tūkst. lati.

2) Atteikšanās no pensiju ar atvieglotiem noteikumiem piešķiršanas (jaunpiešķirtajām), sākot no 2012.gada.

Jaunpiešķirto pensiju skaits pēc atvieglotiem noteikumiem (personām, kuras strādājušas darbos ar sevišķi kaitīgiem un sevišķi smagiem darba apstākļiem vai darbos ar kaitīgiem un smagiem darba apstākļiem)

2009.gadā bija 1 326 personas. Vidējais piešķirtās pensijas apmērs bija – 205,53 lati. 2010.gada septembrī

šo jaunpiešķirto pensiju apmērs bija 195,73 lati (vidējais piemaksas apmērs: 16,32 lati, pamatpensijas

apmērs: 179,41 lats). Pieņēmums, ka šo jaunpiešķirto pensiju skaits tuvākos gados varētu būt 1 000

personu gadā, bet jaunpiešķirtās pensijas apmērs turpmākajos gados samazinātos atbilstoši t/s nodarbināto

bruto darba algas un nodarbināto skaita izmaiņām valstī par iepriekšējo periodu – ņemtas vērā FM sniegtās

01.09.2010. makroekonomiskās prognozes līdz 2012.gadam.

2011.gadā jaunpiešķirto pensiju apmēra samazinājums:

t/s nodarbināto bruto darba algas izmaiņas 2010.gadā: -4,9%;

nodarbināto skaita izmaiņas: -5,7%

$0,951 \times 0,943 = 0,8968$ (izmaiņas izteiktas ar indeksiem) jeb samazināsies par 10,32%

	<p>2012.gadā jaunpiešķirto pensiju apmēra samazinājums: t/s nodarbināto bruto darba algas izmaiņas 2011.gadā: +0,7%; nodarbināto skaita izmaiņas: +1,3% $1,007 \times 1,013 = 1,0201$ (izmaiņas izteiktas ar indeksiem) jeb palielināsies par 2,01%</p> <p>2013.gadā jaunpiešķirto pensiju apmēra palielinājums: t/s nodarbināto bruto darba algas izmaiņas 2012.gadā: +1,5%; nodarbināto skaita izmaiņas: +1,3% $1,015 \times 1,013 = 1,0282$ (izmaiņas izteiktas ar indeksiem) jeb palielināsies par 2,82%</p> <p>letaupījums 2012.gadā: Valsts pensiju speciālajā budžetā: 1 163,8 tūkst. lati. Vidējais piemaksas pie vecuma pensijas apmērs jaunpiešķirtajām pensijām: $0,70 \times 21,3 = 14,91$ lats $1\ 000 \times 6,5 \times ((179,41 \times 0,8968 \times 1,0201) + 14,91) = 1\ 163,8$ tūkst. Lati</p> <p>letaupījums 2013.gadā: Valsts pensiju speciālajā budžetā: 3 337,8 tūkst. lati. Vidējais piemaksas pie vecuma pensijas apmērs jaunpiešķirtajām pensijām: $0,70 \times 20,3 = 14,21$ lats $1\ 000 \times 12 \times ((179,41 \times 0,8968 \times 1,0201) + 14,91) + 1\ 000 \times 6,5 \times ((179,41 \times 0,8968 \times 1,0201 \times 1,0282) + 14,21) = 3\ 337,8$ tūkst. lati</p> <p>3) Pensiju indeksācijas iesaldēšana uz noteiktu laiku. Izmantotas FM 06.05.2010 sniegtās inflācijas prognozes pa mēnešiem par 2013.gadu un 01.09.2010 – makroekonomiskās un inflācijas prognozes pa mēnešiem par laika periodu no 2010. līdz 2012.gadam.</p> <p>letaupījums 2011.gadā: Valsts pensiju speciālajā budžetā: 1 170,1 tūkst. lati. Plānotais vecuma pensiju saņēmēju skaits – 469 368; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā: 0,80 lati. $469\ 368 \times 0,80 \times 3 = 1\ 122,9$ tūkst.lati *</p> <p>Pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā saņēmēju skaits – 22 777; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 0,48 lati. $22\ 777 \times 0,48 \times 3 = 33,0$ tūkst. lati *</p> <p>Izdienas pensiju saņēmēju skaits – 5 200; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 0,92 lati. $5\ 200 \times 0,92 \times 3 = 14,3$ tūkst.lati * letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2011.gadā: $1\ 122,9 + 33,0 + 14,3 = 1\ 170,1$ tūkst. lati *</p> <p>Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 113,1 tūkst. lati. Invaliditātes pensiju saņēmēju skaits – 68 303; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 0,55 lati. $68\ 303 \times 0,55 \times 3 = 113,1$ tūkst. lati *</p> <p>letaupījums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā kopā: 1 283,2 tūkst. lati.</p>	
--	---	--

	<p>letaupījums 2012.gadā: Valsts pensiju speciālajā budžetā: 8098,6 tūkst. lati. Vecuma pensiju saņēmēju skaits – 461 560; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 2,42 lati. $461\ 560 \times 0,80 \times 12 + 461\ 560 \times 2,42 \times 3 = 7\ 768,3$ tūkst. lati * Pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā saņēmēju skaits – 23 255; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 1,41 lats. $23\ 255 \times 0,48 \times 12 + 23\ 255 \times 1,41 \times 3 = 232,7$ tūkst. lati * Izdienas pensiju saņēmēju skaits – 5 050; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 2,78 lati. $5\ 050 \times 0,92 \times 12 + 5\ 050 \times 2,78 \times 3 = 97,6$ tūkst. lati * letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2012.gadā: $7\ 768,3 + 232,7 + 97,6 = 8\ 098,6$ tūkst. lati Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 782,0 tūkst. lati. Invaliditātes pensiju saņēmēju skaits – 67 636; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 1,65 lati. $67\ 636 \times 0,55 \times 12 + 67\ 636 \times 1,65 \times 3 = 782,0$ tūkst. lati * letaupījums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā kopā: 8 880,6 tūkst. lati. letaupījums 2013.gadā: Valsts pensiju speciālajā budžetā: 24 025,1 tūkst. lati. Vecuma pensiju saņēmēju skaits – 461 560; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 3,77 lati. $461\ 560 \times 0,80 \times 12 + 461\ 560 \times 2,42 \times 12 + 461\ 560 \times 3,77 \times 3 = 23\ 054,9$ tūkst. lati Pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā saņēmēju skaits – 23 255; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 2,19 lati. $23\ 255 \times 0,48 \times 12 + 23\ 255 \times 1,41 \times 12 + 23\ 255 \times 2,19 \times 3 = 680,2$ tūkst. lati Izdienas pensiju saņēmēju skaits – 5 050; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 4,34 lati. $5\ 050 \times 0,92 \times 12 + 5\ 050 \times 2,78 \times 12 + 5\ 050 \times 4,34 \times 3 = 290,0$ tūkst. lati letaupījums valsts pensiju speciālajā budžetā 2013.gadā: $23\ 054,9 + 680,2 + 290,0 = 24\ 025,1$ tūkst. lati Invaliditātes, maternitātes un slimību speciālajā budžetā: 2 307,1 tūkst. lati. Invaliditātes pensiju saņēmēju skaits – 67 636; pensijas apmēra palielinājums pensiju pārskatīšanas rezultātā – 2,57 lati. $67\ 636 \times 0,55 \times 12 + 67\ 636 \times 1,65 \times 12 + 67\ 636 \times 2,57 \times 3 = 2\ 307,1$ tūkst. lati letaupījums valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā kopā: 26 332,2 tūkst. lati. * atšķirības veidojas saistībā ar noapaļošanu</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/4365E89C33BD6616C22577F2002645AB?OpenDocument</p>		

21.01.2010.	30.01.2010.	<p>Latvijas Republikas Satversmes tiesa ar 2009.gada 21.decembra spriedumu lietā Nr.2009-43-01 (turpmāk-spriedums) atzina likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” 2.panta pirmo daļu un 3.panta pirmo daļu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 109.pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža. Satversmes tiesa arī noteica, ka saskaņā ar likuma 2.panta pirmo daļu un 3.panta pirmo daļu noteiktie ieturējumi no pensijām ir jāizbeidz ne vēlāk kā no 2010.gada 1.marta.</p> <p>Lai nodrošinātu sprieduma izpildi un pensiju izmaksu turpmāk veiktu bez ierobežojumiem, ir nepieciešams grozījums likumā „Par valsts pensijām”, lai izslēgtu likuma pārejas noteikumu 57.punktu. Minētais punkts nosaka, ka laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2012.gada 31.decembrim saskaņā ar šo likumu noteikto valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu „Par izdienas pensijām” un nolikumu „Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” noteikto izdienas pensiju izmaksā atbilstoši likumam „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Lai no 2010.gada februāra nodrošinātu valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu „Par izdienas pensijām” un nolikumu „Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirto izdienas pensiju izmaksu pilnā apmērā (t.i., bez ieturējumiem 10% un 70% apmērā), papildus nepieciešamie finanšu līdzekļi ir 110,9 milj. latu.</p> <p>Pēc 2009.gada faktiskās izpildes valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta finansiālā bilance ir mīnus 213,0 milj. latu. Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2010.gadam” plānotā valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta finansiālā bilance 2010.gadam ir mīnus 170,1 milj. lati. Atceļot pensiju ierobežojumus ar februāri un veicot atbilstoši ieturēto pensiju atmaksu jau aprīlī, 2010.gadā izdevumi pensijām palielināsies par 184,6 milj. latu, kas attiecīgi palielinās valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta deficītu un samazinās iepriekšējos gados veikto budžeta līdzekļu uzkrājumu. Līdz ar to vēl aktuālāks kļūst jautājums par valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas pašfinansēšanās nodrošināšanu. Kā viens no nozīmīgākajiem risinājumiem sociālās apdrošināšanas sistēmas pašfinansēšanās un ilgtspējas nodrošināšanai ir ar sociālo iemaksu likmi nesegto pakalpojumu (piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijām un vecāku pabalstu) finansēšanas avota pārstrukturizēšana uz pamatbudžetu.</p> <p>Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2010.gadam” plānotie valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumi vecuma pensijām – 888,9 milj. latu, izdienas pensijām – 9,7 milj.latu.</p> <p><u>Nepieciešamo papildus finanšu līdzekļu aprēķins:</u></p> <p>1) Papildus nepieciešamie finanšu līdzekļi laika posmā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2010.gada 31.janvārim veikto valsts pensiju ieturējumu (10% un 70% apmērā) atmaksai: $35,7 + 27,9 + 6,0 + 4,1 = 73,7$ milj. lati</p> <p>Nestrādājošiem 10% ieturējumu ietekme 2009.gadā</p> <table border="1" data-bbox="453 1143 1612 1430"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nestrādājošo pensionāru skaits</th> <th>Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati</th> <th>Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati</th> <th>Papildus izdevumi, milj. lati</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>jūlijs</td> <td>393 656</td> <td>148,29</td> <td>14,83</td> <td>5,8</td> </tr> <tr> <td>augusts</td> <td>397 230</td> <td>148,95</td> <td>14,89</td> <td>5,9</td> </tr> <tr> <td>septembris</td> <td>398 555</td> <td>149,43</td> <td>14,94</td> <td>6,0</td> </tr> <tr> <td>oktobris</td> <td>399 704</td> <td>149,89</td> <td>14,99</td> <td>6,0</td> </tr> <tr> <td>novembris</td> <td>399 328</td> <td>149,88</td> <td>14,99</td> <td>6,0</td> </tr> <tr> <td>decembris</td> <td>399 243</td> <td>149,88</td> <td>14,99</td> <td>6,0</td> </tr> </tbody> </table>		Nestrādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati	jūlijs	393 656	148,29	14,83	5,8	augusts	397 230	148,95	14,89	5,9	septembris	398 555	149,43	14,94	6,0	oktobris	399 704	149,89	14,99	6,0	novembris	399 328	149,88	14,99	6,0	decembris	399 243	149,88	14,99	6,0	<p>Tekošajā (2010.) gadā speciālā budžeta izdevumu pieaugums:</p> <p>73,7 milj. lati; 110,9 milj. lati; 184,6 milj. latu.</p>
	Nestrādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati																																		
jūlijs	393 656	148,29	14,83	5,8																																		
augusts	397 230	148,95	14,89	5,9																																		
septembris	398 555	149,43	14,94	6,0																																		
oktobris	399 704	149,89	14,99	6,0																																		
novembris	399 328	149,88	14,99	6,0																																		
decembris	399 243	149,88	14,99	6,0																																		

Kopā				35,7
Strādājošiem 70% ieturējumu ietekme 2009.gadā				
	Strādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati
jūlijs	33 445	220,06	154,04	5,2
augusts	30 736	223,58	156,51	4,8
septembris	29 417	226,31	158,42	4,7
oktobris	28 496	229,18	160,43	4,6
novembris	27 610	229,23	160,46	4,4
decembris	26 770	229,23	160,46	4,3
Kopā				27,9
Nestrādājošiem 10% ieturējumu ietekme 2010.gada janvārī				
	Nestrādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati
	400 581	149,84	14,98	6,0
Strādājošiem 70% ieturējumu ietekme 2010.gada janvārī				
	Strādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati
	25 500	228,57	160,00	4,1
2) Atceļot ierobežojumu (10% un 70%) piemērošanu pensijām ar 2009.gada februāri, papildus nepieciešami finanšu līdzekļi 2010.gadā: 66,0 + 44,9 = 110,9 milj. lati				
Nestrādājošiem 10% ieturējumu ietekme no 2010.gada 1.februāra līdz 2010.gada 31.decembrim				
	Nestrādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati
	400 581	149,84	14,98	66,0
Strādājošiem 70% ieturējumu ietekme no 2010.gada 1.februāra līdz 2010.gada 31.decembrim				
	Strādājošo pensionāru skaits	Vidējais piešķirtais pensijas apmērs, lati	Vidējais ieturējuma apmērs vienam pensionāram mēnesī, lati	Papildus izdevumi, milj. lati
	25 500	228,57	160,00	44,9

		<p>3) Atceļot pensiju ierobežojumus ar februāri un veicot atbilstoši ieturēto pensiju atmaksu jau aprīlī, 2010.gadā papildus nepieciešamie finanšu līdzekļi pensiju izmaksām: $73,7 + 110,9 = 184,6$ milj. latu</p> <p>Labklājības ministrija, lai nodrošinātu Satversmes tiesas sprieduma izpildi, iesniegs priekšlikumu Finanšu ministrijā apropriācijas palielināšanai valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā 2010.gadam. Finanšu ministrs Budžeta un finanšu vadības likuma 9.panta 14.daļas kārtībā palielinās valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta apropriāciju, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas būs izskatījusi to un nebūs iebildusi pret apropriācijas palielinājumu.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/1949DEB4FF4C9A4AC22576AB004CF85F?OpenDocument			
01.12.2009.	01.01.2010.	<p>Likumprojekta „Grozījums likumā „Par valsts pensijām”” (turpmāk – likumprojekts) mērķis ir, ņemot vērā ieņēmumu samazināšanos valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā, „iesaldēt” pensiju indeksāciju 2010.gadā.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka valsts pensijas 2010.gadā nepārskata.</p>	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/D6D8E8DFE6CA0841C225766200346177?OpenDocument			
16.06.2009.	01.07.2009	<p>Likumprojekta mērķis ir noteikt, ka pensijas piegāde pensijas saņēmēja dzīvesvietā tiek nodrošināta par maksu, veicot ieturējumus no pensijas.</p>	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/9B914AB404C3E776C22575C80031F619?OpenDocument			
12.03.2009.	01.04.2009.	<p>1. Izteikt 26.pantu šādā redakcijā: „ 26.pants. Valsts pensijas palielināšana atbilstoši patēriņa cenu indeksa izmaiņām Valsts pensijas apmērs pārskatāms reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu. Ja indekss ir mazāks par ciparu „1”, valsts pensijas pārskatītas netiek. Ministru kabinets nosaka valsts pensiju pārskatīšanas nosacījumus un kārtību.”</p> <p>2. Pārejas noteikumus izteikt 15.punktu šādā redakcijā: „15. Valsts pensijas 2009.gadā pārskatītas netiek.”;</p> <p>papildināt pārejas noteikumus ar 56.punktu šādā redakcijā: „56. Ministru kabinets līdz 2009.gada 31.decembrim izdod šā likuma 26.pantā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2009.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.310 „Valsts pensiju, atlīdzības par darbības zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēra pārskatīšanas kārtība”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.”</p>	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/466867EB0A12FAF2C22575770027811E?OpenDocument			
19.06.2008.	01.07.2008	<p>Likumprojekts izstrādāts, lai turpinātu virzību uz pietiekamu pensijas nodrošinājumu, akcentu liekot uz apdrošināšanas (darba) stāžu, kas uzkrāts laikposmā līdz 31.12.1995 (t.i., laikā, kad nebija ieviesta sociālās apdrošināšanas iemaksu personificētā uzskaitē). Šajā sakarā likumprojektā iekļauta tiesību norma, kas nosaka, ka piemaksa pie vecuma pensijas par katru apdrošināšanas (darba) stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim, Latvijā dzīvojošiem pensijas saņēmējiem tiek piešķirta neatkarīgi no pensijas apmēra, tādējādi aptverot visus vecuma pensijas saņēmējus. Piemaksas apmēru tāpat kā līdz šim noteiks Ministru kabinets atbilstoši valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļiem.</p> <p>Likumprojekta mērķis ir arī nodrošināt visu pensiju indeksāciju atbilstoši patēriņa cenu izmaiņām, tādējādi nodrošinot pensijas saņēmēju pirktspējas līmeņa saglabāšanu, kas laikā, kad inflācijas līmenis ir augsts, ir būtiski. Likumprojekts paredz, ka turpmāk tiks indeksētas visas pensijas, arī tās, kuras pārsniedz pieckāršu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru un patreiz netiek indeksētas. Šīs pensijas tiks indeksētas reizi gadā (1.oktobrī), ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu.</p>	<p>Likumprojekta īstenošana 2009.gadā un turpmākajos gados ir saistīta ar papildu valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļu nepieciešamību.</p>

Lai personas, kuras uz ilgāku laiku ir ievietotas ārstniecības iestādē vai atrodas ieslodzījuma vietā, varētu saņemt viņām piešķirto pensiju, likumprojekts (10.pants) nosaka, ka pensijas saņēmējs, ilgstoši (ilgāk par diviem mēnešiem) uzturoties ārstniecības iestādē vai ieslodzījuma vietā, var iesniegt iesniegumu VSAA par pensijas pārskaitīšanu šīs iestādes kontā. Pensijas pārskaitīšana ārstniecības iestādes kontā iespējama gadījumā, ja pensijas saņēmējs par to iepriekš vienojies ar attiecīgās iestādes administrāciju un saņēmis rakstisku saskaņojumu.

Lai nodrošinātu Padomes regulas Nr.259/68 piemērošanu Latvijā, likumprojektā ir iekļauta tiesību norma (1.pants), saskaņā ar kuru personai, kurai ir tiesības pievienoties pensiju shēmai, ko paredz minētā Regula, valsts obligātajā pensiju apdrošināšanas shēmā uzkrātā pensijas kapitāla aprēķināšanu, tā nodošanu Eiropas Savienības pensiju shēmai un pensijas kapitāla saņemšanu no tās nosaka Ministru kabinets. Likumprojekta 7.pants nosaka, ka personas, uz kuru attiecas šī Regula, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu darba periodā Eiropas Savienības institūcijās, saņemot pensijas kapitālu no Eiropas Savienības pensiju shēmas, aprēķina Ministru Kabineta noteiktajā kārtībā. Savukārt, ja par šajā likumā noteiktajiem apdrošināšanas periodiem aprēķinātais pensijas sākuma kapitāls, kas nodots Eiropas Savienības pensiju shēmai, nav atgriezts, tad šos apdrošināšanas periodus tiesību noteikšanai uz valsts pensiju saskaņā ar likumu „Par valsts pensijām” vērā neņems (pārejas noteikumu 2.2 punkta 2.apakšpunkts).

Lai izslēgtu iespēju par vienu un to pašu laikposmu saņemt vairākas pensijas, likumprojekts paredz papildināt likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumus ar 2.2 punktu.

Ir precizēta likuma 32.panta norma par pensijas pārskatīšanu kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas kontā, izslēdzot iespēju norādīt citas juridiskas vai fiziskas personas kontu.

Ir precizēti likuma 14. un 18.pantā lietotie termini, attiecīgi saskaņojot tos ar likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” lietotajiem.

Atsevišķi likumprojekta panti paredz veikt likumā „Par valsts pensijām” redakcionāla rakstura precizējumus (likumprojekta 3., 4., 8., 9., 11. un 12.pants).

Priekšlaicīgās pensionēšanās termiņš tiek pagarināts līdz 2011.gada 1.jūlijam.

Paredz Politiski represētām personām piecus gadus pirms šā likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vecuma sasniegšanas tiesības vecuma pensiju pieprasīt priekšlaicīgi.

Detalizēts aprēķins.

Pensiju indeksācija

Aprēķinos izmantoti VSAA 2008.gada marta dati par pensiju saņēmēju skaitu sadalījumā pēc pensijas vidējā apmēra. Pensiju saņēmēju skaits ar pensijas vidējo apmēru virs pieckāršam valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam, t.i. Ls 225 bija 15 499 personas un to vidējais pensijas apmērs – Ls 318,80.

Indeksācijas apmēra aprēķinā izmantotas Finanšu ministrijas aktualizētās prognozes uz 2008.gada 30.janvāri par patēriņa cenu indeksa lielumu.

Papildus nepieciešamais finansējums:

Gads	Pensiju saņēmēju skaits kopā	Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)	Indeksācijas apmērs oktobrī (%)	Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)	Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)	Papildus izdevumi indeksācijai (3 mēn.) (Ls)
2009	15 499	318,80	6,90	22,00	340,80	1 022 934
2010	15 499	340,80	4,90	16,70	357,50	776 500

		2011	15 499	357,50	3,76	13,44	370,94	624 920	
Piemaksu pie vecuma pensijas apmēru nosaka Ministru kabinets									
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/4F36BE55D7D2552FC2257465004D4008?OpenDocument#ano									
10.04.2008.	01.06.2008.	<p>Grozījums likumā „Par valsts pensijām” paredz atcelt apdrošināšanas stāža ierobežojumu piemaksas pie vecuma pensijas piešķiršanai un paaugstināt pensijas apmēru no Ls 135 līdz Ls 225, līdz kuram tiek piešķirta piemaksa pie vecuma pensijas.</p> <p>Grozījums likumā „Par valsts pensijām” daļēji atrisinās problēmas, kas saistītas ar pensionāru dzīves līmeņa uzlabošanu. Lai pilnībā atrisinātu problēmu, nepieciešama piemaksu pie vecuma pensijas par apdrošināšanas stāžu līdz 1996.gadam tālāka palielināšana, kā arī minētās piemaksas saņēmēju loka turpmāka paplašināšana.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Piemaksas pie vecuma pensijas apmērs, par katru apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim, ir 0,40 Ls.</p> <p>Saskaņā ar VSAA un Labklājības ministrijas prognozēm vecuma pensiju saņēmēju skaits 2008.gadā ir prognozēts 472 130 personas vidēji mēnesī, 2009.gadā – 472 230, 2010.gadā – 472 330, 2011.gadā – 472 430. Pieņem, ka 11% no vecuma pensionāru skaita ir pensijas ar apmēru līdz 164 Ls (135 Ls x 1,1011 (2007.gada oktobra indekss) x 1,1068 (2008.gada aprīļa indekss) = 164,52 Ls) un apdrošināšanas stāžs mazāks par 30 gadiem. Piemaksu pie vecuma pensijas piešķirtu 2008.gadā 51934 personām, 2009.gadā- 51945, 2010.gadā – 51 956, 2011.gadā – 51967.</p> <p>Vidējais apdrošināšanas stāžs, kas uzkrāts līdz 1996.gadam, 2009.gadā un turpmāk tiek prognozēts – 27 gadi.</p> <p>Izdevumi: 2008.gadā = 51934 x 0,40x 27x 7= Ls 3 926 210 2009.gadā = 51945 x 0,40x 27x 12= Ls 6 732 072 2010.gadā = 51956 x 0,40x 27x 12= Ls 6 733 498 2011.gadā = 51967 x 0,40x 27x 12= Ls 6 734 923</p> <p>Papildus piemaksa 0,40 Ls apmērā tiks noteikta personām, kuru vecuma pensija ir robežās no 164-225 Ls. Piemaksu pie vecuma pensijas 2008.gadā piešķirtu 23607 personām, 2009.gadā- 23612, 2010.gadā – 23617, 2011.gadā – 23622.</p> <p>Vidējais apdrošināšanas stāžs, kas uzkrāts līdz 1996.gadam, 2008.gadā tiek prognozēts– 34,5 gadi, 2009.gadā – 34,03, 2010.gadā – 33,62, 2011.gadā – 33,28.</p> <p>Izdevumi: 2008.gadā = 23607 x 0,40 x 34,5 x 7= Ls 2 280 436 2009.gadā = 23612 x 0,40 x 34,03 x 12= Ls 3 856 312 2010.gadā = 23617 x 0,40x 33,62 x 12= Ls 3 811 784 2011.gadā = 23622 x 0,40x 33,28 x 12= Ls 3 772 906</p> <p>VSAA likuma grozījumu ieviešanas nodrošināšanai (lēmumu sagatavošana un izsūtīšana) papildus būs nepieciešami 81240,00 Ls, no tiem 19840,00 Ls (inspektoru papildus darba samaksa par papildus darbu) un 61400,00 Ls (pasta izdevumi).</p> <p>Papildus nepieciešamais finansējums: 2008.gadā=3 926 210+ 2 280 436 + 81240 = Ls 6 287 886</p>							<p>Tekošajā (2008.) gadā speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst.latu): 6 287,9</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst.latu):</p> <p>2009.g.: 10 588,4 2010.g.: 10 545,3 2011.g.: 10 507,8</p>

		2009.gadā = 6 732 072 + 3 856 312 = Ls 10 588 384 2010.gadā = 6 733 498 + 3 811 784 = Ls 10 545 282 2011.gadā = 6 734 923 + 3 772 906 = Ls 10 507 829																									
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/6238EDD1EEE3EB84C225741D00425524?OpenDocument#a																											
28.02.2008.	05.03.2008	<p>Likumprojekts paredz, ka 2008.gadā valsts pensijas, kuru apmērs 2008.gadā nepārsniedz Ls 150, pārskatāmas 1.aprīlī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 50 procentus no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem. Valsts pensijas, kuru apmērs pārsniedz Ls 150, bet nepārsniedz pieckāršu valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu (Ls 225 lati), pārskatāmas reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Aprēķinos izmantoti Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2007.gada decembra dati par pensiju saņēmēju skaitu sadalījumā pēc pensijas vidējā apmēra. Pensiju saņēmēju skaits ar pensijas vidējo apmēru no 135 – 150 lati bija 39 232 personas un to vidējais pensijas apmērs – 135,15 Ls.</p> <p>Indeksācijas apmēra 2008.gada aprīlim aprēķinā izmantota Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) informācija par PCI laika periodam no 2007.gada 1.septembra līdz 31.janvārim un Finanšu ministrijas aktualizētās prognozes uz 2008.gada 30.janvāri par PCI laika periodam no 2008.gada 1.februāra līdz 29.februārim.</p> <p>Indeksācijas apmēra (50% no prognozētās algas reālā pieauguma) aprēķinam uz 2008.gada 1.oktobrī izmantotas Finanšu ministrijas aktualizētās prognozes uz 2008.gada 30.janvāri par tautsaimniecībā nodarbināto bruto darba samaksas pieaugumu faktiskajās cenās 2007.gadā (29,3%) un CSP informācija par PCI 2007.gadam pret 2006.gadu (10,1%).</p> <p>Papildus nepieciešamais finansējums 2008.gadam:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pensiju saņēmēju skaits kopā</th> <th>Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)</th> <th>Indeksācijas apmērs aprīlī (%)</th> <th>Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)</th> <th>Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)</th> <th>Papildus izdevumi indeksācijai (6 mēn.) (Ls)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>39 232</td> <td>135,15</td> <td>10,63</td> <td>14,37</td> <td>149,52</td> <td>3 382 583</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pensiju saņēmēju skaits kopā</th> <th>Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)</th> <th>Indeksācijas apmērs oktobrī (%)</th> <th>Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)</th> <th>Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)</th> <th>Papildus izdevumi indeksācijai (3 mēn.) (Ls)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>39 232</td> <td>149,52</td> <td>8,72</td> <td>13,04</td> <td>162,56</td> <td>1 534 756</td> </tr> </tbody> </table> <p>2008.gadā kopā papildus nepieciešams – 4 917 339 Ls.</p>	Pensiju saņēmēju skaits kopā	Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)	Indeksācijas apmērs aprīlī (%)	Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)	Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)	Papildus izdevumi indeksācijai (6 mēn.) (Ls)	39 232	135,15	10,63	14,37	149,52	3 382 583	Pensiju saņēmēju skaits kopā	Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)	Indeksācijas apmērs oktobrī (%)	Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)	Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)	Papildus izdevumi indeksācijai (3 mēn.) (Ls)	39 232	149,52	8,72	13,04	162,56	1 534 756	<p>Tekošajā (2008.) gadā speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst.latu): 4 917,3</p>
Pensiju saņēmēju skaits kopā	Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)	Indeksācijas apmērs aprīlī (%)	Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)	Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)	Papildus izdevumi indeksācijai (6 mēn.) (Ls)																						
39 232	135,15	10,63	14,37	149,52	3 382 583																						
Pensiju saņēmēju skaits kopā	Vidējais pensijas apmērs pirms indeksācijas (Ls)	Indeksācijas apmērs oktobrī (%)	Pensijas apmēra vidējais pieaugums (Ls)	Pensijas apmērs pēc indeksācijas (Ls)	Papildus izdevumi indeksācijai (3 mēn.) (Ls)																						
39 232	149,52	8,72	13,04	162,56	1 534 756																						
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/A30A0AD4BF5E66F5C22573F600215B9E?OpenDocument																											
08.11.2007.	01.01.2008.	<p>Papildināt pārejas noteikumu 12.punktu ar sesto un septīto rindkopu šādā redakcijā:</p> <p>"No valsts pensiju speciālā budžeta izmaksājamās izdienas pensijas izmaksu pārtrauc laikā, kad izdienas pensijas saņēmējs saņem bezdarbnieka pabalstu. Ja persona 2007.gada 31.decembrī vienlaikus ir gan</p>	Nav informācijas.																								

		<p>izdienas pensijas, gan bezdarbnieka pabalsta saņēmēja, tad šai personai ar 2008.gada 1.februāri pārtrauc izdienas pensijas izmaksu uz atlikušo bezdarbnieka pabalsta izmaksas termiņu.</p> <p>Izdienas pensijas pārmaksāšanas gadījumā pārmaksāto summu, pamatojoties uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļas amatpersonas lēmumu, ik mēnesi ietur 10 procentu apmērā no turpmāk izmaksājamās pensijas."</p>							
Saite uz anotāciju: https://www.vestnesis.lv/ta/id/166877-grozijums-likuma-par-valsts-pensijam-									
02.11.2006.	01.01.2007.	<p>Galvenās izmaiņas, kas iekļautas likumprojektā, paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) piešķirt vecuma pensiju no jauna tām personām, kuras līdz 2005.gada 1.jūlijam pieprasījušas vecuma pensiju priekšlaicīgi, bet, nesaņemot pensiju, turpinājušas strādāt līdz vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai; 2) izmaksāt pensionāriem laikā no 01.01.2000. – 19.03.2002., sakarā ar strādāšanu, ieturēto pensiju daļu; 3) noteikt piemaksu pie vecuma pensijas tiem pensionāriem, kuri strādājuši kaitīgos darbos, ja viņu apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 25 gadiem un pensijas apmērs mēnesī nepārsniedz Ls 105; 4) pensijas pārrēķināšanas gadījumā, palielināt pensionāram izmaksājamo pensijas apmēru nevis aprēķināto pensijas apmēru, kas ir mazāks par minimālo; 5) pārskatīt minimālos vecuma pensijas apmērus, sniedzot lielāku atbalstu pensionāriem ar vismaz 41 gadu lielu apdrošināšanas stāžu; 6) ar 10.03.2005. grozījumiem Civillikumā ir izslēgtas tiesības uz pensiju, pabalstiem un citām tiesībām, kas bērnam bija radušās pirms adopcijas brīža. Civillikuma 171., 172 un 173.panti nosaka, ka adoptētais kļūst par adoptētāju ģimenes locekli un viņš attiecībā pret adoptētāju un viņa radniekiem iegūst laulībā dzimuša bērna tiesisko stāvokli kā personiskajās, tā mantiskajās attiecībās, kā arī ar adopciju bērnam izbeidzas radniecības attiecības pret vecākiem un viņu radniekiem un ar tām saistītās personiskās un mantiskās tiesības un pienākumi pret viņiem. Līdz ar to likumprojektā ir izslēgtas tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju, kas adoptētajam bija radušās pirms adopcijas; 7) saskaņā ar Civillikuma 179.pantu katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Gadījumā, ja kāds no vecākiem nenodrošina bērnam nepieciešamos uzturlīdzekļus, tad atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumiem Nr. 348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam” katram bērnam ir iespējams saņemt minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Līdz ar to likumprojektā ir izslēgtas padēlam un pameitai tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju kā īstajiem bērniem. 8) 2005.gada 2.jūnijā Saeimā pieņemts Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (spēkā no 01.07.2005), saskaņā ar kuru privātpersonai nodrošina Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību. Attiecīgi precizēts likums „Par valsts pensijām”. <p>Grozījumi likumā „Par valsts pensijām veikti, lai stiprinātu valsts pensiju sistēmas kapacitāti, nodrošinot virzību uz pietiekamām pensijām, gan arī tiesību normu sakārtošanas nolūkā.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>1) Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” 8.pants (pārejas noteikumu 46.punkts) - piešķirt vecuma pensiju no jauna tiem cilvēkiem, kuri pieprasījuši pensiju priekšlaicīgi, bet, nesaņemot pensiju, turpinājuši strādāt līdz vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai;</p>	<p>Tekošajā (2006.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2007.g.: 28308,3 2008.g.: 5838,8 2009.g.: 5916,9</p>						
		<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6				

Izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos	-	1 775,1	1 775,1	1 775,1	1 775,1
--	---	---------	---------	---------	---------

Pieņem, ka laikā no 01.01.1996 – 01.07.2005 no priekšlaicīgi piešķirtajām vecuma pensijām (pēc VSAA datiem – 51647) apmēram 10% personas (5165) pieprasa piešķirt vecuma pensijas no jauna. Ņemot vērā, ka 2005.gadā priekšlaicīgi piešķirto vecuma pensiju vidējais apmērs ir Ls 65,80 un jaunpiešķirto vidējais vecuma pensijas apmērs ir Ls 94,44, tad piešķirot priekšlaicīgi piešķirto pensiju vietā vecuma pensiju no jauna, pensijas palielinājums vidēji būtu Ls 28,64.

Papildus izdevumi:

2007. un katrā turpmākajā gadā:

$5165 \times 28,64 \times 12 = 1\,775\,107$ Ls

2) Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” 8.pants (pārejas noteikumu 47.punkts) - izmaksāt pensionāriem laikā no 01.01.2000 -19.03.2002. sakarā ar strādāšanu ieturēto pensijas daļu;

1	2	3	4	5	6
Izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos	-	22 326,9	-	-	4 465,4

Gads	Strādājošo pensionāru pensijas izmaksas ierobežojuma kritērijs	Strādājošo pensionāru skaits, kam tika ierobežota izmaksājama pensija	Strādājošo pensionāru pensijas vidējais apmērs (Ls)	Pensijas daļa, kuru neizmaksāja (Ls)	Neizmaksātā summa Ls
2000.gads	ja pensija pārsniedz Ls 60	26 376 614*	91,61 107,28*	31,61 47,28*	10 004 944 348 359*
2001.gads	ja pensija pārsniedz Ls 60	26 561 564*	91,95 107,68*	31,95 47,68*	10 183 487 322 698*
2002.gads (līdz 19.martam)	ja pensija pārsniedz Ls 90	8 745 343*	144,41 128,86*	54,4 1 38,8 6*	1 427 446 39 987*
Kopā					22 326 921

* Iekšlietu ministrijas izdienas pensionāri, kuriem izdienas pensijas izmaksā no valsts sociālā apdrošināšanas speciālā budžeta.

Papildus izdevumi 2007.gadā:

$(26376 \times 31,61 \times 12) + (614 \times 47,28 \times 12) + (26561 \times 31,95 \times 12) + (564 \times 47,68 \times 12) + (8745 \times 54,4 \times 3) + (343 \times 38,86 \times 3) = 22\,326\,922$ Ls

3) Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” 8.pants (pārejas noteikumu 41.punkts) - noteikt piemaksu pie vecuma pensijas tiem cilvēkiem, kuri strādājuši kaitīgos darbos, ja viņu apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 25 gadiem un pensijas apmērs mēnesī nepārsniedz 105 Ls;

1	2	3	4	5	6
Izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos	-	1990,6	1990,6	1990,6	1990,6

2005.gadā pensijas pēc atvieglotiem noteikumiem saņēma 36857 personas (pēc I saraksta – 9849, II saraksta – 27008). 94% no tiem pensijas apmērs ir mazāks par Ls 105, t.i. 34646 personas, no kurām 90% apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 25 gadiem, t.i. 31181 personas. Pieņem, ka šis kontingents saglabājas arī turpmākajos gados.

Pieņem, ka vidējais apdrošināšanas stāžs šīm personām ir 28 gadi. Tā kā piemaksas apmērs par vienu stāža gadu ir Ls 0,19, tad vidējās piemaksas apmērs ir Ls 5,32.

Papildus izdevumi:

2007. un katrā turpmākajā gadā:

$31181 \times 5,32 \times 12 = 1\,990\,595$ Ls

4) Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” 4.pants pārrēķināt minimālo vecuma pensiju, uzkrātā pensijas kapitāla gadījumā;

1	2	3	4	5	6
Izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos	-	680,6	51,6	29,7	38,6

2005.gadā strādājošie pensionāri ir 15%. VSAA prognozētais vecuma pensionāru skaits 2007. un turpmākajos gados ir 480000. Pielīdzina strādājošo pensionāru skaitu kopējam pensionāru skaitam $480000 \times 15\% = 72000$. Garantēto pensiju īpatsvars no vecuma pensijām ir 11,9%. Līdz ar to iegūst, ka strādājošie garantētās pensijas saņēmēji ir 8568 ($72000 \times 11,9\%$). Pieņem, ka šis kontingents saglabājas arī turpmākajos gados.

Vidējā prognozētā minimālā vecuma pensija ir Ls 62,98. Pieņem, ka personas, kuras nostrādājušas vidēji 3 gadus, pieprasa pārrēķināt minimālo vecuma pensiju, kā rezultātā pensija paaugstinās vidēji par 10,5% t.i. Ls 6,62. Vidējā minimālā vecuma pensija 2007.gadā - Ls 69,60. Pieņem, ka arī turpmākajos gados pārrēķina rezultātā pensija paaugstinātos par 10,5%. Pensijas palielinājums 2008.gadā – Ls 7,31, 2009.gadā – Ls 8,07, 2010.gadā – Ls 8,92.

Papildus izdevumi:

2007.gadā: $8568 \times 6,62 \times 12 = 680\,642$ Ls

2008.gadā: $8568 \times 7,31 \times 12 = 751\,585$ Ls

2009.gadā: $8568 \times 8,07 \times 12 = 829\,725$ Ls

2010.gadā: $8568 \times 8,92 \times 12 = 917\,119$ Ls

2011.gadā: $8568 \times 9,86 \times 12 = 1\,013\,766$ Ls

5) Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pensijām”” 8.pants (pārejas noteikumu 34.punkts) - pārskatīt minimālos vecuma pensijas apmērus, sniedzot lielāku atbalstu cilvēkiem ar vismaz 41 gadu lielu apdrošināšanas stāžu.

1	2	3	4	5	6
Izmaiņas valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos	-	1321,5	1321,5	1321,5	1321,5

Prognozēts, ka garantēto pensiju saņēmēji 2007.gadā būs 57182 personas, no kurām 21,4% (pēc LM aprēķiniem) apdrošināšanas stāžs ir lielāks par 40 gadiem, t.i. 12236 personas. Tā kā minimālā vecuma pensija personām ar vismaz 41 gadu lielu apdrošināšanas stāžu paaugstināsies no Ls 67,5 (45 x 1,5) uz Ls 76,5 (45 x 1,7), tad pensijas palielinājums ir Ls 9 (76,5 – 67,5).

Papildus izdevumi:

2007. un turpmākajos gados:

$12236 \times 9 \times 12 = 1\,321\,488$ Ls

6) papildus izdevumi VSAA likumprojekta ieviešanai:

Lai nodrošinātu pensionāriem laikā no 01.01.2000 -19.03.2002 sakarā ar strādāšanu ieturētās pensijas daļas atmaksāšanu un aprēķinātu atmaksājamo summu, VSAA ir nepieciešams turpināt veco Mainframe tehnoloģiju uzturēšanu, kuru bija plānots slēgt 2006.gada 2.pusgadā. Tas 2006.gadā prasīs papildus izmaksas Ls 35000 un 2007.gada 1. pusgadā Ls 35000 (saskaņā ar noslēgto līgumu minētās tehnoloģijas faktiskās vidējās mēneša uzturēšanas izmaksas ir Ls 5,7 tūkst.). Izdevumus 2006.gadā attiecībā uz tehnoloģiju uzturēšanu tiks nodrošināti piešķirto valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļu ietvaros (no VSAA speciālā budžeta).

Lai veiktu atmaksājamo summu aprēķinu (manuāli, jo nebūs iespējams veikt programmatūras izstrādi, un kopumā darbs prasīs apmēram 4 mēnešus) apmēram vidēji 30 tūkst. klientu 2007.gadā VSAA personāla izmaksām (papildalga plus sociālās apdrošināšanas iemaksas) papildus būs nepieciešami Ls 165 387 (Par papildus darbu piemaksas pēc 1.jūlija var būt 20%. Tātad, piemaksas 20% x 245 (vidējā alga) x 340 (darbinieku skaits) x 4 (mēneši) = 66640 Ls. Prēmijas - 66 640 Ls (20% x 245 (vidējā alga) x 340 (darbinieku skaits) x 4 (mēneši). Darba devēja iemaksas 24,09% x 133280 = Ls 32107. Kopā 66640 + 66640 + 32107 = 165387).

Lai nodrošinātu lēmumu par ieturētās pensijas daļas atmaksāšanu izsūtīšanu papildus izmaksas sastāda Ls 13200. Tās ietver izmaksas lēmumu sagatavošanai un nosūtīšanai: 30 tūkst. klientiem x Ls 0,44 (pasta izdevumi).

Papildus izdevumi tikai 2007.gadā :

$35000 + 165387 + 13200 = 213587$ Ls

Kopējie papildus izdevumi likumprojekta ieviešanai:

2007.gadā: $1775107+22326921+1990595+680642+1321488+213587=28308340$ Ls

2008.gadā: $1775107+1990595+751585+1321488=5838775$ Ls

2009.gadā: $1775107+1990595+829725+1321488=5916915$ Ls

2010.gadā: $1775107+1990595+917119+1321488=6004309$ Ls

2011.gadā: $1775107+1990595+1013766+1321488=6100956$ Ls

Vidējie 5 gados: $28308340+5838775+5916915+6004309+6100956=$

8.5 Mikrouzņēmuma nodokļa likums

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
06.11.2013.	01.01.2014.	<p>Likumprojekta 1.panta 1.punkta „e”apakšpunkts, pārejas noteikumu 3.punkts Izstrādātas normas mērķis ir novērst nodokļu optimizācijas shēmu veidošanu, iesaistot mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju personālsabiedrībā.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka fiziskā vai juridiskā persona, kura ir personālsabiedrības biedrs, nevar būt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja. Minētā norma stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā, paredzot pārejas periodu, kurā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam, kas ir personālsabiedrības biedrs, ir iespēja izstāties no personālsabiedrības.</p> <p>Laika posmā, kamēr mikrouzņēmums vēl ir personālsabiedrības biedrs, uz mikrouzņēmumu attiecināmo personālsabiedrības peļņas daļu apliek ar mikrouzņēmumu nodokli, piemērojot likumā noteikto mikrouzņēmumu nodokļa papildlikmi 20% apmērā.</p> <p>Likumprojekta 2.panta septītā un astotā daļa, pārejas noteikumu 2.punkts Likumprojekts paredz ieviest nodokļu pretizvairīšanās normu, nodrošinot, ka nodokļa maksātājs, kas ir reģistrēts mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusā, vienlaikus par ienākumiem no saimnieciskās darbības nevar maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli vai patentmaksu. Minētais nebūs attiecināms uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, kas gūst pasīvās saimnieciskās darbības ienākumu (piemēram, izīrē nekustamo īpašumu) un piemēro šim ienākumam likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.panta divpadsmito daļu.</p> <p>Likumprojekta 2.1panta ceturrtā daļa, pārejas noteikumu 4.punkts Izstrādātā regulējuma mērķis ir novērst situācijas, kad juridiskas personas un fiziskas personas (individuālie komersanti vai saimnieciskās darbības veicējas) izmanto aizdevumu sniegšanas juridisko formu, taču pēc ekonomiskās būtības šādā veidā izmaksā fiziskajām personām ienākumus.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka tad, ja mikrouzņēmums darbiniekam ir izsniedzis aizdevumu, kas saskaņā ar likumu „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ir ienākumam pielīdzināms aizdevums, tas neietilpst mikrouzņēmuma darbinieka ienākumā un ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli saskaņā ar likumu „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”. Tādējādi arī mikrouzņēmumu izsniegto aizdevumu gadījumos tiks piemērotas iedzīvotāju ienākuma nodokli regulējošajā normatīvajā aktā iestrādātās pretizvairīšanās normas.</p> <p>Likumprojekta 2.1panta piektā daļa, pārejas noteikumu 5.punkts Izstrādātā regulējuma mērķis ir novērst situācijas, kad juridiskas personas un fiziskas personas (individuālie komersanti vai saimnieciskās darbības veicējas) izmanto avansa izsniegšanas juridisko formu, taču pēc ekonomiskās būtības šādā veidā izmaksā fiziskajām personām ienākumus.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka uz mikrouzņēmuma darbinieka vai mikrouzņēmuma īpašnieka ienākumu no mikrouzņēmuma attiecinā ar izsniegto skaidrās vai bezskaidrās naudas avansu mikrouzņēmuma darbiniekam vai mikrouzņēmuma īpašniekam no mikrouzņēmuma, ja par to vai tā daļu nav veikts norēķins</p>	Informācija par likumprojekta ietekmi uz valsts budžetu un pašvaldības budžetiem ir iekļauta likumprojekta „Grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” anotācijas III sadaļā.

	<p>90 dienu laikā pēc komandējuma vai darba brauciena beigām, bet pārējos gadījumos - 90 dienu laikā no skaidrās vai bezskaidrās naudas avansa izsniegšanas dienas. Šīs daļas izpratnē 90 dienu periodu skaita ar nākamo dienu pēc komandējuma vai darba brauciena beigām vai pēc skaidrās vai bezskaidrās naudas avansa izsniegšanas dienas. Minētos noteikumus nepiemēro, ja kopējā izsniegto skaidrās vai bezskaidrās naudas avansu atlikusī summa, kura ir avansa saņēmēja rīcībā, nepārsniedz valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru.</p> <p>Tādējādi mikrouzņēmumu izsniegto avansu gadījumos tiks piemērotas pretizvairīšanās normas. Likumprojektā paredzēts minēto normu piemērot, sākot ar 2014.gada 1.jūliju.</p> <p>Likumprojekta 3.panta pirmā un otrā daļa Mikrouzņēmuma darbiniekam, sākot ar 2014.gada 1.janvāri, nebūs jāiesniedz mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam algas nodokļa grāmatiņa, jo informācija par periodu, kurā persona ir mikrouzņēmuma darbinieks, tiks fiksēta elektroniski VID informācijas sistēmā.</p> <p>Likumprojekta 4.panta 8.3daļa Izstrādātās normas mērķis ir mikrouzņēmuma stabilas izaugsmes gadījumā stimulēt tā iekļaušanos vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā un novērst nodokļu optimizācijas risku, t.i., novērst iespēju nodokļu maksātājam īsā laika posmā pārmaiņus maksāt nodokļus vispārējā kārtībā un atvieglotajā nodokļu maksāšanas režīmā.</p> <p>Likumprojekts paredz, ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs piemēro likumā noteiktos atvieglojumus (Likumprojekta 6.panta 2.1 un 3.1daļa), atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli tas varēs ne agrāk kā pēc pieciem gadiem.</p> <p>Likumprojekta 6.panta 2.1,3.1 un 3.2daļa Izstrādāto normu mērķis ir atbalstīt komercdarbības attīstību un tālāku izaugsmi, stimulējot mikrouzņēmuma iekļaušanos vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā.</p> <p>Likumā ir paredzēts iestrādāt normu, kas ļauj nepiemērot mikrouzņēmumu nodokļa papildlikmi, ja nodokļa maksātājs pēdējo trīs taksācijas gadu laikā savos pārskatos uzrādījis stabilu apgrozījuma pieauguma tendenci. Lai objektīvi izvērtētu apgrozījuma pieaugumu, kā kritērijs tiek izmantots tāds rādītājs kā stabils procentuālais pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo taksācijas periodu, kur pieaugums nepārsniedz 30% salīdzinājumā ar iepriekšējo taksācijas periodu. Šāds relatīvi liels maksimālais apgrozījuma pieauguma apmērs noteikts, ņemot vērā, ka mikrouzņēmumu apgrozījums ir salīdzinoši ļoti mazs un tāpēc tam iespējams strauji palielināties. Tā kā dažādu objektīvu faktoru ietekmē (piemēram, klimata ietekme tādās nozarēs kā lauksaimnieciskā ražošana, atsevišķs liels pasūtījums vai gluži pretēji – līgumu lauž u.c.) apgrozījums var svārstīties un kādu gadu pat samazināties salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, maksātājam ir jādod arī iespēja vērtēt apgrozījuma pieaugumu taksācijas gadā salīdzinājumā ar gadu, kas ir pirms pirmstaksācijas gada. Līdzīgi noteikumi ir paredzēti arī attiecībā uz darbinieku skaita palielināšanos mikrouzņēmumā, t.i., ja mikrouzņēmuma darbinieku skaits pēdējo trīs taksācijas gadu laikā ir pakāpeniski palielinājies, darbinieku skaita pārsnieguma gadījumā netiek piemērota mikrouzņēmumu nodokļa papildlikme.</p> <p>Likumprojektā ir paredzēts noteikt mikrouzņēmumam tiesības nepiemērot mikrouzņēmumu nodokļa papildlikmes mikrouzņēmuma stabilas attīstības gadījumā, ja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieku skaits taksācijas gadā ir lielāks par pieciem un mikrouzņēmuma darbinieku skaits taksācijas gadā salīdzinājumā ar pirmstaksācijas gadu un pirmstaksācijas gadā salīdzinājumā ar gadu, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, ir pieaudzis par vienu vai diviem darbiniekiem; 2) mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja taksācijas gada apgrozījums ir pieaudzis salīdzinājumā ar pirmstaksācijas gada apgrozījumu vai tā gada apgrozījumu, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, taču 	
--	---	--

		<p>taksācijas gada apgrozījuma pieaugums pret pirmstaksācijas gada apgrozījumu vai tā gada apgrozījumu, kas ir pirms pirmstaksācijas gada, nepārsniedz 30%.</p> <p>Likumprojektā paredzēts noteikt gan apgrozījuma summas, gan darbinieku skaita pārsnieguma maksimālo ierobežojumu, lai novērstu šī izaugsmes stimula ļaunprātīgu izmantošanu un iespējamo izvairīšanos no nodokļu nomaksas.</p> <p>Tā kā mikrouzņēmuma taksācijas gada apgrozījums un galīgais darbinieku skaits mikrouzņēmumam ir zināms taksācijas gada beigās, likumprojekts paredz, ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs par taksācijas gada pārskata ceturksni ir izvēlējies piemērot minētos atvieglojumus, jo prognozē, ka taksācijas periodā netiks pārsniegts tajā noteiktais ierobežojums, tas nepiemēro papildlikmi. Ja pēc tam kādā no nākamajiem taksācijas gada pārskata ceturkšņiem noteiktie ierobežojumi tiek pārsniegti, mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs attiecīgi par nākamā taksācijas perioda ceturksni piemēro papildlikmi, kā arī precizē iepriekšējo taksācijas gada pārskata ceturkšņu deklarācijas, piemērojot papildlikmi.</p> <p>Likumprojekta 6.panta piektā un sestā daļa</p> <p>Likumprojekts paredz, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ne vēlāk kā 15 dienu laikā no šajā likumā noteiktās deklarācijas par taksācijas gada ceturto ceturksni iesniegšanas dienas iemaksā budžetā mikrouzņēmumu nodokli 50 euro apmērā, ja taksācijas periodā (kalendāra gadā) mikrouzņēmumam nav bijis apgrozījums vai aprēķinātā mikrouzņēmumu nodokļa summa nepārsniedz 50 euro.</p> <p>Šī norma netiek piemērota taksācijas gadā, kurā veikta saimnieciskās darbības (komercdarbības) reģistrācija.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/537A6797D9C9A09DC2257BF700479983?OpenDocument			
19.09.2013.	01.01.2014.	<p>Likumprojekta mērķis ir ar 2014.gada 1.janvāri Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, ņemot vērā Latvijas Bankas oficiālo maiņas kursu 0,702804, izteikt euro tās summas, kas šobrīd ir noteiktas latos vai veikt tehniskos precizējumus, lai nodrošinātu, ka likuma teksts nesatur atsauci uz latiem.</p>	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/8596A027D1651979C2257BD7003248AC?OpenDocument			
15.12.2011.	01.01.2012.	<p>1) Likumprojekts precizē atsevišķu normu piemērošanu, paredzot, ka:</p> <p>mikrouzņēmuma darbinieku skaitā iekļaujami arī prokūristi, lai, izmantojot prokūrista pakalpojumus, nevarētu mākslīgi palielināt mikrouzņēmumu darbinieku skaitu;</p> <p>·par mikrouzņēmuma SIA valdes locekļiem var būt tikai mikrouzņēmuma darbinieki (t.i., fiziskas personas, kuras uz darba līguma pamata nodarbina mikrouzņēmums, un mikrouzņēmuma īpašnieks, kā arī prokūrists), bet to skaits netiek ierobežots vai noteikts, jo likumā ir ierobežots jau mikrouzņēmuma darbinieku skaits;</p> <p>par prombūtnē esošu mikrouzņēmuma darbinieku ir uzskatāma tāda persona, ar kuru mikrouzņēmumam ir darba tiesiskās attiecības, bet kura noteiktu laika periodu nepilda darba pienākumus un par šo periodu nesaņem ienākumu no mikrouzņēmuma, piemēram, persona, kura atrodas mācību atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, grūtniecības, dzemdību, bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bērna tēvam, adoptētajiem vai citai personai, kura faktiski kopj bērnu, kā arī atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas vai slimo un šajā laika periodā saņem slimības pabalstu, kuru neizmaksā darba devējs;</p> <p>mikrouzņēmuma īpašnieka ienākums ir attiecīgā ceturkšņa katrā mēnesī personīgajam patēriņam izņemtie līdzekļi no mikrouzņēmuma un citi naudā, pakalpojumu vai citā veidā gūtie ienākumi no mikrouzņēmuma, izņemot dividendes, bet uz darba līguma pamata nodarbinātā mikrouzņēmuma darbinieka ienākums ir uz pašreizējo vai iepriekšējo darba attiecību pamata par attiecīgā ceturkšņa katru mēnesi aprēķinātā darba alga un ar darba algu tieši nesaistītie maksājumi vai labumi, ko darbinieks tieši vai netieši gūst naudā vai citās lietās no darba devēja par darbu mikrouzņēmumā, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Ja mikrouzņēmuma</p>	Projekts šo jomu neskar.

	<p>īpašniekam ir darba līgums ar mikrouzņēmumu, tad šādi mikrouzņēmuma īpašnieka ienākumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, ir attiecināmi uz mikrouzņēmuma darbinieka ienākumiem.</p> <p>2) Likumprojekts paredz, ka darba devējam, aizpildot mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju, tajā kā mikrouzņēmuma darbinieka ienākums nav jāuzrāda labums no mikrouzņēmumam piederoša vai tā rīcībā esoša vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas tādiem uzdevumiem vai vajadzībām, kas nav saistītas ar darba pienākumu vai saimnieciskās darbības veikšanu mikrouzņēmumā, ja labuma gūšanas mēnesī par vieglo pasažieru automobili maksā uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli.</p> <p>Mikrouzņēmuma darbinieka vai viņa laulātā vai radnieka (radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē) nāves gadījumā darba devēja piešķirtais bērnu pabalsts, kura vērtība nepārsniedz 150 latu, arī nav jāuzrāda kā mikrouzņēmuma darbinieka ienākums.</p> <p>Attiecībā uz mikrouzņēmuma darbinieka komandējuma un darba brauciena izdevumu kompensācijām, kuras nav uzskatāmas par mikrouzņēmuma darbinieka ienākumu mikrouzņēmumā, ir jāievēro Ministru kabineta noteikumos, kas paredz saistībā ar komandējumu vai darba braucienu radušos izdevumu kompensācijas apmēru, noteikto (šobrīd to nosaka Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumi Nr.969 "Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi").</p> <p>Pie mikrouzņēmuma darbinieka ienākuma nav pieskaitāmas arī tādas kompensācijas izmaksas, ko darba devējs darbiniekam izmaksā sakarā ar darbiniekam piederoša personiskā transportlīdzekļa (kas atbilstoši darba līgumam tiek izmantots darba vajadzībām) nolietojanos un kas noteikta 0,03 latu apmērā par katru nobraukto kilometru, bet ne vairāk kā 40 latu mēnesī, un citas kompensācijas, kuras izmaksā darba devējs saskaņā ar Darba likumu un kuras ir pamatotas ar izdevumus apliecināšiem dokumentiem.</p> <p>3) Likumprojekts nosaka, ka darba devēja izdevumi par darbinieku apmācību un izdevumi, kas nepieciešami Darba aizsardzības likumā noteikto darba aizsardzības prasību izpildei, aizpildot mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju, nav jāattiecina uz darbinieka ienākumu.</p> <p>4) Lai novērstu mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa izmantošanu kā izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ņemot vērā, ka mikrouzņēmumu nodoklis tiek maksāts no mikrouzņēmuma apgrozījuma, tad, ja mikrouzņēmumam nav apgrozījuma taksācijas periodā, kas nesakrīt ar kalendāra gadu, kurā tika veikta šī mikrouzņēmuma reģistrācija, tas ar nākošo taksācijas gadu zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.</p> <p>5) Likumprojekts paredz, ka, ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums no mikrouzņēmumu pārsniedz 500 latu saistībā ar Darba likumā noteiktā atļaušanas pabalsta aprēķināšanu vai kompensācijas izmaksu par neizmanto to atvaļinājumu darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā un ar šo personu darba attiecības netiek atjaunotas 6 mēnešu laikā pēc to izbeigšanas, mikrouzņēmuma darbinieka ienākuma apmēra kritērijs (500 lati mēnesī) netiek uzskatīts par pārsniegtu un noteiktā nodokļa papildlikme šim mikrouzņēmuma darbinieka ienākuma pārsniegumam nav jāpiemēro.</p> <p>6) Lai nodrošinātu likuma darbības izvērtēšanu ilgstošākā periodā, atbilstoši informatīvajā ziņojumā "Par Mikrouzņēmumu nodokļa likuma praktiskās īstenošanas gaitu un rezultātiem no 2010.gada 1.septembra līdz 2011.gada 30.jūnijam" norādītajam likumprojekts paredz, ka līdz 2015.gada 1.oktobrim Ministru kabinets vērtē šā likuma praktiskās īstenošanas gaitu un rezultātus, it īpaši attiecībā uz valsts</p>	
--	--	--

		sociālās apdrošināšanas iemaksām un sociālās apdrošināšanas pakalpojumu pieejamību mikrouzņēmumu darbiniekiem, un katru gadu līdz 1.oktobrim iesniedz Saeimai ziņojumu par to. Minēto ziņojumu sagatavos un iesniegs Labklājības ministrija.	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/7AF7735B137D539AC225795A0032B37A?OpenDocument			

8.6 Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
19.09.2013	01.01.2014	Šā projekta mērķis ir pielāgot likumprojektu atbilstoši normatīvo aktu sakārtošanas prasībām saistībā ar <i>euro</i> ieviešanu. Likumprojekts paredz likuma normu izteikt vispārīgi, nenorādot konkrētu vecāku pabalsta apmēru. Grozītā tiesību norma nav personām nelabvēlīgāka par sākotnējo tiesību normu latos un nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.	Projekts nerada ietekmi uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/FA62029FC579CAC8C2257BD700385893?OpenDocument			
15.11.2012	01.01.2013.	Likumprojekta mērķis ir: 1) noteikt bezdarbnieka pabalsta saņēmējiem vienādu pabalsta izmaksas ilgumu – 9 mēneši, neatkarīgi no bezdarbnieka apdrošināšanas stāža, kā rezultātā palielināsies bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums bezdarbniekiem ar apdrošināšanas stāžu līdz 19 gadiem; 2) nodrošināt labvēlīgākus vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas nosacījumus bezdarbniekiem, kuri pirms bezdarbnieka statusa piešķiršanas bijuši bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā. Likumprojekts paredz: 1) izslēgt likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 7.panta ceturto daļu (likumprojekta 1.pants); 2) izteikt likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta sesto un astoto daļu jaunā redakcijā, izslēdzot nosacījumu, ka likuma 8.panta sestā un astotā daļa piemērojama tikai bezdarbniekiem, kuri pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir bijuši darba ņēmēji (likumprojekta 2.pants); 3) izteikt likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 9.pantu jaunā redakcijā, nosakot, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums ir deviņi mēneši 12 mēnešu periodā no pabalsta piešķiršanas dienas, un bezdarbnieka pabalstu izmaksā atkarībā no bezdarba ilguma šādos apmēros: pirmos trīs mēnešus – pilnā apmērā, nākamos trīs mēnešus – 75% no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra, pēdējos trīs mēnešus – 50% no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra (likumprojekta 3.pants); 4) papildināt pārejas noteikumus ar 16.punktu, nosakot labvēlīgu pārejas nosacījumu bezdarbniekiem ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz 19 gadiem, kuriem bezdarbnieka pabalsts piešķirts līdz 2012.gada 31.decembrim (pēc pašreiz spēkā esošajām tiesību normām) un tā izmaksa turpinās pēc 2013.gada 1.janvāra, t.i., viņiem bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums tiks pagarināts līdz deviņiem mēnešiem, ņemot vērā pirms 2012.gada 31.decembra piešķirto bezdarbnieka pabalstu saņemšanas ilgumu (likumprojekta 4.pants). Likumprojekts paredz, ka iepriekš minētie grozījumi stāsies spēkā 2013.gada 1.janvārī. Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas likumprojekts atrisinās pilnībā.	Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām. Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 2013.g.: 2 845,5 2014.g.: 5 945,7 2015.g.: 6 475,6
		Detalizēts aprēķins:	

2012. gadā Labklājības ministrijas apakšprogrammā 04.02.00 „Nodarbinātības speciālais budžets” plānotie izdevumi bezdarbnieka pabalstu izmaksai nemainās

Bezdarbnieka pabalsts

Vidējais skaits

	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Nepagarinot pabalsta izmaksas periodu	29 677	28 386	26 954
Ar 2013.gadu pagarinot pabalsta izmaksas periodu visiem līdz 9 mēnešiem	33 215	35 478	33 689

Vidējais apmērs Ls

	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Nepagarinot pabalsta izmaksas periodu	124,01	132,46	147,15
Ar 2013.gadu pagarinot pabalsta izmaksas periodu visiem līdz 9 mēnešiem	117,94	119,95	133,75

Izdevumi Bezdarbnieka pabalsta izmaksai, tūkst. Ls

	2013.gads	2014.gads	2015.gads
Plānotie izdevumi kopā, nepagarinot pabalsta izmaksas periodu	44 163,0	45 121,3	47 595,2
Plānotie izdevumi kopā, ja ar 2013.gadu pagarina pabalsta izmaksas periodu visiem līdz 9 mēnešiem	47 008,5	51 067,0	54 070,8
Papildu izdevumi saistībā ar pabalsta izmaksas perioda pagarināšanu	2 845,5	5 945,7	6 475,6

* Veicot aprēķinu Microsoft Excel vidē, tika izmantoti decimālskaitļi ar vairākām zīmēm aiz komata, kā rezultātā veidojas neliela atšķirība starp skaitļu reizinājumu un gala rezultātu.

Kopējo izdevumu izmaiņas pret 2012.gada budžetā plānotiem izdevumiem bezdarbnieka pabalstiem			
(48 040,7 tūkst. Ls)	- 1 032,2	3 026,3	6 030,1

Likumprojekta 2.pantā paredzētie grozījumi attiecībā uz likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta sestās un astotās daļas

Saite uz anotāciju: <http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/1169E2FAA92DA731C2257A87003A47AD?OpenDocument>

15.12.2011.

01.01.2012.

Ievērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, likumprojekta mērķis ir saskaņot šā likuma normas ar [Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta](#) likuma normām attiecībā uz preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu finansēšanu, kā arī pilnveidot vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtību bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai personām, kuras vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķina periodā vai šā perioda daļā bērna kopšanas dēļ ir atradušās atvaļinājumā, ņemot vērā likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" un tā grozījumos paredzēto:
Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka:

Likumprojekts šo jomu neskar

		<p>1) nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļus, bet ne vairāk kā 10 procentu apmērā no likumā par valsts budžetu kārtējam gadam noteiktā nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļu kopējā apmēra, izmanto arī Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteikto aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu finansēšanai, kā arī stipendijām bezdarbnieku profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas laikā un stipendijām neformālās izglītības ieguves laikā;</p> <p>2) arī bezdarbniekam, kurš pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir bijis darba ņēmējs, bet šā panta pirmajā daļā noteiktajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā ir bijis atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā un darba ņēmēja un darba devēja iemaksas bezdarba gadījumam šajā periodā nebija jāveic, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka par 12 mēnešu periodu pirms šā panta pirmajā daļā noteiktā perioda no apdrošināšanas iemaksu algas par pēdējiem mēnešiem, kuros iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas vai bija jāveic darba ņēmējam un darba devējam, paredzot iespēju vidējo apdrošināšanas iemaksu algu noteikt 32 kalendāra mēnešu laikā pirms mēneša, kad persona ieguvusi bezdarbnieka statusu;</p> <p>3) bezdarbniekam, kurš pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir bijis darba ņēmējs, bet šā panta pirmajā daļā noteiktā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas perioda daļā ir bijis bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā un darba ņēmēja un darba devēja iemaksas bezdarba gadījumam šajā periodā nebija jāveic, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka, vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas periodā neieskaitot bērna kopšanas atvaļinājuma, atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma dienas;</p> <p>4) gadījumā, ja šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķina perioda laikā, kurā persona ir bijusi bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā darba devējs saskaņā ar darba koplīgumā vai darba līgumā noteikto personai ir izmaksājis piemaksas vai prēmijas par darba izpildi pirms atvaļinājuma piešķiršanas vai pabalstus un cita veida atlīdzību, kas nav tieši saistīta ar darba izpildi, uzskatāms, ka apdrošināšanas iemaksas attiecīgajos mēnešos nav veiktas.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/CAD78EDDEC7EAB31C225795A0050A708?OpenDocument</p>			
<p>14.04.2011.</p>	<p>01.07.2011.</p>	<p>Ievērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, likumprojekta mērķis ir saskaņot likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” normas ar likumprojekta „Grozījumi likumā „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”” normām.</p> <p>Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka laika periodā līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar likumu „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēru ierobežo atbilstoši likumā „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam” noteiktajam.</p> <p>Vienlaikus likumprojekts paredz noteikt, ka mikrouzņēmuma darbiniekam vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalstaaprēķināšanai nosaka no attiecīgo mēnešu valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta, kas aprēķināts atbilstoši Mikrouzņēmuma nodokļa likuma 9.panta otrajai daļai. Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitātes nodrošināšana, sniedzot personām pilnvērtīgus valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Satversmes tiesa jau iepriekš par leģitīmu ir atzinusi mērķi sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu daļas, ievērojot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta pamatprincipu – pašfinansēšanos. Pie tam nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamas arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (<i>sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu</i>). Satversmes tiesa arī ir atzinusi, ka „sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzsvarošana</p>	<p>Tekošajā (2011) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2012.g.: 21447,2</p> <p>2013.g.: 22451,6</p>

	<p>uzskatāma par pamatu šā budžeta ilgtspējas garantēšanai un attiecīgi paļāvībai uz to, ka arī nākamo paaudžu tiesības uz sociālo nodrošinājumu tiks realizētas. Līdz ar to mērķis garantēt citiem cilvēkiem Satversmē noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu ir atzīstams par leģitīmu” (sk. Satversmes tiesas 2009. gada 26. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-08-01 18.1. punktu).</p> <p>Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <p>1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2013.gadā – 2,76 milj. latu, bet 2014.gadā – 2,72 milj. latu). Pastāvot būtiskam speciālā budžeta deficītam (2010.gadā bija deficīts – 335,8 milj. lati, 2011.gadā ir plānots deficīts – 237,4 milj. lati, bet 2012.gadā – 210,9 milj. lati), arī šāds relatīvi neliels ietaupījums ir nozīmīgs. Šis ierobežojums kopā ar citiem jau normatīvajos aktos noteiktajiem sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta īsterniņa stabilizēšanas pasākumiem (skatīt anotācijas I sadaļas 2.punktu) tuvinās speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvaru;</p> <p>2) likumprojektā noteiktie pasākumi ir noteikti, rūpīgi izvērtējot iespējamās alternatīvas nepieciešamo papildu līdzekļu iegūšanai valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanai, un citas alternatīvas sociālās apdrošināšanas ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai (papildu sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, valsts vecuma pensiju samazināšana) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas. Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme jau ir paaugstināta par 2%, sākot ar 2011.gada 1.janvāri. Vēl lielāks šīs likmes paaugstinājums (kaut arī pagaidu) nozīmētu Latvijai riskēt ar ilgu tautsaimniecības stagnāciju ar visām no tā izrietošajām sekām: pieaugošu bezdarbu un ēnu ekonomiku, krītošu iekasēto nodokļu apjomu, cenu pieaugumu, zemākus ienākumus un lielāku ārējo parādu. Pensiju samazināšana, ņemot vērā ka to saņēmēju sociālais risks (darbspēju zaudēšana vecuma dēļ) ir ilgstošs – viss pensionāra atlikušais mūžs pēc pensijas piešķiršanas – un ka visā šajā laikā personu pamatienākumi ir tikai pensija, arī radītu būtisku risku lielas pensionāru daļas pakļaušanai nabadzības riskam, jo saskaņā ar statistikas datiem par 2009.gadu vidējā valsts vecuma pensijas apmēra atšķirība no nabadzības riska sliekšņa ir tikai 20 lati;</p> <p>3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka tiks nodrošināta sociālās apdrošināšanas principu pamatota ievērošana un ar normatīvā regulējuma palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, bērna kopšana) situācijā. Jebkurā gadījumā ar piešķiramā pabalsta apmēra īslaicīgu ierobežošanu valsts neatsakās no personām Satversmes 109.pantā garantēto tiesību uz sociālo nodrošinājumu nodrošināšanas un 110.pantā noteiktā pienākuma sniegt atbalstu ģimenei īstenošanas, bet tikai paredz šā atbalsta sniegšanu apmērā, kas ir salāgots ar valsts finansiālajām iespējām.</p> <p>Normatīvais regulējums, kas paredz līdz 2014.gada 31.decembrim ierobežot piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmēru nav pretrunā ar No Satversmes 1.panta izrietošo tiesiskās paļāvības principu, jo saskaņā ar likumu „Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” minētais ierobežojums darbojas līdz 2012.gada 31.decembrim, bet jaunais regulējums tiks piemērots ar 2013.gada 1.janvāri. Līdz ar to normatīvais regulējums paredz pietiekami ilgu pārejas periodu, lai personas, kuras būs bezdarbnieka pabalstu saņēmēji, laicīgi būtu informētas un varētu rēķināties ar jauno normatīvo regulējumu.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p><u>Ietaupījums 2013. gadā:</u> Nodarbinātības speciālajā budžetā: 2 763,27 tūkst. lati. 2013.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: (160,08 x 12 x 34165) – 87 076 783 = -21 447 184,60 lati</p> <p><u>Ietaupījums 2014. gadā:</u> Nodarbinātības speciālajā budžetā: 2 718,99 tūkst. lati.</p>	
--	---	--

		<p>2014.gada izdevumu izmaiņas salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam: (164,00 x 12 x 32838) – 87 076 783 = -22 451 599,00 lati</p> <p>Bezdarbnieka pabalsts Atbilstoši Labklājības ministrijas aprēķiniem, izmantojot VSAA datus par 2010.gadu, bezdarbnieka pabalsta apmērs, ņemot vērā izmaksu griestus, varētu būt 95,96% apmērā no iepriekšējā apmēra. Pieņemums, ka, pārtraucot izmaksu ierobežojumus, atbilstoši palielinātos arī attiecīgo pabalstu apmēri, sākot ar 2013.gadu, kad ierobežojumi vairs nebūtu spēkā. Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī FM š.g. martā sniegtās makroekonomiskās prognozes, bezdarbnieka pabalsta vidējais apmērs, turpinot izmaksu ierobežojumus, ir plānots: 2013.gadā: 160,08 lati; 2014.gadā: 164,00 lati. Bezdarbnieka pabalsta saņēmēju skaits: 2013.gadā: 34 165 vidēji mēnesī; 2014.gadā: 32 838 vidēji mēnesī. Bezdarbnieka pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2013.gadā: 160,08 / 0,9596 = 166,82 lats Bezdarbnieka pabalsta apmērs bez izmaksu ierobežojumiem 2014.gadā: 164,00 / 0,9596 = 170,90 lati Ietaupījums 2013. gadā: 166,82 x 12 x 34165 – 160,08 x 12 x 34165 = 2 763 265,20 lati Ietaupījums 2014. gadā: 170,90 x 12 x 32838 – 164,00 x 12 x 32838 = 2 718 986,40 lati</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/C36CAB407C926F57C2257869001F239A?OpenDocument</p>			
<p>20.12.2010.</p>	<p>01.01.2011.</p>	<p>levērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, likumprojekta mērķis ir noteikt valsts sociālās apdrošināšanas pamatprincipam (izmaksas atbilst iemaksām) atbilstošu bezdarbnieka pabalsta izmaksu personām ar apdrošināšanas stāžu no viena līdz 19 gadiem par pēdējiem pieciem (personām ar apdrošināšanas stāžu no viena līdz deviņiem gadiem) vai trim (personām ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem) pabalsta izmaksas mēnešiem, ja iepriekšējā mēnesī pirms augstāk minētajiem mēnešiem izmaksājamā pabalsta apmērs ir bijis mazāks par 45 latiem, kā arī veicināt sociālās apdrošināšanas sistēmas darbību ilgtermiņā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu personām, un nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka: 1) bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot) bezdarbnieka pabalstu pēdējos piecus mēnešus izmaksā šādā apmērā: - divus mēnešus – 45 lati mēnesī, bet ne vairāk kā 75 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta, - pēdējos trīs mēnešus – 45 lati mēnesī, bet ne vairāk kā 50 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta; 2) bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot) bezdarbnieka pabalstu pēdējos trīs mēnešus izmaksā šādā apmērā: 45 lati mēnesī, bet ne vairāk kā 50 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta. Tādejādi likumprojekts nodrošinās, ka personām ar apdrošināšanas stāžu no viena līdz 19 gadiem, kurām iepriekšējā mēnesī (mēnesī pirms mēneša, kad pabalsta apmērs nosakāms 45 latu apmērā) izmaksājamā pabalsta apmērs ir bijis mazāks par 45 latiem, par pēdējiem pieciem (personām ar apdrošināšanas stāžu no viena līdz deviņiem gadiem) vai trim (personām ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem) pabalsta izmaksas mēnešiem bezdarbnieka pabalsts tiek izmaksāts valsts sociālās apdrošināšanas principiem atbilstošā apmērā. Šāds normatīvais regulējums ir saistīts ar personām Satversmes 109.pantā noteikto tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežošanu. Taču Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst</p>	<p>Tekošajā (2010) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 282,3 2012.g.: 263,4 2013.g.: 263,4</p>

	<p>samērīguma principam (skatīt Satversmes tiesas 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 26. punktu).</p> <p>Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas principu vienlīdzīga piemērošana un sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības ilgtermiņā nodrošināšana, sniedzot personām pilnvērtīgus valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Satversmes tiesa jau iepriekš par leģitīmu ir atzinusi mērķi sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu daļas, ievērojot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta pamatprincipu – pašfinansēšanos. Pie tam nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamās arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu).</p> <p>Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar tā palīdzību tiek panākta tiesiskā vienlīdzība starp dažādiem bezdarba pabalsta saņēmējiem un speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2011.gadā – 287,4 tūkstoši latu, 2012.gadā – 263,4 tūkstoši latu, bet 2013.gadā – 263,4 tūkstoši latu). Pastāvot būtiskam speciālā budžeta deficītam (2010.gadā ir plānots deficīts – 354,8 milj. lati, 2011.gadā – 366,2 milj. lati, bet 2012.gadā – 413,7 milj. lati), arī šāds relatīvi neliels ietaupījums ir nozīmīgs; 2) citu alternatīvu tiesiskās vienlīdzības nodrošināšanai Valsts kontroles minēto neatbilstību kontekstā nav, bet citas alternatīvas sociālās apdrošināšanas ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai (būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas; 3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka tiks nodrošināta Satversmes 91.pantā noteiktās tiesiskās vienlīdzības ievērošana un ar šī un citu fiskālās konsolidācijas pasākumu palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, vecums, bērna kopšana) situācijā. <p>Normatīvais regulējums atbilst arī no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, jo paredz, ka tiem bezdarbnieka pabalsta saņēmējiem, kuriem pabalsts piešķirts līdz minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai, par bezdarba periodu, kas nepārtraukti turpinās pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas, tas tiek izmaksāts piešķirtajā apmērā.</p> <p>Vienlaikus atbilstoši pašreizējai situācijai, likumprojekts precizē likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 13.panta pirmās daļas normas, precizējot, ka bezdarbnieka pabalstu piešķir no dienas, kad bezdarbnieks iesniedzis iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p>Pēc Valsts kontroles veiktās revīzijas datiem gada laikā no 01.07.2009. līdz 30.06.2010. 6788 personām ar apdrošināšanas stāžu no 1 līdz 19 gadiem bezdarbnieka pabalsta apmērs pēdējos mēnešus, kas ir noteikts 45 latu apmērā, pārsniedza to apmēru, ko minētās personas saņēma iepriekšējos mēnešus, t.i. apmēru, kas aprēķināts proporcionāli veiktajām iemaksām un apdrošināšanas stāžam. Šis pārmaksātās summas apmērs ir 342 088 lati.</p> <p>Pārmaksātās summas apmērs vidēji uz vienu personu gada laikā:</p> $342\ 088 : 6788 = 50,40 \text{ lati}$ <p>Ņemot vērā Finanšu ministrijas makroekonomiskās prognozes uz 01.09.2010, ir plānota bezdarbnieku skaita samazināšanās turpmākajos gados:</p> <p>2011.gadā pret 2010.gadu: par 16%;</p> <p>2012.gadā pret 2010.gadu: par 23%;</p> <p>Pieņēmums, ka 2013.gadā pret 2010.gadu: par 23%.</p>	
--	---	--

		<p>Pieņēmums, ka iespējamā pārmaksātā summa paliek 50,40 latu apmērā arī turpmākajos gados.</p> <p><u>Ietaupījums 2011.gadā 287,4 tūkst.lati:</u> $6\,788 \times 84\% \times 50,40 = 287\,377$ lati</p> <p><u>Ietaupījums 2012.gadā 263,4 tūkst.lati:</u> $6\,788 \times 77\% \times 50,40 = 263\,429$ lati</p> <p><u>Ietaupījums 2013.gadā 263,4 tūkst.lati:</u> $6\,788 \times 77\% \times 50,40 = 263\,429$ lati</p> <p>Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras papildus izdevumi saistībā ar bezdarbnieka pabalstu administrēšanu 2011.gadā attiecas uz papildus finansējumu sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas (turpmāk – SAIS) attīstībai un ārpakalpojumu darbu apmaksai.</p> <p>SAIS attīstības realizācija, kas galvenokārt attiecas uz programmatūras izmaiņām, kopā sastāda 23 cilvēkdienas.</p> <p>Cilvēkdienas izmaksa ar pievienotās vērtības nodokli ir 219,60 lati. Cena noteikta, vadoties no sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas izstrādes iepirkuma, kura procedūra noslēdzās 2010. gada februārī (tātad atbilst aktuālajām tirgus cenām). Iepirkuma finanšu piedāvājums ir balstīts uz darbietilpības novērtējumu un vienas cilvēkdienas izmaksām, kas ietver sevī personāla algas, sociālās apdrošināšanas iemaksas un citas ar pakalpojumu sniegšanu saistītās administratīvās izmaksas, kuras netiek atšifrētas.</p> <p>Izmaksas: $219,60 \times 23 = 5050,80$ lati.</p> <p><u>Kopējais ietaupījums 2011.gadā 282,3 tūkst.lati:</u> $(6\,788 \times 84\% \times 50,40) - 5\,050,80 = 287\,377 - 5\,050,80 = 282\,326,20$ lati</p> <p><u>Kopējais ietaupījums 2012.gadā 263,4 tūkst.lati:</u> $6\,788 \times 77\% \times 50,40 = 263\,429$ lati</p> <p><u>Kopējais ietaupījums 2013.gadā 263,4 tūkst.lati:</u> $6\,788 \times 77\% \times 50,40 = 263\,429$ lati</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/5371E6389C017A64C22577F20026507A?OpenDocument</p>			
<p>01.12.2009.</p>	<p>01.01.2010.</p>	<p>Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”” (turpmāk – likumprojekts) paredz noteikt, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksu izbeidz arī tad, ja persona pati atsakās no bezdarbnieka pabalsta, kā arī paredz aizstāt vārdu „pārtraukšana” ar vārdu „izbeigšana” un vārdu „pārtrauc” ar vārdu „izbeidz”.</p> <p>Vienlaikus likumprojekts, atbilstoši paredzētajiem grozījumiem likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”, ir papildināts ar pārejas noteikumu attiecībā uz piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanu.</p> <p>Šis anotācijas I. sadaļas 2.punktā minētās problēmas likumprojekts atrisinās pilnībā.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p>Nav attiecināms</p>	<p>Likumprojekts dos pozitīvu ietekmi uz valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu. Tomēr precīzus aprēķinus nav iespējams veikt, jo nav informācijas par to, cik cilvēkiem tiks izbeigta bezdarbnieka pabalsta izmaksa, personai atsakoties no bezdarbnieka pabalsta. Ietekme uz valsts budžetu un detalizēts aprēķins par bezdarbnieka pabalsta apmēra ierobežošanu ir norādīta likumprojekta „Grozījumi likumā „Par</p>

			valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”” anotācijā.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/E6C9C644A2E71E51C225766200341666?OpenDocument			
16.06.2009.	01.07.2009.	<p>Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”” (turpmāk – likumprojekts) izstrādāšanas mērķis ir palielināt sociālo aizsardzību bezdarbniekiem ar nelielu apdrošināšanas stāžu, nodrošinot šiem bezdarbniekiem zināmu atbalstu tādā pašā periodā kā bezdarbniekiem ar apdrošināšanas stāžu virs 20 gadiem.</p> <p>Līdz ar to minētais likumprojekts paredz noteikt, ka:</p> <p>1) laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 31.decembrim iespējamais bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgums visiem bezdarbniekiem ir vienāds - 9 mēneši;</p> <p>2) laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 31.decembrim bezdarbnieka pabalsta izmaksa atkarībā no bezdarba ilguma bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot) ir šāda:</p> <p>a) pirmos divus mēnešus — pilnā apmērā,</p> <p>b) nākamos divus mēnešus — 75 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta;</p> <p>c) pēdējos piecus mēnešus — 45 lati mēnesī;</p> <p>3) laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 31.decembrim bezdarbnieka pabalsta izmaksa atkarībā no bezdarba ilguma bezdarbniekam ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot) ir šāda:</p> <p>a) pirmos divus mēnešus — pilnā apmērā,</p> <p>b) nākamos divus mēnešus — 75 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta,</p> <p>c) turpmākos divus mēnešus — 50 procentu apmērā no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta;</p> <p>d) pēdējos trīs mēnešus - 45 lati mēnesī;</p> <p>4) sākot ar 2009.gada 1.jūliju, tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir bezdarbniekam, kuram apdrošināšanas stāžs ir ne mazāks par vienu gadu, ja par viņu ir veiktas vai bija jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam ne mazāk kā deviņus mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas.</p> <p>Attiecībā uz vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodu likumprojekts paredz noteikt, ka, sākot ar 2010.gada 1.janvāri, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no personas gūtās apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu (vai atsevišķos likumā noteiktos gadījumos – šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā persona pieprasījusi bezdarbnieka pabalstu). Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ko ņem par pamatu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai, aprēķināšanas perioda palielināšana no sešiem uz 12 mēnešiem samazinās bezdarbnieka pabalsta ļaunprātīgas izmantošanas iespējas.</p> <p>Vienlaikus, atbilstoši 2008.gada 11.decembrī pieņemtajam likumam „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam””, tiek precizētas likuma 10.panta normas attiecībā uz bezdarbnieka pabalsta izmaksas pārtraukšanu.</p> <p>Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas likumprojekts atrisinās pilnībā.</p> <p>Detalizēts aprēķins</p> <p>Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi:</p> <p>- bezdarbnieka pabalstu skaits, uz kuriem attieksies pabalsta saņemšanas ilguma pagarināšana: 2009.gadā– 13162 vidēji mēnesī, 2010.gadā– 10200, 2011.gadā– 9965. 2009.gadam izmantoti Valsts</p>	<p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 5508,0</p> <p>2011.g.: 5 380,9</p>

		<p>sociālās apdrošināšanas aģentūras faktiskie dati par bezdarbnieka pabalstu saņēmēju skaitu un to īpatsvaru reģistrēto bezdarbnieku skaitā 2009.gada pirmajos mēnešos, kā arī Nodarbinātības valsts aģentūras prognozes par reģistrēto bezdarbnieku skaitu pa mēnešiem pie gada vidējā bezdarba līmeņa – 12,7%. 2010.–2011.gadam reģistrēto bezdarbnieku skaits noteikts pie gada vidējā bezdarba līmeņa attiecīgi 14,2%, 13,9% (Finanšu ministrijas prognoze uz 26.03.2009.), pieņemot, ka bezdarbnieka pabalstu saņēmēju skaita īpatsvars reģistrēto bezdarbnieku kopskaitā turpmākajos gados būs 50%;</p> <p>- bezdarbnieka pabalstu, uz kuriem attieksies pabalsta saņemšanas ilguma pagarināšana, apmērs - 45 Ls.</p> <p>Izdevumu palielinājums nodarbinātības speciālajā budžetā: 2009.gadā: 13 162 x 45 x 6 = 3 553 636 Ls 2010.gadā: 10 200 x 45 x 12 = 5 508 015 Ls 2011.gadā: 9 965 x 45 x 12 = 5 380 865 Ls</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 1.punktu, kad, nosakot tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, iemaksas bezdarba gadījumam tiks ņemtas vērā ne mazāk kā deviņus mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā, normas ietekme uz speciālo budžetu ir ņemta vērā augstākminētajā aprēķinā. VSAA pieņemto lēmumu skaits par atteikumu piešķirt bezdarbnieka pabalstu 2009.gadā janvāris-aprīlis bija 810 gadījumi vidēji mēnesī, tajā skaitā arī gadījumi par nepietiekošu kvalifikācijas periodu, lai iegūtu bezdarbnieka pabalsta saņēmēja statusu. Tā kā šo gadījumu īpatsvars ir salīdzinoši mazs (mazāk kā 1%) no kopskaita, tad aprēķinā atsevišķi tas nav norādīts.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/AEDF2D3AB021C451C22575C5002D45F1?OpenDocument			
19.02.2009.	01.03.2009.	<p>Likumprojekts paredz grozīt likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 4.panta otro daļu, svītrojot norādi uz nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļu izmantošanu Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteiktajām īres un transporta izdevumu kompensācijām bezdarbnieku profesionālās un neformālās apmācības laikā.</p> <p>Noteikts, ka likumprojekts stājas spēkā 2009.gada 1.martā vienlaicīgi ar likumu „Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā”.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p>Saskaņā ar likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam”” 2009.gadā finansējums bezdarbnieku stipendijām plānots 88,6 tūkst. Ls apmērā, tai skaitā:</p> <p>1. Bezdarbnieku stipendijas profesionālās apmācības laikā:</p> <p><u>Aprēķins līdz 2009.gada 1.martam:</u></p> <p>1.1. 40 Ls (stipendija vienam iesaistītajam profesionālās apmācības programmā) x 66 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) x 2 mēneši (janvāris-februāris) = 5 280 Ls, 1.2. Īres vai transporta izmaksas – 1 Ls (vienā dienā) x 41 (darba dienu skaits janvārī-februārī) x 66 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) = 2 706 Ls, Kopā: 5 280 Ls + 2 706 Ls = 7 986 Ls.</p> <p><u>Aprēķins no 2009.gada 1.marta:</u></p> <p>1.3. 70 Ls (stipendija vienam iesaistītajam profesionālās apmācības programmā) x 349 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) x 3,3 mēneši (vidējais mācību ilgums) = 80 619 Ls, <u>Pavisam 2009.gads:</u> 7 986 Ls+ 80 619 Ls = 88 605 Ls <u>Aprēķins 2010., 2011. un 2012.gadam:</u></p>	<p>Speciālā budžeta ienākumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2009.g.: 88,6</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2009.g.: 88,6</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 8,0 2011.g.: 8,0 2012.g.: 8,06</p>

		<p>1.1. 70 Ls (stipendija vienam iesaistītajam profesionālās apmācības programmā) x 349 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) x 3,3 mēneši (vidējais mācību ilgums) = 80 619Ls.</p> <p><u>Aprēķins 2010., 2011. un 2012.gada samazinājumam par 7 986 Ls:</u></p> <p>1.1. 40 Ls (stipendija vienam iesaistītajam profesionālās apmācības programmā) x 66 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) x 2 mēneši (janvāris-februāris) = 5 280 Ls,</p> <p>1.2. Īres vai transporta izmaksas – 1 Ls (vienā dienā) x 41 (darba dienu skaits janvārī-februārī) x 66 (iesaistīto bezdarbnieku skaits) = 2 706 Ls,</p> <p>5 280 Ls + 2 706 Ls = 7 986 Ls.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/B905CF76091A192EC225756200298201?OpenDocument			
11.12.2008.	24.12.2008.	<p>Likumprojekts paredz:</p> <p>1) grozīt likuma 7.pantu, nosakot panta trešajā daļā, ka bezdarbniekam, par kuru tieši pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam ir veikusi valsts, bet par pārējo iemaksu perioda daļu gan pats pabalsta pieprasītājs un viņa darba devējs, gan valsts, piešķiramā bezdarbnieka pabalsta apmēru nosaka saskaņā ar šā panta pirmo daļu (t.i. proporcionāli apdrošināšanas stāžam un atbilstoši ienākumiem, no kuriem saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu” tiek veiktas iemaksas bezdarba gadījumam). Šādā gadījumā bezdarbnieka pabalsta apmērs nedrīkst būt mazāks par šā panta otrajā daļā noteikto (t.i. 60 % no bezdarbnieka pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esoša valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārša apmēra);</p> <p>2) papildināt likuma 7.pantu ar piekto daļu, nosakot, ka bezdarbniekam, kurš pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas nav bijis darba ņēmējs un par kuru iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas no valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta, bezdarbnieka pabalsta apmēru nosaka: 1) saskaņā ar šā panta pirmo daļu, ja iemaksas veiktas no slimības pabalsta vai no maternitātes pabalsta; 2) 60 procentu apmērā no bezdarbnieka pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esoša valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārša apmēra, ja iemaksas veiktas no bērna kopšanas pabalsta - 50 latiem;</p> <p>3) grozīt likuma 9.panta trešo daļu, nosakot, ka, ja 12 mēnešu periodā personai bezdarbnieka pabalsts tiek piešķirts atkārtoti, to piešķir, ņemot vērā šajā periodā iepriekš piešķirtā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgumu dienās un ar bezdarbnieka pabalsta saņemšanas ilgumu saistīto pabalsta apmēra procentuālo sadalījumu;</p> <p>4) papildināt likuma 10.panta pirmo daļu ar 3.punktu, nosakot, ka bezdarbnieka pabalsta izmaksu aptur, ja bezdarbnieks saņem slimības pabalstu saskaņā ar likumu „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”;</p> <p>5) grozīt likuma 16.pantu, precizējot ieturējumu no bezdarbnieka pabalsta veikšanas un nepamatoti izmaksāto bezdarbnieka pabalsta summu atgūšanas kārtību, t.sk. paredzot, ka gadījumā, ja VSAA konstatē, ka personai bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laikā ir bijis vai ir darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statuss un līdz ar to šī persona nepamatoti saņēmusi bezdarbnieka pabalstu, VSAA pieņem lēmumu par šajā periodā pārmaksātās bezdarbnieka pabalsta summas atgūšanu no personas, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta informāciju par periodiem, kuros persona ir reģistrēta kā darba ņēmējs vai pašnodarbinātājs;</p> <p>6) papildināt likuma pārejas noteikumus ar 10.punktu, nosakot, ka likuma 8.panta piektajā daļā paredzētais kalendāra dienas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojums, kas noteikts saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālo apmēru, netiek piemērots apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim. Tādējādi līdz ar likumprojektā paredzēto normu spēkā stāšanos tiks realizēta Valsts kontroles ieteikumu izpilde, t.i.:</p> <ul style="list-style-type: none"> · tiks nodrošināts, ka personas saņemtais bezdarbnieka pabalsts atbilst veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām gadījumā, ja par personu gandrīz visu vai lielāko daļu no nepieciešamā iemaksu 	Likumprojekts šo jomu neskar

		<p>perioda iemaksas bezdarba gadījumam ir veicis darba devējs vai pats pabalsta pieprasītājs un tikai pašās perioda beigās iemaksas ir veikusi valsts;</p> <ul style="list-style-type: none"> · vienlaikus nebūs iespējams saņemt bezdarbnieka un slimības pabalstu, kā arī netiks pārkāpts sociālās apdrošināšanas princips attiecībā uz veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām bezdarba apdrošināšanai un slimības apdrošināšanai; · tiks nodrošināta likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 9.panta trešās daļas normas mērķa sasniegšana, precizējot, ka, piešķirot bezdarbnieka pabalstu atkārtoti gada laikā, ir jāņem vērā ne tikai pabalsta saņemšanas ilgums, bet arī ar pabalsta saņemšanas ilgumu saistītā pabalsta apmēra procentuālā diferenciācija atbilstoši iepriekš saņemtajam. <p>Vienlaikus tiks noteikts:</p> <ul style="list-style-type: none"> · normatīvais regulējums attiecībā uz pabalsta apmēra noteikšanu bezdarbniekiem, par kuriem pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas no invaliditātes, maternitātes un slimības speciālā budžeta, jo pašreiz likums „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” nosaka pabalsta apmēra noteikšanu tikai attiecībā uz personām, par kurām pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam ir veiktas no valsts pamatbudžeta; · precizēta pārmaksāto bezdarbnieka pabalsta summu atgūšanas kārtība; · regulējums kalendāra dienas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojuma nepiemērošanai apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim. 	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/117F151E202745A4C225750F00293D16?OpenDocument</p>			
<p>08.11.2007.</p>	<p>01.01.2008.</p>	<p>Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”” izstrādāšanas mērķis ir noteikt, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bezdarbniekam, par kuru pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam vienlaikus ir veicis gan pats pabalsta pieprasītājs un viņa darba devējs, gan valsts, bezdarbnieka pabalsta apmēru nosaka proporcionāli bezdarbnieka apdrošināšanas stāžam un atbilstoši viņa apdrošināšanas iemaksu algai; 2) bezdarbniekam, kurš pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas ir bijis darba ņēmējs (t.i. persona, par kuru pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas iemaksas bezdarba gadījumam bija jāveic viņa darba devējam un viņam pašam), ja viņš likumā paredzētajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas periodā ir bijis bērna kopšanas atvaļinājumā, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka par iepriekšējo likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā daļā paredzēto sešu mēnešu periodu, paredzot iespēju vidējo apdrošināšanas iemaksu algu noteikt par sešu mēnešu periodu 32 kalendāra mēnešu laikā pirms mēneša, kad persona ieguvusi bezdarbnieka statusu; 3) personai ir jāatlīdzina valsts sociālās apdrošināšanas nodarbinātības speciālajā budžetā saņemto bezdarbnieka pabalstu gadījumā, ja viņai par labu no darba devēja tiek piedzīta atlīdzība par darba piespiedu kavējumu attiecīgajā bezdarbnieka pabalsta saņemšanas periodā; 4) tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir bezdarbniekam, kuram apdrošināšanas stāžs ir ne mazāks par vienu gadu, ja par viņu ir veiktas vai bija jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam ne mazāk kā 12 mēnešus pēdējo 18 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas; 5) bezdarbniekiem bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgums ir diferencējams atkarībā no apdrošināšanas stāža: <ul style="list-style-type: none"> · ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot) — četri mēneši; · ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot) – seši mēneši; · ar apdrošināšanas stāžu no 20 gadiem (ieskaitot) — deviņi mēneši; 6) bezdarbnieka pabalsta izmaksa atkarībā no bezdarba ilguma ir šāda: <ol style="list-style-type: none"> a) personai ar apdrošināšanas stāžu no viena gada līdz deviņiem gadiem (ieskaitot): <ul style="list-style-type: none"> · pirmos divos mēnešus — pilnā apmērā; · pēdējos divos mēnešus — 75 procentus no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra. b) personai ar apdrošināšanas stāžu no 10 līdz 19 gadiem (ieskaitot): 	<p>Speciālā budžeta ienākumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2009.g.: 14,0 2010.g.: 15,6</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 8 945,8 2009.g.: 10 024,0 2010.g.: 11 435,2</p>

		<ul style="list-style-type: none"> · pirmos divos mēnešos – pilnā apmērā; · nākamajos divos mēnešos — 75 procentus no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra; · pēdējos divos mēnešos — 50 procentus no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra. <p>c) personai ar apdrošināšanas stāžu no 20 gadiem (ieskaitot):</p> <ul style="list-style-type: none"> · pirmos trīs mēnešos — pilnā apmērā; · nākamajos trīs mēnešos — 75 procentus no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra; · pēdējos trīs mēnešos — 50 procentus no piešķirtā bezdarbnieka pabalsta apmēra. <p>Vienlaikus tiks saskaņotas likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” normas ar Valsts sociālo pabalstu likumā noteiktajiem pašreiz spēkā esošajiem bērna kopšanas pabalsta piešķiršanas nosacījumiem, kas paredz bērna kopšanas pabalsta piešķiršanu personai, kura kopj bērnu vecumā līdz 2 gadiem (t.i. – šā pabalsta piešķiršana vairs netiek saistīta ar pabalsta saņēmēja atrašanos bērna kopšanas atvaļinājumā vai nodarbinātības faktu).</p> <p>Likumprojekta spēkā stāšanās paredzēta ar 2008.gada 1.janvāri, izņemot 3., 4. un 6.pantā minētos grozījumus, kuri stājas spēkā ar 2009.gada 1.janvāri.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p>Izmaiņas sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos (izdevumu samazinājums):</p> <p>2008.gadā: 1725 x 117,23Ls x 12 = 2 426 661 Ls 2009.gadā: 1725 x 127,78Ls x 12 = 2 645 046 Ls 2010.gadā: 1725 x 139,28Ls x 12 = 2 883 096 Ls 2011.gadā: 1735 x 151,82Ls x 12 = 3 160 892 Ls 2012.gadā: 1735 x 165,47Ls x 12 = 3 445 085 Ls</p> <p>Izmaiņas sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumos (izdevumu samazinājums):</p> <p>2008.gadā: [(8 004 x 106,57 Ls x 12) + (5 796 x 117,23 Ls x 12)] – [(4 074 x 124,33 Ls x 12) + (4 115 x 117,23 Ls x 12)] = 6 522 354 Ls 2009.gadā: [(8 004 x 123,62 Ls x 12) + (5 796 x 135,98 Ls x 12)] – [(4 074 x 144,23 Ls x 12) + (4 115 x 135,98 Ls x 12)] = 7 565 326 Ls 2010.gadā: [(8 004 x 143,40 Ls x 12) + (5 796 x 157,73 Ls x 12)] – [(4 074 x 167,30 Ls x 12) + (4 115 x 157,73 Ls x 12)] = 8 776 050 Ls 2011.gadā: [(8 050 x 157,74 Ls x 12) + (5 830 x 173,51 Ls x 12)] – [(4 097 x 184,03 Ls x 12) + (4 139 x 173,51 Ls x 12)] = 9 710 898 Ls 2012.gadā: [(8 050 x 171,94 Ls x 12) + (5 830 x 189,13 Ls x 12)] – [(4 097 x 200,59 Ls x 12) + (4 139 x 189,13 Ls x 12)] = 10 585 423 Ls</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/82125FCD8201EF61C225736E0038DDEC?OpenDocument</p>			
07.06.2006.	01.07.2006.	<p>Normatīvā akta projekts izstrādāts, lai regulētu šādus jautājumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) iespēju bezdarbniekam saņemt stipendiju interešu vai neformālās izglītības ieguves laikā; 2) Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā noteikto bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu finansēšanu no nodarbinātības speciālā budžeta līdzekļiem līdz 2006.gada 31.decembrim. <p>Sākot ar 2007.gada 1.janvāri bezdarba samazināšanas preventīvie pasākumi tiek finansēti no valsts pamatbudžeta, kompensējot tos ar aktīviem nodarbinātības pasākumu finansējumu. Samazināsies aktīvo nodarbinātības pasākumu finansējums no valsts pamatbudžeta, bet pieaugs no valsts speciālā budžeta.</p> <p>Bezdarba samazināšanas preventīvos pasākumus – profesionālās orientācijas pasākumus veic Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūra un tās uzturēšanai finanšu līdzekļi sākot ar 2007.gada 1.janvāri tiek paredzēti valsts pamatbudžetā nevis nodarbinātības speciālajā budžetā, jo visas aģentūras valstī tiek finansētas no valsts pamatbudžeta.</p>	<p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2007.g.: 68,8 2008.g.: 68,8 2009.g.: 68,8</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p>

		Līdz ar to nodarbinātības speciālajā budžetā samazināsies finanšu līdzekļi bezdarba samazināšanas preventīviem pasākumiem un pieaugs finanšu līdzekļi aktīviem nodarbinātības pasākumiem.	2007.g.: 255,5 2008.g.: 255,5 2009.g.: 255,5
Saite uz anotāciju: http://helios-web.saeima.lv/bi8/lasa?dd=LP1610_0			
01.12.2005.	05.01.2006.	Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"" ir izstrādāts, lai harmonizētu likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" normas ar citu valsts sociālās apdrošināšanas jomas likumu analogiskām normām attiecībā uz rādītāja – vienas kalendāra dienas iemaksu alga (ko ņem par pamatu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai) - saistību ar iemaksu objekta maksimālo apmēru konkrētajā gadā. Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka personas kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, ko ņem par pamatu bezdarbnieka pabalsta aprēķināšanai, nedrīkst pārsniegt 1/365 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra, kas bija spēkā pabalsta pieprasīšanas dienā – analogiski, kā tas jau ir noteikts likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu".	Likumprojekts šo jomu neskar

8.7 Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
13.06.2013.	18.07.2013.	<p>Likumprojekta mērķis ir paplašināt bezdarbnieka statusa saņēmēju loku, efektīvāzēt bezdarbnieku un darba meklētāju darba meklēšanas pienākuma izpildi, kā arī nodrošināt mērķētāku un piemērotāku atbalstu bezdarba vai bezdarba iestāšanās riska gadījumā, nodrošinot elastīgāku klientu iesaisti aktīvajos nodarbinātības pasākumos.</p> <p>Likumprojekts paredz šādu grozījumu izdarīšanu Likumā:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lai salāgotu Likuma 2.panta pirmās daļas 2.punktu ar normatīvo aktu prasībām, kas regulē uzturēšanās tiesību noteikšanu, netiek atsevišķi izdalīts uzturēšanās atļaujas veids, bet tiek akcentētas personas likumīgās tiesības uzturēties Latvijas Republikā (Likumprojekta 1.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 2.panta otrās daļas 2.punktā). Tiek precizēts Eiropas Kopienas nosaukums atbilstoši Lisabonas līguma, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, prasībām (Likumprojekta 1.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 1.panta otrās daļas 5.punktā). Tiek paplašināts to personu loks, kurām ir tiesības iegūt bezdarbnieku un darba meklētāju statusu un noteiktas šīm personām no bezdarbnieka vai darba meklētāja statusa izrietošās tiesības (Likumprojekta 1.pants, kur paredzēts Likuma 2.panta otro daļu papildināt ar 10.punktu un papildināt Likuma 2.pantu ar ceturto daļu). Tiek precizēts neformālās izglītības ieguves saturs (Likumprojekta 2.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 3.panta pirmās daļas 3.punktā). Tiek ieviests jauns aktīvais nodarbinātības pasākums „Darba meklēšanas atbalsta pasākumi”, kas paredzēs dažādu pasākumu kopumu, lai motivētu bezdarbniekus un darba meklētājus aktīvāk meklēt darbu un iekļauties darba tirgū (individuālā darba meklēšanas plāna sadarbībā ar bezdarbnieku izstrāde, bezdarbnieka profilēšana, piemērota darba noteikšana, informēšana par darba meklēšanas metodēm, darba meklēšanas dokumentācijas sagatavošana un citi aktīvu darba meklēšanu veicinoši pasākumi). 	Likumprojekta īstenošana notiks Labklājības ministrijai piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

	<p>Pasākuma detalizētāks saturs un bezdarbniekam un darba meklētājam pasākuma laikā veicamie pienākumi tiks noteikti MK noteikumos Nr.75 (Likumprojekta 2.pants, kur paredzēts Likuma 3.panta pirmo daļu papildināt ar 3.1 punktu, Likumprojekta 9.pants, kurš paredz izmaiņas 14.panta otrajā daļā, Likumprojekta 11.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 16.panta pirmās daļas 1.punktā un ceturtās daļas 4.punktā).</p> <p>6. Tiek noteikts, ka par laiku, kad bezdarbnieks piedalās algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos valsts vecuma pensiju, kas piešķirta priekšlaicīgi, neizmaksā (Likumprojekta 2.pants, kur paredzēts Likuma 3.pantu papildināt ar ceturto daļu).</p> <p>7. Tiek izslēgti nosacījumi attiecībā uz karjeras konsultāciju satura noteikšanu un karjeras konsultāciju veidiem, jo šie nosacījumi detalizētāk tiks atrunāti MK noteikumos Nr.75 (Likumprojekta 3.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 3.1 panta otrajā un trešajā daļā).</p> <p>8. Tiek noteikts deleģējums Ministru kabinetam noteikt piemērota darba kritērijus un to noteikšanas kārtību, lai nodrošinātu elastīgākas iespējas šos kritērijus samērot ar darba tirgus situāciju (Likumprojekta 4.pants, kur paredzēts Likuma 4.pantu papildināt ar divpadsmito daļu).</p> <p>9. Tiek ieviesta bezdarbnieku profilēšana, kuras ietvaros bezdarbnieki tiks dalīti noteiktās funkcionālās grupās un noteikti atbilstošā secībā bezdarbniekam paši piemērotāki aktīvie nodarbinātības pasākumi (Likumprojekta 5.pants, kur paredzētas izmaiņas 6.panta otrās daļas 3.punktā, Likumprojekta 8.pants, kur paredzētas izmaiņas Likuma 13.panta 1.punktā).</p> <p>10. Tiek precizēta pilnas valsts apgādības izpratnes Likuma kontekstā, nosakot, ka tās ir personas, kas atrodas ieslodzījuma vietā vai pilnībā no valsts vai pašvaldības budžeta finansētā ilgstošas sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas institūcijā (Likumprojekta 6.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktā, Likumprojekta 7.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 12.panta pirmās daļas 3.punktā).</p> <p>11. Lai izvairītos no nepieciešamības veikt grozījumus Likumā gadījumos, kad mainās Likumā lietotās institūcijas (šajā gadījumā Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisijas nosaukums) tiek precizēta tiesību norma, neminot iestādes nosaukumu, bet nosakot tikai darbību, ko konkrētā institūcija veic (šajā gadījumā 100 procentu darbības zaudējuma noteikšana, kas ir minētās institūcijas kompetencē) (Likumprojekta 6.pants, kurš paredz izmaiņas Likuma 10.panta otrajā daļā).</p> <p>12. Tiek precizēts bezdarbnieka statusa zaudēšanas pamats, lai tiktu aptverti visi tiesu praksē esoši gadījumi (Likumprojekta 7.pants, kurš paredz izteikt jaunā redakcijā Likuma 12.panta pirmās daļas 11.punktu).</p> <p>13. Tiek papildināti bezdarbnieka un darba meklētāja statusa zaudēšanas pamati, paredzot, ka persona zaudē bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu, ja vairs neatbilst Likuma 2.panta otrajā daļā noteiktajam (Likumprojekta 7.pants, kurš paredz papildināt Likuma 14.panta pirmo daļu ar 14.punktu, Likumprojekta 10.pants, kurš paredz papildināt Likuma 15.panta trešo daļu ar 11.punktu).</p> <p>15. Tiek noteikts, ka, ja bezdarbnieka statusa zaudēšanas pamats ir valsts vecuma pensijas piešķiršana (tai skaitā priekšlaicīgi) par pagājušu laiku, persona bezdarbnieka statusu zaudē ar dienu, kad izdots lēmums par valsts vecuma pensijas piešķiršanu (Likumprojekta 7.pants, kurš paredz papildināt Likuma 12.pantu ar (31) daļu).</p> <p>16. Tiek noteikts darba meklētājam pienākums, identiski kā tas ir bezdarbnieka statusa gadījumā, ierasties Aģentūrā pirmajā darba dienā, kad izbeidzas attaisnojošs iemesls, uzrādot attaisnojošo iemeslu apstiprinošu dokumentu (Likumprojekta 11.pants, kurš paredz papildināt Likuma 16.pantu ar sesto daļu).</p> <p>17. Tiek noteikts termiņš, no kura bezdarbniekiem un darba meklētājiem būs pienākums iesaisīties jaunajā aktīvajā nodarbinātības pasākumā „Darba meklēšanas atbalsta pasākumi”, lai līdz tam tiktu izstrādāti grozījumi MK noteikumos Nr.75 (Likumprojekta 12.pants, kur paredzēts papildināt Likuma Pārejas noteikumus ar 18.punktu).</p> <p>18. Tiek iekļauta atsauce uz Direktīvu 2011/98/ES (Likumprojekta 13.pants, kurš paredz papildināt Likumā atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām).</p> <p>Noteikumu projekts atrisinās šīs sadaļas 2.punktā minētās problēmas pilnībā.</p>	
--	--	--

Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/E06C5041F0D6042FC2257B26003F9CC7?OpenDocument#b			
24.11.2011.	03.12.2011.	<p>Likumprojekta mērķis ir Direktīvas 2008/104/EK prasību pārņemšana, algotu pagaidu sabiedrisko darbu tiesiskā regulējuma papildināšana, kā arī bezdarbnieka statusa un darba meklētāja statusa iegūšanas un zaudēšanas kritēriju precizēšana.</p> <p>1. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 3.panta pirmās daļas 2.punktā sniegta algotu pagaidu sabiedrisko darbu definīcija un ietverts deleģējums Ministru kabinetam noteikt atļauzības apmēru un izmaksas kārtību algotos pagaidu sabiedriskajos darbos iesaistītajiem bezdarbniekiem, kā arī ietverts deleģējums šī pasākuma īstenošanas kārtībai algotos pagaidu sabiedriskajos darbos iesaistītajiem bezdarbniekiem (likumprojekta 1.pants).</p> <p>2. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 3.pants un 31.pants papildināts ar jaunu daļu, kurā ietverts nosacījums, ka gan aktīvo nodarbinātības pasākumu laikā, gan preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu laikā pasākumu īstenošanai būs jānodrošina bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautajām personām drošus un veselībai nekaitīgus apstākļus (likumprojekta 1., 2.pants).</p> <p>3. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulai Nr.1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda izveidi precizēta 4.panta desmitā daļa, un no likuma izslēgta 4.panta septītā, astotā un devītā daļa un papildināta šī panta otrā daļa (likumprojekta 3.pants).</p> <p>4. Precizēts Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 6.panta otrās daļas 8.punkts, paredzot, ka NVA aktīvos nodarbinātības pasākumus un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus vai nu organizē vai īsteno pati, un likumprojekts papildināts ar jaunu nosacījumu, ka NVA ar šo pasākumu īstenošanai, ja tie izvēlēti publiskos iepirkumus regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, slēgs civiltiesiskus līgumus (likumprojekta 4.pants).</p> <p>5. Grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 8.panta otrās daļas pirmajā un trešajā punktā paredz, ka turpmāk pašvaldībām nebūs pienākums sadarboties ar NVA, darba devējiem un nevalstiskajām organizācijām, to skaitā arodbiedrībām un darba devēju organizācijām izstrādāt nodarbinātības veicināšanas pasākumu plānu attiecīgajai teritorijai, bet ik gadu līdz 1.aprīlim būs jāinformē NVA par pašvaldību iepriekšējā gadā papildus īstenojamiem nodarbinātību veicinošajiem pasākumiem un par kārtējā gadā plānotajām aktivitātēm, dalībnieku skaitu un sastāvu. Šādas izmaiņas mazinās administratīvo slogu NVA un pašvaldību sadarbības procesā (likumprojekta 5.pants).</p> <p>6. Ar grozījumiem Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā tiks salāgota bezdarbnieku atbalsta sistēma ar iepriekš veiktajām izglītības sistēmas reformām, kuru rezultātā bērni skolas gaitas uzsāka 7 gadu vecumā, pabeidzot pamatskolu 16, nevis 15 gadu vecumā. Tātad, ja 15 vai 16 gadus veci jaunieši mācās pamatskolā vai vidusskolā un apgūst pamata vai vidējo izglītību (izņemot mācības vakara (maiņu) skolā) izglītības iestādē, viņi nevarēs iegūt bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu. Savukārt, ja jaunieši 15 gadu vecumā (attiecinot uz visām personām no 15 gadiem līdz pensijas vecumam) nemācās pamatskolā vai vidusskolā, viņam ir tiesības pretendēt uz bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu, ja nemācās pamatskolā (likumprojekta 6., 7., 9.pants).</p> <p>7. Izslēdzot no Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta trešo daļu un 15.panta sesto daļu, tiek noņemts ierobežojums personām, kurām reģistrēšanās dienā ir pārejoša darbnespēja, iegūt bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu, ar mērķi veicināt šo personu ātrāku un efektīvāku iekļaušanu darba tirgū pēc pārejošas darbnespējas izbeigšanās, jo šīm personām neraugoties uz veselības stāvokli būs vienlīdzīgas iespējas ar citām bezdarbnieka vai darba meklētāja statusu ieguvušām personām iestāties rindā un rindas kārtībā piedalīties aktīvajos nodarbinātības pasākumos un preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos. Tādējādi personas motivēs ātrāk atgriezties darba tirgū. Šī situācija neparedz personai vienlaicīgi saņemt slimības pabalstu un bezdarbnieka pabalstu (likumprojekta 6., 9.pants).</p> <p>8. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā izslēgts 12.panta otrās daļas 4.punkts, precizējot piemērota darba kritērijus (likumprojekta 7.pants).</p>	Likumprojekts šo jomu neskar.

		<p>9.Precizēta Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 14.panta trešā daļa, paredzot, ka turpmāk bezdarbnieku pienākumu nepildīšana tiks uzskatīta par attaisnotu tikai šajā pantā minētajos gadījumos (likumprojekta 8.pants).</p> <p>10.Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 16.pants papildināts ar piekto daļu, kurā turpmāk darba meklētājiem tāpat kā bezdarbniekiem ietverti gadījumi, kuros neierašanās NVA tiek uzskatīta par attaisnotu (likumprojekta 10.pants).</p> <p>11.Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 17.panta ceturtā daļa precizēta ar nosacījumu, ka turpmāk tiem citā Eiropas Savienības dalībvalstī valstī reģistrētajiem komersantiem, kuri ir tiesīgi sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus, būs pienākums rakstveidā informēt NVA, norādot pakalpojuma sniegšanas datumu, laiku un norises vietu, un informācijai būs jāpievieno komersanta izsniegta pilnvara personām, kuras nodrošinās pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā, un kompetentas attiecīgās dalībvalsts institūcijas izsniegta dokumenta kopiju, kas apliecina, ka komersants ir tiesīgs sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus attiecīgajā dalībvalstī.</p> <p>Atbilstoši Direktīvai 2008/104/EK nodrošinās, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu ietvaros noslēgtās vienošanās starp darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzēju un darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēju, kas aizliedz vai ierobežo darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzēja norīkotā darbinieka tiesības nodibināt darba tiesiskās attiecības tieši ar darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēju, nav spēkā; - darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzējs un darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmējs var vienoties par samērīgu kompensāciju no darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēja par izdevumiem, kas radušies darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzējam saistībā ar darbinieku norīkošanu, pieņemšanu darbā un apmācību, ja darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzēja darbinieks nodibina darba tiesiskās attiecības tieši ar darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēju. darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzējs papildus atļūdzībai norīkojuma laikā par darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumiem ir tiesīgs prasīt samērīga apjoma kompensāciju no darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēja par izdevumiem, kas tam radušies saistībā ar darbinieku norīkošanu, pieņemšanu darbā un apmācību, ja darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzēja darbinieks nodibina darba tiesiskās attiecības tieši ar darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma saņēmēju; - darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs darba meklētājam vai darbiniekam noteikt maksu par sniegtajiem darbiekārtošanas pakalpojumiem (likumprojekta 11.pants). <p>12.Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma Pārejas noteikumi tiek papildināti ar 16.punktu, nosakot, ka grozījumi šā likuma 3.panta pirmās daļas 2.punktā attiecībā uz pasākumu - algotie pagaidu sabiedriskie darbi stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī (likumprojekta 12.pants).</p> <p>13.Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums tiek papildināts ar informatīvu atsauci uz Direktīvu 2008/104/EK (likumprojekta 13.pants).</p> <p>Likumprojekts pilnībā atrisinās Anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/D7A0B32F65548FF0C2257933004994FA?OpenDocument#b</p>			
<p>09.06.2011.</p>	<p>05.07.2011.</p>	<p>Likumprojekta mērķis ir Direktīvas Nr.2009/50/EK prasību pārņemšana.</p> <p>Ar grozījumiem Likumā ES zilās kartes turētājiem kartes derīguma termiņa laikā uzturoties Latvijā paredzēts piešķirt vienlīdzīgas tiesības uz informācijas un palīdzības pakalpojumu pieejamību NVA kā jebkurai personai Latvijā, kurai šāda palīdzība ir nepieciešama.</p> <p>Ar grozījumiem Likumā ES zilās kartes turētājiem kartes derīguma termiņa laikā uzturoties Latvijā paredzēts piešķirt kā jebkurai personai Latvijā, kura ir ieguvusi bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu, vienlīdzīgas tiesības uz sociālajām garantijām bezdarba periodā un iesaisti aktīvajos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos, ja šo pasākumu dalības ilgums nepārsniedz plānoto bezdarba reģistrācijas periodu.</p> <p>Ar grozījumiem Likumā ES zilās kartes turētājiem kartes derīguma termiņa laikā uzturoties Latvijā paredzēts piešķirt kā jebkurai personai Latvijā, kura uzskatāma par bezdarba riskam pakļauto personu, vienlīdzīgas tiesības iesaistīties bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos.</p>	<p>Likumprojekts šo jomu neskar.</p>

	<p>Direktīvas Nr.2009/50/EK 14.panta 1.punkta g) apakšpunktā minētās tiesības uz vienlīdzīgu piekļuvi informācijai un pakalpojumiem, ko sniedz nodarbinātības dienesti (Latvijā – NVA), ES zilās kartes turētājiem tiks nodrošinātas tāpat kā jebkurai personai, kurai šāda informācija ir nepieciešama, vai kura atrodas darba ņēmēja statusā vai šo personu bezdarba periodā.</p> <p>Šīm personām būs vienlīdzīgas tiesības bez maksas saņemt NVA informāciju par brīvajām darba vietām un ar tām saistītajām kvalifikācijas un citām prasībām, karjeras konsultācijas bezdarba gadījumā un EURES konsultantu konsultācijas.</p> <p>Lai ES zilās kartes turētāji varētu izmantot daudz plašāku NVA piedāvāto pakalpojumu klāstu un bezdarba periodā varētu saņemt finansiālu atbalstu, šīm personām kā jebkuram bezdarbniekam būs tiesības iegūt bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu pēc reģistrācijas NVA.</p> <p>Šīm personām tiesības uz sociālajām garantijām bezdarba gadījumā tiek pilnībā nodrošinātas, piešķirot personai bezdarbnieka statusu, turklāt visi NVA pakalpojumi, kuri tiek piedāvāti personām, kuras ieguvušas darba meklētāja statusu, tiek piedāvāti arī personām, kuras ieguvušas bezdarbnieka statusu, tikai šīm personām NVA piedāvāto pakalpojumu klāsts ir daudz plašāks, jo personām, atrodoties darba meklētāja statusā, nav tiesību saņemt pabalstu bezdarba gadījumam.</p> <p>ES zilās kartes turētājiem tiks nodrošināta vienlīdzīga pieeja NVA pakalpojumiem kā jebkurai personai, kuru saskaņā ar šo Likumu un 2011.gada 25.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.75 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu organizēšanas un finansēšanas kārtību un pasākumu īstenošanu izvēles principiem" (turpmāk – MK noteikumi Nr.75) var uzskatīt par bezdarba riskam pakļauto personu, arī tajos gadījumos, kad šīs personas atrodas darba ņēmēja statusā, bet pastāv risks zaudēt šo darba ņēmēja statusu.</p> <p>Šāds Likuma regulējums ES zilās kartes turētājiem neierobežo personas tiesības un brīvu izvēli uz pieejamību informācijai, pakalpojumiem un sociālajām garantijām, kamēr ES zilās kartes turētājiem ir likumīgas tiesības uzturēties Latvijā un šīs tiesības nav pretrunā ar Direktīvas Nr.2009/50/EK prasībām un imigrācijas jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem.</p> <p>Ņemot vērā ES zilās kartes turētāju uzturēšanās atļaujas ierobežojumus un Direktīvas Nr.2009/50/EK prasības, šīm personām ar grozījumiem Likumā tiek noteikti ierobežojumi, atrodoties bezdarbnieka vai darba meklētāja statusā, attiecībā uz iesaisti aktīvajos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos, ja šo pasākumu dalības ilgums pārsniedz plānoto bezdarba reģistrācijas periodu, lai nenotiktu finanšu līdzekļu nelietderīga izlietošana, iesaistot šīs personas tādos NVA aktīvajos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos, kuru ilgums pārsniedz trīs mēnešus vai kuru pasākumu mērķis neatbilst ES zilās kartes turētāju, mērķgrupai.</p> <p>ES zilās kartes turētājiem, iegūstot bezdarbnieka statusu, aktīvo nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu ietvaros, būs tiesības saņemt bezmaksas karjeras konsultācijas (finansējums no valsts pamata budžeta) un tiesības iesaistīties neformālās izglītības programmu apgavē (Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums Darbības programmas 2007.-2013.gadam "Cilvēkresursi un nodarbinātība" 1.3.prioritātes "Nodarbinātības veicināšana un veselība darbā" 1.3.1.1.3.apakšaktivitātes "Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība" 2.kārtas ietvaros) un konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos (finansējums no nodarbinātības speciālā budžeta).</p> <p>ES zilās kartes turētājiem, iegūstot darba meklētāja statusu, aktīvo nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu ietvaros, būs tiesības saņemt bezmaksas karjeras konsultācijas (finansējums no valsts pamata budžeta) un tiesības iesaistīties konkurētspējas paaugstināšanas pasākumos (finansējums no nodarbinātības speciālā budžeta).</p> <p>Karjeras konsultācijas ir vērstas, lai nodrošinātu šīm personām atbalstu karjeras plānošanas jautājumos, sniedzot arī psiholoģisko atbalstu.</p> <p>Neformālās izglītības programmas ir vērstas, lai dotu iespēju šīm personām pilnveidot savas prasmes un iemaņas, kuras neatbilst mainīgajām darba tirgus prasēm (apmācības ilgums no 60 līdz 159 stundām).</p> <p>Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi ir vērsti, lai veicinātu šo personu konkurētspēju darba tirgū.</p> <p>Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi ietvaros ES zilās kartes turētājiem būs tiesības saņemt</p>	
--	--	--

	<p>individuālās konsultācijas (psihologs, jurists, sociālais darbinieks – 1 akadēmiskā stunda) un tiesības piedalīties grupu nodarbībās (kursos (16-36 akadēmiskās stundas), semināros (8 akadēmiskās stundas), lekcijās (5 akadēmiskās stundas)) darba meklēšanas metožu apguvei, psiholoģiskam atbalstam un darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju un iemaņu apguvei.</p> <p>ES zilās kartes turētājus, kuri būs ieguvuši bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu, varēs iesaistīt aktīvajos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos līdz trim mēnešiem (trīs mēnešu bezdarba periods tiek skaitīts no brīža, kad persona ir zaudējusi darba ņēmēja statusu) un tikai pēc tam, kad persona būs reģistrējusies NVA un ieguvusi bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu. Personas iesaiste un dalības ilgums pasākumā var būt mazāk par trim mēnešiem, ja persona, zaudējot darba ņēmēja statusu, uzreiz neregistrējas NVA, bet registrējas, piemēram, pēc viena mēneša kopš ES zilās kartes turētājs zaudējis darba ņēmēja statusu.</p> <p>ES zilās kartes turētājus, ja tie atbilstoši Likumam Nr.75 atbildīs bezdarba riskam pakļautās personas kritērijiem, tad šīm personām būs tiesības saņemt bezmaksas karjeras konsultācijas (finansējums no valsts pamatbudžeta), un tiesības iesaistīties profesionālās pilnveides izglītības programmu apgūvē (Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums Darbības programmas 2007.-2013.gadam "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.2.prioritātes "Izglītība un prasmes" 1.2.2.pasākuma "Mūžizglītības attīstība un izglītība un mūžizglītībā iesaistīto institūciju rīcības spējas un sadarbības uzlabošana" 1.2.2.1.2.apakšaktivitāti "Atbalsts mūžizglītības politikas pamatnostādņu īstenošanai" (apmācību ilgums no 160 līdz 320 stundām), kā arī neformālās izglītības programmas apgūvē (Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējums Darbības programmas 2007.-2013.gadam "Cilvēkresursi un nodarbinātība" 1.3.prioritātes "Nodarbinātības veicināšana un veselība darbā" 1.3.1.1.3.apakšaktivitātes "Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība" 2.kārtas ietvaros) (apmācību ilgums no 24 līdz 159 stundām).</p> <p>Likumprojekts:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nosaka, ka Likums attiecināms uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ieceļo un uzturas augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos Latvijas Republikā un ir ES zilās kartes turētāji un paredz ES zilās kartes turētājiem, kuri ieguvuši bezdarbnieka statusu vai darba meklētāja statusu tiesības iesaistīties aktīvajos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos, ja šo pasākumu dalības ilgums nepārsniedz plānoto bezdarba reģistrācijas periodu vai kā bezdarba riskam pakļautajai personai – saņemt atbalstu, ietverot iesaisti bezdarba samazināšanas preventīvajos pasākumos (likumprojekta 1.pants); 2) paredz ES zilās kartes turētājiem, kuri ieguvuši bezdarbnieka statusu, noņemt bezdarbnieka statusu pēc ES zilās kartes derīguma termiņa beigām atbilstoši Likuma 12.panta pirmajai daļai un arī ievērojot Direktīvas Nr.2009/50/EK 13.panta 1.punkta prasības, ka persona bezdarbnieka statusu var zaudēt, ja: <ul style="list-style-type: none"> - ir pagājuši trīs nepārtraukti mēneši kopš persona ir zaudējusi darba ņēmēja statusu; - persona darba ņēmēja statusu zaudē vairāk nekā vienu reizi (likumprojekta 2.pants); <p>Likums nosaka, ka jebkurai personai, kura ir ieguvusi bezdarbnieka statusu, tostarp ES zilās kartes turētājam, ir tiesības, nezaudējot bezdarbnieka statusu, savā bezdarba periodā kļūt arī par darba ņēmēju līdz diviem mēnešiem.</p> 3) paredz ES zilās kartes turētājiem, kuri ieguvuši darba meklētāja statusu, noņemt darba meklētāja statusu pēc ES zilās kartes derīguma termiņa beigām atbilstoši Likuma 15.panta trešajai daļai un arī ievērojot Direktīvas Nr.2009/50/EK 13.panta 1.punkta prasības, ka persona darba meklētāja statusu var zaudēt, ja: <ul style="list-style-type: none"> - ir pagājuši trīs nepārtraukti mēneši kopš persona ir zaudējusi darba ņēmēja statusu; - persona darba ņēmēja statusu zaudē vairāk nekā vienu reizi (likumprojekta 3.pants); <p>Likums nosaka, ka jebkurai personai, kura ir ieguvusi darba meklētāja statusu, tostarp ES zilās kartes turētājam, ir tiesības, nezaudējot darba meklētāja statusu, savā bezdarba periodā kļūt arī par darba ņēmēju līdz diviem mēnešiem.</p> 4) papildina Likuma informatīvo atsauci uz ES direktīvām ar atsauci uz Direktīvu Nr.2009/50/EK (likumprojekta 4.pants). 	
--	--	--

		Direktīvas Nr.2009/50/EK pārņemšanas rezultātā ES zilās kartes turētājiem tiks nodrošinātas pamattiesības uz informācijas un palīdzības pakalpojumu pieejamību NVA, arī sociālā nodrošinājuma jomā, tostarp bezdarba gadījumā, ja citi normatīvie akti attiecībā uz šīs personas tiesībām uzturēties Latvijas Republikā nenosaka citādi.	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/18E981A8B1F15AFAC2257871001BE5C0?OpenDocument#b			
11.03.2010.	14.04.2010.	<p>Likumprojekts papildina Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumu ar normām, kas aizliedz atšķirīgu attieksmi dzimuma, rases vai etniskās piederības dēļ, nodrošinot personai pieeju nodarbinātības atbalsta pakalpojumiem. Vienlaikus likumprojekts nosaka izņēmumu no atšķirīgas attieksmes aizlieguma, Nodarbinātības valsts aģentūras un to izvēlēto pasākumu īstenotāju pierādīšanas pienākumu strīda gadījumā, nelabvēlīgu seku radīšanas aizliegumu, ja persona aizstāv savas tiesības ar mērķi novērst atšķirīgu attieksmi, personas tiesības aizstāvēt savas tiesības un prasīt aktīvo nodarbinātības un preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu nodrošināšanu un prasīt zaudējumu atlīdzību un atlīdzību par morālo kaitējumu.</p> <p>Tāpat likumprojektā noteikts deleģējums Ministru kabinetam noteikt jauno preventīvo bezdarba samazināšanas pasākumu – bezdarba riskam pakļauto personu apmācība – finansēšanas noteikumus un īstenošanas kārtību, kā arī šo pasākumu īstenotāju izvēles principus. Ministru kabineta deleģējums izvēlēties pasākumu īstenotāju izvēles principus iekļauts arī attiecībā uz pārējiem preventīvajiem bezdarba samazināšanas pasākumiem.</p>	Likumprojekts šo jomu neskar.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/FF748D290799AC87C22576630047AA74?OpenDocument#b			
18.06.2009.	01.07.2009.	<p>Likumprojekta mērķis ir novērst šīs anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas, attiecīgi izdarot grozījumus Likumā, kura mērķis ir sniegt atbalstu bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riskam pakļautajām personām, lai veicinātu to konkurētspēju darba tirgū.</p> <p>Ar likumprojektu tiks veiktas šādas izmaiņas Likumā:</p> <p>1. Tiks ieviesti jauni preventīvie bezdarba samazināšanas pasākumi:</p> <p>1.1. apmācību programmu nodrošināšana pieaugušo iesaistei mūžizglītībā, kura dos iespēju pieaugušajiem papildināt un pilnveidot darba dzīvei nepieciešamās zināšanas un prasmes.</p> <p>Pasākumā plānots iesaistīt darbaspējīgu, bezdarba riskam pakļautu personu, kura ir sasniegusi 25 gadu vecumu un atrodas darba tiesiskajās attiecībās (izņemot valsts civildienesta ierēdņa statusā esoša persona).</p> <p>Detalizētākus pasākuma organizēšanas un finansēšanas jautājumus plānots noteikt MK noteikumos Nr.166, izdarot attiecīgos grozījumus.</p> <p>Piemēram, plānots noteikt kritērijus, pēc kuriem tiks noteikta personas prioritāte iesaistīties pasākumā:</p> <p>1)izglītība ir iegūta pirms 10 gadiem;</p> <p>2) pie pašreizējā darba devēja nodarbināts ilgāk par pieciem gadiem;</p> <p>3) ir noteikta invaliditāte;</p> <p>4) ir divi vai vairāk apgādājāmie;</p> <p>5) darba devējs iesniegumā norādījis, ka vismaz gadu pēc apmācību pabeigšanas turpinās darba tiesiskās attiecības ar personu utml.</p> <p>Tāpat attiecībā uz šo pasākumu plānots pārņemt Vācijas pieredzi un pasākumu īstenotāju izvēlē piemērot apmācību kuponu („vaučeru”) metodi, kas dod tiesības pasākuma īstenotājus – izglītības iestādes izvēlēties pašai pasākumā iesaistītajai bezdarba riskam pakļautajai personai, attiecīgi saņemot karjeras konsultanta atzinumu, kas apliecina nepieciešamību iesaistīties konkrētās izglītības programmas apgūvē, lai celtu konkurētspēju darba tirgū;</p> <p>1.2. apmācību programmu apguves nodrošināšana bezdarba riskam pakļautām, strādājošām personām, kas dos iespēju šādām personām pilnveidot savas profesionālās prasmes un iemaņas un veicinās ilgtspējīgu darba vietu saglabāšanu. Pasākumā plānots iesaistīt darbaspējīgu, bezdarba riskam pakļautu personu, kura ir sasniegusi 15 gadu vecumu, bet nav sasniegusi valsts vecuma pensijas piešķiršanai</p>	<p>Likumprojekta īstenošana 2009.gadā un turpmākajos trīs gados tiks nodrošināta Labklājības ministrijai piešķirto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu ietvaros.</p> <p>Tekošajā (2009.) gadā:</p> <p>-Labklājības ministrijas valsts pamatbudžeta 07.13.00. apakšprogrammas „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007 – 2013)” izdevumu samazinājums (tūkst.latu): 1 812,8</p> <p>-Pašvaldību budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 1 812,8</p>

		<p>nepieciešamo vecumu un kura darba tiesisko attiecību ietvaros ilgtspējīgā darba vietā strādā nepilnu darba laiku (noteiktais darba laiks ir Tsāks par Darba likumā noteikto normālo dienas vai nedēļas darba laiku) saistībā ar darba apjoma samazināšanos ekonomiskās krīzes vai globalizācijas faktoru ietekmes dēļ. Tāpat kā iepriekš minētajā pasākumā, detalizētākus pasākuma organizēšanas un finansēšanas nosacījumus plānots noteikt MK noteikumos Nr.166. Piemēram, atrunāt, ka pasākums tiks organizēts, ja tiks saņemts attiecīgs rakstisks iesniegums no darba devēja, kurā darba devējs apliecinās, ka saistībā ar darba apjoma samazināšanos ekonomiskās krīzes vai globalizācijas faktoru ietekmes dēļ ir spiests samazināt konkrētajam darbiniekam darba laiku un apmācības nepieciešamas ilgtspējīgas darba vietas saglabāšanai. Tāpat MK noteikumos Nr.166 plānots iekļaut nosacījumu, ka pasākuma laikā apmācībai paredzētos finanšu līdzekļus varēs izlietot personas ikmēneša mācību pabalstam, pabalstu piešķirot proporcionāli samazinātā darba laika apmēram, piemērojot valstī noteikto minimālo stundas tarifa likmi, bet ne vairāk kā 50 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.</p> <p>Attiecīgais pasākums dos iespēju darba devējam saglabāt esošo darba vietu, kuru ekonomiskās krīzes un globalizācijas faktoru ietekmē darba devējam ir grūtības saglabāt un iegūt kvalificētāku darbinieku, bet darbiniekam daļēji saņemt iztrūkstošās darba algas kompensāciju, kas radusies darba laika un apjoma samazināšanas rezultātā, attiecīgi ceļot arī savu konkurētspēju darba tirgū.</p> <p>Arī šajā pasākumā plānots pārņemt Vācijas pieredzi un pasākumu īstenošanu izvēlē piemērot apmācību kuponu („vaučeru”) metodi.</p> <p>2. Paplašināts Ministru kabineta deleģējums, paredzot, ka Ministru kabinets nosaka ne tikai bezdarbnieka stipendijas apmēru profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas laikā un neformālās izglītības ieguves laikā, kā arī stipendijas piešķiršanas kārtību, bet arī bezdarbnieka stipendijas atlīdzināšanas un piedzišanas kārtību.</p> <p>3. Noteiktas tiesības bezdarbniekam, darba meklētājam un bezdarba riskam pakļautām personām pabeigt uzsāktās apmācību programmas arī pēc bezdarbnieka, darba meklētāja vai bezdarba riskam pakļautas personas statusa zaudēšanas.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p>Likumprojektā paredzētajiem jaunajiem preventīvajiem bezdarba samazināšanas pasākumiem nav finansiālas ietekmes uz valsts budžetu, jo pasākumiem nepieciešamais finansējums 2007. – 2013.gada plānošanas periodam 15 412 043 Ls no Finanšu ministrijas 41.08.00 apakšprogrammas „Finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” tiks pārdalīts uz Labklājības ministrijas valsts pamatbudžeta 07.13.00. apakšprogrammu „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007 – 2013)”.</p>	<p>Labklājības ministrijas valsts pamatbudžeta 07.13.00. apakšprogrammas „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošana (2007 – 2013)” izdevumu samazinājums (tūkst.latu):</p> <p>2010.g.: 4 714,0 2011.g.: 3 989,4 2012.g.: 2 901,1</p> <p>Pašvaldību budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 4 714,0 2011.g.: 3 989,4 2012.g.: 2 901,1</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/0A057F1F9B7658B0C22575CB0038FB10?OpenDocument#</p>			
<p>05.02.2009.</p>	<p>01.03.2009.</p>	<p>Likumprojekta pieņemšana paredzēs, ka ar 2009.gada 1.janvāri tiks svītrotas likumā bezdarbniekiem noteiktās tiesības uz īres un transporta izdevumu kompensācijām profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas vai kvalifikācijas paaugstināšanas laikā.</p> <p>Likumprojektā ir ietverts arī tehniska rakstura grozījums likuma 6.panta trešajā daļā, paredzot izslēgt atsauci uz pašvaldību padomēm. Atbilstoši Administratīvi teritoriālās reformas likumam un likumprojektam „Grozījumi likumā „Par pašvaldībām”” (izskatīts Saeimā 1.lasījumā 20.12.2007. Nr.574/Lp-9), pašvaldību lēmējinstītūciju „padomi” ir paredzēts likvidēt. 2008.gada 22.februārī Ministru kabinets ir pieņēmis rīkojumu „Par nepieciešamajiem grozījumiem ar pašvaldību darbību saistītajos likumos, pabeidzot vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu”. Saskaņā ar rīkojuma 8.punktu minētajām institūcijām, izdarot citus nepieciešamos grozījumus 3.pielikumā norādītajos likumos, bet ne vēlāk kā līdz 2011.gada 1.janvārim iekļaut tajos grozījumus saistībā ar attiecīgo administratīvo teritoriju, vietējo pašvaldību domju (padomju) un citu institūciju neesību pēc 2009.gada vietējo pašvaldību vēlēšanām.</p>	<p>Tekošajā (2009.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Likumprojekta īstenošana katru gadu tiks nodrošināta piešķirto valsts speciālā budžeta līdzekļu ietvaros.</p>

			Nepieciešamais finansējums tiks kompensēts no aktīvā nodarbinātības pasākumam „Algoti pagaidu darbi” nodarbinātības speciālajā budžetā paredzētā finansējuma.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/000DF5B98F6196E9C225747A002B0CD5?OpenDocument#ano			
21.06.2007.	19.07.2007.	<p>Likumprojekts izstrādāts, lai regulētu šādus jautājumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ministriju kompetences precizēšanu priekšlikumu izstrādē valsts politikas nodarbinātības veicināšanas un bezdarba samazināšanas jomā, tai skaitā, aktīvo nodarbinātības pasākumu un bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu īstenošanas koordinēšanā; - līdzšinējo PKIVA funkciju nodošanu NVA, - jaunu aktīvajos nodarbinātības pasākumos iesaistāmo personu grupu noteikšanu; - jaunu bezdarba samazināšanas preventīvo pasākumu (pasākumu komercsabiedrībās nodarbināto kvalifikācijas celšanai, pārkvalifikācijai un tālākizglītībai un pasākumu nodarbināto reģionālās mobilitātes veicināšanai) ieviešanu; - NVA tiesību noteikšanu pieprasīt un saņemt no valsts un pašvaldību institūcijām, noslēdzot sadarbības līgumus vai starpresoru vienošanās, NVA funkciju un uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju, lai nodrošinātu informācijas sistēmas attiecīgo datu bāžu veidošanu un atvieglotu pakalpojumu saņemšanu bezdarbniekiem un darba meklētājiem. 	<p>Tekošajā (2007.) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 680,3 2009.g.: 680,3 2010.g.: 680,3</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2008.g.: 680,3 2009.g.: 680,3 2010.g.: 680,3</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/C35B9C343B3FFD0FC225725F003FD74A?OpenDocument			

8.8 21.10.2008. MK noteikumi Nr.866 "Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
17.01.2012.	20.01.2012.	ievērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, noteikumu projekta mērķis ir nodrošināt 2011.gada 15.decembrī Saeimā pieņemtajos grozījumos likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” noteiktā tiesiskā regulējuma ieviešanu, pilnveidojot vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtību bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai personām, kuras vidējās apdrošināšanas iemaksu algas	Noteikumu īstenošana tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas

		<p>aprēķina perioda daļā bērna kopšanas dēļ ir atradušās atvaļinājumā, t.i., nosakot atsevišķu vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtību, personām, kuras vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķina periodā daļā ir atradušās grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā, bērna kopšanas atvaļinājumā vai atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, Projektā paredzēts, ka vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas noteiktā perioda kalendāra dienu skaitā neieskaita grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma, atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, un bērna kopšanas atvaļinājuma kalendāra dienas, kā arī apdrošināšanas iemaksu algas summā neieskaita iemaksu algu, kas šo atvaļinājumu laikā personām tika izmaksāta.</p> <p>Noteikumu projekts paredz veikt MK noteikumos šādus grozījumus:</p> <p>1) precizēt MK noteikumu 2.3.apakšpunktā noteikto vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtību gadījumā, ja personas apdrošināšanas iemaksu algai attiecīgajos kalendāra mēnešos ir atšķirīgi apmēri, attiecinot šo kārtību arī uz gadījumiem, kad persona vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķina perioda daļā bērna kopšanas dēļ ir bijusi atvaļinājumā (noteikumu projekta 1.punkts);</p> <p>2) noteikt, ka personai, kura ieguvusi bezdarbnieka statusu un kurai vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā (t.i., personai, kuras vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķina perioda daļā bērna kopšanas dēļ ir bijusi atvaļinājumā), vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina, izmantojot šādu formulu:</p> $Vd = (A1 + A2 + \dots + A12) : Da, \text{ kur}$ <p>Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu algā;</p> <p>A1, A2 ... A12 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā mēnesī, neieskaitot tajā apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta bērna kopšanas atvaļinājuma, atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma laikā;</p> <p>Da – likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā bērna kopšanas atvaļinājuma, atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma kalendāra dienas (noteikumu projekta 2.punkts);</p> <p>3) noteikt, ka grozījumi MK noteikumos attiecas uz personām, kas ieguvušas bezdarbnieka statusu pēc 2012.gada 1.janvāra (noteikumu projekta 3.punkts).</p> <p>Noteikumu projektā 3.punktā noteiktais grozījumu MK noteikumos piemērošanas termiņš noteikts, ņemot vērā 2011.gada 15.decembrī Saeimā pieņemto grozījumu likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” un likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” attiecīgu normu spēkā stāšanās termiņu, un ar mērķi precīzi noteikt bezdarbnieku loku, kuriem tiks piemērota pilnveidotā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība (precizēts MK noteikumu 2.3.apakšpunkts un 2.4. apakšpunkts), nosakot konkrētu kritēriju regulējuma piemērošanai – bezdarbnieka statusa iegūšanas termiņu.</p> <p>Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto jautājumu noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p>	<p>speciālajā budžetā piešķirto līdzekļu ietvaros.</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/242903-grozijumi-ministru-kabineta-2008-gada-21-oktobra-noteikumos-nr-866-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-b...</p>			
<p>08.06.2010.</p>	<p>12.06.2010.</p>	<p>Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumos Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība” (turpmāk - Ministru kabineta noteikumu projekts) paredz atbilstoši Administratīvā procesa likuma 59. panta otrajā daļā un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta astotajā daļā un VII nodaļā noteiktiem principiem, vienkāršot kārtību, kādā personas var pieprasīt bezdarbnieka pabalstu vai apbedīšanas pabalstu (paredzot iespēju pieprasījumu nosūtīt arī pa pastu vai elektroniski). Ministru kabineta noteikumu projekta mērķis noteikt pabalsta pieprasītājam tiesības izvēlēties viņam ērtāko iesnieguma bezdarbnieka pabalsta vai apbedīšanas pabalsta piešķiršanai iesniegšanas veidu, t.i.:</p>	<p>Nav attiecināms.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> iesniegt iesniegumu bezdarbnieka pabalsta vai apbedīšanas pabalsta piešķiršanai, personiski ierodoties VSAA nodaļā un uzrādot nepieciešamos dokumentus; iesniegt iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta vai apbedīšanas pabalsta piešķiršanu elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājas lapā www.vsaa.lv esošo veidlapu. iesniegt iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta vai apbedīšanas pabalsta piešķiršanu pa pastu, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājas lapā www.vsaa.lv esošo veidlapu. <p>Ministru kabineta noteikumu projekts paredz, ka persona pieprasot bezdarbnieka pabalstu, iesniedz iesniegumu (var izmantot VSAA mājas lapā (www.vsaa.lv) esošo veidlapu). Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka iesnieguma bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai norādāmās ziņas (t.i. pabalsta pieprasītāja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese, telefona numurs vai elektroniskā pasta adrese, kredītiestādes vai Pasta norēķinu sistēmas konta numurs (21 zīme), bērna vai bērnu vārds, uzvārds, personas kods, ja persona pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas audzināja bērnu invalīdu līdz 16 gadu vecumam, informāciju par invaliditātes noteikšanas termiņiem, ja persona pēc invaliditātes ir atguvusi darbības, informācija par nodarbinātības periodiem Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs, pieprasījumam pievienoto dokumentu saraksts un lapu skaits). Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka iesnieguma apbedīšanas pabalsta piešķiršanai norādāmās ziņas (t.i. pabalsta pieprasītāja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese, telefona numurs vai elektroniskā pasta adrese, kredītiestādes vai Pasta norēķinu sistēmas konta numurs (21 zīme), mirušā bezdarbnieka vai bezdarbnieka pabalsta saņēmēja vārds, uzvārds, personas kods, miršanas datums).</p> <p>Jāuzsver, ka pabalsta pieprasītājam nav saistošs Ministru kabineta noteikumu projektā minētais iesnieguma veidlapas paraugs, kas nav noteikts ārējā normatīvajā aktā, proti, persona var brīvā formā rakstīt iesniegumu, ietverot Ministru kabineta noteikumu projekta 1.punktā un 3.punktā, noteiktās ziņas. Turklāt Ministru kabineta noteikumu projekts neparedz obligātu prasību izmantot iesnieguma veidlapas paraugu.</p> <p>Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka, ka bezdarbnieks bezdarbnieka pabalsta pieprasīšanai neuzrāda personu apliecinošus dokumentus un sociālās apdrošināšanas stāžu apliecinošus dokumentus, ja iesniegums par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu iesniegts elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu vai nosūtīts pa pastu un VSAA nodaļai ir visa nepieciešama informācija par bezdarbnieka apdrošināšanas stāžu.</p> <p>Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka, ka persona apbedīšanas pabalsta pieprasīšanai neuzrāda personu apliecinošus dokumentus, ja iesniegums par apbedīšanas pabalsta piešķiršanu iesniegts elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu vai nosūtīts pa pastu.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/211646-grozijumi-ministru-kabineta-2008-gada-21-oktobra-noteikumos-nr-866-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-b...</p>			
22.12.2009.	01.01.2010.	<p>Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādāšanas mērķis ir grozījumu likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam” īstenošanas nodrošināšana, ar 2010.gada 1.janvāri nosakot Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumos Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība” bezdarbnieka pabalsta apmēra aprēķināšanas kārtību (t.sk. pabalsta apmēra aprēķināšanas formulu) piemērošanai gadījumā, ja bezdarbnieka pabalsts piešķirts pēc 2010.gada 1.janvāra un laika periodā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 31.decembrim likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 7.pantā noteiktais bezdarbnieka pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā pārsniedz 11,51 latu.</p> <p>Vienlaikus Ministru kabineta noteikumu projekts paredz svītrot Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumu Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība” 4.punktu, kas pašreiz nosaka, ka ja likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”</p>	<p>Tekošajā (2009) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 4 010,0 2011.g.: 3 858,4 2012.g.: 3 676,3</p>

		<p>8.panta pirmajā daļā un 8.panta otrajā daļā noteiktajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas sešu mēnešu periodā persona nevienā kalendāra mēnesī nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam, izņemot personu, kura ir bijusi bērna kopšanas atvaļinājumā, šai personai vidējo apdrošināšanas iemaksu algu par katru kalendāra mēnesi minētajā periodā nosaka 40 procentu apmērā no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, kas noteikta par kalendāra gada 12 mēnešu periodu, šo periodu beidzot vienu kalendāra gadu pirms gada, kurā bezdarbnieka pabalsts pieprasīts. Augstāk minētais punkts noteikumos tika noteikts, pamatojoties uz 2007.gada 8.novembrī Saeimā pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”, kas noteica bezdarbnieka pabalsta kvalifikācijas perioda (t.i. periods, par kuru jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam) palielināšanu no 9 mēnešiem 12 mēnešu periodā līdz 12 mēnešiem 18 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas.</p> <p>Ņemot vērā, ka likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā daļā noteiktais periods, par kuru aprēķina vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, ir seši kalendāra mēneši, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu, augstāk minētais Ministru kabineta noteikumu 4.punkts bija nepieciešams, lai nodrošinātu vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanu gadījumā, kad personai ir tiesības uz bezdarbnieka pabalstu (ir veiktas iemaksas 12 mēnešos 18 mēnešu periodā), bet persona attiecīgajos 6 mēnešos pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas nav bijusi apdrošināta bezdarba gadījumam.</p> <p>Saskaņā ar 2009.gada 16.jūnijā Saeimā pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”, ar 2009.gada 1.jūliju bezdarbnieka pabalsta kvalifikācijas periods ir samazināts no 12 mēnešiem 18 mēnešu periodā līdz 9 mēnešiem 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas. Līdz ar to, augstāk minētais Ministru kabineta noteikumu 4.punkts zaudēja savu lietderīgumu un no 2009.gada 1.jūlija vairs nav piemērojams, jo gadījumi, kad personai ir tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, bet attiecīgajos 6 mēnešos pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas iemaksas nav veiktas, nevar rasties.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p> <p><u>Izdevumu samazinājums bezdarbnieku pabalstiem:</u> 2010.gadā: $8\ 460 \times 79,00 \times 50\% \times 12 = -4\ 010,0$ tūkst.Ls 2011.gadā: $8\ 140 \times 79,00 \times 50\% \times 12 = -3\ 858,4$ tūkst.Ls 2012.gadā: $7\ 756 \times 79,00 \times 50\% \times 12 = -3\ 676,3$ tūkst.Ls</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/202832-grozijumi-ministru-kabineta-2008-gada-21-oktobra-noteikumos-nr-866-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-b...</p>			
<p>22.10.2009.</p>	<p>01.11.2009.</p>	<p>Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādāšanas mērķi ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodrošināt 2009.gada 16.jūnijā Saeimā pieņemtā likuma „Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam”” ieviešanu, nosakot Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumos Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība”, ka ar 2010.gada 1.janvāri vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu; • samazināt bezdarbnieka pabalsta ļaunprātīgas izmantošanas iespējas, nosakot, ka ar 2009.gada 1.novembri personai, kuras apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā periodā, attiecīgajos kalendāra mēnešos ir atšķirīgi apmēri, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu aprēķina, neņemot vērā viszemākā un visaugstākā apmēra apdrošināšanas iemaksu algu attiecīgajos divos mēnešos. <p>Vienlaikus Ministru kabineta noteikumu projekts paredz, ka informāciju, kas apliecina personas piederību pie kādas no likuma "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 5.panta trešajā daļā minētās bezdarbnieku kategorijas (t.i. informāciju par lēmumu par invaliditātes noteikšanu bērnam līdz 16 gadu vecumam un</p>	<p>Noteikumu projekta īstenošana tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā piešķirto līdzekļu ietvaros.</p>

		lēmuma izrakstu, kas apliecina, ka attiecīgajai personai invaliditāte turpmāk nav noteikta), Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija elektroniski iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā. Ministru kabineta noteikumu projekts arī nosaka pārejas noteikumu grozījumu piemērošanai, nosakot, ka personai, kura ieguvusi bezdarbnieka statusu līdz 2009.gada 31.decembrim, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par sešu kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu.	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/199682-grozijumi-ministru-kabineta-2008-gada-21-oktobra-noteikumos-nr-866-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-b...			
19.05.2009.	27.05.2009.	1.1. svītrot 9.2.2.apakšpunktā vārdus "(Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra izgatavo miršanas apliecības (sertifikāta) kopiju)"; 1.2. svītrot 18.punkta otro teikumu.	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/192366-grozijumi-ministru-kabineta-2008-gada-21-oktobra-noteikumos-nr-866-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-b...			
21.10.2008.	01.01.2009.	Ministru kabineta noteikumi Nr.866. Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība	
Saite uz noteikumiem: http://likumi.lv/doc.php?id=182928&search=on			

8.9 Par maternitātes un slimības apdrošināšanu

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
23.10.2014	13.11.2014	<p>Saskaņā ar likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (turpmāk - likums) 9. un 12.pantu pantu maternitātes un slimības pabalsta piešķiršanas pamats ir Ministra kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta darba nespējas lapa, darba devēja apstiprinājums par darba ņēmēja neierašanos darbā vai pašnodarbinātā apstiprinājums par nespēju gūt ienākumus darba nespējas periodā. Izņēmums ir gadījumi, kad maternitātes vai slimības pabalsts tiek piešķirts personai, kura tiesības uz pabalstu radušās likumā noteiktajā periodā pēc atbrīvošanās no darba. Tādējādi šobrīd darba devējs, aizpildot darbnespējas lapas nodaļu "Darba devēja informācija" un apliecinot, ka darbinieks darbnespējas laikā neieradās darbā, faktiski ir iesaistīts slimības un maternitātes pabalstu piešķiršanas procesā.</p> <p>Lai vienkāršotu minēto pabalstu pieprasīšanu, plānots atteikties no darbnespējas lapā iekļautā darba devēja un pašnodarbinātā apstiprinājuma par personas neierašanos darbā periodā, par kuru izsniegta darbnespējas lapa. Turklāt Nacionālais veselības dienests (turpmāk – NVD) pašlaik strādā pie vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas (turpmāk - e-veselības projekts) īstenošanas, kura ieviešanas rezultātā ārsti pārtrauks izsniegt darbnespējas lapas papīra formātā, bet informāciju par pacienta darbnespēju ievadīs informācijas sistēmā, kur tā tiks nodota tālāk izmantošanai dažādiem saņēmējiem, t.sk., Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (turpmāk – VSAA), kura nodrošina slimības un maternitātes pabalsta piešķiršanu, Valsts darba inspekcijai un citām iestādēm, kurām normatīvajos aktos ir noteiktas tiesības šādu informāciju saņemt. Atsakoties no darba devēja apstiprinājuma uz papīra formāta darbnespējas lapas un ieviešot elektroniskās darbnespējas lapas un elektronisku informācijas apmaiņu par izsniegtajām un noslēgtajām darbnespējas lapām, slimības un maternitātes pabalsta pieprasīšanai būs nepieciešams tikai pabalsta pieprasītāja iesniegums, kuru viņš varēs iesniegt VSAA arī elektroniski. Iesniegumā pabalsta pieprasīšanai</p>	Projekts šo jomu neskar.

	<p>personai, būs jāapliecina, ka darba nespējas periodā viņa nav strādājusi. Savukārt VSAA rīcībā ir informācija par sociālās apdrošināšanas iemaksu periodiem, kas dod iespēju pārbaudīt vai darba nespējas lapa nav izsniegta par periodu, kad persona faktiski ir strādājusi.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, grozījumi likuma 9.un 12.pantā paredz izslēgt tekstu, kas noteica, ka maternitātes un slimības pabalsta piešķiršanas pamats ir darba devēja apstiprinājums par darba ņēmēja neierašanos darbā vai pašnodarbinātā apstiprinājums par nespēju strādāt darba nespējas periodā. Vienlaikus šajos pantos, kā arī 36.pantā veikti redakcionāla rakstura precizējumi, kas paredz aizstāt vārdus "darba nespējas lapa" ar vārdiem "darbnespējas lapa", tādējādi nodrošinot minētā termina vienvērtīgu lietošanu likumā un saskaņā ar likumu izdotajos Ministru kabineta 2001.gada 3.aprīļa noteikumos Nr.152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība".</p> <p>Ierosinot likuma grozījumus, tika ņemta vērā e-veselības projekta ieviešana un fakts, ka darba devējam ir nepieciešama informācija par darbinieka pārejošu darbnespēju (darbnespējas lapas A apmaksai, faktiskā darba laika uzskaitē u.c. gadījumos). NVD un Valsts ieņēmuma dienests (turpmāk- VID) 2014.gada 31.martā ir parakstījuši Sadarbības līgumu, kura ietvaros tiks izstrādāta informācijas apmaiņa starp NVD e-veselības sistēmu un VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (turpmāk VID EDS), lai darba devēji VID EDS saņemtu informāciju par darbiniekiem noslēgtajām darbnespējas lapām. Darba devēji jau pašlaik lieto VID EDS. Pēc NVD un VID sniegtās informācijas minētā projekta ieviešanas termiņš – 2015.gada 1.jūlijs.</p> <p>Ministru kabineta 2014.gada 11.marta noteikumi Nr.134 "Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu" paredz, ka darbnespējas lapas līdz 2015.gada 31.decembrim ārstniecības iestādēs izsniedz pacientam papīra veidā. Pēc šā termiņa beigām darbnespējas lapas tiks sagatavotas tikai elektroniski, bet, pēc personas lūguma, tās būs iespējams arī izdrukāt.</p> <p>Saskaņā ar likumprojektā iekļautajiem pārejas noteikumiem (26.punktu) darba devēja apstiprinājums par darba ņēmēja neierašanos darbā vai pašnodarbinātā apstiprinājums par nespēju strādāt darba nespējas periodā nebūs nepieciešams darbnespējas lapām, kas tiks izsniegtas sākot ar 2015.gada 1.jūliju, t.i., kad darba devēji varēs saņemt informāciju par darbiniekiem noteikto pārejošo darbnespēju no VID EDS.</p> <p>Lai saskaņotu likuma normas ar Darba likumu, grozījumi likuma 16.pantā paredz izslēgt pirmo daļu, kas noteica, ka, ja darba nespēja iestājusies ikgadējā atvaļinājuma laikā sakarā ar slima bērna kopšanu, pabalstu piešķir ar darba nespējas dienu, kad personai bija jāierodas darbā pēc atvaļinājuma beigām, jo saskaņā ar Darba likuma 150.panta sesto daļu ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu pārceļ vai pagarina darbinieka pārejošas darbnespējas gadījumā (t.i., visos gadījumos, ja darbiniekam ir izsniegta darbnespējas lapa, arī darbnespējas lapa sakarā ar slima bērna kopšanu).</p> <p>Grozījumi likuma 25.panta pirmajā daļā un 30.panta trešajā daļā paredz pabalstu pieprasīšanai par iepriekšējo periodu noteikt īsāku termiņu - 6 mēnešus, līdzšinējo 12 mēnešu vietā. Līdzīgs regulējums ir noteikts likumā "Par valsts pensijām" attiecībā uz pensijas pieprasīšanu un tiks iekļauts arī citos sociālās drošības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos.</p> <p>Tā kā personai var būt tiesības gan uz valsts pensiju (piemēram, vecuma, invaliditātes), gan uz slimības pabalstu vienlaicīgi, pensiju, pabalstu un atlīdzību pieprasīšanas termiņiem ir jābūt vienādiem. Vienāds termiņš visu pabalstu pieprasīšanā atvieglos pabalstu pieprasīšanu, jo ir situācijas, kad persona VSAA nodaļā pieprasa vairākus sociālos pakalpojumus vienlaicīgi. Turklāt 6 mēnešu periods ir pietiekoši ilgs laiks, lai persona varētu pagūt pieprasīt likumā noteiktos pabalstus, kuri galvenokārt tiek piešķirti laikā, kad persona zaudējusi darba ienākumus un, kā liecina līdzšinējā prakse, persona šos pabalstus vēlas saņemt nekavējoties.</p> <p>Personas, kuras pieprasījis valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un valsts sociālos pabalstus, sākot no likuma spēkā stāšanās dienas, būs vienādos un salīdzināmos apstākļos, jo pabalstu un pensiju pieprasīšanas termiņi būs noteikti visiem vienādi. To pamato arī 2005.gada 14.septembra Satversmes tiesas sprieduma Nr.2005-02-0106 secinājuma daļas 9.1.punktā noteiktais, ka vienlīdzības principam ir jāgarantē vienotas tiesiskās kārtības pastāvēšana. Proti, tā uzdevums ir nodrošināt, ka tiek īstenota tāda tiesiskā valsts prasība kā likuma aptveroša ietekme uz visām personām, kā arī nodrošināt to, ka likums tiek piemērots bez jebkādam privilēģijām. Tas arī garantē likuma piemērošanas objektivitāti.</p>	
--	---	--

		<p>Lai nodrošinātu tiesiskās pašāvības principa ievērošanu, ir noteikts pārejas periods šīs normas spēkā stāšanās dienai, proti, šī norma stājas spēkā tikai 2016.gada 1.janvārī (likumprojekta 9.pantā iekļautais pārejas noteikumu 27.punkts), līdz ar to personas, kurām nākotnē būs tiesības uz kādu no valsts sociālās apdrošināšanas pabalstiem, rēķināsies ar jauno pabalstu pieprasīšanas termiņu.</p> <p>No 2014.gada 1.oktobra saskaņā ar 2013.gada 6.novembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā stājas spēkā izmaiņas vecāku pabalstu izmaksā. Persona, kura kopj bērnu varēs izvēlēties pabalstu pieprasīt līdz gada vecumam (kā tas ir šobrīd), vai līdz pusotra gada vecumam, un pabalsta apmērs būs atkarīgs no tā uz kādu periodu tas pieprasīts, mainās arī pabalsta apmērs un piešķiršanas nosacījumi.</p> <p>Lai viennozīmīgi būtu saprotams, ka vecāki izvēli par pabalsta saņemšanas periodu par vienu un to pašu bērnu varēs izdarīt tikai vienu reizi (arī tad, ja mainās pabalsta saņēmējs) ir veikti redakcionāla rakstura precizējumi likuma 10.4 panta ceturtajā un piektajā daļā. Tā kā 10.4 panta ceturtā un piektā daļa saskaņā ar 2013.gada 6.novembra likumu "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" stājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī, tad likumprojektā paredzētie grozījumi minētajā pantā var stāties spēkā ne agrāk kā 2.oktobrī.</p> <p>Juridiskās skaidrības nodrošināšanai likumprojekts paredz arī papildināt pārejas noteikumu 24.punktu, paredzot, ka gadījumos, ja pabalsta, kas piešķirts līdz 2014.gada 30.septembrim, izmaksa ir pārtraukta un pabalsts no jauna tiek piešķirts pēc minētā datuma par bērnu, kurš nav sasniedzis viena gada vecumu, pabalstu piešķir, ievērojot šajā punktā noteikto pabalsta piešķiršanas kārtību, apmēru un saņemšanas ilgumu (t.i., nosakot tādu pat kārtību kā tajos gadījumos, kad bērna kopšanas periods, kas iestāties pirms 2014.gada 1.oktobra, nepārtraukti turpinās pēc minētā datuma).</p> <p>Nemot vērā, ka no 2014.gada 1.oktobra vecāku pabalsts tiek piešķirts arī tad, ja persona ir nodarbināta bērna kopšanas laikā, likumprojekts paredz precizēt likumā lietoto terminu "apdrošināšanas gadījums", nosakot, ka apdrošināšanas gadījums iestājas arī tad, ja persona, kura gūst ienākumus, pieprasa vecāku pabalstu.</p> <p>Likumprojekts izstrādāts, lai pilnveidotu tiesisko regulējumu sociālās apdrošināšanas pabalstu (slimības, maternitātes, vecāku pabalsts) jomā, vienlaikus saskaņojot to ar citu likumu normām.</p> <p>Tā kā likumprojektā ir iekļautas tiesību normas saistībā ar izmaiņā vecāku pabalstu izmaksā, kurām jāstājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī, ir noteikts, ka likumprojekts stājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī (izņēmums ir iepriekš minētās likumprojekta normas, kurām noteikts cits spēkā stāšanās laiks).</p>	
06.11.2013	01.01.2014	<p>Likumprojekta mērķis ir palielināt valsts atbalstu ģimenēm ar bērniem līdz bērna 1,5 gadu vecumam un mazināt personu ienākumu nevienlīdzību.</p> <p>Likumprojekts paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) paaugstināt vecāku pabalsta minimālo apmēru no 100 latiem līdz 120 Ls no 2014.gada 1.janvāra, nosakot, ka vecāku pabalstu piešķir 43,75 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, bet ne mazāk kā 171 euro mēnesī. (likumprojekta 2.pants); 2) noteikt, ka vecākiem, kuriem, sākot ar 2014.gada 1.oktobrī, būs tiesības uz vecāku pabalstu, būs tiesības saņemt bērna kopšanas pabalstu un vecāku pabalstu vienlaikus (likumprojekta 1.pants); 3) pagarināt vecāku pabalsta izmaksu sociāli apdrošinātiem vecākiem līdz bērna 1,5 gadu vecumam, nosakot atvietošanu 43,75% apmērā no bruto algas no 2014.gada 1.oktobra (likumprojekta 1.pants un 2.pants); 4) noteikt, ka vecāku pabalstu piešķirs arī personai, kura ir nodarbināta bērna kopšanas laikā, bet neatrodas bērna kopšanas atvaļinājumā vai atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai bērna kopšanas laikā gūst ienākumus kā pašnodarbinātais. Vecāku pabalsta saņēmējam, kurš izvēlēsies atgriezties darbā (līdz bērna 1,5 gada vecumam), būs tiesības saņemt 30% no izmaksājāmā vecāku pabalsta apmēra, saglabājot bērna kopšanas pabalstu 120 Ls apmērā, t.i., nosakot, ka tiesības uz vecāku pabalstu šā likuma 10.⁶panta otrajā daļā noteiktajā apmērā saglabājas arī personai, kura vecāku pabalsta saņemšanas laikā uzsāk strādāt vai gūt ienākumus kā pašnodarbinātais, un personai, kura vecāku pabalsta saņemšanas laikā uzsāk strādāt vai gūt ienākumus kā pašnodarbinātais, vecāku pabalstu aprēķina 30 procentu apmērā no piešķirtā pabalsta summas (likumprojekta 1.pants un 2.pants); 	<p>Tekošajā (2013) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 11 254,5 2015.g.: 32 204,7 2016.g.: 25 317,9</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2014.g.: 6 408,4 2016.g.: 4 378,1</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu</p>

		<p>5) pārejas periodā noteikt, ka vecākiem, kuriem vecāku pabalsts 70% apmērā no bruto algas piešķirts līdz 2014.gada 30.septembrim, turpināsies vecāku pabalsta izmaksa noteiktajā apmērā līdz bērna viena gada vecumam, un, sākot ar 2014.gada 1.oktobri, tiks piešķirts bērna kopšanas pabalsts par bērna vecumā līdz 1,5 gadiem kopšanu 120 Ls apmērā un ikmēneša vecāku pabalsta pārejas perioda kompensācija par bērnu vecumā no 1 līdz 1,5 gadiem 120 Ls apmērā, t.i., nosakot personām, kurām vecāku pabalsts 70% apmērā no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas piešķirts līdz 2014.gada 30.septembrim, par bērna kopšanas periodu, kas turpinās no 2014.gada 1.oktobra, šā pabalsta izmaksu noteiktajā apmērā turpina līdz bērna viena gada vecumam. Sākot ar 2014.gada 1.oktobri, par bērna vecumā līdz pusotram gadam kopšanu šīm personām piešķir bērna kopšanas pabalstu 171 euro mēnesī un ikmēneša vecāku pabalsta pārejas perioda kompensāciju par bērna vecumā no viena līdz pusotram gadam kopšanu 171 euro mēnesī, izmaksu nodrošinot no valsts pamatbudžeta dotācijas saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, kura tiek ieskaitīta invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā (likumprojekta 3.pants).</p> <p>Likumprojekts paredz, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grozījumi, kas nosaka, ka vecāku pabalsta apmērs ir ne mazāks kā 171 euro mēnesī, stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī; • grozījumi, kas paredz, ka vecāku pabalstu piešķir par bērna vecumā līdz pusotram gadam kopšanu, grozījumi, kas paredz vecāku pabalsta un bērna kopšanas pabalsta piešķiršanu par vienu un to pašu laikposmu, kā arī grozījumi, kas paredz, ka vecāku pabalstu piešķir 43,75 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, un grozījumi, kas nosaka, ka vecāku pabalstu 30 procentu apmērā no piešķirtā pabalsta summas aprēķina arī personai, kura vecāku pabalsta saņemšanas laikā uzsāk strādāt vai gūt ienākumus kā pašnodarbinātais, stājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī (likumprojekta 3.pants). <p>Vienlaikus likumprojekts paredz, ka personai, kurai līdz 2013.gada 31.decembrim piešķirtā vecāku pabalsta apmērs ir mazāks par šā likuma 10⁶ panta pirmajā daļā noteikto minimālo pabalsta apmēru un tā izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk - VSAA) no 2014.gada 1.janvāra pārrēķina vecāku pabalsta apmēru, nosakot to minimālajā apmērā, kāds noteikts no 2014.gada 1.janvāra, un starpību izmaksā līdz 2014.gada 30.aprīlim (likumprojekta 3.pants).</p> <p>Likumprojekts paredz atcelt likumu „Grozījums likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”” (Latvijas Vēstnesis”, 2013, 191.nr.).</p> <p>Likumprojekts nodrošinās šīs anotācijas I sadaļas 2.punktā minētā Ministru kabineta 01.10.2013. protokollēmuma Nr.51 50.§ „Par demogrāfijas atbalsta pasākumiem 2014.gadā” 1.punktā noteikto nosacījumu pilnu izpildi attiecībā uz vecāku pabalsta sistēmas izmaiņām.</p>	<p>samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2015.g.: 2 840,5</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/58AFBB852BDB4ECDC2257C07001D6A3B?OpenDocument</p>			
<p>12.09.2013.</p>	<p>01.01.2014.</p>	<p>Šā projekta mērķis ir pielāgot likumprojektu <i>euro</i> ieviešanai, aizstājot tajā latus ar <i>euro</i>. Likumprojekts paredz aizstāt latus ar <i>euro</i> atbilstoši <i>Euro</i> ieviešana kārtības likuma 6.pantā paredzētajiem principiem. Grozītās tiesību normas <i>euro</i> valūtā nav personām nelabvēlīgākas par sākotnējo tiesību normu latus un nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.</p>	<p>Projekts šo jomu neskar.</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/D9CC543EE544852DC2257BD70038384D?OpenDocument</p>			

15.11.2012.	01.01.2013.	<p>Likumprojekta mērķis ir no 2013.gada 1.janvāra paaugstināt vecāku pabalsta minimālo apmēru no 63 Ls uz 100 Ls mēnesī, kā arī noteikt valsts pamatbudžeta līdzekļu pārskaitīšanu invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā vecāku pabalstu izmaksai paaugstinātajā minimālajā apmērā.</p> <p>Likumprojekts paredz šādus grozījumus likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”:</p> <p>1) izteikt 10.⁶panta tekstu jaunā redakcijā, nosakot, ka vecāku pabalstu piešķir 70 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, bet ne mazāk kā 100 latu mēnesī (likumprojekta 1.pants);</p> <p>2) papildināt likumu ar 33.¹pantu, nosakot, ka starpība starp vecāku pabalsta apmēru personai, kurai vecāku pabalsts tiek izmaksāts minimālajā apmērā (t.i., 100 Ls mēnesī), un summu, kas mēnesī atbilst 70 procentiem no vecāku pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esošā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārsa apmēra (t.i., 63 Ls mēnesī – vecāku pabalsta minimālais apmērs līdz 2012.gada 31.decembrim), vai summu, kas aprēķināta 70 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, ja tā mēnesī pārsniedz 70 procentus no vecāku pabalsta pieprasīšanas dienā spēkā esošā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkārsa apmēra (t.i., summa virs 63 Ls), tiek segta no valsts pamatbudžeta saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, ieskaitot šo summu invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā (likumprojekta 2.pants);</p> <p>3) papildināt pārejas noteikumus ar 21.punktu, nosakot, ka personai, kurai līdz 2012.gada 31.decembrim piešķirtā vecāku pabalsta apmērs ir mazāks par šā likuma 10.⁶ pantā noteikto minimālo pabalsta apmēru un tā izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2013.gada 1.janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra no 2013.gada 1.janvāra pārrēķina vecāku pabalsta apmēru, nosakot to minimālajā apmērā, kāds noteikts no 2013.gada 1.janvāra, un starpību izmaksājot līdz 2013.gada 1.aprīlim (likumprojekta 3.pants).</p> <p>Tādējādi tiktu nodrošināts labvēlīgs pārejas nosacījums vecāku pabalsta minimālā apmēra saņēmējiem, kuriem pabalsts piešķirts līdz 2012.gada 31.decembrim.</p>	<p>Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2013g.: 260,0 2014.g.: 260,0 2015.g.: 260,0</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2013g.: 37 017,08 2014.g.: 38 432,6 2015.g.: 41 693,38</p>
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/5FB74FB60D97BB9BC2257AA20021AD76?OpenDocument#a</p>			
15.12.2011.	01.01.2012.	<p>Tā kā valsts sociālās apdrošināšanas budžetā gan 2012.gadā, gan turpmākajos gados ir plānots deficīts (2012.gadā – 133,8 milj. lati, 2013.gadā – 162,2 milj. lati, 2014.gadā – 41,2 milj. lati), tad pilnvērtīgas valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības nodrošināšanai ilgtermiņā ir nepieciešams veikt pasākumus ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanai. Viens no šādiem pasākumiem atbilstoši ar Ministru kabineta 2010.gada 17.novembra rīkojumu Nr.674 apstiprinātajai Konceptijai par sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti ilgtermiņā ir izmaiņas maternitātes un paternitātes pabalstu piešķiršanas kārtībā. Ievērojot anotācijas 1 sadaļas 2.punktā minēto, likumprojekta mērķis ir noteikt sociālās apdrošināšanas sistēmas ilgtspējīgu attīstību veicinošu un uz Satversmes 116.pantā minētā mērķa – sabiedrības labklājība – nodrošināšana vērstu maternitātes pabalsta un paternitātes pabalsta apmēru, pilnveidot vecāku pabalsta saņemšanas nosacījumus, nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanu personām, kuras ir atradušās bērna kopšanas atvaļinājumā un personām, kuras ir atradušās atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, un personām, kuras atradušās bērna tēva atvaļinājumā, kā arī precizēt valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu algas jēdziena saturu attiecībā uz mikrouzņēmumu darbiniekiem.</p> <p>Līdz ar to likumprojekts paredz noteikt, ka:</p> <p>1) maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu arī pēc 31.12.2012. piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, nodrošinot, ka pabalsts atbilst darba ienākumiem, kuras persona saņēma pēc nodokļu nomaksas;</p> <p>2) tiesības uz vecāku pabalstu saglabājas arī gadījumā, ja darba devējs saskaņā ar darba koplīgumā vai darba līgumā noteikto personai bērna kopšanas atvaļinājuma vai atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, laikā izmaksājīs piemaksas, prēmijas, pabalstus un cita veida atlīdzību;</p>	<p>Likumprojekts šo jomu neskar.</p>

	<p>3) arī gadījumā, ja likumā paredzētajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas periodā apdrošināšanas iemaksu alga nav bijusi atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai atvaļinājuma bērna tēvam dēļ, tad, aprēķinot valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka par iepriekšējo šā panta pirmajā daļā un šā likuma 32.pantā paredzēto 12 mēnešu periodu, paredzot iespēju vidējo apdrošināšanas iemaksu algu noteikt darba ņēmējam attiecīgi par 12 mēnešu periodu 32 kalendāra mēnešu laikā pirms mēneša, kad iestāties apdrošināšanas gadījums, un pašnodarbinātajam attiecīgi par 12 mēnešu periodu 39 kalendāra mēnešu laikā pirms gada ceturkšņa, kad iestāties apdrošināšanas gadījums;</p> <p>4) arī gadījumā, ja likumā paredzētajā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas perioda daļā apdrošinātajai personai apdrošināšanas iemaksu alga nav bijusi atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai atvaļinājuma bērna tēvam dēļ, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu nosaka, vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanas periodā neieskaitot atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, vai atvaļinājuma bērna tēvam dienas;</p> <p>5) atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, dienas netiek ieskaitītas kopējo atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas dienu skaitā, gadījumos, kad, aprēķinot maternitātes pabalstu vai paternitātes pabalstu, vidējo apdrošināšanas iemaksu alga nosaka 70 procentu apmērā no valstī noteiktās mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas;</p> <p>6) mikrouzņēmuma darbiniekam valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu alga ir saskaņā ar Mikrouzņēmuma nodokļa likuma 9.panta otro daļu aprēķinātais valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts.</p> <p>Normatīvais regulējums, kas paredz, ka maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu pēc 2012.gada 31.decembra piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas principi atbilstošu pabalstu apmēru noteikšana un sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības ilgtermiņā nodrošināšana, sniedzot personām pilnvērtīgus valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība. Maternitātes un paternitātes pabalsti ir paredzēti, lai personai atļūdzinātu algotā darbā negūtu ienākumu attiecīgā sociālā riska iestāšanās gadījumā, nevis, lai nodrošinātu personai augstāku ienākumu līmeni. Satversmes tiesa jau iepriekš par leģitīmu ir atzinusi mērķi sabalansēt valsts pensiju speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu daļas, ievērojot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta pamatprincipu – pašfinansēšanos. Pie tam nepieciešams nodrošināt, lai pensiju izmaksas būtu iespējamās arī nākotnē, kad demogrāfiskais stāvoklis, iespējams, būs citāds (<i>sk. Satversmes tiesas 2005. gada 11. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-08-01 8. punktu</i>).</p> <p>Šāds normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <p>1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2013.gadā – 5,34 milj. latu, 2014.gadā – 5,48 milj. latu). Pastāvot būtiskam speciālā budžeta deficītam (2010.gadā bija deficīts – 335,8 milj. lati, 2011.gadā ir plānots deficīts – 205,5 milj. lati, bet 2012.gadā – 133,8 milj. lati), arī šāds relatīvi neliels ietaupījums ir nozīmīgs;</p> <p>2) citas alternatīvas sociālās apdrošināšanas ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai (sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas;</p> <p>3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka tiks nodrošināta sociālās apdrošināšanas principu pamatota ievērošana un ar normatīvā regulējuma palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, vecums, bērna kopšana) situācijā.</p> <p>Normatīvais regulējums, kas paredz, ka maternitātes pabalstu un paternitātes pabalstu pēc 2012.gada 31.decembra piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas,</p>	
--	---	--

		nav pretrunā ar no Satversmes 1.panta izrietošo tiesiskās pašāvības principu, jo, tā kā saskaņā ar likuma "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam" maternitātes pabalsts un paternitātes pabalsts līdz 2012.gada 31.decembrim tiek piešķirts 80% apmērā no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, jaunais regulējums tiks piemērots ar 2013.gada 1.janvāri. Līdz ar to normatīvais regulējums paredz pietiekami ilgu pārejas periodu, lai personas, kuras būs maternitātes un paternitātes pabalstu saņēmēji, laicīgi būtu informētas un varētu rēķināties ar jauno normatīvo regulējumu.	
--	--	---	--

8.10 28.07.1998. MK noteikumi Nr.270 "Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
10.12.2013.	21.12.2013.	<p>Noteikumu projekta izstrādāšanas mērķis ir precizēt vecāku pabalsta aprēķināšanas kārtību.</p> <p>Noteikumu projekts paredz:</p> <p>1) precizēt formulu noteikumu 16.2 pantā minētā vecāku pabalsta apmēra noteikšanai atkarībā no izvēlēta vecāku pabalsta saņemšanas ilguma (60% vai 43,75%) vienā kalendāra dienā (noteikumu projekta 1.1. apakšpunkts);</p> <p>2) ja personai, kopjot bērnu vecumā līdz diviem gadiem, piedzimst nākamais bērns, vecāku pabalstu par nākamā bērna kopšanu piešķir lielākajā apmērā, vecāku pabalstu par pirmo bērnu pārrēķinot attiecīgi tam vecāku pabalsta atvietojumam, kas noteikts vecāku pabalsta saņemšanas ilgumam par nākamā bērna kopšanu. Tas nozīmē, ja vecāku pabalsts par pirmo bērnu piešķirts 70% apmērā, piemēram, 2014.gada martā, bet nākamais bērns piedzimst 2015.gada oktobrī un persona izvēlas vecāku pabalstu saņemt līdz bērna viena gada vecumam, tad tā apmērs tiks noteikts 60% apmērā no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas. Šajā gadījumā vecāku pabalsts par pirmo bērnu tiks pārrēķināts, nosakot to 60% no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas un piešķirts lielākais no pabalstiem (noteikumu projekta 1.2. apakšpunkts).</p> <p>3) noteikt vecāku pabalsta aprēķināšanas kārtību pārejas periodā, t.i. līdz 2014.gada 30.septembrim, kad vecāku pabalsts tiek aprēķināts 70% apmērā no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, tā minimālā apmēra aprēķināšanu vienā kalendāra dienā, kā arī tiek saglabāta esošā kārtība lielākā vecāku pabalsta piešķiršanai gadījumā, ja personai, kopjot bērnu vecumā līdz diviem gadiem, piedzimst nākamais bērns (noteikumu projekta 1.3. un 1.4. apakšpunkts).</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka iepriekš minētie grozījumi stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī (noteikumu projekta 3. apakšpunkts).</p> <p>Sakarā ar noteikumu projektā iekļauto normu par noteikumu 16.5 punkta svītrosānu noteikumu projekts paredz, ka tiek atcelti 2013.gada 24.septembrī pieņemtie grozījumi noteikumu 16.5punktā, kuriem būtu jāstājas spēkā 2014.gada 1.janvārī (noteikumu projekta 2. apakšpunkts).</p> <p>Noteikumu projekts izstrādāts, lai nodrošinātu likumā „Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”” ietvertā tiesiskā regulējuma ieviešanu no 2014.gada 1.janvāra.</p> <p>Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto problēmu noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p> <p>Detalizēts aprēķins:</p>	<p>Tekošajā (2013) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. EUR):</p> <p>2014.g.: 535,1</p> <p>un izdevumu samazinājums (tūkst. EUR):</p> <p>2015.g.: 217.9</p> <p>2016.g.: 370.0</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. EUR):</p> <p>2014.g.: 9 818.9</p> <p>2015.g.: 1041.8</p> <p>un samazinājums:</p> <p>2016.g.: 599.3</p>

Aprēķini veikti pie pieņēmuma, ka strādās, sākot no 2014.gada oktobra - 10% no VP saņēmējiem, sākot no 2015.gada augusta - 15% no VP saņēmējiem, kuri kopj bērnu līdz 1 gada vecumam un 70% no VP saņēmējiem, kuri kopj bērnu no 1-1.5 gadu vecumam. Pieņēmums par laika perioda izvēli VP izmaksai: 70% izvēlas VP saņemt līdz bērna 1 gada vecumam; 30% izvēlas - līdz bērna 1.5 gadu vecumam.

Vecāku pabalsts (speciālais budžets) - plānots Saeimā š.g. 6.novembrī pieņemtajā likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam” un Saeimā š.g. 7.novembrī pieņemtajā likumā „Par valsts budžetu 2014.gadam”, EUR

2014.gads				
	vid. skaits	vid. apm.	izd., tūkst.	
Izdevumi *	11 419	456.03	62 489.4	
no tā:				
SB izdevumi	11 419	449.43	61 584.4	
PB dotācija	1 626	46.38	905.1	
2015.gads				
	vid. skaits	vid. apm.	izd., tūkst.	
Izdevumi *	11 762	380.55	53 712.4	
no tā:				
SB izdevumi	11 762	379.47	53 560.4	
PB dotācija	272	46.50	152.0	
2016.gads				
	vid. skaits	vid. apm.	izd., tūkst.	
Izdevumi *	13 413	323.51	52 071.3	
no tā:				
SB izdevumi	13 413	323.51	52 071.3	
PB dotācija	0	0.00	0	

2013.gada budžetā plānotie izdevumi vecāku pabalsta izmaksai: **52 670.6 tūkst. EUR (52 300.6 tūkst. –SB izdevumi; 370 tūkst. – pamatbudžeta dotācija)**

Papildus/ietaupījums izdevumiem vecāku pabalstu izmaksai salīdzinājumā ar 2013.gada budžetā plānotajiem izdevumiem, tūkst. EUR

	2014.gads	2015.gads	2016.gads
<i>SB</i>	+9 283.8	+1 259.8	-229.4
<i>PB dotācija</i>	+535.1	-217.9	-370.0
Kopā	+9 818.9	+1 041.8	-599.3

*Neliela novirze izdevumu apmērā (salīdzinājumā ar vidēja apmēra, kontingenta un gada mēnešu skaita reizinājumu) rodas sakarā ar to, ka aprēķinā vidējais apmērs ietver vairāk par 2 cipariem aiz komata.

Saite uz anotāciju: <http://likumi.lv/ta/id/263205-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumus-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...>

20.11.2012. 01.01.2013. Noteikumu projekts izstrādāts, lai nodrošinātu likumprojektā „Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” ietvertā tiesiskā regulējuma, t.i., vecāku pabalsta minimālā apmēra noteikšanu 100 Ls mēnesī, ieviešanu no 2013.gada 1.janvāra. Noteikumu projekta mērķis ir noteikt aprēķināšanas kārtību, t.sk., formulu, likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 10.6 pantā minētā vecāku pabalsta minimālā apmēra (t.i., 100 Ls mēnesī) noteikšanai vienā kalendāra dienā.

Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.

Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums

	<p>Noteikumu projekts paredz no 2013.gada 1.janvāra izteikt Ministru kabineta 1998.gada 28.jūlija noteikumu Nr.270 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība” 16.5 punktu jaunā redakcijā, nosakot, ka lai noteiktu likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 10.6pantā minētā vecāku pabalsta minimālo apmēru, aprēķina šā pabalsta apmēru vienā kalendāra dienā, izmantojot šādu formulu: $Pvd = (100 \text{ Ls} \times 12) : 365$, kur Pvd – vecāku pabalsta apmērs vienā kalendāra dienā (noteikumu projekta 1.punkts). Noteikumu projekts paredz, ka iepriekš minētais grozījums stājas spēkā 2013.gada 1.janvārī (noteikumu projekta 2.punkts). Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto problēmu noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>2012.gadam Labklājības ministrijas speciālā budžeta apakšprogrammā 04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets” plānotie (ar grozījumiem) izdevumi vecāku pabalstu izmaksai: 31 998,5 tūkst. Ls. 2013., 2014. un 2015.gadam tiek plānots šāds vecāku pabalsta saņēmēju skaits, vidējais apmērs un izdevumi:</p> <p>Vidējais saņēmēju skaits</p> <table border="1" data-bbox="453 591 963 651"> <thead> <tr> <th>2013.gads</th> <th>2014.gads</th> <th>2015.gads</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>9 653</td> <td>9 653</td> <td>9 653</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vidējais apmērs, Ls</p> <table border="1" data-bbox="453 678 963 738"> <thead> <tr> <th>2013.gads</th> <th>2014.gads</th> <th>2015.gads</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>317,32</td> <td>329,54</td> <td>357,69</td> </tr> </tbody> </table> <p>Izdevumi vecāku pabalsta izmaksai, tūkst. Ls</p> <table border="1" data-bbox="453 766 963 826"> <thead> <tr> <th>2013.gads</th> <th>2014.gads</th> <th>2015.gads</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>36 757,1</td> <td>38 172,6</td> <td>41 433,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pēc Labklājības ministrijas veiktiem aprēķiniem, balstoties uz VSAA datiem par vecāku pabalstu saņēmēju skaitu sadalījumā pēc pabalsta apmēra, šādu vecāku pabalsta saņēmēju skaits būs 9,2% jeb 888 personas (vidēji mēnesī). Vecāku pabalsta saņēmējiem, kuriem vecāku pabalsts 2013.gadā un turpmākajos gados tiks piešķirts minimālajā apmērā, pabalstu apmēri vidēji pieaugs par 24,4 Ls mēnesī. Papildu izdevumi vecāku pabalsta minimālā apmēra paaugstināšanai līdz 100 Ls mēnesī 2013., 2014. un 2015.gadā (Valsts pamatbudžeta transferts LM apakšprogrammā 04.04.00 Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets): 2013.gadā: $888 \times 24,4 \text{ Ls} \times 12 = \mathbf{260\ 006 \text{ Ls}}$ 2014.gadā: $888 \times 24,4 \text{ Ls} \times 12 = \mathbf{260\ 006 \text{ Ls}}$ 2015.gadā: $888 \times 24,4 \text{ Ls} \times 12 = \mathbf{260\ 006 \text{ Ls}}$ Līdz ar to Labklājības ministrijas speciālā budžeta apakšprogrammā 04.04.00 „Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets” nepieciešami izdevumi vecāku pabalstu izmaksām kopā 2013., 2014. un 2015.gadā: 2013.gadā: $36\ 757\ 080 + 260\ 006 = \mathbf{37\ 017\ 086 \text{ Ls}}$ 2014.gadā: $38\ 172\ 595 + 260\ 006 = \mathbf{38\ 432\ 601 \text{ Ls}}$ 2015.gadā: $41\ 433\ 379 + 260\ 006 = \mathbf{41\ 693\ 385 \text{ Ls}}$ Finansējums vecāku pabalstu izmaksu nodrošināšanai 2013.gadā 36 757 080 latu apmērā ir iekļauts Saeimā pirmajā lasījumā pieņemtajā likumprojektā „Par valsts budžetu 2013.gadam”, savukārt finansējums 2014.gadā 38 172 595 latu apmērā un 2015.gadā 41 433 379 latu apmērā ir iekļauts Saeimā pirmajā lasījumā pieņemtajā likumprojektā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2013.-2015.gadam”.</p>	2013.gads	2014.gads	2015.gads	9 653	9 653	9 653	2013.gads	2014.gads	2015.gads	317,32	329,54	357,69	2013.gads	2014.gads	2015.gads	36 757,1	38 172,6	41 433,4	<p>(tūkst. latu):</p> <p>2013.g.: 260,1 2014.g.: 260,1 2015.g.: 260,1</p> <p>Pamatbudžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2013.g.: 260,1 2014.g.: 260,1 2015.g.: 260,1</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2013.g.: 260,1 2014.g.: 260,1 2015.g.: 260,1</p>
2013.gads	2014.gads	2015.gads																		
9 653	9 653	9 653																		
2013.gads	2014.gads	2015.gads																		
317,32	329,54	357,69																		
2013.gads	2014.gads	2015.gads																		
36 757,1	38 172,6	41 433,4																		

Saite uz anotāciju: aprekinasanas-kartiba-un...	http://likumi.lv/ta/id/252876-grozijums-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-	
17.01.2012.	<p data-bbox="285 154 422 175">20.01.2012.</p> <p data-bbox="453 154 1591 232">Ievērojot anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto, noteikumu projekta mērķis ir nodrošināt 2011.gada 15.decembrī Saeimā pieņemtajos grozījumos likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteiktā tiesiskā regulējuma ieviešanu.</p> <p data-bbox="453 237 1167 258">Noteikumu projekts paredz veikt MK noteikumos šādus grozījumus:</p> <p data-bbox="453 263 1591 453">1) precizēt MK noteikumu 8.punkta redakciju, nosakot, ka darba ņēmējam algotā darbā aprēķinātā apdrošināšanas iemaksu algas summā netiek ieskaitītas arī piemaksas, prēmijas, pabalsti un cita veida atlīdzība, ko darba devējs saskaņā ar darba koplīgumā vai darba līgumā noteikto personai izmaksājis atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, laikā, kā arī šīs algas aprēķināšanas noteiktā perioda kalendāra dienu skaitā netiek ieskaitītas atvaļinājuma bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu, kalendāra dienas (noteikumu projekta 1.punkts);</p> <p data-bbox="453 457 1591 565">2) precizēt MK noteikumu 16. un 16.1punktā maternitātes pabalsta un paternitātes pabalsta apmēru aprēķināšanas formulas, nosakot, ka maternitātes un paternitātes pabalstus aprēķina 80 procentu apmērā no kalendāra dienas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas (noteikumu projekta 2. un 3.punkts). Šis anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto jautājumu noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p> <p data-bbox="453 591 678 612">Detalizēts aprēķins.</p> <p data-bbox="453 646 1591 724">Tā kā maternitātes un paternitātes pabalsta apmēra aprēķināšanā jau 2012.gadā ir piemērojami 80 procenti no vidējās apdrošināšanas iemaksu algas, tad noteikumu projekts neparedz papildus izdevumus, salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam 2012.gadam.</p> <p data-bbox="453 729 701 750">Maternitātes pabalsts</p> <p data-bbox="453 755 1591 891">Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī Finanšu ministrijas 30.09.2011. vēstulē Nr. 2-6-06/6390 „Par precizētajām prognozēm 2012.-2014.gadam” sniegtās makroekonomiskās prognozes, maternitātes pabalsta vidējais apmērs 100% apmērā bez griestu ierobežojumiem būtu: 2013.gadā: 1840,38 lati; 2014.gadā: 1902,02 lati. Aprēķinos tiek izmantots pieņēmums, ka 2015.gadā maternitātes pabalsta vidējais apmērs 100% apmērā bez griestu ierobežojumiem, salīdzinot ar 2014.gadu, nemainīsies un būtu 1902,02 lati.</p> <p data-bbox="453 896 1551 917">Maternitātes pabalsta saņēmēju skaits 2013., 2014. un 2015.gadā plānots 1131 personas vidēji mēnesī.</p> <p data-bbox="453 922 1339 943">Maternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2013.gadā: $1840,38 \times 0,8 = 1472,30$ lati</p> <p data-bbox="453 948 1339 969">Maternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2014.gadā: $1902,02 \times 0,8 = 1521,62$ lati</p> <p data-bbox="453 974 1339 995">Maternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2015.gadā: $1902,02 \times 0,8 = 1521,62$ lati</p> <p data-bbox="453 1000 711 1021">Ietaupījums 2013. gadā:</p> <p data-bbox="453 1026 1129 1047">$1840,38 \times 12 \times 1131 - 1472,30 \times 12 \times 1131 = 4\,995,6$ tūkst. lati</p> <p data-bbox="453 1052 711 1073">Ietaupījums 2014. gadā:</p> <p data-bbox="453 1078 1121 1099">$1902,02 \times 12 \times 1131 - 1521,62 \times 12 \times 1131 = 5\,162,8$ tūkst. lati</p> <p data-bbox="453 1104 711 1125">Ietaupījums 2015. gadā:</p> <p data-bbox="453 1130 1121 1151">$1902,02 \times 12 \times 1131 - 1521,62 \times 12 \times 1131 = 5\,162,8$ tūkst. lati</p> <p data-bbox="453 1156 695 1177">Paternitātes pabalsts</p> <p data-bbox="453 1182 1591 1318">Ņemot vērā faktiskos datus, kā arī Finanšu ministrijas 30.09.2011. vēstulē Nr. 2-6-06/6390 „Par precizētajām prognozēm 2012.-2014.gadam” sniegtās makroekonomiskās prognozes, paternitātes pabalsta vidējais apmērs 100% apmērā bez griestu ierobežojumiem būtu: 2013.gadā: 231,06 lati; 2014.gadā: 259,69 lati. Aprēķinos tiek izmantots pieņēmums, ka 2015.gadā paternitātes pabalsta vidējais apmērs 100% apmērā bez griestu ierobežojumiem, salīdzinot ar 2014.gadu, nemainīsies un būtu 259,69 lati.</p> <p data-bbox="453 1323 1591 1370">Paternitātes pabalsta saņēmēju skaits vidēji mēnesī 2013.gadā, 2014.gadā un 2015.gadā ir attiecīgi 549, 541 un 533.</p> <p data-bbox="453 1375 1591 1422">Paternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2013.gadā: $231,06 \times 0,8 = 184,85$ lati; paternitātes pabalsta apmērs 80% apmērā 2014.gadā un 2015.gadā: $259,69 \times 0,8 = 207,75$ lati.</p>	Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.

		<p>letaupījums 2013.gadā: 231,06 x 12 x 549– 184,85 x 12 x 549 = 304,4 tūkst. lati</p> <p>letaupījums 2014.gadā: 259,69 x 12 x 541– 207,75 x 12 x 541 = 337,2 tūkst. lati</p> <p>letaupījums 2015.gadā: 259,69 x 12 x 533 – 207,75 x 12 x 533 = 332,2 tūkst. lati</p> <p>Kopā ietaupījums: 2013.gadā: 4995,6 +304,4 = 5 300,0 tūkst. lati; 2014.gadā: 5162,8 +337,2 = 5 500,0 tūkst. lati 2015.gadā: 5162,8 +332,2 = 5 495,0 tūkst. lati</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/242904-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
24.05.2011.	28.05.2011.	<p>1. Papildināt noteikumus ar 21.6 punktu šādā redakcijā: "21.6 Vecāku pabalstu izmaksā par iepriekšējo mēnesi."</p> <p>2. Svītrot 25.1 punktu.</p> <p>3. Papildināt noteikumus ar 27.6 un 27.7 punktu šādā redakcijā: "27.6 Atbilstoši šo noteikumu 21.6 punktam vecāku pabalstu par iepriekšējo mēnesi izmaksā, ja bērns, par kura kopšanu piešķirts pabalsts, dzimis pēc 2011.gada 1.jūlija. 27.7 Vecāku pabalstu par kārtējo mēnesi izmaksā, ja bērns, par kura kopšanu piešķirts pabalsts, dzimis līdz 2011.gada 30.jūnijam." Grozījumam kļūdaini pievienota 17.01.2011. pieņemto grozījumu anotācija, līdz ar to nav informācijas par tā ietekmi uz budžetu.</p>	Nav informācijas par tā ietekmi uz budžetu
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/230724-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
04.01.2011.	12.01.2011.	<p>Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta sesto daļu valsts pārvalde savā darbībā pastāvīgi pārbauda un uzlabo sabiedrībai sniegto pakalpojumu kvalitāti, un tās pienākums ir vienkāršot un uzlabot procedūras privātpersonas labā. Savukārt saskaņā ar šā panta astoto daļu valsts pārvaldi organizē pēc iespējas ērti un pieejami privātpersonai. Ja informācija, kura nepieciešama pārvaldes lēmuma pieņemšanai, kas regulē publiski tiesiskās attiecības ar privātpersonu, ir citas institūcijas rīcībā, iestāde to iegūst pati, nevis pieprasa no privātpersonas.</p> <p>Administratīvā procesa likuma 59.panta otrā daļa nosaka, ka iegūstot informāciju, iestāde var izmantot visas tiesiskās metodes, arī iegūt informāciju no administratīvā procesa dalībniekiem, citām institūcijām, kā arī ar liecinieku, ekspertu, apskates, dokumentu un cita veida pierādījumu palīdzību. Ja iestādei nepieciešamā informācija ir nevis privātpersonu, bet gan citas institūcijas rīcībā, iestāde to iegūst pati, nevis pieprasa no privātpersonas.</p> <p>levērojot minēto, kā arī atbilstoši Saeimā 2010.gada 2.decembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, noteikumu projekta izstrādāšanas mērķis ir pilnveidot un atvieglot kārtību, kādā personas var pieprasīt slimības pabalstu, maternitātes pabalstu, paternitātes pabalstu, vecāku pabalstu un apbedīšanas pabalstu apdrošinātās personas nāves gadījumā vai apdrošinātās personas apgādībā bijuša ģimenes locekļa nāves gadījumā, paredzot iespēju iesniegumu pabalsta piešķiršanai nosūtīt arī pa pastu vai iesniegt elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.</p> <p>Vienlaikus noteikumu projekta izstrādāšanas mērķis ir noteikt, ka, ja informācija, kura VSAA nepieciešama lēmuma par valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta piešķiršanu pieņemšanai, ir citas institūcijas rīcībā, tad VSAA to iegūst pati, nevis pieprasa to iesniegt vai uzrādīt pabalsta pieprasītājam.</p> <p>Līdz ar to noteikumu projekts paredz, ka tiesai ne vēlāk kā triju darba dienu laikā pēc sprieduma par adopcijas apstiprināšanu stāšanās spēkā par to jāpaziņo VSAA nodaļai atbilstoši adoptētāja deklarētajai dzīvesvietai. Arī bāriņtiesai ne vēlāk kā triju darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par aizbildnības nodibināšanu vai pēc lēmuma, kas pieņemts bērna personisko interešu aizstāvībai, pieņemšanas atbilstoši</p>	Nav attiecināms.

		<p>Bāriņtiesu likuma 18.panta 4.punktam par to jāpaziņo VSAA nodaļai atbilstoši aizbildņa vai personas, kura ar Bāriņtiesas lēmumu atzīta par bērna faktisko audzinātāju, deklarētajai dzīvesvietai.</p> <p>Noteikumu projekts paredz noteikt valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta pieprasītājam tiesības izvēlēties viņam ērtāko pabalsta pieprasīšanas veidu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iesniegt rakstveida iesniegumu pabalsta piešķiršanai, personiski ierodoties VSAA un uzrādot nepieciešamos dokumentus; - iesniegt rakstveida iesniegumu elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājas lapā (www.vsaa.lv) esošo veidlapu; - iesniegt rakstveida iesniegumu, nosūtot to pa pastu, norādot tajā visu nepieciešamo informāciju vai izmantojot VSAA mājas lapā (www.vsaa.lv) esošo veidlapu. <p>Saskaņā ar Saeimā 2010.gada 2.decembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” apbedīšanas pabalsta piešķiršanas pamats ir pabalsta pieprasītāja iesniegums un informācija par apdrošinātās personas vai apdrošinātās personas apgādībā bijuša ģimenes locekļa miršanas fakta reģistrāciju (līdz likuma grozījumu spēkā stāšanās – dzimtsarakstu nodaļas izdota noteikta parauga izziņa par miršanas fakta reģistrāciju). Ziņas par Latvijā reģistrētām mirušajām personām VSAA iegūst no ledzīvotāju reģistra datiem, savukārt informācija par ārvalstīs mirušajām personām VSAA nav pieejama, tāpēc tā pabalsta pieprasītājam ir jāiesniedz pašam. Līdz ar to noteikumu projekts attiecībā uz apbedīšanas pabalstu paredz papildināt noteikumus ar kārtību, kādā ārvalstī izsniegts dokuments, kas apliecina personas, par kuru tiek pieprasīts apbedīšanas pabalsts, miršanas faktu, tiek pielīdzināts Latvijā izsniegtam miršanas fakta reģistrācijas dokumentam.</p> <p>Likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 29.pantā noteikts, ka valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus nepiešķir vai pārtrauc to izmaksu uz laiku, kamēr pabalsta saņēmējs vai bērns, par kura kopšanu tiek maksāts pabalsts atrodas pilnā valsts apgādībā, kā arī par laiku, kad persona atrodas apcietinājumā vai brīvības atņemšanas vietā. Ievērojot minēto, kā arī ņemot vērā to, ka, ja informācija, kura nepieciešama lēmuma pieņemšanai par pabalsta piešķiršanu ir citas institūcijas rīcībā, tad iestāde to iegūst pati, noteikumu projekts papildināts ar punktu, kas paredz, ka minētajos gadījumos attiecīgi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija vai ieslodzījuma vietu pārvalde triju darba dienu laikā pēc pabalsta saņēmēja vai bērna, par kura kopšanu tiek maksāts pabalsts, ieviešanas attiecīgajā iestādē, paziņo par to Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļai atbilstoši pabalsta saņēmēja deklarētajai dzīvesvietai.</p> <p>Noteikumu projekta 10.punktā ietvertais noteikumu 23.3 punkts paredz, ka pabalsta pieprasītājs ar savu parakstu apliecina, ka iesniegumā par pabalsta piešķiršanu sniegtā informācija ir patiesa. Tas, ņemot vērā to, ka iesniegumu pabalsta piešķiršanai var iesniegt gan personai personiski ierodoties VSAA nodaļā, gan elektroniska dokumenta formātā gan nosūtīt pa pastu, nepieciešams personas identifikācijai un apliecinājumam, ka iesniegumā sniegtās ziņas par tā iesniedzēju atbilst patiesībai.</p> <p>Vienlaikus noteikumu projekts paredz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) papildināt noteikumus ar ziņām, kurām jābūt ietvertām iesniegumā par valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta piešķiršanu; 2) neregulēt jautājumu par personas pārstāvību, kas noteikts citos normatīvajos aktos; 3) atbilstoši 2009.gada 1.decembra grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, precizēt normu, kas nosaka, kā aprēķināma dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, ja minētā likuma 31.panta pirmajā daļā noteiktajā periodā darba ņēmējs nav guvis apdrošināšanas iemaksu algu sakarā ar atrašanos atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, attiecinot šo normu tikai uz maternitātes pabalsta un paternitātes pabalsta apmēru noteikšanu; 	
Saite uz anotāciju:		http://likumi.lv/ta/id/224008-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumus-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...	
09.11.2010.	17.11.2010.	Atbilstoši likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” Pārejas noteikumu 5.punktam, līdz 2010.gada 31.oktobrim vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina	Nav attiecināms.

		<p>no personas apdrošināšanas iemaksu algas, no kuras veiktas vai bija jāveic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas vecāku apdrošināšanai: darba ņēmējam – no personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot 3 kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā bērns piedzimis, bet pašnodarbinātajam par 12 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot trīs kalendāra mēnešus pirms gada ceturkšņa, kurā bērns piedzimis. Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1579 „Grozījumi Ministru kabineta 1998.gada 28.jūlija noteikumos Nr.270 "Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība", sākot ar 2010.gada 1.novembri, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai darba ņēmējiem aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par periodu, kas noteikts likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” 31.panta pirmajā daļā, bet pašnodarbinātajiem – šā likuma 32.pantā (t.i., tāpat kā pārējiem valsts sociālās apdrošināšanas pabalstiem). Noteikumu 27.5 punkts nosaka, ka personām, kuras kopj bērnus, kas dzimuši līdz 2010.gada 31.oktobrim, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” pārejas noteikumu 5.punktu. Noteikumu 9.1 un 15.2 punkts nosaka, ka vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai līdz 2010.gada 31.oktobrim attiecīgi darba ņēmējam aprēķina saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” pārejas noteikumu 5.punkta 1.apakšpunktā noteikto formulu, bet pašnodarbinātajiem – ar minētā punkta 2.apakšpunktā minēto formulu.</p> <p>Ņemot vērā, ka noteikumu 9.1 un 15.2 punktus ietvertās atsauces uz likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” Pārejas noteikumu 5.punktu ir zaudējušas spēku un ar 2010.gada 1.novembri nav piemērojamas, noteikumu projekts paredz svītrot noteikumu 9.1 un 15.2 punktu (1.,2.punkts). Vienlaikus noteikumu projekts attiecībā uz vecāku pabalsta minimālā apmēra aprēķināšanu paredz papildināt noteikumus ar formulu vecāku pabalsta minimālā apmēra aprēķināšanai vienā kalendāra dienā (3.punkts).</p> <p>Noteikumu projekta anotācijas I sadaļas 2.punktā minēto problēmu noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/221289-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
22.12.2009.	01.01.2010.	<p>Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 1998.gada 28.jūlija noteikumos Nr.270 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība”” (turpmāk – noteikumu projekts) izstrādāšanas mērķis ir noteikt vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtību valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta apmēra noteikšanai, atbilstoši grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”. Līdz ar to, noteikumu projekts paredz noteikt, ka, sākot ar 2010.gada 1.janvāri, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” noteikto valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta apmēru noteikšanai darba ņēmējiem aprēķina no viņu gūtās apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums.</p> <p>Vienlaikus noteikumu projekts attiecībā uz vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanu, nosakot vecāku pabalstu, paredz noteikt, ka, sākot ar 2010.gada 1.novembri, kad beigsies pārejas periods vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanai, nosakot vecāku pabalsta apmēru, vidējo apdrošināšanas iemaksu algu vecāku pabalsta apmēra noteikšanai, aprēķinās tāpat kā pārējiem valsts sociālās apdrošināšanas pabalstiem.</p> <p>Šīs anotācijas I. sadaļas 2.punktā minētās problēmas noteikumu projekts atrisinās pilnībā.</p>	<p>Precīzus aprēķinus attiecībā uz vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtības izmaiņu ietekmi uz valsts speciālo budžetu nav iespējams veikt, jo nav iespējams precīzi paredzēt to, cik gadījumos valsts sociālās apdrošināšanas pabalsti tiek pieprasīti un izmantoti ļaunprātīgi.</p>
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/202817-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
19.05.2009.	27.05.2009.	<p>1.1. svītrot 23.punkta otro teikumu; 1.2. svītrot 25.punktā vārdus “izņemot apbedīšanas pabalstu, kuru izmaksā arī pamatojoties uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļas izsniegto vienreizējās izmaksas orderi vai bankas čeku”.</p>	Nav informācijas.

Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/192367-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
16.12.2008.	01.01.2009.	<p>1.1. izteikt norādi, uz kāda likuma pamata noteikumi izdoti, šādā redakcijā: "Izdoti saskaņā ar likuma "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 24.pantu un 31.panta trešo daļu";</p> <p>1.2. izteikt 21.2 punkta ievaddaļu šādā redakcijā: "21.2 Lai saņemtu vecāku pabalstu, pabalsta pieprasītājs vai tā pilnvarota persona iesniedz jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļā pēc pabalsta pieprasītāja izvēles iesniegumu par pabalsta piešķiršanu. Iesniegumā norāda personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi, termiņuzturēšanās atļaujas ilgumu (ja tāda ir), konta numuru, uz kuru pārskaitāma pabalsta summa, kā arī bērna vārdu, uzvārdu un personas kodu. Iesniedzot iesniegumu, uzrāda:";</p> <p>1.3. svītrot 22.punktu;</p> <p>1.4. izteikt 23.punktu šādā redakcijā: "23. Lai saņemtu apbedīšanas pabalstu, pabalsta pieprasītājs vai tā pilnvarota persona iesniedz jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļā pēc pabalsta pieprasītāja izvēles iesniegumu par pabalsta piešķiršanu un uzrāda miršanas apliecības vai sertifikāta oriģinālu. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra izgatavo miršanas apliecības vai sertifikāta kopiju.";</p> <p>1.5. svītrot 24. un 24.1 punktu.</p>	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/185427-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			
18.12.2007.	01.01.2008.	<p>Nav pieejama anotācija.</p> <p>Grozījumi paredz izmaiņas sociālo pabalstu aprēķināšanā un pieteikšanās kārtībā.</p>	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/168481-grozijumi-ministru-kabineta-1998-gada-28-julija-noteikumos-nr-270-videjas-apdrosinasanas-iemaksu-algas-aprekinasanas-kartiba-un...			

8.11 03.04.2001. MK noteikumi Nr.152 "Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
09.07.2013.	01.09.2013.	<p>Lai mazinātu risku gadījumiem, kad nepamatoti ilgstoši bez objektīva pamatojuma tiek noteikta personas darbnespēja, Noteikumu projekts paredz saīsināt darbnespējas laika posmu, kurā ārstējošais ārsts vienpersoniski var izsniegt darbnespējas lapu, no 45 dienām uz 30 dienām.</p> <p>Tāpat Noteikumu projekts paredz saīsināt darbnespējas laika posmu, par kuru ārsta palīgs ir tiesīgs izsniegt darbnespējas lapu, līdz pirmajām 10 darbnespējas dienām.</p> <p>Saskaņā ar Dokumentu juridiskā spēka likuma 4.pantu veiktas izmaiņas Noteikumu Nr.152 1. un 2.pielikumā (darbnespējas A un B lapa), darbnespējas lapā esošajā zīmoga nospieduma vietā paredzot ārsta vai ārsta palīga personīgā spiedoga vietu.</p> <p>Lai novērstu Ārstniecības likuma 10.pantā ietvertu tiesību normu dublēšanu Noteikumos Nr.152, Noteikumu projekts paredz precizēt Veselības inspekcijai 24.punktā noteikto kompetenci, kas ļaus personām skaidri izprast, kur vērsties saistībā ar Noteikumu projektā risināmajiem jautājumiem.</p> <p>Noteikumu projektā tiek precizēta Noteikumu Nr.152 terminoloģija, nodrošinot tās vienveidību.</p> <p>Noteikumu projekts paredz papildināt noslēguma jautājumus ar jaunu punktu, nosakot pārejas periodu personas nosūtīšanai pie cita ārsta īsākā laika posmā, kā arī pārejas periodu darbnespējas lapu A un B veidlapu, kas iegādātas līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, izsniegšanai.</p>	Nav attiecināms.

		Paredzams, ka Noteikumu projekts stāsies spēkā 2013.gada 1.septembrī. Noteikumu projektā paredzētais regulējums veicinās I sadaļas 2. punktā minēto problēmu atrisināšanu.	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/258189-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-3-aprila-noteikumos-nr-152-darbnespajas-lapu-izsniegšanas-kartiba-			
28.02.2012.	02.03.2012.	Lai atvieglotu tiesnešu pienākuma – izvērtēt iemeslus, kādēļ persona nav varējusi ierasties tiesā, izpildi, noteikumu projekts paredz papildināt Noteikumus Nr.152 ar jaunu punktu, kas nosaka, ka pēc personas pieprasījuma ārsts vai ārsta palīgs izsniedz pacientam Izrakstu no stacionāra pacienta/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr.027/u), norādot tajā pacientam konkrētajā laika periodā noteikto ārstēšanās režīmu (stacionārs, mājas vai brīvais). Ārstēšanās režīmi „stacionārais” un „mājas” vērtējami kā režīmi, kurus jāievēro personai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ārstēšanās procesu un ir jāatrodas stacionārajā ārstniecības iestādē vai mājās, un personas, kurām noteikts šāds režīms, nevar veikt citas darbības, kuras nav saistītas ar ārstniecību, tai skaitā piedalīties kādā no tiesvedības procesiem. Savukārt „brīvais” režīms pieļauj iespēju personai piedalīties tiesvedības procesos un varētu būt uzskatīts kā neattaisnojošs iemesls, ja persona neierodas tiesībsardzības iestādē. Iepriekš minētā tiesību norma varētu novērst darbnespējas lapas izsniegšanas nekontrolētu izmantošanu gadījumos, kad personai ir jāpilda normatīvajos aktos noteiktais pienākums ierasties tiesībsardzības iestādē, lai piedalītos kādā no tiesvedības procesiem.	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/244726-grozijums-ministru-kabineta-2001-gada-3-aprila-noteikumos-nr-152-darbnespajas-lapu-izsniegšanas-kartiba-			
21.09.2010.	24.09.2010.	Ministru kabineta noteikumu projekts ir izstrādāts, lai uzlabotu Veselības inspekcijas kontroles un uzraudzības funkcijas efektivitāti, paredzot ārstniecības iestādes vadītājam, kura iestādē izsniegta DNL, izdot rīkojumu par DNL anulēšanu pēc Veselības inspekcijas atzinuma par nepamatoti izsniegtu DNL saņemšanas. Ministru kabineta noteikumu projekts paredz svītrot tiesību normu, kas šobrīd nosaka, ka ārstniecības iestādes vadītājs, kurā izsniegta DNL, saņemot Veselības inspekcijas atzinumu par nepamatoti izsniegtu DNL, var pieņemt lēmumu anulēt vai atteikties anulēt DNL. Tādējādi netiks pieļauta situācija, ka ārstniecības iestādes vadītājs, atsakot anulēt DNL, veicina nepamatotu slimības pabalstu izmaksu personai, kā arī valsts noteikto sociālo garantiju un darba devēju līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu. Ministru kabineta noteikumu projekts paredz samazināt ārstniecības iestādes vadītāja rīkojuma par DNL anulēšanu izdošanas termiņu no mēneša līdz 14 dienām, jo ārstniecības iestādei vairs nebūs nepieciešams laiks, lai izvērtētu, vai DNL ir anulējama. Pēc negatīva Veselības inspekcijas atzinuma saņemšanas ārstniecības iestādei būs jāizdod rīkojums par DNL anulēšanu, un minētā rīkojuma kopija būs jānosūta ne tikai Veselības inspekcijai, bet arī Valsts sociālajai apdrošināšanas aģentūrai, tādējādi veicinot savlaicīgu slimības pabalsta izmaksas pārtraukšanu personai, kurai tika nepamatoti izsniegta DNL. Tāpat Ministru kabineta noteikumu projekts paredz ārstniecības iestādes vadītājam tiesības anulēt DNL ne tikai gadījumā, ja saņemts Veselības inspekcijas atzinums par nepamatoti izsniegtu DNL, bet arī gadījumā, ja DNL ir bojāta, izrakstīta kļūdaini vai ar vairākiem labojumiem. Papildus Ministru kabineta noteikumos ir paredzēts iekļaut tiesību normu par to, ka samaksas apmēru par DNL dublikāta izsniegšanu nosaka nevis veselības ministrs, bet pati ārstniecības iestāde.	Nav attiecināms.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/218356-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-3-aprila-noteikumos-nr-152-darbnespajas-lapu-izsniegšanas-kartiba-			
21.07.2009.	29.07.2009.	Atbilstoši 2009.gada 16.jūnijā Saeimā pieņemtajiem grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, kas nosaka, ka slimības pabalstu piešķir un izmaksā par laiku no darba nespējas 11.dienas līdz darbspēju atgūšanas dienai, bet ne ilgāku par 26 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas, ja darba nespēja ir nepārtraukta, vai ne ilgāku par 52 nedēļām triju gadu periodā, ja darba nespēja atkārtojas ar pārtraukumiem, ir nepieciešams veikt atbilstošus grozījumus Ministru kabineta 2001.gada 3.aprīļa noteikumos Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība”. Līdz ar to, Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījums Ministru kabineta 2001.gada 3.aprīļa noteikumos Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība”” (turpmāk tekstā – noteikumu projekts) izdošanas mērķis ir, atbilstoši grozījumiem likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, noteikt kārtību, kādā VDEĀK atsevišķos gadījumos sniedz atzinumu par darbnespējas lapas turpmāku pagarināšanu, ja tas nepieciešams pilnvērtīgas ārstēšanas, tajā skaitā, medicīniskās rehabilitācijas, nodrošināšanai.	Noteikumu projekta īstenošanai papildus valsts budžeta līdzekļi nav nepieciešami.

		<p>Ministru kabineta noteikumu projekts paredz noteikt, ka VDEĀK, ja tas nepieciešams pilnvērtīgas ārstēšanas, tajā skaitā medicīniskās rehabilitācijas, nodrošināšanai, sniedz personām atzinumus par darbnespējas lapu pagarināšanu pārejošas darba nespējas laika periodā, kas turpinās pēc 26 nedēļām, bet ne ilgāk par 52 nedēļām, skaitot no darba nespējas pirmās dienas. Dokumentus, kas nepieciešami atzinuma saņemšanai (iesniegumu, darbnespējas lapu B un veidlapu Nr.088/u „Nosūtījums uz Veselības un darbības ekspertīzes ārstu komisiju”), persona VDEĀK iesniedz ne vēlāk kā piecas darbdienu pirms 26 nedēļu nepārtrauktas darba nespējas perioda beigām.</p> <p>Vienlaikus noteikumu projekts paredz svītrot 21.3 punktu, kas nosaka, ka, ja darbnespēja ilgst sešus mēnešus, ārstējošam ārstam vai ārsta palīgam ir pienākums nosūtīt darbnespējīgo personu uz VDEĀK, izņemot gadījumu, ja pārejoša darbnespēja iestājusies grūtniecības periodā. VDEĀK lemj, vai personai nosakāma invaliditāte, un ārstējošais ārsts vai ārsta palīgs komisijas lēmumu norāda darbnespējas lapā. Attiecībā uz personām, kurām pārejoša darbnespēja grūtniecības periodā iestājusies līdz 2009.gada 30.jūnijam un nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.jūlija, un ir ilgāka par 26 nedēļu darbnespējas periodu, noteikumu projekts paredz noteikt pārejas periodu. Līdz ar to, līdz 2009.gada 31.decembrim saskaņā ar šo noteikumu 17.1 punktu minētās personas uz Veselības un darbības ekspertīzes ārstu komisiju nenosūta. Tas nozīmē, ka ārstējošais ārsts vai ārsta palīgs minētās personas pēc 26 nedēļu ilga darbnespējas perioda uz VDEĀK nenosūta un darbnespējas lapa šīm personām tiek izsniegta līdz darbības atgūšanas dienai, bet ne ilgāk par 52 nedēļām. Arī tām personām, kuras tiek nosūtītas uz VDEĀK un kurām darbnespēja iestājusies līdz 2009.gada 30.jūnijam un nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.jūlija, un ir ilgāka par 26 nedēļu darbnespējas periodu, darbnespējas lapa tiek izsniegta līdz darbības atgūšanas dienai, bet ne ilgāk par 52 nedēļām.</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/195358-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-3-aprila-noteikumos-nr-152-darbnespejas-lapu-izsniegšanas-kartiba-22.12.2008.			
22.12.2008.	01.01.2009.	Grozījumu anotācija nav pieejama. Grozījumi paredz izmaiņas galvenokārt dokumentu noformēšanā, līdz ar to maz ticams, ka tie var ietekmēt budžetu.	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/185937-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-3-aprila-noteikumos-nr-152-darbnespejas-lapu-izsniegšanas-kartiba-			

8.12 Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
23.10.2014.	01.01.2015.	<p>Saskaņā ar likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” (turpmāk – likums) 19.panta pirmo daļu pamats slimības pabalsta izmaksai ir Ministra kabineta noteiktajā kārtībā izsniegta darba nespējas lapa un darba devēja apstiprinājums par personas neierašanos darbā. Tādējādi šobrīd darba devējs, aizpildot darbnespējas lapas nodaļu „Darba devēja informācija” un apliecinot, ka darbinieks darbnespējas laikā neieradās darbā, faktiski ir iesaistīts slimības pabalsta piešķiršanas procesā.</p> <p>Lai vienkāršotu slimības pabalstu pieprasīšanu, plānots atteikties no darbnespējas lapā iekļautā darba devēja apstiprinājuma par personas neierašanos darbā periodā, par kuru izsniegta darbnespējas lapa. Turklāt Nacionālais veselības dienests (turpmāk – NVD) pašlaik strādā pie vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas (turpmāk – e-veselības projekts) īstenošanas, kura ieviešanas rezultātā ārsti pārtrauks izsniegt darbnespējas lapas papīra formātā, bet informāciju par pacienta darbnespēju ievadīs informācijas sistēmā, kur tā tiks nodota tālāk izmantošanai dažādiem saņēmējiem, t.sk., Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai (turpmāk – VSAA), kura nodrošina slimības un maternitātes pabalsta</p>	Likumprojekts šo jomu neskar

	<p>piešķiršanu, Valsts darba inspekcijai un citām iestādēm, kurām normatīvajos aktos ir noteiktas tiesības šādu informāciju saņemt. Atsakoties no darba devēja apstiprinājuma uz papīra formāta darbnespējas lapas un ieviešot elektroniskās darbnespējas lapas un elektronisku informācijas apmaiņu par izsniegtajām un noslēgtajām darbnespējas lapām, slimības pabalsta pieprasīšanai būs nepieciešams tikai pabalsta pieprasītāja iesniegums, kuru viņš varēs iesniegt VSAA arī elektroniski.</p> <p>Iesniegumā pabalsta pieprasīšanai personai, būs jāapliecina, ka darba nespējas periodā viņa nav strādājusi. Savukārt VSAA rīcībā ir informācija par sociālās apdrošināšanas iemaksu periodiem, kas dod iespēju pārbaudīt vai darba nespējas lapa nav izsniegta par periodu, kad persona faktiski ir strādājusi.</p> <p>Grozījums likuma 19.pantā pirmajā daļā paredz, izslēgt prasību, ka darba devējam ir jāapliecina, ka darbinieks periodā, par kuru izsniegta darbnespējas lapa B, nav strādājis. Vienlaikus šā panta trešajā daļā veikti redakcionāla rakstura grozījumi, kas paredz aizstāt vārdus „mēneša” ar vārdiem „dienas”, jo slimības pabalsta apmēra noteikšanā tiek ņemta vērā dienas (nevis mēneša) vidējā apdrošināšanas iemaksu alga.</p> <p>Ierosinot likuma grozījumus, tika ņemta vērā e-veselības projekta ieviešana un fakts, ka darba devējam ir nepieciešama informācija par darbinieka pārejošu darbnespēju (darbnespējas lapas A apmaksai, faktiskā darba laika uzskaitē u.c. gadījumos). NVD un Valsts ieņēmuma dienests (turpmāk - VID) 2014.gada 31.martā ir parakstījuši Sadarbības līgumu, kura ietvaros tiks izstrādāta informācijas apmaiņa starp NVD e-veselības sistēmu un VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (turpmāk VID EDS), lai darba devēji VID EDS saņemtu informāciju par darbiniekiem noslēgtajām darbnespējas lapām. Darba devēji jau pašlaik lieto VID EDS. Pēc NVD un VID sniegtās informācijas minētā projekta ieviešanas termiņš – 2015.gada 1.jūlijs.</p> <p>Ministru kabineta 2014.gada 11.marta noteikumi Nr.134 „Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu” paredz, ka darbnespējas lapas līdz 2015.gada 31.decembrim ārstniecības iestādēs izsniedz pacientam papīra veidā. Pēc šā termiņa beigām darbnespējas lapas tiks sagatavotas tikai elektroniski, bet, pēc personas lūguma, tās būs iespējams arī izdrukāt.</p> <p>Saskaņā ar likumprojektā iekļautajiem pārejas noteikumiem (17.punktu) darba devēja apstiprinājums par darba ņēmēja neierašanos darbā darba nespējas periodā nebūs nepieciešams darbnespējas lapām, kas tiks izsniegtas sākot ar 2015.gada 1.jūliju, t.i., kad darba devēji varēs saņemt informāciju par darbiniekiem noteikto pārejošo darbnespēju no VID EDS.</p> <p>Saskaņā ar likuma 23.panta piekto daļu atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmērs katram mirušā apgādnieka bērnam nedrīkst būt mazāks par 50 procentiem no valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta. Savukārt likumā „Par valsts pensijām” saskaņā ar 2005.gada 20.oktobra grozījumiem attiecībā uz apgādnieka zaudējuma pensijas apmēru 50 procentu vietā tika noteikti 65 procenti. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret personām, kuras zaudējušas apgādnieku (neatkarīgi no apgādnieka nāves cēloņa), grozījumi likuma 23.panta piektajā daļā paredz noteikt, ka apgādnieka zaudējumu apmērs katram mirušā apgādnieka bērnam nedrīkst būt mazāks par 65 procentiem (līdzšinējo 50 procentu vietā) no valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta.</p> <p>Likuma 14.panta sestā daļa paredz iespēju apdrošināšanas atlīdzību pieprasīt par iepriekšējo periodu - maksimāli par 12 mēnešu periodu pirms pieprasījuma iesniegšanas dienas. Tādējādi veidojas situācijas, kad personai par šo periodu jau ir izmaksāts cits sociālās apdrošināšanas pakalpojums, piemēram, bezdarbnieka pabalsts, kuru saskaņā ar likumu persona nevar saņemt vienlaicīgi ar apdrošināšanas atlīdzību, un izveidojas sociālās apdrošināšanas pakalpojuma pārmaksa. Minētās situācijas risināšanai likumprojekts paredz likumā noteikto pakalpojumu pieprasīšanai par iepriekšējo periodu noteikt īsāku termiņu - 6 mēnešus, līdzšinējo 12 mēnešu vietā. Līdzīgs regulējums ir noteikts likumā „Par valsts pensijām” attiecībā uz pensijas pieprasīšanu un tiks iekļauts arī citos sociālās drošības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos. Vienāds termiņš pensiju, pabalstu un atlīdzību pieprasīšanai atvieglos minēto pakalpojumu pieprasīšanu, jo ir situācijas, kad persona VSAA nodaļā pieprasa vairākus sociālos pakalpojumus vienlaicīgi. Turklāt 6 mēnešu periods ir pietiekoši ilgs laiks, lai varētu pagūt pieprasīt likumā noteiktās apdrošināšanas atlīdzības, kuru mērķis ir zaudēto darba ienākumu daļēja kompensēšana, un, kā liecina līdzšinējā prakse, persona apdrošināšanas atlīdzības vēlas saņemt nekavējoties. Turklāt personas, kuras pieprasījis valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un valsts sociālos pabalstus, sākot no likuma</p>	
--	---	--

	<p>spēkā stāšanās dienas, būs vienādos un salīdzināmos apstākļos, jo pensiju, pabalstu un apdrošināšanas atlīdzību pieprasīšanas termiņi būs noteikti visiem vienādi. To pamato arī 2005.gada 14.septembra Satversmes tiesas sprieduma Nr.2005-02-0106 secinājuma daļas 9.1.punktā noteiktais, ka vienlīdzības principam ir jāgarantē vienotas tiesiskās kārtības pastāvēšana. Proti, tā uzdevums ir nodrošināt, ka tiek īstenota tāda tiesiskas valsts prasība kā likuma aptveroša ietekme uz visām personām. Lai nodrošinātu tiesiskās pašāvības principa ievērošanu, ir noteikts pārejas periods šīs normas spēkā stāšanās dienai, proti, šī norma stājas spēkā tikai 2016.gada 1.janvārī (likumprojekta 9.pantā iekļautais pārejas noteikumu 18.punkts), līdz ar to personas, kurām nākotnē būs tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību, rēķināsies ar jauno atlīdzību pieprasīšanas termiņu.</p> <p>Vienlaikus, veicot grozījumus likumā, no likuma tiek izslēgtas tiesību normas, kas netiek piemērotas (likuma 1.panta 6.punkts, 2.panta otrās daļas 4.punkts, 10.pants). Proti, likumā sākotnēji tika iekļauta tiesību norma, kas paredzēja sociālajai apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām (turpmāk – darba negadījumu apdrošināšana) ieviest diferencētu sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi atkarībā no uzņēmuma darbības atbilstības bīstamības grupu principiem, vienlaikus pārejas noteikumos (6.punktā) nosakot, ka līdz bīstamības grupu un tām atbilstošu iemaksu likmju noteikšanai Ministru kabinets nosaka vienotu iemaksu likmi. Taču vairākkārtīgi, veicot šādas iemaksu likmes ieviešanas lietderības izvērtēšanu, tika secināts, ka saglabājama vienota iemaksu likme.</p> <p>Šāds izvērtējums tika veikts 1998.gadā (t.i., gadu pēc likuma spēkā stāšanās), un izveidotā darba grupa sadarbībā ar ārvalstu ekspertiem secināja, ka darba negadījumu apdrošināšanas iemaksu diferencēšana nav nepieciešama.</p> <p>Pēc vairāku gadu pārtraukuma (2003.gadā) atkārtoti tika vērtēts: vai iemaksu likmi darba negadījumu apdrošināšanai visiem darba devējiem turpmāk atstāt vienotu vai noteikt diferencētu atkarībā no atkarībā no uzņēmuma darbības atbilstības bīstamības grupu principiem. Darba grupa sagatavoja Konceptiju par bīstamības grupu noteikšanas nepieciešamību sociālajā apdrošināšanā pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām, kurā tika piedāvāti minētā jautājuma 3 risinājuma varianti. 1. un 2. variants piedāvāja diferencētu iemaksu likmi, savukārt 3.variants paredzēja visiem darba devējiem saglabāt vienotu iemaksu likmi darba negadījumu apdrošināšanai, vienlaikus, ņemot vērā darba negadījumu speciālā budžeta izdevumu pieaugumu, ar 2005.gada 1.janvāri šo likmi paaugstināt. Izvērtējot piedāvāto variantu priekšrocības un trūkumus, iemaksu likmes darba negadījumu apdrošināšanai apmēru, faktu, ka Latvijas tautsaimniecībā dominē pakalpojumu sektors (t.i., bīstamo nozaru grupā tiktu iekļauts salīdzinoši neliels skaits nozaru un uzņēmumu), u.c. faktoros, kā arī uzklusot Latvijas Darba devēju konfederācijas viedokli, nolēma atbalstīt koncepcijā piedāvātā risinājuma 3.variantu. Minētais koncepcijas projekts tika izskatīts 2004.gada 9.februāra Ministru kabineta komitejas sēdē, kurā tika nolemts atbalstīt 3.variantu, kas paredzēja saglabāt likmi vienotu, kā tas ir bijis līdz šim, no 2005.gada to paaugstinot (0,09 % vietā nosakot 0,1 %).</p> <p>Vienlaikus Labklājības ministrijai tika uzdots sagatavot atbilstošu rīkojuma projektu.</p> <p>Saskaņā ar iepriekš minēto 2004.gada 16.aprīlī tika pieņemts Ministru kabineta rīkojums Nr.249 „Par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi sociālajai apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”, kurā tika noteikts: Saglabāt vienoto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi sociālajai apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām 0,09 procentu apmērā. Tādējādi iemaksu likmes darba negadījumu apdrošināšanai diferenciācija joprojām nav ieviesta, un saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 6.punktu visiem darba devējiem Ministru kabinets ik gadu nosaka vienotu iemaksu likmi.</p> <p>Tieslietu ministrija, sniedzot atzinumu par Ministru kabineta noteikumu projektu “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2014. gadā”, ir norādījusi, ka pārejas noteikumos neietver normas, kas darbojas pastāvīgi. Līdz ar to, izstrādājot likumprojektu, Labklājības ministrija vēlreiz izvērtēja iepriekš minēto likuma normu saistībā ar bīstamības grupu un tām atbilstošās iemaksu likmes darba negadījumu apdrošināšanai saglabāšanas nepieciešamību un secināja sekojošo:</p>	
--	---	--

	<p>1. Diferencētās iemaksu likmes ieviešana paaugstinātu administratīvo slogu gan darba devējiem, gan institūcijām, kas administrē valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VID, VSAA). Šobrīd saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumiem Nr.1503 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2014. gadā” darba ņēmējiem, kuri pakļauti darba negadījumu apdrošināšanai, atkarībā no to statusa var būt 3 dažādas iemaksu likmes. Ieviešot diferencēto iemaksu likmi atbilstoši darba devēja piederībai bīstamības nozarei un darba vides situācijai uzņēmumā (piemēram, sadalot uzņēmumus 3 grupās), darba ņēmējam atkarībā no viņa statusa un nodarbinātības veida būs iespējamas līdz 9 dažādām iemaksu likmēm.</p> <p>2. Ņemot vērā, ka uzņēmumam var būt dažādi darbības veidi (bīstamāki un mazāk bīstami), diferencējot iemaksu likmi, pastāv risks, ka, nosakot galveno uzņēmuma darbības veidu, uzņēmumi vēlēšies uzrādīt tādu darbības veidu, kuram ir noteikta zemāka iemaksu likme.</p> <p>3. Pieaugtu izdevumi sistēmas darbības nodrošināšanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrolējošo institūciju (VDI) izdevumi, kas saistīti ar uzņēmumu papildus apsekošanu, inspicēšanu un novērtēšanu, lai pārliecinātos par sniegto ziņu patiesumu un varētu lemt par atbilstošas likmes noteikšanu; • izdevumi iemaksu administrēšanai un kontrolei, u.c.. <p>4. Tā iemaksu likme darba negadījumu apdrošināšanai ir salīdzinoši neliela (šobrīd – 0,46%), tad, diferencējot šo likmi atkarībā no darba devēja piederības bīstamības nozarei, atšķirības starp likmes apmēriem nebūs tik būtiskas, lai tas ekonomiski ieinteresētu darba devējus veikt organizatoriskos, tehniskos, sanitāri higiēniskos un ārstnieciski profilaktiskos pasākumus, kas garantē drošu darbu un saglabā strādājošo darbības, un likuma 2.panta otrās daļas 4.punktā noteiktais mērķis netiktu sasniegts. Savukārt arodslimības konstatācijas gads vairākumā gadījumu nesakrīt ar darba vides faktoru iedarbības laiku uz darbinieku veselību un līdz ar to neraksturo ne darba apstākļus, ne darbinieku veselību šajā gadā.</p> <p>5. Iepriekš minētā likuma mērķa sasniegšanai noteiktie darba devēju, nodarbināto un viņa pārstāvju pienākumi un tiesības ir noteiktas Darba aizsardzības likumā un uz tā pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos. Turklāt normatīvajos aktos konkrētas profesijas netiek noteiktas kā bīstamas, jo arī vienas profesijas ietvaros darba apstākļi un darba apjoms var būt atšķirīgi. Lai noteiktu, kādi riski pastāv katrā konkrētajā darba vietā, ir jāveic darba vides riska novērtējums. Pēc darba vides risku novērtējuma darba devējs (darba aizsardzības speciālists) nosaka tos kaitīgos darba vides faktorus un īpašos apstākļus, kas apdraud darbinieku drošību un veselību, un sastāda pasākuma plānu, lai šos riskus novērstu. Savukārt darbiniekiem, kuri strādā darbos, kuros ir kaitīgi darba vides faktori vai īpaši apstākļi, ir jāapmeklē darba devēja apmaksātās obligātās veselības pārbaudes, kā arī darba devējam jāveic citi darba aizsardzības pasākumi šo darbinieku drošības un veselības aizsardzībai.</p> <p>Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī Deklarācijā par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību izvirzītās prioritātes, kuru īstenošanai valdība apņemas: „Turpināt uzlabot uzņēmējdarbības vidi, mazinot administratīvo slogu, nodrošinot Latvijas uzņēmēju un ārvalstu investoru tiesību aizsardzību un pilnveidojot maksātspējas tiesisko regulējumu.”, likumprojekts paredz izslēgt tiesību normas par diferencētu sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi darba negadījumu apdrošināšanai (t.i., normas, kuras līdz šim nav ieviestas un šobrīd netiek plānots ieviest). Vienlaikus tiek izslēgts arī likuma pārejas noteikumu 6.punkts, jo pilnvarojums Ministru kabinetam noteikt obligāto sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi un tās sadalījumu pa sociālās apdrošināšanas veidiem ir noteikts likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu” (likuma 18.panta otrā daļa).</p> <p>Papildus iepriekš minētajiem grozījumiem veikti redakcionāla rakstura precizējumi likuma 21.panta otrajā daļā, paredzot aizstāt vārdus „veselības aprūpes pakalpojumu minimuma vai sociālās palīdzības valsts programmas” ar vārdiem „valsts pamatbudžetā veselības aprūpei un sociālajiem pakalpojumiem paredzētajiem līdzekļiem”, kā arī izslēgts 6.panta 14.punkts, kas netiek piemērots, jo VSAA darbinieki nevar novērtēt, vai personai, kura pieprasa atlīdzību par darbības zaudējumu, Veselības un darbības ārstu valsts komisija darbības zaudējums noteikusi pareizi. Minētās komisijas lēmumi apstrīdami un pārsūdzami Invaliditātes likuma 9.pantā noteiktajā kārtībā.</p>	
--	--	--

		<p>Izslēdzot 6.panta 14.punktu, likumprojekts paredz citu saīsinājuma vietu minētajā pantā iekļautajiem vārdiem „Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisija – (turpmāk - VDEĀK)”, vienlaikus precizējot šīs komisijas nosaukumu (likumprojekta 1. un 7.pants).</p> <p>Likumprojekts izstrādāts atsevišķu likumā iekļauto tiesību normu pilnveidošanai, vienlaikus saskaņojot tās ar līdzīga rakstura tiesību normām, kas iekļautas citos sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošos likumos.</p> <p>Likumprojektā ir noteikts, ka tas stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī. Saskaņā ar likumprojektā iekļauto pārejas noteikumu 17.punktu darba devēja apstiprinājums par apdrošinātās personas neierašanos darbā nebūs nepieciešams darbnespējas lapām, kas tiks izsniegtas sākot ar 2015.gada 1.jūliju, t.i., kad darba devēji varēs saņemt informāciju par darbiniekiem noteikto pārejošo darbnespēju no VID EDS.</p> <p>Likuma pārejas noteikumu 18.punktā ir noteikts pārejas periods grozījumu likuma 14.panta sestajā daļā, kas paredz pabalstu pieprasīšanai par iepriekšējo periodu noteikt īsāku termiņu - 6 mēnešus, līdzšinējo 12 mēnešu vietā, spēkā stāšanās laikam, proti, šī norma stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī, lai personas, kurām nākotnē būs tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību, varētu rēķināties ar jauno atlīdzības pieprasīšanas termiņu.</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/8CF20C5D89D5D754C2257D0700451423?OpenDocument#aa			
03.04.2014.	16.04.2014.	<p>Likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” (turpmāk – likums) 13.panta ceturtdā daļa nosaka, ka atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēru pārskata reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu. Ja indekss ir mazāks par skaitli „1”, atlīdzības apmēru nepārskata.</p> <p>Minētajā pantā iekļautā atlīdzību pārskatīšanas kārtība ir analoga likuma „Par valsts pensijām” 26.pantā noteiktajai valsts pensiju pārskatīšanas kārtībai.</p> <p>Pēc vairākām diskusijām, kurās tika izskatīti dažādi pensiju indeksācijas varianti, š.g. 19.decembrī Senioru lietu padomē tika panākta vienošanās, ka ar 2014.gadu tiek mainīta valsts pensiju indeksācijas kārtība. Proti, tika piedāvāts turpmākajos gados indeksēt visas pensijas līdz noteiktam līmenim, tādējādi nodrošinot tiesiskās vienlīdzības principa ievērošanu, kā arī indeksācijā piemērot ne tikai patēriņa cenu izmaiņu indeksu, bet arī darba algas pieauguma indeksu.</p> <p>Līdz ar to, lai arī turpmāk nodrošinātu atlīdzību par darbspēju zaudējumu un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu pārskatīšanu termiņos un kārtībā, kāda noteikta saskaņā ar likumu „Par valsts pensijām” piešķirto valsts pensiju pārskatīšanai, paralēli grozījumiem likumā „Par valsts pensijām” nepieciešams veikt grozījumus arī šajā likumā.</p> <p>Likumprojekta mērķis noteikt atlīdzību par darbspēju zaudējumu un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu pārskatīšanu pēc tādiem pašiem noteikumiem, kādi noteikti likumā „Par valsts pensijām” attiecībā uz valsts pensiju indeksāciju.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka atlīdzību par darbspēju zaudējumu un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu pārskata atbilstoši noteikumiem, kādi likumā „Par valsts pensijām” noteikti valsts pensiju pārskatīšanai (1.pants). Tas nozīmē, ka atlīdzības vai tās daļas apmēru, kas nepārsniedz 50% no iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī (noapaļotu līdz veseliem euro), pārskata reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem (turpmāk - iemaksu algas indekss), ievērojot šādus noteikumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ja kopējais faktisko patēriņa cenu un iemaksu algas indekss ir mazāks par skaitli "1", atlīdzības nepārskata; 2) ja apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procenti ir lielāki par 15 procentiem, iemaksu algas indeksa noteikšanai piemēro 15 procentus. <p>Likumprojektā vienlaikus paredzēts izslēgt arī pārejas noteikumu punktu, kas noteica, ka atlīdzības pārskatāmas, ņemot vērā patēriņa cenu indeksa pieaugumu.</p> <p>Indeksācijas kā atlīdzību pirkspējas nodrošināšanas mehānisma atjaunošana pēc tās „iesaldēšanas” ekonomiskās recesijas laikā no 2009.gada līdz 2012.gadam tiek veikta, ņemot vērā gan valsts budžeta</p>	<p>Tekošajā (2014) gadā speciālā budžeta izdevumu samazinājums pieaugums (euro): 4 288</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (euro):</p> <p>2015.g.: 553 558 2016.g.: 1 206 374 2016.g.: 1 874 822</p>

iespējas, gan nepieciešamību prioritāri garantēt tiesības uz sociālo nodrošinājumu personām ar maziem ienākumiem.

Tā kā likumprojekts paredz indeksēt atlīdzības vai tās daļas apmēru, kas nepārsniedz 50% no iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī, tad tiek nodrošināts, ka tiek indeksētas visas atlīdzības (vai tās daļa), bet personām, kurām atlīdzību apmērs ir neliels, ieguvums no indeksācijas būs nozīmīgāks, nekā personām ar salīdzinoši lieliem atlīdzību apmēriem. Pie tam atlīdzības vai tās daļas apmērs, kas tiks indeksēts, katru gadu tiek pārskatīts atbilstoši iepriekšējā kalendārā gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī apmēram. Kā rezultātā atlīdzības indeksējamā robeža pakāpeniski pieaugs.

Likumprojektā piedāvātais risinājums ir izstrādāts sadarbībā ar pilsoniskās sabiedrības aktīvu līdzdalību, nodrošinot dažādu ar likumprojektu skarto personu grupu interešu sabalansēšanu, tādējādi likumprojektā piedāvātais indeksācijas mehānisms atbilst arī taisnīguma principam. Satversmes tiesa ir secinājusi: "taisnīguma princips prasa panākt iespējami taisnīgāku līdzsvaru starp dažādu sabiedrības locekļu pretrunīgajām interesēm. Viens no šā principa īstenošanas ceļiem ir nodrošināt personas līdzdalības tiesību ievērošanu dažādu lēmumu pieņemšanā un politiskās gribas veidošanā. [...] Līdzdalības jēga ir nevis tā, lai jebkādas personu grupas viedoklis likumdevējam būtu saistošs, bet gan tā, lai tiktu pieņemts objektīvs lēmums un panākts dažādu interešu līdzsvars. Viens no līdzdalības mērķiem ir nodrošināt to, ka lēmuma adresāti atbalsta izraudzīto risinājumu un tādējādi ir motivēti to ieviest" (Satversmes tiesas 2005. gada 13. maija sprieduma lietā Nr. 2004-18-0106 secinājumu daļas 7. punkts).

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka sociālās tiesības, pie kurām pieder arī tiesības uz sociālo nodrošinājumu, ir ļoti nozīmīgas, taču vienlaikus īpašas, atšķirīgas cilvēktiesības, jo šo tiesību realizācija ir atkarīga no katras valsts ekonomiskās situācijas un pieejamiem resursiem (sk. Satversmes tiesas 2001. gada 13. marta sprieduma lietā Nr.2000-08-0109 secinājumu daļu). Valstij ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums savas saistības sociālo tiesību jomā samērot ar savām ekonomiskajām iespējām. Kaut arī situācija speciālajā budžetā uzlabojas, jāņem vērā, ka no speciālā budžeta ir jānodrošina ne tikai atlīdzību, bet arī citu apdrošināšanas pakalpojumu izmaksas.

Tādējādi likumprojektā ietvertais risinājums ir izvēlēts tāds, kas samēro gan speciālā budžeta iespējas, gan nodrošina personām ar maziem ienākumiem visas atlīdzības indeksāciju, savukārt personām ar salīdzinoši lieliem ienākumiem – atlīdzības daļas indeksāciju.

Detalizēts aprēķins.

I Plānotā indeksācija atbilstoši likumam „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam

2014.gads

Apdrošināšanas atlīdzības	Atlīdzību saņēmēju skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Kopā 2014.gada indeksācijai	6 991	1,0252	6,52	136 740

2015.gads

Apdrošināšanas atlīdzības	Atlīdzību saņēmēju skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Kopā 2015.gada indeksācijai	7 002	1,0252	7,12	149 531
Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				697 593

2016.gads

Atlīdzības veids	Atlīdzību saņēmēju skaits	Indeksācijas koeficients	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Kopā 2016.gada indeksācijai	7 051	1,0252	7,56	159 971
Kopā 2014. , 2015 un 2016. gada indeksācijām				1 313 855

II Plānotā indeksācija atbilstoši likumprojektam „Grozījumi likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”.

Ņemot vērā CSP faktiskos datus par PCI 2013.gada augustā, septembrī, oktobrī, novembrī un FM prognozes par PCI turpmākajiem mēnešiem līdz 2016.gada decembrim (pieņemot, ka 2017.gada PCI pa mēnešiem būs vienāds ar 2016.gada PCI), kā arī FM prognozes par nodarbinātības un t/s nodarbināto bruto darba samaksas pieauguma tendencēm līdz 2016.gadam (*scenārijs: 2014.gada budžets*), atbilstoši plānotie sociālās apdrošināšanas atlīdzību indeksācijas piemērojamie indeksi ir:

	PCI+ 25% algas pieauguma
2014.gadā	1,0315
2015.gadā	1,0358
2016.gadā	1,0353
2017.gadā	1,0350

Ņemot vērā faktisko valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu algu valstī 2012.gadā (397,28 LVL jeb 565.28 EUR) un FM prognozes par t/s nodarbināto bruto darba samaksas pieaugumu turpmākajiem gadiem (*scenārijs: 2014.gada budžets*), šobrīd plānotā valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu alga:

	100% apmērā, EUR	50% apmērā, EUR (noapaļota līdz veseliem EUR)
2013.gadā	590,15	295,00
2014.gadā	620,24	310,00
2015.gadā	652,50	326,00
2016.gadā	686,44	343,00

Atlīdzības veids	Atlīdzības saņēmēju skaits	Apmērs, līdz kuram indeksē, EUR	Apmēra vidējais palielināj., EUR	Izdevumi, EUR
Atlīdzību indeksācija 2014.gadā:				
par darbspēju zaudējumu	6 907	285,00	6,33	131 164
par apgādnieka zaudējumu	84	285,00	5,11	1 288
Kopā				132 452
Atlīdzību indeksācija 2015.gadā:				
par darbspēju zaudējumu	6 917	310,00	7,62	158 123
par apgādnieka zaudējumu	85	310,00	6,07	1 548
Kopā				159 671

Kopā 2014. un 2015. gada indeksācijām				690 298
Atlīdzību indeksācija 2016.gadā:				
par darbspēju zaudējumu	6 965	326.00	7,85	164 026
par apgādnieka zaudējumu	86	326.00	6,24	1 610
Kopā				165 636
Kopā 2014., 2015. un 2016. gada indeksācijām				1 343 114
Atlīdzību indeksācija 2017.gadā:				
par darbspēju zaudējumu	6 965	343,00	8,13	169 876
par apgādnieka zaudējumu	86	343,00	6,45	1 664
Kopā				171 540
Kopā 2014., 2015., 2016. un 2017.gada indeksācijām				2 011 562

$200,77 \times 1,0315 - 200,77 = 6,33 \text{ EUR};$

$162,36 \times 1,0315 - 162,36 = 5,11 \text{ EUR};$

$212,97 \times 1,0358 - 212,97 = 7,62 \text{ EUR};$

$169,58 \times 1,0358 - 169,58 = 6,07 \text{ EUR};$

$222,34 \times 1,0353 - 222,34 = 7,85 \text{ EUR};$

$176,63 \times 1,0353 - 176,63 = 6,24 \text{ EUR};$

$232,17 \times 1,0350 - 232,17 = 8,13 \text{ EUR};$

$184,38 \times 1,0350 - 184,38 = 6,45 \text{ EUR};$

$159 671 + 6 917 \times 6,33 \times 12 + 85 \times 5,11 \times 12 = 690 298 \text{ EUR};$

$165 636 + 6 965 \times 6,33 \times 12 + 86 \times 5,11 \times 12 + 6 965 \times 7,62 \times 12 + 86 \times 6,07 \times 12 = 1 343 114 \text{ EUR};$

$171 540 + 6 965 \times 6,33 \times 12 + 86 \times 5,11 \times 12 + 6 965 \times 7,62 \times 12 + 86 \times 6,07 \times 12 + 6 965 \times 7,85 \times 12 + 86 \times 6,24 \times 12 = 2 011 562 \text{ EUR}.$

Aprēķinos sniegti vidējie pensiju apmēri, uz kuriem tieši attiecas pensiju indeksācija, t.i., ņemot vērā bāzes summu, līdz kurai tiek indeksēts.

Kopējie izdevumi atlīdzību indeksācijām

	2014	2015	2016	2017
Izdevumi atlīdzību indeksācijām, ņemot vērā grozījuma projektu, EUR	132 452	690 298	1 343 114	2 011 562
Izdevumi atlīdzību indeksācijām, atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2014.gadam” un likumam „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam, EUR	136 740	697 593	1 313 855	
<i>Grozījumu projektam papildus nepieciešamais, salīdzinot ar attiecīgā gada budžeta ietvaru</i>	<i>-4 288</i>	<i>-7 295</i>	<i>+29 259</i>	

		<i>Grozījumu projekta izdevumi salīdzinot ar 2014.gada budžetā plānotajiem izdevumiem atlīdzību indeksācijai</i>	-4 288	553 558	1 206 374	1 874 822	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/9110538603121E2AC2257C98002AD24A?OpenDocument#b							
09.07.2013.	18.07.2013.	<p>Šobrīd likuma „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu darbā un arodslimībām” pārejas noteikumu 10.punkts paredz atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēru nepārskatīt no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim.</p> <p>2013.gada sākumā Latvijas Pensionāru federācija uzsāka parakstu vākšanu par pensiju indeksācijas atsākšanu jau no šā gada oktobra. Aptuveni trīs mēnešu laikā tika savākti ap 100 tūkstoši parakstu, un 2013.gada 10.aprīlī paraksti tika iesniegti Saeimā.</p> <p>2013.gada 27.maijā ar Labklājības ministrijas rīkojumu Nr.36 tika izveidota Senioru lietu padome, kuru vada labklājības ministre. Padomes mērķis ir nodrošināt efektīvu sabiedrisko organizāciju un valsts pārvaldes institūciju sadarbību pensionāru problēmu identifikācijā, izvērtēšanā un to risinājumu piedāvājumu izstrādē. Padomē piedalās Latvijas Pensionāru federācijas, Latvijas Senioru alianses, Rīgas Aktīvo senioru alianses, Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas, Pārresoru koordinācijas centra un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvji.</p> <p>2013.gada 5.jūnijā Senioru lietu padomē tika panākta vienošanās, kas paredz valsts pensiju, tai skaitā izdienas pensiju, apdrošināšanas atlīdzību un apdrošināšanas atlīdzību par apgādnieka zaudējumu, kuru apmērs nepārsniedz 200 latus pārskatīšanu 2013.gada 1.septembrī, ņemot vērā indeksu – 1.04.</p> <p>Indekss (1.04) noteikts, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto iztikas minimuma patēriņa groza vienam iedzīvotājam mēnesī izmaiņas laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam (175.7 Ls/168.17 Ls).</p> <p>Robeža, līdz kurai tiek indeksēta pensija/atlīdzība, noteikta, ņemot vērā, ka 84.7% no visiem valsts pensijas (ieskaitot izdienas pensijas), apdrošināšanas atlīdzības un apdrošināšanas atlīdzības par apgādnieka zaudējumu saņēmējiem saņem pensiju/atlīdzību līdz 200 Ls.</p> <p>Ņemot vērā minēto ir nepieciešams veikt grozījumu likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”, paredzot 2013.gada 1.septembrī pārskatīt atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu, kuru apmērs nepārsniedz 200 latus, piemērojot indeksu – 1.04.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>2013.gadam speciālā budžeta apakšprogrammā 04.03.00 "Darba negadījumu speciālais budžets" plānotais atlīdzības par darbspēju zaudējumu skaits vidēji mēnesī ir 6 859, no kura atlīdzības ar apmēru līdz 200 LVL (2013.gada aprīlī - 69.0% no atlīdzību skaita) 2013.gada septembra indeksācijas rezultātā, piemērojot indeksu 1.04, pieaugtu vidēji par 4.03 LVL.</p> <p>2013.gadam plānotais atlīdzības par apgādnieka zaudējumu skaits vidēji mēnesī ir 91, no kura atlīdzības ar apmēru līdz 200 LVL (2013.gada aprīlī - 82.4% no atlīdzību skaita) 2013.gada septembra indeksācijas rezultātā, piemērojot koeficientu 1.04, pieaugtu vidēji par 3.55 LVL.</p> <p>Kopējie papildus izdevumi speciālā budžeta apakšprogrammā 04.03.00 "Darba negadījumu speciālais budžets" 2013.gadā: 77.4 tūkst. LVL; 2014.gadā: 198.3 tūkst. LVL.</p>	<p>Tekošajā (2013) gadā speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu): 77,4; 2014.g.: 198.3</p>				
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/FF12E6D0B86DA7DCC2257B88003F1237?OpenDocument#b							

20.12.2010.	01.01.2011.	<p>Likumprojekta mērķis ir samazināt speciālā budžeta izdevumus, lai nodrošinātu speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanu, ņemot vērā ekonomiskās un demogrāfiskās prognozes. Likumprojekts paredz optimizēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret izdienas pensija saņēmējiem atlīdzības par darbaspēju zaudējumu izmaksas gadījumā neatkarīgi no izdienas pensiju finansēšanas avota.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka atlīdzības 2011. - 2013.gadā pārskatītas netiek. Proti, uz noteiktu laiku ir iesaldēta atlīdzību indeksācija. Šis risinājums speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai ir izvēlēts, rūpīgi izvērtējot iespējamās mērķa sasniegšanas alternatīvas. Tā kā speciālais budžets veidojas no sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad papildu finanšu līdzekļus tajā var radīt, vai nu paaugstinot sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi vai samazinot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus vai to apmēru, vai veicot aizņēmumu no Valsts kases, maksājot par to procentus, un atgriežot aizņēmuma summu brīdī, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.</p> <p>Pabalstu vai pensiju samazināšanai būtu tūlītējs nelabvēlīgs iespaids uz personām, kuras ir saskārušās ar vienu vai otru sociālo risku un saņem kādu sociālās apdrošināšanas pakalpojumu. Bez tam šāda risinājuma gadījumā, lai iegūtu ievērojamu finanšu līdzekļu ietaupījumu, būtu nepieciešama salīdzinoši būtiska pensiju un pabalstu apmēru samazināšana. Sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana par 2% jau ir paredzēta likumprojektā „Grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu””, taču arī šāds paaugstinājums nesniedz speciālajam budžetam finanšu līdzekļus nepieciešamajā apmērā. Būtiskāka iemaksu likmes paaugstināšana radītu būtisku risku Latvijas tautsaimniecības stagnēšanai un tās izaugsmes palēnināšanai. Līdz ar to citas iespējas speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai ir personu tiesībām un interesēm nelabvēlīgākas salīdzinājumā ar atlīdzību indeksācijas „iesaldēšanu” vai arī ir jau izsmeltas.</p> <p>Šāds normatīvais regulējums ir saistīts ar personām Satversmes 109.pantā noteikto tiesību uz sociālo nodrošinājumu ierobežošanu. Taču Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam (sk. Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr.2007-04-03 26.punktu).</p> <p>Normatīvais regulējums tiks noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšana, tādējādi īstenojot citu personu tiesības uz sociālo nodrošinājumu. Šādu mērķi par leģitīmu ir atzinusi arī Satversmes tiesa 2009.gada 26.novembra sprieduma lietā Nr.2009-08-01 (sk. sprieduma 18.1.punktu). Normatīvais regulējums atbilst arī samērīguma principam, jo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ar tā palīdzību speciālajā budžetā tiek iegūti papildu līdzekļi (2011.gadā – 12,9 tūkst. lati, 2012.gadā – 91,2 tūkst. lati, bet 2013.gadā – 271,1 tūkst. lati); 2) citas alternatīvas (būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktiski iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas; 3) labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu, ņemot vērā, ka ar šī un citu fiskālās konsolidācijas pasākumu palīdzību tiks nodrošināta valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšana personām, kuras ir nonākušas sociālā riska (bezdarbs, slimība, invaliditāte, vecums, bērna kopšana) situācijā. <p>Izvērtējot šāda normatīvā regulējuma atbilstību no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, secināms, ka Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likumā „Par valsts pensijām” ietvertajam pensiju pārskatīšanas regulējumam stabilitāte nekad nav bijusi raksturīga. Pensiju sistēmas būtība nedod pamatu paļāvībai, ka pensiju budžets precīzi un savlaicīgi reaģēs uz inflāciju, - gan tādēļ, ka algu paaugstināšanās parasti tikai seko inflācijai, nevis noris vienlaikus ar to, gan tādēļ, ka valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu relatīvais apmērs ir likumdevēja kompetencē un var tikt grozīts, piemēram, nolūkā mainīt nodokļu nastu. Tādēļ pensiju sistēmas raksturs un principi nedod pamatu paļāvībai, ka pensiju pārskatīšanas regulējums netiks mainīts (sk. Satversmes tiesas 2005.gada 11.novembra sprieduma lietā Nr.2005-08-01</p>	<p>Tekošajā (2010) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 12,9 2012.g.: 91,2 2013.g.: 271,1</p>
-------------	-------------	--	--

10.2.punktu). Tā kā normatīvais regulējuma attīstība attiecībā uz atlīdzību indeksāciju ir bijis identiska normatīvajam regulējumam par vecuma pensiju pārskatīšanu, tad augstāk minētos Satversmes tiesas secinājumus var attiecināt arī uz atlīdzību indeksācijas normatīvo regulējumu. Turklāt pašreizējās ekonomiskās lejupslīdes apstākļos un situācijā, kad pasliktinās visas sabiedrības dzīves līmenis, turklāt ekonomiskie rādītāji liecina par nepieciešamību samazināt sociālā nodrošinājuma apmēru, personām nevar būt izveidojusies pamatota un saprātīga paļāvība uz to, ka 2011.gada 1.oktobrī atlīdzības tiks indeksētas. Turklāt normatīvais regulējums attiecas nevis uz personām piešķirtajām, bet uz personu sagaidāmajām tiesībām, tiesiskās paļāvības aizsardzības līmenis uz kurām ir zemāks (sk. Satversmes tiesa 2009.gada 26.novembra sprieduma lietā Nr.2009-08-01 24.punktu).

Detalizēts aprēķins.

Izmantotas FM 06.05.2010 sniegtās inflācijas prognozes pa mēnešiem par 2013.gadu un 01.09.2010 – makroekonomiskās un inflācijas prognozes pa mēnešiem par laika periodu no 2010. līdz 2012.gadam.

letaupījums 2011.gadā:

Darba negadījumu speciālajā budžetā: 12,9 tūkst. lati.

Atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmēju skaits – 6 250; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –0,68 lati.

$$6\ 250 \times 0,68 \times 3 = 12,7 \text{ tūkst. lati} *$$

Atlīdzības par apgādnieka zaudējumu saņēmēju skaits – 93; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –0,61 lats.

$$93 \times 0,61 \times 3 = 0,2 \text{ tūkst. lati}$$

*letaupījums darba negadījumu speciālajā budžetā 2011.gadā:
12,7+0,2=12,9 tūkst. lati*

letaupījums 2012.gadā:

Darba negadījumu speciālajā budžetā: 91,2 tūkst. lati.

Atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmēju skaits – 6 255; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –2,07 lati.

$$6\ 255 \times 0,68 \times 12 + 6\ 255 \times 2,08 \times 3 = 90,0 \text{ tūkst. lati} *$$

Atlīdzības par apgādnieka zaudējumu saņēmēju skaits – 91; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –1,86 lati.

$$91 \times 0,61 \times 12 + 91 \times 1,86 \times 3 = 1,2 \text{ tūkst. lati}$$

*letaupījums darba negadījumu speciālajā budžetā 2012.gadā:
90,0+1,2=91,2 tūkst. lati*

letaupījums 2013.gadā:

Darba negadījumu speciālajā budžetā: 271,1 tūkst. lati.

		<p>Atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmēju skaits – 6 255; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –3,22 lati.</p> $6\ 255 \times 0,68 \times 12 + 6\ 255 \times 2,08 \times 12 + 6\ 255 \times 3,22 \times 3 = 267,6 \text{ tūkst. lati}$ <p>Atlīdzības par apgādnieka zaudējumu saņēmēju skaits – 91; atlīdzības apmēra palielinājums atlīdzību pārskatīšanas rezultātā –2,89 lati.</p> $91 \times 0,61 \times 12 + 91 \times 1,86 \times 12 + 91 \times 2,89 \times 3 = 3,5 \text{ tūkst. lati}$ <p><i>Ietaupījums darba negadījumu speciālajā budžetā 2013.gadā:</i> 266,8+3,5 = 271,1 tūkst. lati</p> <p>Attiecībā uz precizējumiem likuma 20.panta devītās daļas ievaddaļā aprēķinus nav iespējams veikt, jo nav informācijas par atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmējiem, kuriem piešķirs izdienas pensiju, kā arī izdienas pensiju saņēmējiem, kuriem piešķirs atlīdzību par darbspēju zaudējumu.</p> <p>* atšķirības veidojas saistībā ar noapaļošanu</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/864C5922786F2004C22577F2002669DD?OpenDocument			
01.12.2009.	01.01.2010.	<p>Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” (turpmāk – likumprojekts) mērķis ir, ņemot vērā ieņēmumu samazināšanos valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā, „iesaldēt” atlīdzību indeksāciju 2010.gadā. Likumprojekts nosaka, ka atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēru 2010.gadā nepārskata.</p>	<p>Likumprojektā iekļautā norma, kas paredz 2010.gadā „iesaldēt” atlīdzību indeksāciju, neatstās ietekmi uz valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/FF1909393A7E9CB9C225766200346F4F?OpenDocument			
16.06.2009.	01.07.2009.	<p>Likumprojekta „Grozījumi likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” (turpmāk – likumprojekts) mērķis ir saskaņot valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumus ar ekonomiskās krīzes vajadzībām un iespējām, optimizēt un stingrāk kontrolēt darba nespējas lapu izsniegšanas kārtību un samazināt slimības pabalsta izmaksas periodu, lai tādējādi racionālāk izmantotu valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta līdzekļus.</p> <p>Grozījumi likuma 12.panta pirmajā un ceturtajā daļā paredz pagarināt periodu, par kuru tiek aprēķināta apdrošinātās personas mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, kas tiek ņemta vērā apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanā, pagarinot šo periodu no 6 mēnešiem uz 12 mēnešiem.</p> <p>Likumprojekts paredz precizēt atlīdzību indeksācijas kārtību, paredzot, ka atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēru pārskata reizi gadā 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu. Ja šis indekss ir mazāks par ciparu „1”, tad atlīdzības apmēru nepārskata. Ņemot vērā ieņēmumu samazināšanos valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā, 2009.gadā atlīdzību par darbspēju zaudējumu un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu apmēru nepārskata.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka tiek izslēgts likuma 14.panta otrās daļas 3.punkts un 21.panta pirmā daļa, kas noteica, ka apdrošinātajai personai, kurai VDEĀK ir noteikusi nepārejošu darbspēju zaudējumu 10 – 24 % robežās, atlīdzību par darbspēju zaudējumu var aizstāt ar vienreizēju pabalstu (t.i., likuma norma, kura faktiski netiek piemērota).</p>	<p>Tekošajā (2009) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 198,4 2011.g.: 207,4 2012.g.: 207,4</p>

	<p>Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz bezdarbnieka pabalsta saņemšanu atlīdzību un pensiju saņēmējiem, kā arī ievērojot ierobežotos valsts budžeta līdzekļus, likumprojekts paredz optimizēt sociālās apdrošināšanas pakalpojumus, izslēdzot vienlaicīgu vairāku sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņemšanu. Likuma 14.pants tiek papildināts ar septīto daļu, kas paredz, ka atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu izmaksu pārtrauc laikā, kad atlīdzības saņēmējs saņem bezdarbnieka pabalstu. Savukārt attiecībā uz atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmējiem, kuriem piešķirta izdienas pensija, kuru izmaksā no valsts pensiju speciālā budžeta, vai vecuma pensija, 20.panta deviņā daļa paredz, ka, ja piešķirtās izdienas vai vecuma pensijas apmērs nesasniedz atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru, apdrošinātajai personai izmaksā starpību starp atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru un izdienas vai vecuma pensijas apmēru, bet, ja piešķirtās izdienas vai vecuma pensijas apmērs ir vienāds ar atlīdzības par darbspēju zaudējumu apmēru vai to pārsniedz, atlīdzības par darbspēju zaudējumu izmaksu pārtrauc. Tādējādi attiecībā uz personām, kurām noteikts darbspēju zaudējums un kuras sasniegušās pensionēšanās vecumu, noteikta vienāda pieeja pakalpojumu saņemšanā. Vienlaikus likuma pārejas noteikumi tiek papildināti ar 13.punktu un 14.punktu, kas paredz pārejas posmu attiecībā uz šo normu spēkā stāšanos.</p> <p>Likumprojekts paredz samazināt slimības pabalsta izmaksas ilgumu no 52 nedēļām uz 26 nedēļām, ja persona slimo nepārtraukti, bet, ja persona slimo ar pārtraukumiem – uz laiku ne ilgāku kā 52 nedēļas trīs gadu periodā. Ja darbspēju atgūšanas periods ilgst vairāk par 26 kalendārajām nedēļām, pamatojoties uz VDEĀK lēmumu, slimības pabalsta izmaksas periodu var pagarināt, bet ne ilgāk kā līdz 52 kalendārajām nedēļām. Šīs izmaiņas attieksies uz apdrošinātajām personām, kurām pārejoša darba nespēja iestāsies pēc likumprojekta spēkā stāšanās.</p> <p>Likumprojekts paredz izslēgt likuma 20.panta ceturtās daļas piekto punktu un papildināt pārejas noteikumus ar 9.punktu tādējādi nosakot, ka tiesību uz atlīdzību par darbspēju zaudējumu un kaitējuma atlīdzību iegūšanai minimālais darbspēju zaudējums ir 25%. Līdz ar to, nodrošinot tiesiskās vienlīdzības principa ievērošanu, minētās atlīdzības turpmāk tiks piešķirtas personām ar invaliditāti, t.i., līdzīgi kā tas ir piešķirot invaliditātes pensijas. Likuma pārejas noteikumi (12. un 15.punkts) paredz pārejas periodu minētās normas ieviešanai, t.i., jaunais tiesiskais regulējums stāsies spēkā pēc 6 mēnešiem no likuma spēkā stāšanās dienas un, līdz likuma izmaiņām piešķirto atlīdzību par darbspēju zaudējumu un kaitējuma atlīdzību, kas noteikta par darbspēju zaudējumu 10 -25% apmērā, turpina izmaksāt uz termiņu, kāds noteikts lēmumā par pakalpojuma piešķiršanu, pārrēķināšanu vai izmaksas termiņa pagarināšanu</p> <p>Likumprojekts paredz papildināt likumu ar jaunu ar 21¹.pantu, kas nosaka, ka apdrošināšanas atlīdzību Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskaita uz atlīdzības saņēmēja iesniegumā norādīto Latvijas Republikas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas (PNS) kontu. Atlīdzību par darbspēju zaudējumu un atlīdzību par apgādnieka zaudējumu pēc atlīdzības saņēmēja pieprasījuma piegādā viņa dzīvesvietā par maksu, ieturot no atlīdzības tās piegādes izdevumus gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās maksas par pensijas, pabalsta vai atlīdzības piegādi apmērā. Tādējādi tiktu risināta anotācijas 1 sadaļas 2.punktā norādītā problēma par līdzekļu nepietiekamību.</p> <p>Likumprojekts paredz, ka no 2010.gada preventīvo pasākumu īstenošana, ko līdz šim veica VSAA, tiks nodota Rīgas Stradiņa universitātes aģentūrai „Darba drošības un vides veselības institūts”, minēto pasākumu finansēšanai atvēlot ne vairāk kā 0,5 procentu apmērā no likumā par valsts budžetu kārtējam gadam noteiktā darba negadījumu speciālā budžeta līdzekļu kopējā apmēra (t.i., vidēji tikpat cik iepriekšējos gados).</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi:</p> <p>1) Slimības pabalstu gadījumu skaits periodā, kas ilgāks par 26 kalendārajām nedēļām, pēc VSAA statistiskās informācijas 2008.gadā bija attiecīgi 9,8 tūkst. gadā gadījumu jeb nepilni 5 % no slimības</p>	
--	--	--

	<p>pabalstu gadījuma kopskaita. Tiek pieņemts, ka gadījumu skaits pieaugs ik gadu par 1,7% (par pamatu ņemot pieauguma dinamiku 2006.-2008.gados).</p> <p>2008.gadā no slimības gadījumu kopskaita 1% bija slimības pabalsti sakarā ar nelaiemes gadījumu darbā vai arodslimību, ko pielīdzina arī turpmākajiem gadiem.</p> <p>Tādējādi prognozētais slimības gadījumu skaits vidēji mēnesī sakarā ar nelaiemes gadījumu darbā vai arodslimību, kas ilgāks par 26 kalendāra nedēļām, attiecīgi būs: 2009. un 2010. gadā – 8, 2011. un 2012. gadā – 9.</p> <p>Plānotais pabalsta apmērs vidēji vienā slimības dienā 2009.gadā – 11,29 Ls, 2010.gadā – 10,19 Ls, 2011.un 2012.gadā – 9,85 Ls.</p> <p>Slimības pabalstu gadījumu vidējais slimības ilgums periodā, kas ilgāks par 26 kalendārajām nedēļām, 2008.gadā bija 41 nedēļa jeb 287 dienas. Tā kā likumprojekts paredz slimības pabalstu izmaksu par periodu līdz 26.nedēļai jeb 182 dienām, tad pabalsts netiks izmaksāts par 105 darbspējas dienām.</p> <p>Izdevumu samazinājums speciālajā budžetā slimības pabalstiem:</p> <p>2009.gadā: $8 \times 11,29 \times 105 \times 6 = - 56\ 902$ Ls 2010.gadā: $8 \times 10,19 \times 105 \times 12 = -102\ 715$ Ls 2011.gadā: $9 \times 9,85 \times 105 \times 12 = - 111\ 699$ Ls 2012.gadā: $9 \times 9,85 \times 105 \times 12 = - 111\ 699$ Ls</p> <p>2) Pēc VSAA faktiskajiem datiem no jauna piešķirto apdrošināšanas atlīdzību-vecuma pensiju saņēmējiem skaits periodā 2008.marts–2009.g.februāris bija 27 personas vidēji mēnesī, bet atlīdzību ar darbspējas zaudējuma pakāpi 10-24% (neskaitot vecuma pensijas saņēmējus) – 44 personas vidēji mēnesī. Tiek pieņemts, ka arī turpmāk jaunpiešķirto atlīdzību skaits vidēji mēnesī saglabāsies nemainīgs. Vidējais atlīdzību apmērs 2009.gada februārī apdrošināšanas atlīdzību-valsts pensiju saņēmējiem bija 100,49 Ls un atlīdzību ar darbspējas zaudējuma pakāpi 10-24% saņēmējiem – 119,52 Ls. Tiek pieņemts, ka apmērs nemainīsies.</p> <p>Izdevumu samazinājums speciālajā budžetā apdrošināšanas atlīdzībām par darbspēju zaudējumu:</p> <p>2009.gadā: $27 \times 100,49 \times 6 = - 16\ 279$ Ls 2010.gadā: $(27 \times 100,49 + 44 \times 119,52) \times 12 = - 95\ 665$ Ls 2011.gadā: $(27 \times 100,49 + 44 \times 119,52) \times 12 = - 95\ 665$ Ls 2012.gadā: $(27 \times 100,49 + 44 \times 119,52) \times 12 = - 95\ 665$ Ls</p> <p>3) Atbilstoši Finanšu ministrijas 06.04.2009 vēstulē Nr.2-6-06/559 sniegtajām patēriņa cenu indeksu prognozēm pa mēnešiem laika periodam līdz 2011.gadam, prognozētais 2011.gada pensiju un atlīdzību indeksācijā piemērojamais indekss būtu 1,0049 (0,49%). Par cik šis indekss ir mazs un tā ietekme uz atlīdzību apmēru un kopējiem atlīdzību izdevumiem 2011.gadam ir neliela, tad šis indeksācijas ietekme netiek atspoguļota kopējos aprēķinos.</p> <p>4) Pārtraucot pensiju un pabalstu bezmaksas piegādi ar 2009.gada 1.augustu, izdevumus visu Pasta piegādes pakalpojumu izmaksai 2009.gadā var samazināt no 3 664 000 latiem līdz 3 096 952 latiem (sakarā ar piegādes perioda saīsināšanu līdz š.g. augustam). Tādējādi realizējot paredzēto VSAA budžeta samazinājumu par 40% un pārtraucot piegādi dzīvesvietā ar 1.augustu, kas daļēji risinātu jautājumu par VSAA darbības finansēšanu līdz 2009.gada beigām.</p> <p>5) Attiecība uz likumprojekta 3.pantā ietverto 14.panta septītās daļas redakciju aprēķinus nav iespējams veikt, jo nav informācijas par personām, kuras saņem vienlaicīgi atlīdzību par darbspēju zaudējumu un bezdarbnieka pabalstu vai atlīdzību par darbspēju zaudējumu un izdienas pensiju.</p> <p>6) Likumprojekta 1.pants un 2.pants, kas papildina likuma 13.pantu ar sesto daļu attiecībā uz preventīvo pasākumu īstenošanas nodošanu Rīgas Stradiņa universitātes aģentūrai „Darba drošības un vides veselības institūts”, samazina VSAA administratīvo slogu, bet neatstāj ietekmi uz VSAA speciālo budžetu. Tā kā likumprojekts neparedz palielināt izdevumus preventīvo pasākumu finansēšanai, tad minētā norma neatstāj ietekmi uz speciālo budžetu.</p>	
--	--	--

		Izdevumu samazinājums speciālajā budžetā kopā: 2009.gadā: - 56902 – 16 279 = - 73 181 Ls 2010.gadā: - 102 715- 95 665 = - 198 380 Ls 2011.gadā: - 111 699 - 95 665 = - 207 364 Ls 2012.gadā: - 111 699 - 95 665 = - 207 364 Ls	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/7CD68BD88B14F7B3C22575C5002C47F2?OpenDocument			
14.11.2008.	01.01.2009.	<p>Likumprojekta „Grozījums likumā „Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”” (turpmāk – Likumprojekts) mērķis ir saīsināt Likumā noteikto darba devēja izmaksājamās slimības naudas izmaksas periodu. Līdz ar to attiecīgi palielināsies slimības pabalsta izmaksas periods no valsts sociālā apdrošināšanas speciālā budžeta.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) darba devējam ir pienākums izmaksāt no saviem līdzekļiem apdrošinātajai personai, kura cietusi nelaimes gadījumā darbā, slimības naudu par pirmajām 10 kalendārajām dienām ne mazāk kā 80 procentu apmērā no mēneša vidējās izpeļņas; 2) VSAA ir pienākums piešķirt un izmaksāt apdrošinātajai personai, kura cietusi nelaimes gadījumā darbā, slimības pabalstu 80 procentu apmērā, ņemot par pamatu mēneša vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, sākot ar darba nespējas 11. dienu; 3) pārejas noteikumi tiek papildināti ar punktu, kas nosaka, ka darba ņēmējiem, kuriem saskaņā ar Ministru kabineta noteiktā kārtībā izsniegta darba nespējas lapu tiesības uz darba devēja izmaksājamo slimības naudu ir radušās līdz 2008.gada 31.decembrim un darba nespēja nepārtraukti turpinās pēc 2009.gada 1.janvāra, slimības naudu par pārejošas darbnespējas perioda 11. līdz 14. kalendāra dienu turpina izmaksāt darba devējs. <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pēc VSAA prognozēm slimības pabalstu sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību skaits 2009.gadā, kad VSAA atmaksās darbnespējas lapas sākot ar 11.dienu, ir 1 860, 2010.gadā – 1 860, 2011.gadā – 1 860; 2) plānotais vidējais slimības pabalsta apmērs dienā 2009.gadā ir 11,68 Ls, 2010.gadā – 13,16 Ls, 2011.gadā – 14,64 Ls. <p>Papildus nepieciešamais finansējums pabalstu izmaksai:</p> <p>2009.gads: 1 860 x 11,68 x 4 dienas = 86 899 Ls 2010.gads: 1 860 x 13,16 x 4 dienas = 97 910 Ls 2011.gads: 1 860 x 14,64 x 4 dienas = 108 922 Ls</p>	<p>Tekošajā (2008) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2009.g.: 86,9 2010.g.: 97,9 2011.g.: 108,9</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/F7B9B850C22909AEC22574DD004841C9?OpenDocument			

8.13 23.08.2001. MK noteikumi Nr.378 "Darbā nodarītā kaitējuma atlīdzības aprēķināšanas, finansēšanas un izmaksas kārtība"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---

06.08.2013.	09.08.2013.	Šā projekta mērķis ir noteikumu pielāgošana euro ieviešanai. Noteikumu projekts paredz aizstāt noteikumu 32.punktā noteikto papildu izdevumu summu latos ar summu euro atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 6.pantā paredzētajiem principiem, t.i., izmantojot oficiālo kursu un noapaļojot konvertācijas rezultātā iegūto summu līdz veseliem centiem. Apmērs latos pārrēķināts euro, izmantojot kursu EUR 1= LVL 0,702804. Grozītā tiesību norma euro valūtā nav personām nelabvēlīgāka par sākotnējo tiesību normu latos un nerada papildus izdevumus darba devējiem un valsts budžetam.	Projekts šo jomu neskar.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/258827-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-23-augusta-noteikumos-nr-378-darba-nodarita-kaitejuma-atlidzibas-aprekinasanas-finansesan...			
02.01.2007.	06.01.2007.	1. Izteikt 7.punktu šādā redakcijā: "7. Darba devēja maksātnespējas gadījumā administrators vai valsts aģentūra "Maksātnespējas administrācija" izmaksā darbiniekam visus kaitējuma atlīdzības parādus, kā arī pārskaita speciālajā budžetā kaitējuma atlīdzības summu par turpmāko periodu likumā "Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksātnespēju" un likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" noteiktajā kārtībā un apmērā. Šādā gadījumā pēc līdzekļu saņemšanas kaitējuma atlīdzības turpmāko izmaksu ar dienu, kad darba devējs pasludināts par maksātnespējīgu, veic aģentūra." 2. Papildināt noteikumus ar 35.1 punktu šādā redakcijā: "35.1 Ja darba devēja maksātnespējas gadījumā valsts aģentūra "Maksāt-nespējas administrācija" likumā "Par uzņēmumu un uzņēmējsabiedrību maksāt-nespēju" un likumā "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" noteiktajā kārtībā un apmērā no 2003.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 31.decembrim ir pārskaitījusi speciālajā budžetā kaitējuma atlīdzības summu par turpmāko periodu un pēc 2007.gada 1.janvāra pārskaita speciālajā budžetā papildu summu, aģentūra pēc papildu kaitējuma atlīdzības summas par turpmāko periodu saņemšanas izmaksā atlīdzību par laikposmu no dienas, kad darba devējs pasludināts par maksātnespējīgu, līdz dienai, kad kaitējuma atlīdzības summa par turpmāko periodu pirmoreiz pārskaitīta speciālajā budžetā."	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: http://likumi.lv/ta/id/151029-grozijumi-ministru-kabineta-2001-gada-23-augusta-noteikumos-nr-378-darba-nodarita-kaitejuma-atlidzibas-aprekinasanas-finansesan...			

8.14 16.02.1999. MK noteikumi Nr.50 "Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība"

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
22.07.2014.	01.08.2014.	Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1581 „Valsts pensiju, atlīdzības par darbību zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēra pārskatīšanas kārtība”, kas izdoti saskaņā ar likuma 13.panta ceturto daļu, nosaka kārtību, kādā pārskata (indeksē) valsts pensijas un atlīdzības apmēru. Minēto noteikumu 6.punkts faktiski nosaka, ka, veicot atlīdzības pārrēķināšanu, ja personai tiek mainīti darbību zaudējuma procenti vai mainās apgādājamo skaits, piemērojami attiecīgi indeksi. Proti, šis punkts nosaka atlīdzības pārrēķināšanu. Atbilstoši grozījumiem likumā, kas Saeimā pieņemti 2014.gada 3.aprīlī, likuma 13.panta ceturta daļa ir izteikta jaunā redakcijā, izslēdzot deleģējumu Ministru kabinetam izdot noteikumus par atlīdzību pārskatīšanu, bet nosakot, ka atlīdzības pārskata atbilstoši noteikumiem, kādi likumā „Par valsts pensijām” noteikti valsts pensiju pārskatīšanai. Savukārt grozījumi likumā „Par valsts pensijām”, kas arī tika Saeimā pieņemti 2014.gada 3.aprīlī, paredz, ka Ministru kabinets nosaka valsts pensiju pārskatīšanā piemērojamā faktiskā patēriņa cenu indeksa un iemaksu algas indeksa noteikšanas kārtību, kā arī valsts pensiju pārskatīšanas kārtību. Vienlaikus likums „Par valsts pensijām” (pārejas	Projekts šo jomu neskar.

		<p>noteikumu 64.punkts) nosaka, ka Ministru kabinets līdz 2014.gada 1.augustam izstrādā noteikumus par valsts pensiju pārskatīšanā piemērojamā faktiskā patēriņa cenu indeksa un iemaksu algas indeksa noteikšanas un valsts pensiju pārskatīšanas kārtību. Līdz minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumi Nr.1581 „Valsts pensiju, atlīdzības par darbspēju zaudējumu un atlīdzības par apgādnieka zaudējumu apmēra pārskatīšanas kārtība”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.</p> <p>- 2014.gada 17.aprīlī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par valsts pensijas apmēra pārskatīšanu”, kas paredz noteikt valsts pensiju pārskatīšanā piemērojamā faktiskā patēriņa cenu indeksa noteikšanas kārtību, iemaksu algas indeksa aprēķina kārtību, kā arī valsts pensiju pārskatīšanas kārtību, t.i., kad pensijas tiek pārskatītas (indeksētas) 1.oktobrī, ņemot vērā faktisko patēriņa cenu indeksu un 25% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma procentiem.</p> <p>Ņemot vērā, ka likuma 8.pants nosaka, ka atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets, tad uz šī likuma pamata ir izdoti Ministru kabineta 1999.gada 16.februāra noteikumi Nr50 „Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība”. Tā kā, mainoties personas darbspēju zaudējuma procentiem vai apgādājamo skaitam, atlīdzību nepieciešams pārrēķināt, atlīdzības pārrēķināšanas kārtība (t.sk., kādi indeksi piemērojami, veicot atlīdzības pārrēķinu) nosakāma šajos noteikumos. Noteikumu projekts nosaka, ka atlīdzību pārrēķina nemainot atlīdzības piešķiršanā piemēroto vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, un ņemot vērā visus patēriņa cenu indeksus, kas atlīdzībai piemēroti pirms tās pārrēķināšanas.</p> <p>Vienlaikus noteikumu projektā noteikts, ka noteikumi stājas spēkā 2014.gada 1.augustā, t.i. vienā dienā ar Ministru kabineta noteikumiem „Noteikumi par valsts pensijas apmēra pārskatīšanu”.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/267776-grozijumi-ministru-kabineta-1999-gada-16-februara-noteikumos-nr-50-obligatas-socialas-apdrosinasanas-pret-nelaimes-gadījumiem-d...</p>			
19.07.2011.	22.07.2011.	<p>Noteikumu projekta mērķis ir noteikt kārtību, kādā apdrošinātajai personai atlīdzināmi papildu izdevumi. Noteikumu projekts paredz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - precizēt dokumentus, pamatojoties uz kuriem aģentūra izskata jautājumu par apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanu (1., 2.punkts); - atbilstoši Administratīvā procesa likumam precizēt kārtību un termiņu, kādā aģentūra izskata dokumentus un pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanu apdrošinātajai personai vai tiesību uz atlīdzību pārņēmajam vai atteikumu piešķirt apdrošināšanas atlīdzību (3.punkts); - noteikt dokumentus, kādus persona iesniedz izdevumu par veselības aprūpes pakalpojumiem, tajā skaitā ārstēšanos medicīniskās rehabilitācijas iestādē (ja netiek piemērota valsts garantētā otrā posma medicīniskā rehabilitācija), ārstniecības līdzekļiem, un pacienta maksājumiem, ja tiek saņemta valsts garantētā otrā posma medicīniskā rehabilitācija, atlīdzināšanai (18.1punkts); - noteikt dokumentus, kādus persona iesniedz izdevumu par profesionālās rehabilitācijas pakalpojumiem atlīdzināšanai (18.2punkts); - noteikt kārtību, kādā atlīdzina ceļa izdevumus, kas saistīti ar ārstniecības iestādes apmeklējumu (18.3punkts); - noteikt dokumentus, kādus iesniedz ar ārstniecības iestādes apmeklējumu saistīto ceļa izdevumu atlīdzināšanai (18.4punkts); - kārtību, kādā atlīdzina pavadzoņa ceļa izdevumus (18.5punkts); - noteikt dokumentus, kādus iesniedz tehnisko palīgīdzekļu iegādes izdevumu atlīdzināšanai (187.punkts); - noteikt dokumentus, kādus iesniedz apdrošināšanas atlīdzības palielinātā apmērā piešķiršanai (188.punkts); - kārtību, kādā izmaksā apdrošināšanas atlīdzību palielinātā apmērā (189.punkts); - precizēt atlīdzības par darbspēju zaudējumu pārrēķināšanas kārtību (5.punkts); 	Projekts šo jomu neskar.

		- noteikt, ka persona, pieprasot atlīdzību par apgādnieka zaudējumu, neuzrāda apdrošinātās personas miršanas apliecību (6., 7.punkts).	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/233383-grozījumi-ministru-kabineta-1999-gada-16-februara-noteikumos-nr-50-obligatas-socialas-apdrošināšanas-pret-nelaiemes-gadījumiem-d...			
16.02.2010	20.02.2010.	<p>Noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 1999.gada 16.februāra noteikumos Nr.50 „Obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaiemes gadījumiem darbā un arodslimībām apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanas un aprēķināšanas kārtība”” (turpmāk – noteikumu projekts) mērķis ir nodrošināt noteikumā iekļauto tiesību normu atbilstību anotācijas 2.punktā minētajām izmaiņām likumā, vienlaikus veicot arī atsevišķu tiesību normu sakārtošanu.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka lēmumu par atlīdzības par darbspēju zaudējumu, kā arī atlīdzības par apgādnieka zaudējumu personām ar invaliditāti piešķiršanu (pārrēķināšanu) pieņem, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas elektroniski sniegto informāciju par personas darbspēju zaudējumu un invaliditāti. Ja informāciju elektroniski iesniegt nav iespējams, izrakstu no komisijas akta par darbspēju zaudējumu (procentos) un invaliditātes izziņas kopiju komisija aģentūrā iesniedz papīra formā. Pamatojoties uz minēto informāciju, tiks veikts arī atlīdzības par darbspēju zaudējumu pārrēķins, ja komisija personai sakarā ar funkcionāliem traucējumiem noteikusi īpašas kopšanas nepieciešamību. Tādējādi personai, pieprasot piešķirt vai pārrēķināt atlīdzību, nav nepieciešams iesniegt (uzrādīt) dokumentus, kas apliecina tās darbspēju zaudējumu un invaliditāti.</p> <p>Tā kā atlīdzība par darbspēju zaudējumu tiks piešķirta un aprēķināta, ja personas darbspēju zaudējums noteikts, sākot ar 25 %, tad noteikumu projekts paredz noteikumu 16.punkta tabulā svītrot pēdējās divas rindas.</p> <p>Ņemot vērā, ka no likuma ir izslēgta norma par atlīdzības par darbspēju zaudējumu aizstāšanu ar vienreizēju pabalstu, no noteikumiem attiecīgi svītrotā V nodaļa, kā arī 30.punkta ievaddaļā un 32.1. apakšpunktā vārdi „un vienreizējā pabalsta”.</p> <p>Noteikumu 28.punktā vārds „seši” aizstāts ar skaitli „12”, 30. un 31.punkta formulā burts un skaitlis "A6" tiek aizstāts ar burtu un skaitli "A12" un 32.2. apakšpunkta formulā skaitlis „6” ar skaitli „12”, jo saskaņā ar grozījumiem likumā no 01.01.2010 mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, kas tiek ņemta vērā apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanā, tiks noteikta no apdrošinātās personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāro mēnešu periodu (līdzšinējo 6 mēnešu vietā).</p> <p>Noteikumu projekts paredz svītrot noteikumu 5.punktu, jo ziņojumu par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēja darba ienākumiem sniegšanas kārtību un termiņus reglamentē likums „Par valsts sociālo apdrošināšanu” un saskaņā ar šo likumu izdotie Ministru kabineta noteikumi (Ministru kabineta 2008.gada 11.novembra noteikumi Nr.942 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli”).</p> <p>Noteikumu 33.punktā vārdi „Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē” tiek aizstāti ar vārdiem „Valsts ieņēmumu dienestā”.</p> <p>Noteikumi tiek papildināti ar 34.² punktu, kas paredz, ja apdrošināšanas gadījums iestāties līdz 2009.gada 31.decembrim, tad vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par sešu kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestāties apdrošināšanas gadījums.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Aprēķinā izmantoti sekojoši dati un pieņēmumi: Pēc VSAA faktiskajiem datiem no jauna piešķirto apdrošināšanas atlīdzību-vecuma pensiju saņēmējiem skaits periodā 2008.marts–2009.g.februāris bija 27 personas vidēji mēnesī, bet atlīdzību ar darbspējas zaudējuma pakāpi 10-24% (neskaitot vecuma pensijas saņēmējus) – 44 personas vidēji mēnesī. Tiek pieņemts, ka arī turpmāk jaunpiešķirto atlīdzību skaits vidēji mēnesī saglabāsies nemainīgs.</p>	<p>Tekošajā (2010) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta izdevumu samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 95,7 2012.g.: 95,7 2013.g.: 95,7</p>

		Vidējais atlīdzību apmērs 2009.gada februārī apdrošināšanas atlīdzību-valsts pensiju saņēmējiem bija 100,49 Ls un atlīdzību ar darbības zaudējuma pakāpi 10-24% saņēmējiem – 119,52 Ls. Tiek pieņemts, ka apmērs nemainīsies. Izdevumu samazinājums speciālajā budžetā apdrošināšanas atlīdzībām par darbības zaudējumu: 2011.gadā: (27 x 100,49+ 44 x 119,52) x 12 = - 95 665 Ls 2012.gadā: (27 x 100,49+ 44 x 119,52) x 12 = - 95 665 Ls 2013.gadā: (27 x 100,49+ 44 x 119,52) x 12 = - 95 665 Ls	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/205416-grozijumi-ministru-kabineta-1999-gada-16-februara-noteikumos-nr-50-obligatas-socialas-apdrosinasanas-pret-nelaimes-gadījumiem-d...			
09.12.2008.	01.01.2009.	1.1. svītrot 2.punkta ievaddaļā vārdus "pēc sociāli apdrošinātās personas (turpmāk - apdrošinātā persona) deklarētās dzīvesvietas"; 1.2. aizstāt 2.1.apakšpunktā vārdus "apdrošinātās personas" ar vārdiem "sociāli apdrošinātās personas (turpmāk - apdrošinātā persona)"; 1.3. aizstāt 2.2.apakšpunktā vārdus "Latvijas Medicīnas akadēmijas Paula Stradiņa klīniskās slimnīcas" ar vārdiem "Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas"; 1.4. svītrot 4.punktu; 1.5. aizstāt 8.punktā vārdus "aģentūras nodaļā pēc pēdējās deklarētās dzīvesvietas" ar vārdu "aģentūrā"; 1.6. izteikt 24.2.apakšpunktu šādā redakcijā: "24.2. miršanas apliecību (sertifikātu);"; 1.7. svītrot 25.punktu; 1.8. svītrot 34.punktu.	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: http://likumi.lv/ta/id/185202-grozijumi-ministru-kabineta-1999-gada-16-februara-noteikumos-nr-50-obligatas-socialas-apdrosinasanas-pret-nelaimes-gadījumiem-d...			

8.15 Valsts fondēto pensiju likums

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
03.04.2014.	29.04.2014.	Likumprojekta mērķis ir paplašināt ieguldījumu plānu investēšanas iespējas Latvijas finanšu tirgū, vienlaikus nosakot papildu risku samazināšanas mehānismus valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku interešu aizsardzībai, piesaistīt shēmas administrēšanas izmaksas sasniegtajam pārvaldīšanas rezultātam, kā arī veikt tehniskus precizējumus. Likumprojekts paredz: 1) noteikt minimālās pamatkapitāla prasības līdzekļu pārvaldītājiem (likumprojekta 1.pants); 2) deleģējumu Finanšu un kapitāla tirgus komisijai izstrādāt detalizētu ieguldītājiem paredzētās pamatinformācijas formātu un saturu, lai shēmas dalībnieki izprastu ieguldījumu būtiskākos aspektus, pārvaldes izmaksas un varētu pieņemt pamatotu lēmumu par piedāvāto ieguldījumu (likumprojekta 1.pants); 3) noteikt administrēšanas maksu līdzekļu pārvaldītājam un deleģējumu Ministru kabinetam noteikt valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja maksājumu par ieguldījumu plāna pārvaldi sastāvdaļas, uzskaiti un ieturēšanas kārtību (likumprojekta 1.pants);	Projekts šo jomu neskar

		<p>4) noteikt pakalpojumus, kurus ietver valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana (likumprojekta 1.pants);</p> <p>5) precizēt atsauces uz ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu saistībā ar valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldes pakalpojumu deleģēšanu (likumprojekta 2.pants);</p> <p>6) ietvert līdzekļu pārvaldītājiem noteiktās minimālā kapitāla prasības arī Valsts fondēto pensiju likuma 11.3.pantā, kas nosaka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrācijas kārtību (likumprojekta 3.pants);</p> <p>7) palielināt limitu īpatsvaram vienā ieguldījumu fondā un vienā alternatīvo ieguldījumu fondā; palielināt limitu īpatsvaram no ieguldījumu fonda neto aktīviem; palielināt ieguldījumu īpatsvaru riska kapitālā (likumprojekta 4.pants);</p> <p>8) noteikt prasību līdzekļu pārvaldītājam atļūdzināt ieguldījumu plānu dalībniekiem radītos zaudējumus ieguldījumu noteikumu pārkāpšanas gadījumā un atbilstošas naudas plūsmas nodrošināšanai (likumprojekta 5.pants).</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/4BCBA3343AE97E98C2257C14002E9658?OpenDocument#b			
12.09.2013.	01.01.2014.	<p>Šā likumprojekta mērķis ir likuma pielāgošana euro ieviešanai. Likumprojekts paredz aizstāt likuma 12.panta otrās daļas 1.punktā latas ar euro atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzētajiem principiem.</p> <p>Likuma 12.panta otrās daļas 1.punkts paredz, kādos gadījumos drīkst pārsniegt šajā punktā noteikto fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu ierobežojumu. Proti, šajā punktā noteikto ierobežojumu drīkst pārsniegt sešus mēnešus pēc pirmās veiktās iemaksas attiecīgajā ieguldījumu plānā, ja ieguldījumu plāna aktīvu vērtība ir mazāka par 100 000 latu.</p> <p>Ņemot vērā, ka šobrīd likuma 12.panta otrās daļas 1.punktā naudas summa ir noapaļota ar precizitāti līdz veseliem tūkstošiem, atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punktam konvertācijas rezultātā iegūto summu euro arī ir pieļaujams noapaļot līdz veseliem skaitļiem euro uz augšu vai uz leju, ja vienlaikus tiek ievēroti pārējie Euro ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzētie principi. Ievērojot minēto, likumprojektā summa tiek noapaļota uz augšu līdz veseliem tūkstošiem -150 000 euro, kas būs labvēlīgāka personām, jo palielina sliksni ierobežojumu pārsniegšanai, kas attiecas uz līdzekļu ieguldījumu veikšanu.</p> <p>Likumprojekts paredz arī izslēgt 12.panta trešās daļas 3.punktu.</p> <p>Grozītās tiesību normas euro valūtā nav personai nelabvēlīgākas un nerada ietekmi uz valsts budžetu.</p>	Likumprojekts nerada ietekmi uz valsts budžetu.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/41A260F9F0AE04DCC2257BD70037A2FC?OpenDocument			
09.07.2013.	07.08.2013.	<p>Likumprojekta "Grozījumi Valsts fondēto pensiju likumā" mērķis ir saskaņot terminoloģiju ar Alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieku likumprojektā un ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā lietoto terminoloģiju. Ieviešot Valsts fondēto pensiju likumā iepriekš minēto likumu terminoloģiju, valsts fondēto pensiju pārvaldniekiem tiks skaidri definēti fondi, kuros drīkst ieguldīt, un pieļaujamie ieguldījumu apmēri šādos fondos.</p>	Projekts šo jomu neskar.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/C3A76CDEACC24D93C2257B65002EB240?OpenDocument#b			
15.11.2012.	01.01.2013.	<p>Likumprojekta mērķis ir nodrošināt papildu finanšu līdzekļus valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas deficīta segšanai, lai nodrošinātu pilnvērtīgu valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu personām, vienlaikus nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka sociālās apdrošināšanas iemaksu likme valsts fondēto pensiju shēmā 2013.gadā ir 4%, 2014.gadā ir 4%, 2015.gadā ir 5 % un turpmāk - 6%.</p> <p>Par pensiju sistēmas 2.līmeņa iemaksu likmes samazinājuma atbilstību Satversmei lēma Satversmes tiesa, secinot, ka noteiktajām iemaksu likmes izmaiņām valsts fondēto pensiju shēmā „ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas budžeta ilgtspējas nodrošināšana, līdzsvarojot tā ieņēmumus un izdevumus, un</p>	<p>Tekošajā (2012) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu samazinājums (tūkst. latu):</p>

līdz ar to - sabiedrības labklājības aizsargāšana” Satversmes tiesa savā spriedumā lietā Nr.2010-21-01 ir norādījusi, ka „fondēto pensiju shēmas izveidošana un likumā noteiktie tās darbības pamatprincipi paši par sevi radīja personām pašātvību uz to, ka fondēto pensiju shēma tiks īstenota tā, lai veidotu pensijas kapitāla uzkrājumu”, kā arī norādījusi, ka „iemaksu likmes samazināšana fondēto pensiju shēmā ir iespējama, ja vien netiek apdraudēta šīs shēmas izveidošanas jēga un mērķis un turpmākajos gados tiek ievērots Valsts fondēto pensiju likuma Pārejas noteikumos paredzētais pakāpeniskais iemaksu likmju palielinājums atbilstoši valsts ekonomiskajām iespējām”. Uz Satversmes tiesas sprieduma pieņemšanas brīdi pakāpeniskā iemaksu likmju palielināšana paredzēja iemaksu likmju sākotnējo celšanu līdz 4% (sk. Satversmes tiesas 2010.gada 1.decembra spriedumu lietā Nr.2010-21-01).

Tā kā speciālais budžets veidojas no sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad papildu finanšu līdzekļus tajā var radīt, vai nu paaugstinot sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi vai samazinot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus vai to apmēru, vai veicot aizņēmumu no Valsts kases, maksājot par to procentus, un atgriežot aizņēmuma summu brīdī, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.

Pabalstu vai pensiju samazināšanai būtu tūlītējs nelabvēlīgs iespaids uz personām, kuras ir saskārušās ar vienu vai otru sociālo risku un saņem kādu sociālās apdrošināšanas pakalpojumu. Bez tam šāda risinājuma gadījumā, lai iegūtu ievērojamu finanšu līdzekļu ietaupījumu, būtu nepieciešama salīdzinoši būtiska pensiju un pabalstu apmēru samazināšana. Izvērtējot alternatīvas likumprojekta mērķa sasniegšanai, ir izvēlēts vissaudzīgākais tiesiskais regulējums, jo citas alternatīvas ((būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas. Hipotētiskais ierobežojums, ko rada šīs normas, ir ievērojami mazāks par visas sabiedrības ieguvumu, sekmējot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanu un veicinot valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas darbību ilgtermiņā.

Kaut arī personām, uz kurām attieksies likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums, nākotnes pensijas samazinājums ir tikai hipotētisks, pensiju sistēma paredz netiešu kompensējošu mehānismu, proti, iemaksu summa, kas atbilst 2.līmeņa iemaksu likmes samazinājumam, attiecīgi palielina iemaksu summu 1.līmenī, tādējādi palielinot nākotnes pensijas apmēru 1.līmenī. Likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums ir izstrādāts, respektējot personām Satversmē noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu, kā arī ievērojot Satversmē noteiktos vai no tās pantiem izrietošos tiesību principus. Likumprojekts atrisinās anotācijas I sadaļas 2.punktā minētās problēmas.

Detalizēts aprēķins.

Plānotās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā, latī:

	2013	2014	2015
Saskaņā ar likumdošanu plānotās iemaksas	6% 175 318 115	6% 237 404 531	6% 250 758 468
Grozījumu variants (FM sniegtās prognozes 2012.gada 20.augusta vēstulē Nr. 9-04/5430)	4% 126 176 035	4% 159 732 704	5% 196 765 407
<i>Papildus ieņēmumi valsts speciālajā budžetā</i>	<i>49 142 080</i>	<i>77 671 827</i>	<i>53 993 061</i>

2012.gada sākotnējais plāns (apstiprinātais) iemaksām valsts fondēto pensiju shēmā: 66 481 243 latī

2013.g.: 59 694,8
2014.g.: 93 251,5
2015.g.: 130 284,2

		<p>Saistībā ar iemaksu likmes valsts fondēto pensiju shēmā palielināšanu, salīdzinot ar 2012.gadā noteikto iemaksu likmi (2%), sociālās apdrošināšanas iemaksas valsts pensiju speciālajā budžetā pret 2012.gada budžetā plānoto samazinātos:</p> <p>2013.gadā: 66 481 243 – 126 176 035 = - 59 694 792 lati</p> <p>2014.gadā: 66 481 243 – 159 732 704 = - 93 251 461 lati</p> <p>2015.gadā: 66 481 243 – 196 765 407 = -130 284 164 lati</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/29F208514FE26861C2257A87003A6A3E?OpenDocument			
20.12.2010.	01.01.2011.	<p>Likumprojekta mērķis ir nodrošināt papildu finanšu līdzekļus valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas deficīta segšanai 2011. un 2012.gadā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu personām, vienlaikus nodrošinot Satversmes 116.pantā minēto mērķi – sabiedrības labklājība.</p> <p>Likumprojekts nosaka, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) iemaksas fondēto pensiju shēmā ir daļa no faktiski veiktajām iemaksām valsts pensiju apdrošināšanai; 2) fondēto pensiju shēmā 2011.-2012.gadā tiek novirzītas iemaksas 2% apmērā, bet 2013.gadā un turpmāk iemaksu likme fondēto pensiju shēmā ir 6%. <p>Lai nodrošinātu 2011.gada valsts budžeta fiskālo konsolidāciju, Ministru kabinets 2010.gada 19.novembra sēdē (Ministru kabineta sēdes protokols Nr.65, 2.§) nolēma veikt visaptverošus fiskālās konsolidācijas pasākumus. Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu sabalansēšanai 2011. un turpmākajos gados, kā arī valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas darbības ilgtermiņā nodrošināšanai ir paredzēts veikt šādus pasākumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana darba ņēmējam no 9% uz 11%; 2) iemaksu fondēto pensiju shēmā 2011.-2012.gadā noteikšana 2% apmērā; 3) faktisko iemaksu principa noteikšana attiecībā uz valsts pensiju apdrošināšanu. <p>Augstāk minētie pasākumi ir noteikti kā personu tiesībām un interesēm vismazāk nelabvēlīgākie, rūpīgi izvērtējot iespējamās alternatīvas nepieciešamo papildu līdzekļu iegūšanai valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanai 2011.gadā un sociālās apdrošināšanas darbības ilgtermiņā nodrošināšanai. Tā kā speciālais budžets veidojas no sociālās apdrošināšanas iemaksām, tad papildu finanšu līdzekļus tajā var radīt, vai nu paaugstinot sociālās apdrošināšanas iemaksu likmi vai samazinot sociālās apdrošināšanas pakalpojumus vai to apmēru, vai veicot aizņēmumu no Valsts kases, maksājot par to procentus, un atgriežot aizņēmuma summu brīdī, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus.</p> <p>Pabalstu vai pensiju samazināšanai būtu tūlītējs nelabvēlīgs iespaids uz personām, kuras ir saskārušās ar vienu vai otru sociālo risku un saņem kādu sociālās apdrošināšanas pakalpojumu. Bez tam šāda risinājuma gadījumā, lai iegūtu ievērojamu finanšu līdzekļu ietaupījumu, būtu nepieciešama salīdzinoši būtiska pensiju un pabalstu apmēru samazināšana. Līdz ar to, Ministru kabinets pieņēma lēmumu veikt kompleksus pasākumus papildu līdzekļu iegūšanai speciālajā budžetā, lai būtu iespējams nodrošināt pakalpojumu izmaksu esošajiem to saņēmējiem.</p> <p>Šis likumprojekts paredz veikt vienu no augstāk minētajiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem – iemaksu fondēto pensiju shēmā 2011.-2012.gadā noteikšanu 2% apmērā.</p> <p>Likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums ir izstrādāts, respektējot personām Satversmē noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu, kā arī ir ievērojot Satversmē noteiktos vai no tās pantiem izrietošos tiesību principus.</p> <p>Tā kā Latvijā tiek piedāvāti fondēto pensiju plāni bez garantētām ienesīguma likmēm, personām nav garantētas tiesības uz noteiktu valsts vecuma pensijas pieaugumu nākotnē. Samazinot iemaksu likmi</p>	<p>Tekošajā (2010) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2011.g.: 1 495,0 2012.g.: 68,4</p> <p>un samazinājums (tūkst. latu):</p> <p>2013.g.: 97 431,0</p>

	<p>2.līmeņa pensiju shēmā, attiecīgi palielinās iemaksu likme 1.līmeņa pensiju shēmā (2.līmeņa likmes samazinājums ir vienāds ar 1.līmeņa likmes palielinājumu). Pirmā līmeņa pensiju kapitāla „ienesīgums” ir proporcionāls ikgadējām iemaksu algu summas izmaiņām valstī, savukārt 2.līmeņa ienesīgums ir atkarīgs no ieguldījumu pensiju plānu peļņas vai zaudējumiem, kur visus ar pensiju plāna ieguldījumiem saistītos riskus uzņemas paši pensiju plāna dalībnieki. Tas, vai iemaksu likmes pārdale starp pensiju līmeņiem negatīvi ietekmēs personas nākotnes pensijas apmēru, ir atkarīgs no tā, vai vidējais ienesīgums 2.pensiju līmenī personai laika periodā līdz pensionēšanās brīdim būs bijis lielāks par indeksu, kas piemērots 1.pensiju līmeņa kapitāla indeksācijai. Tā kā augstāka iemaksu likme fondēto pensiju shēmā negarantē personām lielāku pensiju nākotnē, tad nav pamata uzskatīt, ka tiesiskais regulējums pārkāpj Satversmes 109.pantā personām noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu.</p> <p>Tiesiskais regulējums attiecas tikai uz tām personām, kurām vecuma pensija vēl nav piešķirta. Līdz ar to, vērtējot tā atbilstību no Satversmes 1.panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam, var runāt tikai par personu (nākotnes pensionāru) sagaidāmajām tiesībām, kuru aizsardzības līmenis ir zemāks. Kaut arī personām, uz kurām attieksies likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums, nākotnes pensijas samazinājums ir tikai hipotētisks, pensiju sistēma paredz netiešu kompensējošu mehānismu, proti, iemaksu summa, kas atbilst 2.līmeņa iemaksu likmes samazinājumam, attiecīgi palielina iemaksu summu 1.līmenī, tādējādi palielinot nākotnes pensijas apmēru 1.līmenī.</p> <p>Pamatojoties uz augstāk minēto, var secināt, ka tā kā tiesiskais regulējums nerada Satversmes 109.pantā personām noteikto tiesību ierobežojumu, ka tiesiskais regulējums jebkurā gadījumā ir tāds, uz kuru personām radušās paļāvības aizsardzības līmenis ir zemāks, ka apstrīdēto normu pieņemšana ir veikta nozīmīgu sabiedrības interešu nodrošināšanas labad, ir paredzēti netieši personu iespējamo tiesību aizskārumu kompensējoši mehānismi, kā arī ir paredzēta kontrole personu iespējamo tiesību aizskārumu kompensējošā mehānisma izstrādei, tad tiesiskais regulējums nerada tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu.</p> <p>Likumprojektā ietvertais tiesiskais regulējums atbilst samērīguma principam. Tiesiskais regulējums tiks noteikts ar likumu, ar tā palīdzību 2011. un 2012.gadā valsts sociālās apdrošināšanas budžetā tiks nodrošināti papildu līdzekļi attiecīgi 44,9 milj. latu un 114,6 milj. latu apmērā (attiecībā pret tajos gados plānotajiem iemaksu ieņēmumiem). Izvērtējot alternatīvas likumprojekta mērķa sasniegšanai, ir izvēlēts vissaudzīgākais tiesiskais regulējums, jo citas alternatīvas ((būtiska sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes paaugstināšana, tūlītēja valsts sociālās apdrošināšanas pakalpojumu (pensiju un pabalstu) apmēru samazināšana, aizņemšanās no Valsts kases, faktisko iemaksu principa attiecināšana uz visiem sociālās apdrošināšanas veidiem) ir personu tiesībām un interesēm mazāk labvēlīgas. Hipotētiskais ierobežojums, ko rada šīs normas, ir ievērojami mazāks par visas sabiedrības ieguvumu, sekmējot valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošānu un veicinot valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas darbību ilgtermiņā.</p> <p>Papildu tam likumprojekts paredz uzdot Ministru kabinetam (Labklājības ministrijai sadarbībā ar Finanšu ministriju) sešu mēnešu laikā no dienas, kad sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedz izdevumus, izvērtēt un iesniegt Saeimai ziņojumu par sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājuma valsts fondēto pensiju shēmā 2011. un 2012.gadā ietekmi un, ja nepieciešams, likumprojektu par sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes samazinājuma valsts fondēto pensiju shēmā kompensēšanu.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Plānotās iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā: 2011.gadā – 112 237 203 lati (likme – 4%), 2012.gadā – 183 370 089 lati (likme – 6%); 2013.gadā – 213 766 968 (likme – 6%) lati.</p> <p>Attiecīgi samazinot 2011., un 2012.gadā likumā noteikt iemaksu likmi valsts fondēto pensiju shēmā uz 2% un nosakot likmi ar 2013.gadu – 6%, iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā (ņemot vērā, ka iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā tiek veiktas ar 4 mēnešu novirzi, t.i., iemaksas par janvāri tiek veiktas</p>	
--	---	--

		<p>maijā) aprēķinātas: 2011.gadā – 67 337 203 lati; 2012.gadā – 68 763 783 lati; 2013.gadā – 166 263 197 lati.</p> <p>2011., un 2012.gadā nosakot iemaksu likmi valsts fondēto pensiju shēmā 2% un ar 2013.gadu – 6%, sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumu prognoze valsts pensiju speciālajā budžetā (pret attiecīgajos gados plānotajiem iemaksu ieņēmumiem atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai) palielinātos par:</p> <p>2011.gadā : 112 237 203 – 67 337 203 = 44 900 000 lati</p> <p>2012.gadā: 183 370 089 – 68 763 783 = 114 606 306 lati</p> <p>2013.gadā: 213 766 968 – 166 263 197 = 47 503 771 lats</p> <p>2011., un 2012.gadā nosakot iemaksu likmi valsts fondēto pensiju shēmā 2% un ar 2013.gadu – 6%, sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumu prognoze valsts pensiju speciālajā budžetā (pret 2010.gada budžetā plānoto) mainītos par:</p> <p>2011.gadā: 68 832, 2 – 67 337,2 = + 1 495,0 tūkst. lati</p> <p>2012.gadā: 68 832, 2 – 68 763,8 = + 68,4 tūkst. lati</p> <p>2013.gadā: 68 832, 2 – 166 263,2 = - 97 431,0 tūkst. lati</p>	
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS10/SaeimaLIVS10.nsf/0/1D4438F3F5D3A0D2C22577F200263ADD?OpenDocument			
28.05.2009.	01.07.2009.	<p>Lai netiktu ierobežots to subjektu loks, kas ir tiesīgi pārvaldīt un turēt valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus, likumprojekts papildina likumu ar normu, kas paplašina valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju loku, nosakot, ka turpmāk valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus būs tiesīgas pārvaldīt ne tikai Latvijā reģistrētas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, bet arī Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētu ieguldījumu pārvaldes sabiedrību filiāles Latvijā. Vienlaikus tiek paplašināts arī valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu turētāju loks, nosakot, ka valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus būs tiesīgas turēt Latvijā reģistrētas bankas un Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētu banku filiāles Latvijā.</p> <p>Likumprojekts paredz izslēgt no likuma normu par fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju licencēšanu, nosakot elektronisku reģistrāciju. Vienlaikus likums tiek papildināts ar jaunu nodaļu, kas nosaka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrācijas kārtību.</p> <p>Likumprojektā paredzēts precizēt likuma punktu par ieguldījumiem ieguldījumu fondos, nosakot, ka to kopsumma Latvijā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētos ieguldījumu fondos, kas nav atvērtie ieguldījumu fondi vai tiem pielīdzināmi kopējo ieguldījumu uzņēmumi ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē, nedrīkst pārsniegt 10% no ieguldījumu plāna aktīviem.</p> <p>Tā kā likums nosaka tikai maksimālo limitu kopējiem ieguldījumiem riska kapitāla tirgū, nenosakot limitus ieguldījumiem riska kapitāla tirgū, kas tiek veikti vienā komercsabiedrībā vai ieguldījumu fondā, kuri var veikt ieguldījumus riska kapitāla tirgū, likumprojekts paredz precizēt šo likuma pantu, nosakot, ka kopējais ieguldījumu apmērs riska kapitāla tirgū paliek nemainīgs, t.i., 5% no ieguldījumu plāna aktīviem, vienlaikus nosakot ierobežojumus ieguldījumiem, kas veikti, izmantojot komercsabiedrības starpniekus (piemēram, komandītsabiedrības), kā arī ierobežojumus tiešiem ieguldījumiem komercsabiedrības, kas atbilst riska kapitāla tirgus definīcijai, kapitālā.</p>	Nav attiecināms.

		<p>lieviestas stingrākas prasības attiecībā uz ieguldījumiem neregulētajā tirgū tirgotajos vērtspapīros, kurus atbilstoši prospektam tika paredzēts iekļaut regulētajā tirgū gada laikā no parakstīšanās dienas, bet tas nav noticis. Minētie grozījumi nosaka līdzekļu pārvaldītājam pienākumu atpirkt šos vērtspapīrus par cenu, kas atbilst ieguldījuma iegādes vērtībai.</p> <p>Līdzīgi, kā noteikts privātajiem pensiju fondiem, likumu paredzēts papildināt ar normu, kas nosaka darījumu ar aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu (repo darījumi) veikšanas kārtību.</p> <p>Likumprojekts paredz papildināt likumu ar regulējumu attiecībā uz pieļaujamo ieguldījumu ierobežojumu pārsniegšanu, nosakot, ka likumā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus, kas attiecas uz ieguldījumiem viena emitenta emitētos parāda vērtspapīros vai naudas tirgus instrumentos, kā arī viena atvērtā ieguldījumu fonda ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē ieguldījumu apliecībās, ir pieļaujams pārkāpt, ja tie radušies ieguldījumu plāna ieguldījumu vērtības svārstību rezultātā vai ja ieguldījumu veikšanas brīdī nav iespējams noteikt vai aprēķināt emitēto parāda vērtspapīru vai naudas tirgus instrumentu daudzumu vai vērtību, kā arī emitēto vai apgrozībā esošo ieguldījumu apliecību daļu vērtību vai skaitu.</p> <p>Likumprojekts paredz papildināt likumu ar normu, kas paredz, ka līdzekļu pārvaldītājam ir jānodrošina, ka maksimālie maksājumi par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot līdzekļu pārvaldītājam un līdzekļu turētājam izmaksājamās atlīdzības, kā arī maksājumus trešajām personām, kurus veic no ieguldījumu plāna līdzekļiem, nepārsniedz 2% no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības gadā. Šajos maksājumos neietilpst izdevumi, kas saistīti ar ieguldījumu plāna aktīvu pārdošanas ar atpirkšanu darījumiem. Fiksējot likumā šo maksimāli pieļaujamo izdevumu procentu likmi, ieguldījumu plānu dalībniekiem tiek noteikti nepārprotami un skaidri fondēto pensiju shēmas darbības nosacījumi, kā arī tiek garantēts, ka izdevumu apmērs nepārsniegs šo likmi.</p> <p>Atbilstoši grozījumiem, kas tika veikti ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā, tiek izslēgta norma, kas noteica līdzekļu pārvaldītājam pienākumu ievērot ieguldījumu brokeru sabiedrībām noteiktās kapitāla prasības.</p> <p>Likumprojekts paredz papildināt likumu ar normu, kas nosaka, ka, ja Komisijas izdots administratīvais akts par ieraksta anulēšanu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā tiek pārsūdzēts, tas neaptur šā akta izpildi. Minētā norma rada izņēmuma gadījumu ar mērķi nodrošināt Komisijai iespēju operatīvi un efektīvi veikt tirgus dalībnieku uzraudzības funkcijas, kā arī nodrošināt shēmas dalībnieku interešu aizsardzību, novēršot gadījumus, kad, pārsūdzot Komisijas pieņemto lēmumu par ieraksta fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā anulēšanu, tiek radīta situācija, kas ļauj turpināt pārkāpt normatīvo aktu prasības vai ieguldījumu plāna noteikumus, tādējādi radot attiecīgajā plānā iesaistīto indivīdu interešu aizskārumu.</p>	
<p>Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/4C25031163C258ADC225757B00256C89?OpenDocument#a</p>			
<p>23.04.2009.</p>	<p>01.05.2009.</p>	<p>Likumprojekts paredz atteikties no iemaksu likmes pārdales vienlīdzīgās daļās starp pensiju sistēmas 1.līmeni un fondēto pensiju shēmu. Likumprojekts nosaka, ka fondēto pensiju shēmā 2009. -2010.gadā tiek novirzītas iemaksas 2% apmērā, bet no 2011.gada 4% apmērā un 2012.gadā un turpmāk iemaksu likme fondēto pensiju shēmā ir 6%.</p> <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Ņemot vērā Finanšu ministrijas šā gada martā aktualizētās makroekonomiskās prognozes, sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi 2009.gadā prognozēti 1 318,0 milj. latu apmērā, tai skaitā sociālās apdrošināšanas budžetā – 1 105,0 milj. latu un fondēto pensiju shēmā – 213,0 milj. latu apmērā.</p>	<p>Tekošajā (2009) gadā speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst.lati): 106 300 (2009.gada valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumu palielinājums tiks</p>

		<p>Samazinot iemaksu likmi fondēto pensiju shēmā 2009.gadā līdz 2%, sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumu prognoze valsts speciālajā budžetā palielinātos par 106 300 tūkst. Ls, savukārt fondēto pensiju shēmā 2009.gadā tiktu novirzīti 106 700 tūkst. latu.</p> <p>Nosakot iemaksu likmi fondēto pensiju shēmā 2010.gadam 2%, 2011.gadam 4 % un ar 2012.gadu 6 % apmērā, tika izmantotas Finanšu ministrijas makroekonomiskās prognozes un Labklājības ministrijas budžeta modelis, kā rezultātā samazinātos iemaksu apjoms shēmā salīdzinājumā ar attiecīgajā gadā plānoto likmi, attiecīgi palielinoties sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumiem: 2010.gadā: par 181 000 tūkst. Ls 2011.gadā: par 160 000 tūkst. Ls 2012.gadā: par 112 000 tūkst. Ls</p> <p>Ņemot vērā minēto samazinājumu, iemaksas fondēto pensiju shēmā turpmākajos gados plānotas šādā apmērā: 2010.gadā – 52,0 milj. latu, 2011.gadā – 106,0 milj. latu, bet 2012.gadā – 168,0 milj. latu.</p>	<p>iekļauts likumprojektā „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam””)</p> <p>Speciālā budžeta ieņēmumu pieaugums (tūkst. latu):</p> <p>2010.g.: 181 000 2011.g.: 160 000 2012.g.: 112 000</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/40B8CD9F68C8BC31C225757D0050AE65?OpenDocument#a			
14.11.2008.	01.01.2009.	<p>Likumprojekts paredz, ka no 2009.gada VSAA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) izsniedz vai nosūta konta izrakstus par fondēto pensiju shēmas darbību, personai ierodoties VSAA vai iesniedzot rakstisku pieprasījumu; 2) izsūta paziņojumus par reģistrāciju fondēto pensiju shēmā un citām būtiskām izmaiņām fondēto pensiju shēmas darbībā. <p>Detalizēts aprēķins.</p> <p>Ņemot vērā starp VSAA un SIA „Itela information” noslēgto līgumu, 1 kontu izraksta sagatavošanas izmaksas ir 0,0944 santīmi, bet 1 paziņojuma par ieguldījumu plāna maiņu sagatavošanas izmaksas 2009.gadā ir 0,0708 santīmi. Tiek pieņemts, ka pakalpojuma izmaksas nemainīsies arī 2010.-2011.gadā. 2009.gadā plānotais ikgadējo kontu izrakstu skaits ir 900 000 paziņojumu, bet paziņojumu skaits par ieguldījumu plānu maiņu – 144 170 paziņojumi. Tiek pieņemts, ka šāds skaits saglabāsies arī 2010.-2011.gadā.</p> <p>Ņemot vērā Latvijas Pasta vēstuli par izcenojuma palielināšanos ar 2009.gadu pensiju un pabalstu piegādei klienta dzīvesvietā, tiek pieņemts, ka 2009.gadā palielināsies arī Latvijas Pasta tarifi par kontu izrakstu un paziņojumu izsūtīšanu - par 30%, t.i., 1 paziņojuma izsūtīšanas izmaksas būs 0,29 Ls. Tiek pieņemts, ka šādas izmaksas saglabāsies arī 2010.-2011.gadā.</p> <p>Izdevumi 2009.-2011.gadā kontu izrakstu sagatavošanai un nosūtīšanai: $900\ 000 \times 0,0944 + 900\ 000 \times 0,29 = 345\ 960$ lati gadā Izdevumi 2009.-2011.gadā paziņojumu par ieguldījumu plāna maiņu sagatavošanai un nosūtīšanai: $144\ 170 \times 0,0708 + 144\ 170 \times 0,29 = 52\ 016$ lati gadā Izdevumu samazinājums kopā 2009.-2011.gadā sakarā ar kontu izrakstu un paziņojumu par ieguldījumu plāna maiņu nesūtīšanu: 397 976 lati gadā</p>	<p>Tekošajā (2008) gadā – bez izmaiņām.</p> <p>2009., 2010., 2011.g.: Aprēķinot valsts fondēto pensiju shēmas administrēšanas atskaitījumu likmi, tiek ņemti vērā izdevumi (tiešās izmaksas) shēmas administrēšanai. Līdz ar to shēmas administrēšanas izdevumi ir vienādi ar shēmas administrēšanas ieņēmumiem. Rezultātā, samazinot administrēšanas izdevumus par 397 976 latiem, par attiecīgo summu samazināsies arī ieņēmumi.</p>
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/0BD539162FF76F7AC22574DD0048830A?OpenDocument			
25.09.2008.	17.10.2008.	<p>1. Papildināt 3.pantu ar piekto un sesto daļu šādā redakcijā: “(5) Kā fondēto pensiju shēmas dalībnieki tiek reģistrētas personas, uz kurām attiecas Padomes 1968.gada 29.februāra regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr.259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (Civildienesta noteikumi), ja:</p>	Nav informācijas.

		<p>1) tās atgriežas Latvijā un to fondēto pensiju shēmā uzkrātais pensijas kapitāls saņemts no Eiropas Savienības pensiju shēmas, kur tas bija pārskaitīts sakarā ar dalību šajā shēmā;</p> <p>2) tās, pirms kļuvušas par Eiropas Savienības pensiju shēmas dalībniekiem, nav bijušas fondēto pensiju shēmas dalībnieki, bet, izvēloties Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrāto pensijas kapitālu ieskaitīt Latvijas valsts pensiju sistēmā, par tādiem kļūst, ievērojot šajā likumā noteikto kārtību.</p> <p>(6) Kārtību, kādā Eiropas Savienības pensiju shēmā uzkrāto pensijas kapitālu, kas ieskaitīts Latvijas valsts pensiju sistēmā, ieskaita fondēto pensiju shēmā, nosaka Ministru kabinets.”</p> <p>2. 7.pantā: papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā: “(2) Ja fondēto pensiju shēmas dalībnieks kļūst par Eiropas Savienības pensiju shēmas dalībnieku, viņa uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pārskaita Eiropas Savienības pensiju shēmā. Kārtību, kādā uzkrāto fondētās pensijas kapitālu pārskaita Eiropas Savienības pensiju shēmā, nosaka Ministru kabinets.”;</p>	
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/181916-grozijumi-valsts-fondeto-pensiju-likuma			
26.04.2007.	30.05.2007.	<p>Likumprojekts paredz iespēju ieguldīt valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļus riska kapitāla tirgū, nosakot ierobežojumu šādiem ieguldījumiem 5 procentu apmērā no ieguldījumu plāna aktīviem, ieguldījumu fondos, ko pārvalda pats valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs, nosakot ierobežojumu šādiem ieguldījumiem 10 procentu apmērā no ieguldījumu plāna aktīviem, un valsts un pašvaldību vērtspapīros, kurus emitējušas valstis, kas nav Eiropas Ekonomikas zonā vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā, ja šie vērtspapīri ir iekļauti Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētā regulētajā tirgū, nosakot ierobežojumu šādiem ieguldījumiem 10 procentu apmērā no ieguldījumu plāna aktīviem.</p> <p>No 30 līdz 50 procentiem tiek palielināti pieļaujamie valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu limiti kapitāla un tiem pielīdzināmos vērtspapīros, no 5 līdz 15 procentiem tiek palielināti atļautie ieguldījumi ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju vienā grupā esošu komercsabiedrību emitētajos finanšu instrumentos.</p> <p>Tāpat likumprojektā tiek noteikta kārtība valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu nodošanai citam pārvaldītājam, kā arī paredzēts, kā līdzekļu pārvaldītājs var deleģēt atsevišķus ar fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu saistītus pakalpojumus.</p> <p>Turklāt likumprojekts skaidri nosaka, kādos gadījumos tiek pārtraukta dalība valsts fondēto pensiju shēmā, precīzē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieņemto lēmumu apstrīdēšanas kārtību atbilstoši citiem likumiem valsts sociālās apdrošināšanas jomā, kā arī redakcionāli precīzē atsevišķas likuma normas. Tāpat likumprojekts paredz svītrot likuma 6. pantu, kas pēc būtības atkārtot likuma 3. pantā noteikto, jo nodarbināts invalīds ir pakļauts valsts pensiju apdrošināšanai un līdz ar to tiek reģistrēts kā valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks.</p>	Likumprojekts šo jomu neskar.
Saite uz anotāciju: http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/B3BF1D6C4590184FC225726B003C939F?OpenDocument			

8.16 27.05.2003 MK noteikumi Nr.272 “Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību”

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
05.08.2014.	1.01.2015.	Valsts fondēto pensiju likums nosaka valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu iemaksāšanas, administrēšanas, pārvaldīšanas, ieguldīšanas un izmaksāšanas vispārīgos noteikumus. Valsts fondēto	Projekts šo jomu neskar.

		<p>pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – Aģentūra) slēdz līgumus ar līdzekļu pārvaldītājiem. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs izstrādā vienu vai vairākus fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānus — sistematizētu tādu noteikumu kopumus, pēc kuriem notiek fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana un kuri ir izklāstīti katrā attiecīgā ieguldījumu plāna prospektā. Ieguldījumu plāna prospekts (prospekti) ir Aģentūras un fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja noslēgtā līguma neatņemama sastāvdaļa. Fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu atbilstoši ieguldījumu plānam fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājs ir tiesīgs veikt tikai pēc attiecīgā ieguldījumu plāna prospekta reģistrācijas Finanšu un kapitāla tirgus komisijā (turpmāk - Komisija). Ja ieguldījumu plāna prospekts neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, Komisija atsaka tā reģistrāciju.</p> <p>Lai nodrošinātu papildu risku samazināšanas mehānismu valsts fondēto pensiju sistēmas dalībnieku interešu aizsardzībai, kā viens no risinājumiem Valsts fondēto pensiju likumā piedāvāts - ieguldītāju papildu informēšana, izstrādājot īpašu dokumentu - dalībniekiem paredzētā pamatinformācija (turpmāk – pamatinformācija). Valsts fondēto pensiju likums nosaka deleģējumu Komisijai izstrādāt detalizētu pamatinformācijas formātu un saturu katram ieguldījumu plānam, lai shēmas dalībnieki izprastu ieguldījumu būtiskākos aspektus, pārvaldes izmaksas un varētu pieņemt pamatotu lēmumu par piedāvāto ieguldījumu. Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.272 „Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību” nosaka shēmas darbības pamatnoteikumus, t.sk. līdzekļu pārvaldītāju līguma saturu, veidu un noslēgšanas kārtību. Attiecīgi noteikumu projekts paredz, ka ieguldījumu plāna prospekts (prospekti) un pamatinformācija ir Aģentūras un fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja noslēgtā līguma neatņemama sastāvdaļa, kā arī nosaka, ka noteikumi stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.</p> <p>Ņemot vērā, ka ir iespēja atsevišķos gadījumos sastādīt un iesniegt dokumentus arī elektroniskā veidā, noteikumu projekts papildināts, paredzot, ka prasība sagatavot dokumentus vairākos eksemplāros nav attiecināma uz gadījumiem, kad dokumenti tiek sagatavoti elektroniski atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu (noteikumu projekta 1.1. punkts), jo elektroniskā aprītē esošajam dokumentam ir pievienota vērtība - vienu ar elektronisko parakstu parakstītu dokumentu var nosūtīt, pavairot un saglabāt vai pārsūtīt nenoteiktam skaitam adresātiem, kur visi dokumenti būs oriģināli ar vienādu juridisku spēku, un tie saturēs drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu, tāpēc to vairākos eksemplāros nav nepieciešams.</p> <p>Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumu Nr.272 „Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību” pielikuma 14.2. apakšpunkts nosaka, ka visus 14.1. apakšpunktā minētos dokumentus Līdzekļu pārvaldītājs aģentūrā iesniedz arī elektroniski. Tā kā attiecīgie dokumenti aģentūrai nav nepieciešami ar elektronisko parakstu, bet gan kā papildus informācija elektroniski, tad vienlaikus noteikumu projektā redakcionāli veikts precizējums (noteikumu projekta 1.16. punkts), paredzot, ka minētos dokumentus Līdzekļu pārvaldītājs aģentūrā iesniedz arī elektroniski (bez droša elektroniskā paraksta).</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/268096-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			
03.09.2013.	01.01.2014.	Šā projekta mērķis ir noteikumu pielāgošana euro ieviešanai. Noteikumu projekts paredz aizstāt noteikumu tekstā vārdu „lats” (attiecīgajā skaitlī un locījumā) ar vārdu „euro”.	Projekts šo jomu neskar.
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/259581-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			
17.04.2012.	29.04.2012.	Ministru kabineta noteikumu projekta „Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumos Nr.272 „Noteikumi par valsts fondēto pensiju shēmas darbību”” (turpmāk – Noteikumu projekts) mērķis ir noteikt kārtību, kādā shēmas dalībnieki par shēmā uzkrāto kapitālu var iegādāties mūža pensijas polisi, kā arī norādīt labuma guvēju, kuram saskaņā ar līgumu turpināma mūža pensijas izmaksa shēmas dalībnieka nāves gadījumā. Vienlaikus precizētas Noteikumu normas, kas saistītas ar līdzekļu pārvaldītāju un ieguldījumu plānu maiņu. Noteikumu projekts nosaka:	Projekts šo jomu neskar.

	<p>1) Noteikumu 36.2., 37.3., 39.5.1. un 39.16. apakšpunktā noteikts garāks termiņš paziņojumu nosūtīšanai (ne vēlāk kā četru mēnešu laikā).</p> <p>2) Pagarinot paziņojumu nosūtīšanas termiņu Noteikumu 36.2.un 39.5.1. apakšpunktā, pagarināts arī termiņš informācijas nosūtīšanai, kuru līdzekļu pārvaldītājs sniedz Aģentūrai, Noteikumu 36.1. un 39.1. apakšpunktā (ne vēlāk kā deviņu mēnešu laikā).</p> <p>3) Noteikumi papildināti ar 39.18.apakšpunktu, kas nosaka, ka Aģentūra 20 darbdienu laikā pēc ieguldījumu plāna nodošanas pabeigšanas izbeidz līgumu ar līdzekļu pārvaldītāju par shēmas līdzekļu pārvaldīšanu gadījumā, ja tam pēc ieguldījumu plāna nodošanas pabeigšanas nav pārvaldībā neviena ieguldījumu plāna.</p> <p>4) Noteikumu 39.11.1. apakšpunkts papildināts ar to, ka iesniegumā līdzekļu pārvaldītājs norāda arī ieguldījumu plāna nodošanas iemeslu.</p> <p>5) Noteikumu 39.11.3. apakšpunkts papildināts ar to, ka tiek iesniegts valdes apstiprināts ieguldījumu plāna nodošanas kalendāra plāns, kurā norādītas veicamās darbības, to plānotais datums/laika periods un visas atbildīgās personas, saskaņā ar Noteikumu 39.1 un 28.punktu, kā arī tas ir saskaņots ar jauno līdzekļu pārvaldītāju un ir abpusēji parakstīts starp līdzekļu pārvaldītājiem.</p> <p>6) Noteikumu 39.11.1. apakšpunkts papildināts ar to, ka līdzekļu pārvaldītājam, iesniedzot pieteikumu, jānorāda ieguldījumu plāns, ar kuru līdzekļu pārvaldītājs pēc ieguldījumu plāna nodošanas pabeigšanas piedalīsies shēmas dalībnieku sadalē saskaņā ar šo noteikumu 7.1punktu.</p> <p>7) Noteikumu 67. punktā izslēgta informācijas nosūtīšana shēmas dalībniekam par prognozēto vecuma pensijas apmēru, ko shēmas dalībnieks varētu saņemt, ņemot vērā nefondētās pensijas kapitālu saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām", jo šis apmērs shēmas dalībniekam jau būs zināms, kā arī informācijas nosūtīšana par prognozēto mēneša izmaksu apmēru, ko pie esošā shēmas kapitāla lieluma attiecīgā vecuma dalībnieks varētu saņemt no apdrošināšanas sabiedrībām, ja izvēlētos par shēmas kapitālu iegādāties mūža pensijas polisi.</p> <p>Vienlaicīgi Noteikumu 67. punkts papildināts ar to, ka Aģentūra informē shēmas dalībnieku par shēmā uzkrātā kapitāla apmēru, informāciju par apdrošināšanas sabiedrībām, to tīmekļa vietnēm, kurās pieejamas prognozējamo mēneša izmaksu noteikšanas kalkulatori, minimālajiem uzkrāto fondētās pensijas kapitāla apmēriem, kas dod tiesības iegādāties mūža pensijas polisi, un informāciju par kārtību, kādā shēmas dalībnieks var iegādāties minēto polisi.</p> <p>8) Noteikumi papildināti ar 67.1 punktu, kas nosaka, ka apdrošināšanas sabiedrībām jāizveido un regulāri savā tīmekļa vietnē jāaktualizē prognozējamo mūža pensiju mēneša izmaksu noteikšanas kalkulatori, jāsniedz shēmas dalībniekam, visu nepieciešamo informāciju par mūža pensijas apdrošināšanas līguma noslēgšanas kārtību, kā arī nodrošina, ka shēmas dalībnieka mūža pensijas polisē norādītais aprēķinātais apmērs neatšķiras no apdrošināšanas sabiedrības kalkulatorā piedāvātā prognozētā apmēra.</p> <p>9) Noteikumu 69.punkts izteikts jaunā redakcijā, precizējot mūža pensijas polises iegādes kārtību:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 69.1. apakšpunktā izslēgti nosacījumi par līguma projektu trīs eksemplāros iesniegšanu Aģentūrā, vienlaicīgi nosakot, ka shēmas dalībnieks vēršas izvēlētajā apdrošināšanas sabiedrībā, kur pēc apdrošināšanas nosacījumu saskaņošanas apdrošināšanas sabiedrība un shēmas dalībnieks noslēdz mūža pensijas apdrošināšanas līgumu. Līgumu slēdz saskaņā ar likumu „Par apdrošināšanas līgumu” un šiem noteikumiem; - 69.2. apakšpunkts nosaka, ka apdrošināšanas sabiedrība vienas darbdienu laikā pēc tam, kad mūža pensijas apdrošināšanas līgums kļuvis neapstrīdams, informē aģentūru un shēmas dalībnieku par to, ka ar shēmas dalībnieku ir noslēgts mūža pensijas apdrošināšanas līgums, norādot datumu, ar kuru šis līgums kļuvis neapstrīdams. Aģentūra pēc šīs informācijas saņemšanas 10 darbdienu laikā pārskaita shēmas dalībnieka fondētās pensijas kapitālu attiecīgajai apdrošināšanas sabiedrībai; - Noteikumu 68.punkts un 69.3.apakšpunkts nosaka kārtību un gadījumus, kuros uzkrātais fondētās pensijas kapitāls tiek pievienots valsts nefondētajam pensiju kapitālam un aprēķināta vecuma pensija saskaņā ar likumu „Par valsts pensijām”. 	
--	--	--

		<p>10) Noteikumu 70. punkts nosaka, ka Aģentūra ar katru apdrošināšanas sabiedrību noslēdz līgumu, kurā nosaka mūža pensijas apdrošināšanas līguma noslēgšanas procedūru, tai skaitā šo noteikumu 67.2. līdz 67.5. apakšpunktā minētās informācijas sniegšanu, citas savstarpēji sniedzamās informācijas apjomu un apmaiņas kārtību, apdrošināšanas prēmijas pārskaitīšanas kārtību, kā arī citus papildu nosacījumus, par kuriem vienojas Aģentūra un apdrošināšanas sabiedrība.</p> <p>Noteikumu projekts papildināts ar jaunu nodaļu „VI 1. Mūža pensijas apdrošināšanas tipveida noteikumi”, kurā iekļauts Noteikumu Nr.106 esošais tiesiskais regulējums, kā arī precizēti atsevišķi šo noteikumu punkti.</p> <p>11) Noteikumu 731.punkts nosaka, ka mūža pensijas apdrošināšanas līgumā apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātā persona ir shēmas dalībnieks, kurš par shēmā uzkrāto kapitālu vēlas iegādāties mūža pensijas polisi. Tā tiek vienkāršots apdrošināšanas līguma noslēgšanas process, kurā apdrošinātā persona pati izvēlas nosacījumus mūža pensijas saņemšanai. Vienlaikus netiek apgrūtināta apdrošināšanas prēmiju samaksa, jo Aģentūra shēmas dalībnieka uzdevumā veic apdrošināšanas prēmiju samaksu.</p> <p>12) Noteikumu 7341. punkts nosaka mūža pensijas izmaksas kārtību gadījumā, ja mūža pensijas apdrošināšanas līgumā ir norādīts labuma guvējs. Saskaņā ar likumu „Par apdrošināšanas līgumu” labuma guvējs ir persona, kurai izmaksājama apdrošināšanas atlīdzība atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Gadījumā, ja shēmas dalībnieks, iegādājoties mūža pensijas polisi, apdrošināšanas līgumā uzrāda arī labuma guvēju, tad līgumā nosaka mūža pensijas garantēto izmaksas posmu, ne garāku par 20 gadiem, kura laikā apdrošinātās personas nāves gadījumā mūža pensiju garantē labuma guvējam. Tātad garantētā izmaksas posma laikā, ja apdrošinātā persona nomirst, noteiktu naudas summu izmaksā apdrošinātās personas norādītajam labuma guvējam, bet, ja apdrošinātā persona pārdzīvo šo posmu, tad mūža pensiju turpina maksāt tikai apdrošinātajai personai. Mūža pensijas garantētais izmaksas posms sākas no mūža pensijas izmaksas dienas apdrošinātajai personai un pēc tā beigām mūža pensijas izmaksas labuma guvējam tiek pārtrauktas. Apdrošinātā persona mūža pensijas garantētā izmaksas posma laikā var mainīt labuma guvēju. Mainot labuma guvēju, mūža pensijas garantēto izmaksas posmu mainīt nedrīkst. Garantētā izmaksas posma ilgums nedrīkst būt garāks par 20 gadiem, jo arī valsts nefondētajā pensiju shēmā, pieprasot vecuma pensiju 62 gados, pensijas izmaksa plānota 18,43 gadus (pensijas kapitālu izdala uz laika posmu (gados), par kuru no pensijas piešķiršanas gada tiek plānota vecuma pensijas izmaksa). Nosakot mūža pensijas apmēru, ņem vērā, vai mūža pensijas apdrošināšanas līgumā ir norādīts labuma guvējs. Līdz ar to, ja tiek norādīts labuma guvējs un garāks garantētais izmaksas posms, tad mūža pensijas apmērs ir mazāks, jo ilgāku laiku jāgarantē mūža pensijas izmaksa labuma guvējam. Savukārt, ja garantētais izmaksas posms ir noteikts tsāks, tad arī mūža pensijas apmērs ir lielāks. Ieviešot garantēto izmaksas posmu tiks atrisināta problēma, kad pēc apdrošinātās personas nāves mūža pensiju turpina maksāt laulātajam, kas ir gados jauns, jo pensijas izmaksa tagad būs noteikta tikai konkrētu periodu (tādu kādu būs norādījusi apdrošinātā persona) un pēc tā beigām mūža pensijas izmaksa tiks pārtraukta.</p> <p>13) Noteikumu 739. punkts nosaka, ja mūža pensija tika maksāta labuma guvējam, viņa nāves gadījumā atlikušo garantētā izmaksas posma pensiju kā vienreizēju summu izmaksā labuma guvēja mantiniekiem. Ja labuma guvēja un apdrošinātās personas nāve ir iestājusies vienlaicīgi, vai, ja labuma guvēja nāve iestājas pirms iestājas apdrošinātās personas nāve un mūža pensijas apdrošināšanas līgumā netiek norādīts cits labuma guvējs, atlikušo garantētā izmaksas posma pensiju izmaksā apdrošinātās personas mantiniekiem Civillikumā noteiktajā kārtībā.</p> <p>14) Noteikumu pielikumā iekļautā līguma 8.4. punkts papildināts ar normu, ka līdzekļu pārvaldītājs piecas dienas pirms jaunā turētājbankas līguma stāšanās spēkā paziņo Aģentūrai jaunos ieguldījumu plānu kontu datus, uz kuriem turpmāk tiks pārskaitīti shēmas līdzekļi jaunajā turētājbankā, ja pārvaldītājs izvēlas citu turētājbanku.</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/247149-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			
15.09.2009.	30.09.2009.	Noteikumu grozījumu projektā tiek precizētas atsauces uz līdzekļu pārvaldītājam izsniegto speciālo atļauju (licenci) shēmas līdzekļu pārvaldīšanai, aizstājot to ar reģistrāciju valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu	Projekts šo jomu neskar.

		<p>pārvaldītāju reģistrā, kā arī atbilstoši atsaucies par minētās licences anulēšanu tiek aizstātas ar ieraksta fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā anulēšanu.</p> <p>Atbilstoši grozījumiem Likuma 11.pantā, papildinot to ar jaunu 5.1.daju par maksimālo maksājumu apmēru, tiek precizēts noteikumu 14.punkts, nosakot, ka šajos maksājumos tiek iekļauti gan noteikumu 14.2.apakšpunktā, gan 14.3.apakšpunktā norādītie maksājumi un atlīdzība.</p> <p>Papildus tiek precizēts noteikumu 35. un 36.punkts, kas nosaka kārtību, kādā notiek ieguldījumu plānu maiņa gadījumā, ja Komisija anulē ierakstu fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāju reģistrā, vai gadījumā, ja līdzekļu pārvaldītājs pats atsakās no shēmas līdzekļu pārvaldīšanas.</p> <p>Atbilstoši likuma 11.panta sestās daļas 4.punkta grozījumiem tiek precizēts noteikumu 39.punkts, kurā noteikta ieguldījumu plānu apvienošanas un pievienošanas kārtība. Vienlaikus noteikumu grozījumu projektā tiek iekļauts punkts, kas nosaka, ka gadījumos, kad līdzekļu pārvaldītājs pieņem lēmumu atteikties no valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas vai sākt sabiedrības reorganizāciju, vai apvienot savus ieguldījumu plānus, vai pievienot savu ieguldījumu plānu citam savam ieguldījumu plānam, vai pārņemt cita līdzekļu pārvaldītāja nodoto ieguldījumu plānu, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sagatavoto paziņojumu nosūtīšanas izdevumus sedz minētajā procesā iesaistītais līdzekļu pārvaldītājs no saviem līdzekļiem. Tas attiecas arī uz izdevumiem par ieguldījumu plānu starpperioda finanšu pārskatu un zvērināta revidenta atzinuma sagatavošanu ieguldījumu plānu apvienošanas vai pievienošanas, kā arī nodošanas gadījumā. Minēto izdevumu segšanas kārtību nosaka starp aģentūru un līdzekļu pārvaldītāju noslēgtā rakstveida vienošanās.</p> <p>Papildus noteikumu grozījumu projektā tiek precizēti citi noteikumu punkti ar mērķi atvieglot to piemērošanu un nodrošināt noteikumos noteikto normu viennozīmīgu izpratni.</p>	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/198281-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			
08.04.2008.	12.04.2008.	Grozījumu anotācija nav pieejama.	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: https://www.vestnesis.lv/ta/id/173766-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			
13.03.2007.	01.08.2007.	Grozījumu anotācija nav pieejama.	Nav informācijas.
Saite uz grozījumiem: http://likumi.lv/ta/id/154440-grozijumi-ministru-kabineta-2003-gada-27-maija-noteikumos-nr-272-noteikumi-par-valsts-fondeto-pensiju-shemas-darbibu-			

8.17 29.06.1999 MK noteikumi Nr.237 Kārtība, kādā bijušajiem Latvijas Republikas Augstākās padomes deputātiem piešķiramas, izmaksājamas un pārrēķināmas speciālās valsts pensijas

Grozījumu pieņemšanas datums	Grozījumu spēkā stāšanās datums	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem
18.06.2013.	21.06.2013.	<p>Noteikumu projekta izstrādāšanas mērķis ir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vienkāršot kārtību, kādā deputāts var pieprasīt speciālo valsts pensiju, paredzot, ka deputāts iesniegumu speciālās valsts pensijas piešķiršanai var iesniegt arī elektroniska dokumenta formā vai nosūtīt to pa pastu (1.punkts); 2) atrunāt apdrošināšanas stāžu apliecināšanu uzraudzību gadījumā, ja deputāts pieprasa speciālo valsts pensiju pirms likumā „Par valsts pensijām” valsts vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanas (1.punkts); 3) atrunāt apmēru, kādā izmaksājama speciālā valsts pensija, ja tā tiek pieprasīta vecumā, kurā personai būtu tiesības uz vecuma pensiju priekšlaicīgi (2.punkts); 	Projekts šo jomu neskar.

		4) juridiskās skaidrības pēc precizēt normu par speciālās valsts pensijas izmaksu gadījumā, ja tās saņēmējs izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs (3.punkts).	
Saite uz anotāciju: http://likumi.lv/ta/id/257664-grozijumi-ministru-kabineta-1999-gada-29-junija-noteikumos-nr-237-kartiba-kada-bijusajiem-latvijas-republikas-augstakas-padomes...			